

2020

Iascach Intíre Éireann
Inland Fisheries Ireland

Tuarascáil Bhliantúil

& Ráitis Airgeadais

Ráiteas misin

‘A chinntiú go bhfuil acmhainní nádúrtha luachmhara na n-iascach intíre agus na slatiascaireachta farraige á gcaomhnú, á mbainistiú, á bhforbairt, agus á gcur chun cinn ar mhaithe le toradh dearfach a chruthú don phobal agus don timpeallacht.’

Príomhfheidhmeanna d'Iascach Intíre Éireann

Is é Iascach Intíre Éireann an comhlacht reachtúil atá freagrach as iascach intíre in Éirinn. Oibríonn sé faoi aegis an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (RCAC).

Tá príomhfheidhm Iascach Intíre Éireann leagtha amach faoi Chuid 7 (2) den Acht um Iascach Intíre, 2010. Is é seo cosaint, bainistiú agus caomhnú acmhainn an iascaigh intíre. Is iad feidhmeanna ginearálta d'Iascach Intíre Éireann ná:

- An tAire a chur chun cinn, tacú leis nó léi agus comhairle a thabhairt dó nó di maidir le caomhnú, cosaint, bainistiú, margáíocht, forbairt agus feabhsú iascaigh intíre, lena n-áirítear an slatiascaireacht farraige
- Forbairt agus tabhairt comhairle don Aire maidir le beartas agus straitéisí náisiúnta a bhaineann le hiascach intíre, lena n-áirítear an slatiascaireacht farraige, agus
- Cur i ngníomh agus soláthair beartais agus straitéisí, forbartha mar atá aontaithe leis an Aire, a chinntiú.

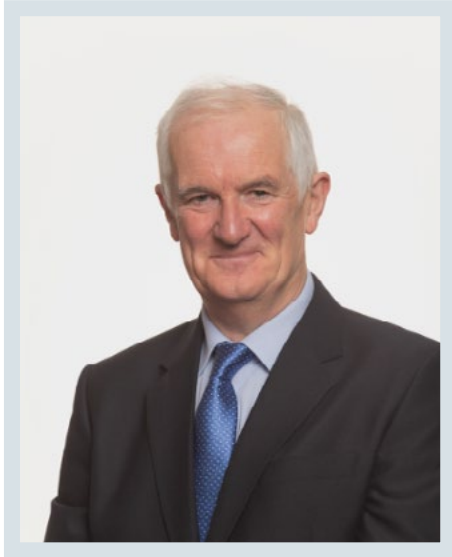
Iascach Intíre Éireann
3044 Céide an Locha
Campas Gnó Iarthar na Cathrach
Baile Átha Cliath D24 Y265

Gréasán: www.fisheriesireland.ie
Ríomhphost: info@fisheriesireland.ie
Fón: + 353 (0)1 8842 600

Clár an Ábhair

Réamhrá an Chathaoirligh	4
Brollach an Phríomhfheidhmeannaigh	6
Iascach Intíre Éireann: Comhaltaí an Bhoird	8
Iascach Intíre Éireann: Foireann Shinsearach Ceannaireachta	9
1. Acmhainn Iascaigh na hÉireann a Chosaint agus a Chaomhnú	10
COVID-19: Tionchar ar ár oibríochtaí	11
Ár bpatróil chosanta	12
Cosaint chaighdeán an uisce	25
Cosaint an chomhshaoil	26
Iascach Intíre Éireann: Creat Gníomhaithe ar son na hAeráide	30
2. Taighde: Eolas a Fhorbairt Chun Gníomhaíocht a Fhoirmiú	36
Clár Suirbhéanna Taighde Náisiúnta (CSTN)	38
Clár Iascaigh Spóirt Mara	45
Tionscadail Salmainide	49
Obair gnáthóige	56
Hidreamoirfeolaíocht – ag cruthú naisc idir gnáthóg agus speiceas	57
Clár Náisiúnta Monatóireachta na nEascann	59
3. Ár nAcmhainn Slatiascaireachta a Fhorbairt go hInbhuanaitheach	61
COVID-19: tionchar agus nuálaíocht	62
Tionscadail forbartha agus scéimeanna cistiúcháin	63
Bainistíocht bradáin agus bric mara	72
Margaíocht agus cur chun cinn na slatiascaireachta	73
Cumarsáid chorpáraídeach	77
Oideachas agus for-rochtain	79
4. Tacú le hÉifeachtúlacht agus le hÉifeachtacht	86
Déileáil le COVID-19	87
Bainistíocht airgeadais	88
Acmhainní Daonna	90
Lóistíocht: ár n-acmhainní fisiceacha a bhainistiú	92
Faisnéis agus follasacht	94
Foireann TFC: bonneagar teicneolaíochta a bhainistiú	95
Gluais	97
Aguisíní	99
Aguisín A: Páipéir Thaighde Foilsithe in 2020	101
Aguisín B: Tuarascáil Bhliantúil 2020, an Comhairle Iníúchta agus Riosca	103
Aguisín C: Ráitis Airgeadais 2020	113

Réamhrá an Chathaoirligh

Déanann an Bord cinntí straitéiseacha maidir le ceisteanna tábhachtacha gnó agus déileálann sé leis na feidhmeanna forchoimeáda mar a leagtar amach san Acht ó 2010. Tugann an Bord faoin sainchúram reachtúil seo trí phleananna agus spriocanna straitéiseacha a leagan amach ina phlean corparáideach cúig bliana agus ina phlean bliantúil gnó chomh maith leis an mbuiséad a thagann leis. Is é 2020 an bhliain dheireanach de Phlean Corparáideach 2016-2020 agus sa tuarascáil seo, tarraingítear aird ar ghníomhartha agus ar tháscairí feidhmíochta le taobh an phlean seo.

Is mór an pléisiúr dom Tuarascáil Bhliantúil 2020 d'Iascach Intíre Éireann a chur i láthair. Bliain a chuir dúshlán nua i láthair i rith paindéime, a ndeachaigh Iascach Intíre Éireann i ngleic leo le neart agus athléimneacht chomhdhlúite.

Léiríodh an neart seo tríd an díriú agus an obair foirne a tháinig ón bhfoireann ar fad, rud a bhfuilim an-bhródúil as.

Díríonn Tuarascáil Bhliantúil d'Iascach Intíre Éireann ar phríomhfheidhmeanna d'Iascach Intíre Éireann, mar a leagtar amach san Acht um Iascach Intíre, 2010. Is iad na feidhmeanna sin ná cosaint, caomhnú agus bainistiú acmhainn an iascaigh intíre. Sainfheidhm den Bhord is ea comhairle a thabhairt don Aire maidir le beartais agus straitéisí a bhaineann le hiascach intíre, lena n-áirítear an slatiascaireacht farraige. Ligeann an tAcht don Bhord fochoistí a bhunú, mar a mheasann sé oiriúnach, chun cuidiú leis an mBord i gceapadh beartas i gceantair ar leith.

Tá an Bord freagrach don Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus tá sé freagrach as rialú maith agus comhlíonadh fhorálacha an Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú a chinntiú.

Is freagrachtaí de chuid an Phríomhfheidhmeannaigh (POF) agus na foirne sinsearaí bainistíochta iad gnáth-bhainistíocht, stiúradh agus smachtú Iascach Intíre Éireann. Leanann an POF agus an fhoireann shinsearach bhainistíochta an treoir straitéiseach a nglacann an Bord léi, ag cinntiú go ndéantar breithmheas rialta ar chomhaltaí an Bhoird maidir le dul chun cinn ar chur i ngníomh beartais straitéisigh chomh maith le haon bhaol a bhfuil sé dealraitheach go dtarlódh sé. Tá an Bord freagrach freisin as cothabháil taifid shásúla airgeadais, cosaint a shócmhainní agus as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun an chalaois agus neamhrialtachtaí eile a sheachaint agus a bhrath.

Is comhalta de bhrí oifige de Bhord Iascach Intíre Éireann é an POF agus feidhmíonn sé mar theagmhálaí idir an Bord agus an fhoireann bhainistíochta.

Tháinig Plean Corparáideach Iascach Intíre Éireann chun a dheireadh in 2020 agus d'oibrigh an Bord go dian leis an POF agus le bainisteoirí sinsearach ar an gcéad Phlean Corparáideach 5 bliana eile de chuid na heagraíochta ag cinntiú go ndíreofar ar an acmhainn luachmhar nádúrtha is ea iascach intíre na hÉireann.

Leanfar ar aghaidh le cur chun cinn agus feabhsú na ndualgas cosanta trí theicneolaíochtaí agus gléasanna nua-aimseartha a chur leis agus i ndiaidh a chéile déanfar fuinneamh agus acmhainní teoranta na heagraíochta a dhíriú ar an acmhainn nádúrtha, caomhnú an speicis agus caomhnú agus feabhsú gnáthóige.

Déanfaidh an Plean Corparáideach cúig bliana, agus na pleananna bliantúla gnó a thagann as, an tosaíocht straitéiseach seo a léiriú, a thiomáint agus a stiúradh. Tá muinín sa Bhord go nglacfaidh geallsealbhóirí leis an bhfócas athnuaite ar an acmhainn agus táthar ag súil go mbeidh grúpaí slatiascaireachta dearfach rannpháirtíoch le hIascach Intíre Éireann ina iarrachtaí chun sreabhadh suntasach leanúnach cistithe a fháil ar mhaithe le hinbhuanaitheacht fadtéarmach na hacmhainne a chinntiú.

I rith na tréimhse, chuir Iascach Intíre Éireann a straitéis laghdú carbóin ar aghaidh, ar an mbealach chun a spriocanna astuithe a shroicheadh le haghaidh 2030. Tá Oifigeach Feidhmíocht Fuinnimh agus Foireann Ghlas na heagraíochta, comhdhéanta de bhaill dhíograiseacha, ag stiúradh na heagraíochta maidir le comhlíonadh a Phlean uailmhianach Gníomhaithe ar son na hAeráide.

Is mian liom mo bhuíochas a ghabháil agus m'ómós a léiriú don Bhord, don Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, Eamon Ryan TD agus dá oifigigh chúirtéiseacha dhíograiseacha as a dtacaíocht agus a ndúthracht iomlán.

Mar chonclúid táim ag iarraidh m'ómós agus ómós an Bhoird ar fad a léiriú leis an bhfoireann dhíograiseach dhúthrachtach a leanann ar aghaidh seachadadh de sheirbhís éifeachtúil ghairmiúil iascaigh a éascú.

Cathaoirleach
Aibreán 2021

Brollach an Phríomhfheidhmeannaigh

Brollach an Phríomhfheidhmeannaigh

‘Tá gliondar orm an deis a fháil fáilte a chur romhat don Tuarascáil Bhliantúil 2020 d’Iascach Intíre Éireann, a leagann amach éachtaí na heagraíochta i mbliain gan fasach ag leibhéal ard. I dtosach báire ba mhaith liom buíochas a ghabháil lenár bhfoireann ar fad as a gcuidiú ar fad chun 2020 a dhéanamh chomh rathúil agus a bhí sé faoi choinníollacha dúshlánacha na paindéime COVID-19. In 2020, in ainneoin an dúshláin breise a bhain le cleachtais oibre athraithe agus leis an gcianobair, lean Iascach Intíre Éireann ar aghaidh lena aistear feabhsaithe agus nua-aoisithe.

I rith na tréimhse agus ó mo cheapachán i mí na Samhna 2020, lean an Bord agus an fhoireann shinsearach bhainistíochta ar aghaidh le forbairt an chéad Phlean Corparáideach cúig bliana eile (2021-2025), a bhfuil mé ag tnúth le seachadadh le tacaíocht ó chách.

Mar cheann de chroí-ghníomhaireachtaí de chuid na hÉireann, tá Iascach Intíre Éireann tiomanta chun a spriocanna gníomhaithe ar son na haeráide a chomhlíonadh chomh maith leis an bpróiseas atá ar siúil faoi láthair chun Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide (2020) de chuid an Rialtais a chur i ngníomh. I rith 2020, threisíomar ár ngníomhaireachtaí inbhuanaitheachta fuinnimh agus d’éirigh linn an ‘achar chun na sprice’ a chlúdach inár laghdú fuinnimh neamhiompair mar atá aitheanta ag an Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI). Ar an iomlán, shábháladar 273,007 kWh TPER (Riachtanas Iomlán Fuinnimh Phríomha) in 2020 i gcomparáid le 2019, a bhí i bhfad níos mó ná ár sprioc de 17,974 kWh TPER. Aithnímid an cabhair a bhfuairamar ó chóras tuarascála ‘Diagnóisic Ardbhainistíochta Fuinnimh’ de chuid an SEAI, a chuidigh linn maidir lenár mbainistiú eagraíochtúil fuinnimh.

Is codanna lárnacha de shainchúram reachtúil Iascach Intíre Éireann iad caomhnú na n-acmhainní luachmhara uisce agus cosaint agus feabhsú na héagsúlachta bitheolaíche.

Tá ár bhFoirne Glasa timpeall na tíre rithabhachtach maidir le conas a shroicimid ár spriocanna laghdú fuinnimh (laghdú 33 faoin gcéad ar bhonnlíne 2009) agus conas a laghdaímid ár lorg comhshaoil.

Toisc gurb í úsáid feithiclí ceann de na príomhfhoinsí astaíochtaí CO₂, in Iascach Intíre Éireann, thógamar ról ceannaireachta i nglacadh le húsáid feithiclí leictreacha inár loingeas agus chuireamar tús le clár suiteála do phointí luchtaithe ag ár mbunáiteanna ar fad. Anuas air sin, bunaíodh líonra foirne glasa náisiúnta agus áitiúla chun raon tionscnamh eile a chabhróidh linn ár lorg comhshaoil a aithint agus a reáchtáil ar bhonn píolótach.

Chuir an eagraíocht a gluaiseacht i dtreo bainistíocht cláir ar aghaidh mar cheann de na foghníomhartha atá molta i bplean forbartha agus nuálaíochta de chuid an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Ár Seirbhís Phoiblí 2020.

Bronnadh Máistreacht san Eolaíocht ar roinnt baill foirne sa bhainistíocht tionscadail agus tugadh sraith seimineáir oiliúna do bhaill foirne.

Ba mhaith liom mo bhuíochas ó chroí a ghabháil lenár bhfoireann as a ndíograis agus a n-athléimneacht i rith bliana thar a bheith dúshlánach go gairmiúil agus go pearsanta araon. Níorbh fhéidir an réimse leathan oibre ar thugamar faoi in 2020 a dhéanamh gan a bhfócas agus a seasmhacht.

Ar deireadh, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le hAire Eamon Ryan TD agus Bord Iascach Intíre Éireann as an tacaíocht láidir ar thug siad dúinn le linn 2020, a lig don fhoireann ceannaireachta agus don fhoireann go forleathan chun na gníomhaíochtaí ar fad atá leagtha amach sa tuarascáil bhliantúil seo a chomhlíonadh. Tógfaidh mé an deis seo freisin chun ár ngealltanais a athnuachan chun ár n-iarrachtaí ar fad a dhíriú ar an ról lárnach atá againn chun acmhainn an iascaigh intíre in Éirinn a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú sa dóigh is éifeachtúla gur féidir linn.

Priomhfheidhmeannach

April 2021

Iascach Intíre Éireann: Comhaltaí an Bhoird

Fintan Gorman, Cathaoirleach	(Ceaptha Meán Fómhair 2013, athcheaptha Meán Fómhair 2018)
Bernadette Orbinski Burke	(Ceaptha Iúil 2016)
Michael McGreal	(Ceaptha Márta 2019)
Seamus Boland	(Ceaptha Márta 2019)
Marie Louise Heffernan	(Ceaptha Bealtaine 2019)
Fiona Walsh	(Ceaptha Iúil 2019)
Patrick Gibbons	(Ceaptha Eanáir 2016)
Seán Coady	(Ceaptha Samhain 2015, athcheaptha Nollaig 2020)
An tOllamh Frances Lucy	(Ceaptha Márta 2015, athcheaptha Nollaig 2020)
Francis O'Donnell, CEO, (de bhrí oifige)	(Ceaptha Samhain 2020)
Dr Greg Forde, POF Eatramhach, (de bhrí oifige)	(Ceaptha Iúil 2020, scortha Samhain 2020)
Dr Ciaran Byrne, POF (de bhrí oifige)	(Ceaptha Iúil 2010, scortha Meitheamh 2020)

Iascach Intíre Éireann: Foireann Shinsearach Ceannaireachta

Francis O'Donnell

Príomhfheidhmeannach (agus comhalta Boird
de bhrí oifige)

Mr Pat Doherty

Ceannasaí Airgeadais & Oifigeach
Feidhmíocht Fuinnimh

Ms Róisín Bradley

Ceannasaí Acmhainní Daonna

Dr Greg Forde

Ceannasaí Oibríochtaí

Dr Cathal Gallagher

Ceannasaí Taighde & TFC

Ms Suzanne Campion

Ceannasaí Forbartha Gnó

Dr Ciaran Byrne

Ceannasaí Lóistíochta

Mr Brian Beckett

IIÉ Baile Átha Cliath (Ceantar Abhantraí
an Oirthir – CAO)

Ms Lynda Connor

IIÉ Cluain Meala (Ceantar Abhantraí an
Oirthir Theas – CAOTs)

Mr Sean Long

IIÉ Maigh Chromtha (Ceantar Abhantraí
an Iarthair Theas – CAITs)

Mr David McInerney

IIÉ Luimneach (Ceantar Abhantraí na
Sionainne – CAS)

Mr Pat Gorman

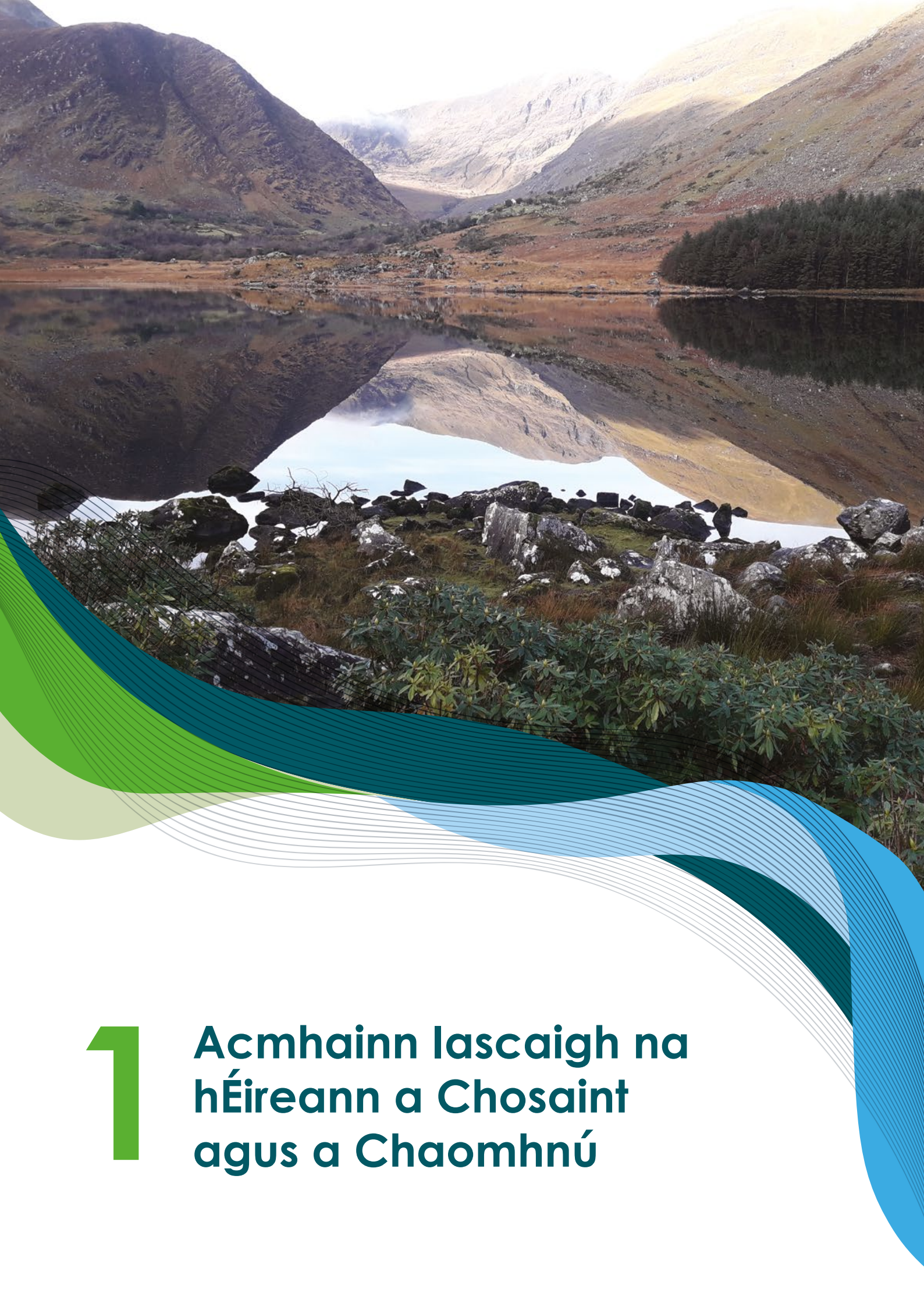
IIÉ Gaillimh (Ceantar Abhantraí an
Iarthair – CAI)

Ms Mary Walsh

IIÉ Béal an Átha (Ceantar Abhantraí an
Iarthair – CAI)

Dr Milton Matthews

IIÉ Beal Átha Seanaidh (Ceantar Abhantraí
an Thuaidh Iarthair – CATI)

1 Acmhainn lascaigh na hÉireann a Chosaint agus a Chaomhnú

Tá Iascach Intíre Éireann freagrach as cosaint, bainistiú agus caomhnú acmhainn an iascaigh in Éirinn chomh maith leis na héisc agus a ngnáthóg i ngach uiscebhealach intíre agus amach go dtí dhá mhíle dhéag amach san fharraige ó bhunlínte.

➤ Déanaimid iascach a chosaint go díreach tríd an obair a dhéanann ár bhfoireann allamuigh atá lonnaithe timpeall na tíre agus a chuireann rialacháin agus fodhlíthe i bhfeidhm maidir le héisc agus iascach.

➤ Déanaimid monatóireacht ar chaighdeán an uisce agus cinnteoidimid go n-ionchúisítear iad siúd atá freagrach as truailliú nó sladanna ar éisc.

➤ Cinnteoidimid go gcuireann forbairtí comhshaoil san áireamh an gá lenár n-iascach a chosaint agus le todhchaí na n-iasc a shlánú.

COVID-19: Tionchar ar ár oibríochtaí

Thosaigh an bhliain 2020 go réasúnta normálta ach athraíodh go mór í tar éis teacht isteach COVID-19 ar chladaí na hÉireann. Faoi 28 Márta bhí Éire faoi dhianghlasáil iomlán agus mhair an chéad dianghlasáil ar feadh 53 lá go dtí 18 Bealtaine.

Toisc nár measadh go raibh Iascach Intíre Éireann ina seirbhís riachtanach sna tréimhsí luath dianghlasála, chuaigh chuid suntasach den fhoireann i mbun oibre deonaí faoin Scéim Oibre Sealadaí don tSeirbhís Shibhialta agus Phoiblí. Le himeacht aimsire ba léir go raibh an iomarca daoine tar éis cur isteach don scéim seo agus níor iarradh cabhair ar go leor daoine a d'ofráil í. Ofráladh cabhair go díreach le go leor údarás áitiúil maidir leis an tseirbhís 'Pobal ar Glao-Dhualgas'. Chabhraigh go leor aonán lena bpobail áitiúla féin. Aithnítear an fhlaitiúlacht spioraid a léiríodh, chomh maith leis na hiarrachtaí suntasacha atá déanta ag foireann Iascach Intíre Éireann i rith na paindéime, agus gabhtar buíochas an-mhór leo.

Tionchar ar ár ngníomhaíochtaí cosanta

Bhí tionchar suntasach ag an dianghlasáil COVID-19 ar ghníomhaíochtaí cosanta in 2020. I rith na chéad dhianghlasála bhí braistint ann nach raibh foireann IIÉ gníomhaíoch 'allamuigh'.

Cé go raibh sin i gceart i dtús báire, chuireamar gnásanna suntasacha sábháilteachta i ngníomh ionas go mbeadh an fhoireann in ann patróil shlána a dhéanamh i rith na leibhéil éagsúla dianghlasála. I dtús báire, bhí cead ag an bhfoireann feidhmiú ag Leibhéal 5 ar bhunús 'duine aonair in aghaidh na feithicle'.

Níos moille, mar a laghdaíodh leibhéal na dianghlasála, bhí cead ag an bhfoireann feidhmiú i bhfeithiclí le sciatha sábháilteachta ionsuite agus beirt ar a mhéad suite fiarthrasna óna gcéile i bhfeithicil cúig shuíochán. Laghdaigh sé seo an spleáchas ar 'duine aonair in aghaidh na feithicle' ar a laghad, ach is tábhachtach cuimhneamh, gan an athléimneacht a bhain leis an ábaltacht feithiclí a fháil ar cíós, bheadh soghluaisteacht na foirne giorraithe go mór.

In ainneoin na dteorainneacha suntasacha seo bhí bliain an-rathúil ag IIÉ i gcosaint sláine iascaigh agus an chomhshaoil. Tharla cuid de na braith mar gheall ar an tuairim nach rabhamar gníomhach allamuigh. Bhí sé seo ina chúis le roinnt gabhálacha tábhachtacha sa chuid luath den bhliain, agus níos mó eachtraí iomráiteacha ina dhiaidh sin i gceantair sách iargúlta mar a lean an bhliain ar aghaidh.

Ceann de na srianta nach rabhtar ag súil leis in 2020 ná nach rabhamar in ann ár 'Coláiste Oiliúna' bliantúil a réachtáil le haghaidh oifigigh

shéasúracha iascaigh; agus in ionad 34 bhall foirne a earcú chun cuidiú leis an gclár gníomhaíochtaí samhraidh, bhí an fhoireann teoranta dóibh siúd a raibh an oiliúint curtha i gcrích acu cheana.

Mar gheall air sin, níor earcaíomar ach naonúr oifigeach séasúrach iascaigh. Chiallaigh sin go raibh go leor foirne timpeall na tíre a raibh daonchumhacht íseal acu agus mar gheall air sin bhí patróil teoranta i roinnt ceantar.

Anuas air sin, chuir na prótacail maidir le hobair le COVID-19 srianta breise ar oibríochtaí báid righin inséidte (BRI) sa chuid luath den samhradh. Is rithabhachtach go dtugtar

tosaíocht don chosaint ar farraige in 2021 le cinntiú gur féidir le bradáin a shroicheann ár gcladaí filleadh ar a n-aibhneacha dúchais. Beidh Iascach Intíre Éireann ag seoladh amach patróil shuntasacha bhreise le haghaidh na mbradán tríd ár loingeas Delta a úsáid i gcomhar le gníomhaireachtaí eile, ach go háirithe feadh chóstaí an Iarthair agus an Iarthair Theas in 2021.

Le leanúint ar aghaidh na bliana, tugadh cead dúinn feidhmiú agus bhíomar feistithe níos fearr dul i mbun níos mó gnáthphatróil, le feithiclí mionathraithe le haghaidh na dé-áitíochta agus bearta cuí sábháilteachta i bhfeidhm chun an fhoireann oibríochtúil a chosaint.

Ár bpatróil chosanta

Gníomhaíocht phatróil in 2020

In ainneoin an 96 lá dianghlasála ag Leibhéal 5 in 2020, chaith ár bhfoireann phatróil 142,007 uair san iomlán ar ghníomhaíochtaí patróil, mar a leagtar amach i dTábla 1.1. Léirítear líon agus briseadh síos na gcineálacha éagsúla patróil i dTábla 1.2.

1.1 Seirbhís cosanta iascaigh atá dírithe, comhordaithe agus caighdeánaithe, a úsáideann dea-chleachtas idirnáisiúnta agus teicneolaíochtaí atá ar fáil, a chur i ngníomh.

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 14 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

TÁBLA 1.1: Uaireanta caite ar phatróil in aghaidh na póitseála

Cineál Patróil	2019	2020*
Patróil locha	33,730	28,845
Patróil abhann	76,136	66,951
Patróil fharraige	7,186	4,879
Patróil chósta/inbhir	30,737	28,770
Patróil doingin	10,191	10,405
Patróil thuinnín ghoirm Gan taifead	Not recorded	2,157
Líon iomlán na n-uaireanta	157,980	142,007

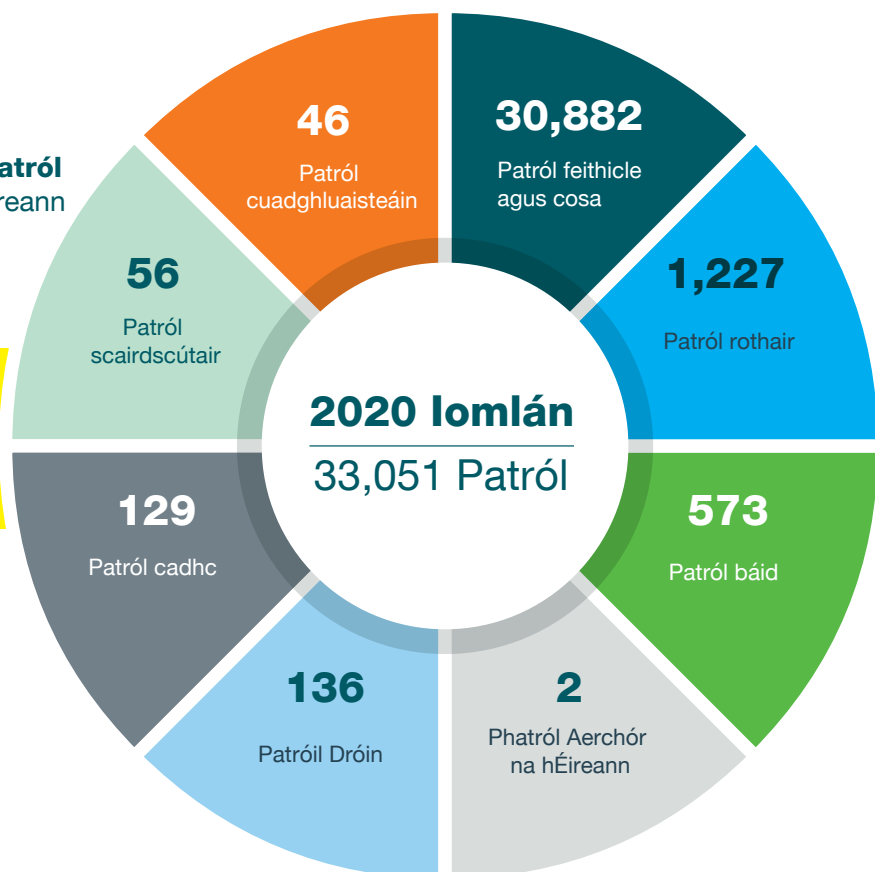
Nóta: Chuaigh srianta COVID-19 i bhfeidhm ar ár gcumas tabhairt faoi phatróil áirithe faoi choinníollacha Leibhéal 5.

TÁBLA 1.2: Líon na bpatról de réir cineáil

Cineál Patróil	2019	2020
Líon iomlán na bpatróil fheithicle agus chosa	25,748	30,882
Patróil bháid	917	573
Patróil chadhc	154	129
Patróil scairdscútair	23	56
Patróil chuadghluaisteáin	28	46
Patróil rothair	1,344	1,227
Patróil Aerchóir	4	2
Patróil dróin	56	136
Líon iomlán na bpatról	28,274	33,051

Cineálacha & líon na bpatról
déanta ag Iascach Intíre Éireann
in 2020

33,051
Patról san Iomlán

Píchairt a léiríonn cineálacha agus líon na bpatról déanta ag Iascach Intíre Éireann in 2020.

Ar an iomlán, ba bhliain shuntasach í 2020 dár bpatróil toisc go bhfaca go leor córais abhann méadú ó na blianta beaga roimhe maidir le líon na bradáin a fhillleann ar an gcósta agus a théann isteach i gcórais abhann. Tháinig méadú a bhí bhainteach leis seo ar ghníomhaíocht mhídhleathach.

Bradán

Go dtí chomh déanach agus na 1960í, ba é bradán fiáin an easpórtáil ba mhó ar fad in Éirinn. Tá an bradán fós ina speiceas tábhachtach éisc in Éirinn le luach mór tráchtála agus stairiúil agus a bhfuil cosaint leanúnach ó ghníomhaíocht mhídhleathach ag teastáil. Chomh maith leis sin, tá sé i mbaol an scriosadh gnáthóige agus truaillithe. Mar sin de, is é seo príomhfhocas na ngníomhaíochtaí cosanta gach bliain trasna na tíre.

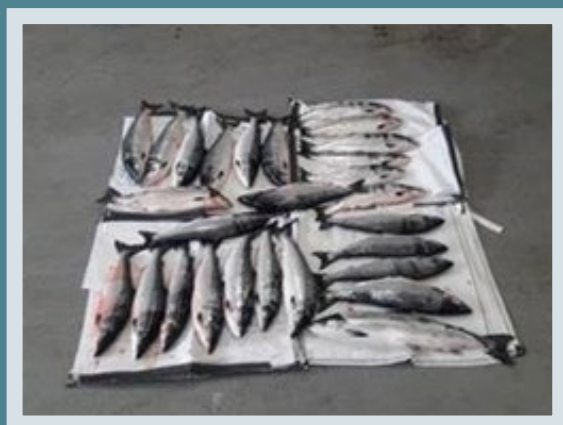
Feiceann na míonna an earraigh, Feabhra – Bealtaine, an chuid deireanach d'éisc sceite na bliana roimhe ag filleadh ar an bhfarraige agus teacht na mbradáin earraigh – ball den stoc bradáin atá ag éirí níos annaimhe de réir a chéile.

Ó dheireadh na Bealtaine go tús an Lúnasa tagann an príomhbháire blátháin ón gcósta agus téann sé isteach sna haibhneacha – tugann sé seo isteach na dúshláin chosanta is mó toisc go bhfuil éileamh mór ar bhradán úr agus tá an margadh dubh an-tarraingteach.

Bhí suntas ar leith ag baint leis an mbliain freisin mar gheall ar theacht aniar na rátaí maireachtála maidir le bradáin a bhí ag teacht chuig ár gcladaí agus dá bharr tháinig méadú a bhain leis sin ar shruthlíontóireacht mhídhleathach le haghaidh bradáin. Tharla roinnt gabhálacha agus urghabhálacha maidir leis an méadú seo agus i gceantair ar leith bhí méadú substaintiúil ar phatróil fharraige ag teastáil.

Urghabháil Oileán Árinn Mhóir

Ar an Máirt 7 Iúil, tar éis tuairiscí maidir le gníomhaíocht mhídhleathach líontóireachta agus faireachas leanúnach a dhéanamh ar an gceantar, stop oifigigh Iascach Intíre Éireann veain a bhí ag tuirlingt ón mbád farantóireachta ó Oileán Árinn Mhóir, Co. Dhún na nGall. Tar éis an fheithicil a chuardach d'aimsigh oifigigh IIÉ 27 mbradán fiáin gan lipéad. Cuireadh lipéid eireabaill ar na bradáin urghafa agus cuireadh de láimh iad trí mhargaire ceadaithe bradáin.

▲ Bradáin (27) urghafa ag oifigigh IIÉ ó fheithicil a bhí ag fágáil bád farantóireachta Árinn Mhóir ar an 7 Iúil

Urghabháil Chloich na Coillte

Ar an 13 Iúil chuaigh oifigigh a bhí ar phatról ar bord báid ag cuan na Rinne, Cloich na Coillte, agus é ceangailte leis an gcé. Tar éis iniúchta ar an mbád d'urghabh oifigigh trí bhosca éisc ina raibh 31 bhradán fiáin a gabhadh go mídhleathach. D'urghabh siad 256 méadar de shruthlón mídhleathach freisin. Agus an bád á iniúchadh, bhagair an

scipéir ar na hoifigigh, ag tabhairt rabhaidh dóibh go raibh COVID-19 aige, a bhí mar chúis shuntasach imní i measc na foirne agus a dteaghlaigh ina dhiaidh sin.

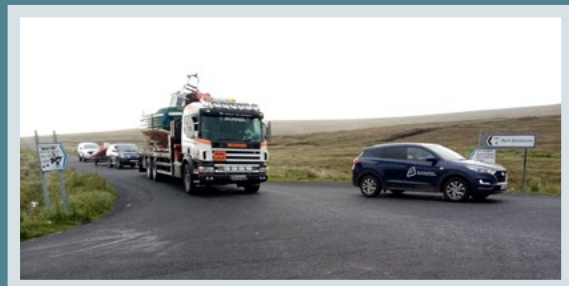
Chuaigh oifigigh i dteagmháil leis na Gardaí áitiúla a cheistigh an fear agus a dheimhnigh nach raibh COVID-19 aige. Cuireadh lipéid ar na bradáin, a raibh meáchan 98kg orthu, agus cuireadh de láimh iad trí mhargaire ceadaithe bradáin.

Eachtra ag Cé Bhéal Deirg, Co. Mhaigh Eo

Ar thráthnóna an 15 Iúil, rinne oifigigh iascaigh iniúchadh ar bhád a bhí ag teacht ar ais chun tuirlingt ar Ché Bhéal Deirg. Bhí líon substaintiúil líonta aonfhilliméid, agus trí bhosca éisc ina raibh 40-60 bradán, ar bord an bháid.

Cuireadh bac ar bheirt oifigeach sinsearach, rinneadh bagairt orthu agus ionsaíodh iad agus iad ag tabhairt faoin mbád a bhordáil. Tógadh beirt oifigeach ar éirigh leo dul ar bord amach ar an bhfarraige in aghaidh a dtola agus dúirt a ngabhálaithe leo arís agus arís eile go gcaithfí isteach san fharraige iad.

Glaodh ar na seirbhísí éigeandála, d'fhill an bád ar an gcladach níos moille agus scaoileadh na hoifigigh iascaigh saor. D'urghabh na Gardaí go leor gluaisteán, agus i gcuardach iarchúraim de chéanna eile, d'aithin agus d'urghabh pearsanra Iascach Intíre Éireann an bád a bhí bainteach leis an eachtra agus tugadh chuig na Gardaí i mBéal an Átha é.

▲ An bád a bhí bainteach leis an eachtra i mBéal Deirg urghafa ag IIÉ agus tugtha chuig na Gardaí

Urghabhálacha Cheann Léime agus Inis Bó Finne

I rith mhí an Iúil, d'éascaigh an tAerchór Iascach Intíre Éireann le roinnt patróil aeir amach ó chóstaí Ghaillimh, Mhaigh Eo agus Dhún na nGall. Mar gheall ar a léargas agus aithint éasca agus toisc gur féidir leo achar mór a chlúdach go tapa, is iombhagairt iontach iad na patróil eitleáin dóibh siúd a d'úsáidfeadh sruthlón. Is féidir na líonta mídhleathacha a fheiceáil go héasca ón spéir.

Bhí sraith patróil den chineál sin i gcomhar leis an Aerchór agus ártach patróil Delta ina gcúis le roinnt urghabhálacha líonta:

1,200m de líon agus 10 mbradán urghafa ag Inis Bó Finne ar an 15 Iúil agus 100m de líon agus 28 mbradán urghafa ag Ceann Léime ar an 21 Iúil.

Urghabhálacha ag Ceann Léime

Eachtra inar scaoileadh piléir ar Abhainn na Siúire

Ar thráthnóna an 29 Iúil bhí ár n-oifigigh bainteach le hoibríocht rúnda gar do Charraig na Siúire nuair a scaoileadh dhá philéar thar a gcinn ó ghránghunna. Tharla sé seo thar a bheith cóngarach do na hoifigigh, agus is rud é a bhfuilimid den tuairim gur ábhar mór imní é. D'fhreastail Gardaí ar an láthair tar éis na heachtra agus tá líne dheimhneach fhiosrúcháin á leanúint. Urghabhadh bád, líne agus naoi mbradán.

Chothaigh ár bhfoireann comhpháirtíocht an-suntasach leis an nGarda Síochána in 2020. Dhírigh comhphatróil ar láithreach póilíneachta ard-infheictheachta i gceantair a bhí catagóirithe mar 'ardriosca' (tar éis measúnú riosca IIÉ a dhéanamh) i gCill Mhantáin agus Baile Átha Cliath Theas araon.

Ba han-dearfach an t-aiseolas a fuarthas ó na Gardaí agus tá sé pleanáilte chun an chomhobair seo a fhorbairt a thuilleadh in 2021.

Bradáin urghafa ó Abhainn uastaoide na Siúire

Patróil Rothair

I rith 2020, thug baill foirne Iascach Intíre Éireann faoi 1,227 patról rothair. Bhí siad seo úsáideach ach go háirithe toisc gur cheadaigh siad patróil a dhéanamh feadh chosán srianta inar féidir achar maith a chlúdach thar tréimhse ama atá sách gearr. Anuas air sin, ó thaobh COVID-19 de, is gníomhaíochtaí do dhuine aonar nó do bheirt iad seo san aer úr agus tá siad níos sábháilte ná roinnt modhanna patróil eile le linn paindéime.

Patróil dróin

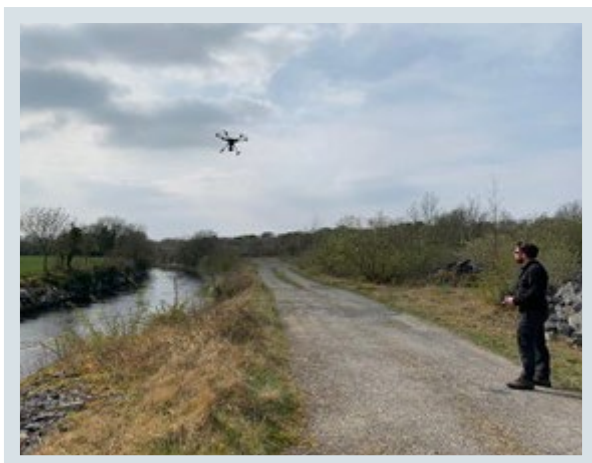
Lean IIÉ ar aghaidh ag oiliúint baill foirne in úsáid drón agus baineadh úsáid as an bhflít sé drón timpeall na tíre. Thug 18 mball foirne breise faoin oiliúint agus cáilíocht riachtanach don chaighdeán atá ag teastáil ó Údarás Eitlíochta na hÉireann. Ar an iomlán, cuireadh 136 patról dróin i gcrích in 2020.

1.1 Úsáid TFC i gcosaint iascaigh a mhéadú

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 14 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

▲ Patról dróin de Chanáil Chonga in Aibreán 2020

Tacaíocht patróil ón Aerchór

Gach bliain, iarann Iascach Intíre Éireann tacaíocht an Aerchóir chun patróil a dhéanamh ar an limistéar intíre le haghaidh iascaireachta mhídhleathaí sruthlín, ach go háirithe le haghaidh i Mí Mheithimh agus Mí an Lúil. Is é aerárthach patróil mhuirí fhadtréimhseach an Casa CN235 an aerárthach is oiriúnaí le haghaidh patróil iascaigh amuigh ón gcósta. Aithnítear go bhfuil sé ag teastáil ón dá eitleán atá ar fáil patról a dhéanamh suas lé 200 míle ó bhunlínte agus go raibh siad i seirbhís ó 1994.

I rith 2020, bhí tacaíocht leis an Aerchór rithabhachtach le haghaidh roinnt urghabhálacha amach ó chósta Mhaigh Eo.

Ár n-iniúchta agus seiceála comhlíonta iascaigh

Rinne foirne oifigigh iascaigh de chuid Iascach Intíre Éireann spotseiceála rialta ar shlatiascairí áineasa, ar shealbhóirí ceadúnais bradáin agus bric ghil agus ar iascairí tráchtála bradáin agus oisre in 2020. Is í cuspóir na n-iniúchtaí seo ná cinntiú go bhfuil slatiascairí agus sealbhóirí ceadúnais ag comhlíonadh téarmaí a gceadanna nó a gceadúnais, lena n-áirítear na ceann a bhaineann le teorainneacha modha, trealamh, mála agus toise. In 2020, rinneamar 32,075 iniúchadh den chineál sin in ainneoin na srianta a cuireadh i bhfeidhm de bharr COVID-19 – féach ar Thábla 1.3 le haghaidh sonraí na n-iniúchta seo.

Lámhleabhar Forfheidhmithe d'Oifigigh Iascaigh

Ba í bliain 2020 an chéad bhliain iomlán ina raibh an Lámhleabhar Forfheidhmithe d'Oifigigh Iascaigh curtha i bhfeidhm. Is í seo an phríomhcháipéis thagartha le haghaidh na foirne cosanta go léir agus úsáidtear í ar dtús nuair a chuirtear ceisteanna ar leith. Tá sé i gceist go mbeidh sí ina cáipéis dhinimiciúil agus déanfar í a nuashonrú go rialta nuair is gá.

1.1 Gnásanna Oibríochta
Caighdeánacha (GOC) le haghaidh
cosaint iascaigh a chur i ngníomh agus
chun soláthair leanúnach seirbhísí a
chinntiú

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 14 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

TÁBLA 1.3: Líon na n-iniúchtaí ar shealbhóirí ceadúnais agus ar shlatiascairí

Iniúchtaí ar shealbhóirí ceadúnais agus ar shlatiascairí	2019	2020
Iniúchtaí ar shealbhóirí ceadúnais tráchtála bradáin agus bric ghil	881	629
niúchtaí ar shlatiascairí áineasa maidir le ceadúnas agus/nó cead	15,437	13,487
Iniúchtaí ar shlatiascairí eile	15,375	16,247
Líon na slatiascairí doingin ar seiceáladh le haghaidh comhlíonadh reachtaíocht agus rialacháin iascaigh	2,614	1,712
Líon iomlán na n-iniúchtaí iascaigh	34,307	32,075

Sa chás go sáraíonn slatiascairí rialacháin go mion nó nach bhfuil siad eolach ar na rialacháin a bhaineann le ceantair ar leith, tugtar rabhaidh. Tugtar na rabhaidh seo d'óg-shlatiascairí a sháraíonn na rialachán nó slatiascairí nár sháraigh aon rialachán ach a meastar go bhfuil siad ar tí tabhairt faoi ghníomhaíochtaí den chineál sin – in 2020 thugamar 756 rabhadh den chineál sin.

Ag 240, bhí líon na bhfógraí pionóis mhuirir seasta a eisíodh in 2020 66 faoin gcéad níos mó ná in 2019. Tugtar faoi deara go n-eisítear na fíneálacha seo in ionad ionchúisimh; ach, mura n-íocfar an fhíneáil roimh dheireadh tréimhse áirithe, tugann Iascach Intíre Éireann faoi ionchúiseamh don chion bunaidh.

TÁBLA 1.4: Líon na rabhaidh agus na bhfógraí pionóis mhuirir seasta a eisíodh

Rabhaidh agus fógraí pionóis mhuirir seasta	2019	2020
Rabhaidh tugtha do shlatiascairí	425	756
Fógraí pionóis mhuirir seasta a eisíodh	158	240

Tá líon na bhfógraí pionóis mhuirir seasta a eisíodh seasmhach nó agus ag méadú. Nuair a bhaineann cion le húsáid lín, áfach, déileáiltear leis an gcás go dáiríre agus cuirtear go díreach os comhair na cúirte é gan rogha an fhógra pionóis mhuirir seasta a ofráil.

Tháinig méadú suntasach ar líon na rabhaidh a eisíodh in 2020. Bhí sé seo mar gheall i bpáirt ar na hathruithe ar nósanna slatiascairí in 2020 a bhain le COVID-19. Tugtar faoi deara nach dealraitheach go bhfaigheadh slatiascaire rabhadh arís tar éis an chéad rabhadh a fháil. Is fiú tabhairt faoi deara freisin nár tugadh na cumhachtaí d'oifigigh cheadaithe iascaigh a tugadh do na Gardaí maidir le socrúithe taistil COVID-19.

In 2020 bhí an chuid is mó de na slatiascairí ar casadh orthu cónaithe i bPoblacht na hÉireann agus cuid mhaith ó Thuaisceart na hÉireann. Ba bheag líon na slatiascairí idirnáisiúnta - mar gheall ar na srianta COVID-19.

Seiceálacha comhlíonta

Déanaimid spotseiceálacha freisin ar mhargairí éisc agus bialanna/óstáin/tithe aíochta le cinntiú nach bhfuil aon iasc ar gabhadh go mídhleathach é á chur ar díol nó á úsáid. In 2020, rinneamar 180 seiceáil – féach ar Thábla 1.5 le haghaidh sonraí na seiceálacha seo.

TÁBLA 1.5: Líon na seiceálacha comhlíonta

Seiceálacha comhlíonta	2019	2020
Margairí éisc seiceáilte	427	147
Bialanna/óstáin/tithe aíochta seiceáilte	380	33
Líon iomlán na seiceálacha comhlíonta	807	180

Míreanna mídhleathacha urghafa in 2020

Le linn ár bpatról agus ár iniúchtaí, tagaimid ar agus urghabhaimid raon leathan míreanna mídhleathacha agus míreanna dleathacha a n-úsáidtear go mídhleathach iad.

In 2020, d'urghabhamar 1,287 mír mídhleathach iascaireachta lena n-áiríodh slata iascaireachta, báidíní, sleánna, innill, gaistí, líonta agus báid. Bhí fad iomlán na líonta urghafa (250 líon san iomlán) níos faide ná 13km. Bhí líon na míreanna urghafa níos mó ná in 2019 le méadú ar fhad na líonta urghafa.

TÁBLA 1.6: Míreanna mídhleathacha urghafa

Cineál Patróil	2019	2020
Líonta urghafa (ba é an fad iomlán in 2020 ná 13,158m)	192	250
Urghafa ar an bhfarraige	40	45
Urghafa ar úrúisce	95	81
Urghafa ar inbhir	57	124
Éisc urghafa	423	761
Slata urghafa	152	238
Míreanna eile urghafa	21	38
Líon iomlán na míreanna urghafa	788	1,287

Sceitheadh

Chonaic míonna Deireadh Fómhair, Samhna agus Nollag 2020 líon maith bradán agus breac ag teacht isteach i roinnt fo-aibhneacha de na haibhneacha móra sceitheadh bradáin sa tír. Chonaic cuid mhór de na haibhneacha seo méadú ar an bhflúirse giolcach ar a sceith éisc le blianta beaga anuas. Ní raibh teacht aniar na n-uimhreacha bradáin mar an gcéanna go náisiúnta ach léiríodh é in uimhreacha na n-áiritheoirí bradáin, deimhnithe ag foireann Iascach Intíre Éireann.

Bíonn méadaithe ar ghníomhaíocht sceite ina gcúis le méadú suime i measc an phobail. Is féidir nach gcuirfear fáilte roimhe seo má chuirtear isteach ar éisc atá ag sceitheadh nó i gceantair á dtógáil ag póitseálaithe Mar gheall air seo, bhí méadú ar éileamh le haghaidh patról d'aibhneacha sceite sna míonna déanacha den bhliain.

Iasc garbh

De bharr na srianta COVID-19 tháinig daoine ón dá thaobh den teorainn amach ag slatiascaireacht i gceantair Bhaile Átha Cliath Thuaidh, agus léiríodh an méadú seo ar iarracht slatiascaireachta i méadú ar neamhchomhlíonadh. Bhí roinnt eachtraí ina gcúiseanna le fógraí pionóis mhuirir seasta á n-eisiúint ó thimpeall ar lár an Mhárta mar a d'éirigh an dianghlasáil níos déine agus lean pátrún rialta neamhchomhlíonta ar aghaidh i rith na bliana.

Ba láthair mhór achrainn é an lochán báid ag Cuan Achadh an Iúir ar Loch Ramhar chomh maith le roinnt suíomhanna i gCeantair Bhaile Átha Cliath agus Dhún Dealgan.

Bhí cabhair ó Ghardaí áitiúla ag teastáil cuid den am. Mar gheall ar rialacha éagsúla ar an dá thaobh den teorainn i rith na bliana, bhí sé an-deacair comhlíonadh na rialacha taistil a chinntiú.

▲ Éisc agus slat urghafa ag Loch Priestfield (Co. Mhuineacháin)

Cosaint na n-eascann

Tar éis gnáthphatról a dhéanamh go luath i Mí Lúnasa, d'urghabh oifigigh iascaigh ó Iascach Intíre Éireann dhá líontán fonsaí mór déthaobhach i limistéar oirthear Loch Rí. Scaoileadh dhá eascann déag, trí liús, péirse amháin agus ceithre róiste beo. Aimsíodh sé phéirse marbh sna líonta

freisin. Tarlaíonn seachghabháil éisc go ginearálta mar gheall ar na líonta eascann atá grineallsocraithe go mídhleathach, agus faigheann na héisc bás sa phróiseas. D'urghabh ár bhfoireann níos mó ná 100 líon (a bhfuil luach thart ar €20,000 orthu san iomlán) sa limistéar seo le blianta beaga anuas.

Cosaint an tuinnín ghoirm

Cuireadh tús leis an dara bliain de chlár CHART (Lipéadú Gabhála agus Scaoilte) an tuinnín ghoirm in Iúil 2020. Faoin gclár, ceadaíodh iascaireacht le haghaidh tuinníní gorma faoi údarú speisialta agus faoi choinníollacha diana, le 22 bhád slatiascaireachta farraige ceadúnaithe chun an feidhmiú sa chlár. Tugtar údarás do scipéirí díriú ar thuinníní ar bhonn dhian gabhála agus scaoilte.

Rinneamar patróil thuinnín ghoirm feadh cósta iomlán an lathair ó Mhí Iúil go Mí na Samhna. Anuas ar an lathair achrainn is ea Bá Dhún na nGall, chonaic ár bhfoireann tuinníní gorma amach ó chóstaí Chiarraí agus lathar Chorcaí agus níos lú ná 500m ón gcósta ag An Seancheann agus Na Seacht gCeanna.

Aithníodh roinnt árthaí a bhí ag díriú ar thuinníní gorma in 2020 nach raibh páirteach sa chlár CHART agus d'fheidhmigh láithreach ar n-árthaí sna limistéir seo mar iombhagairt do ghníomhaíocht mhídhleathach.

Ar an 27 Lúnasa, chuir an Clare Dragoon, a bhí ag iascaireacht amach ó Co. An Cláir, lipéad ar a céad thuinnín den séasúr. Bhí meáchan an bheithigh seo timpeall ar 300lbs.

Cás-staidéar galar éisc

Choimeád Iascach Intíre Éireann mionteagasc faire maidir leis an 'galair craicinn dheirg' anaithnid a bhfacthas i roinnt iascaigh ar an gcósta thoir in 2019. Gabhadh cearc bradáin 8lb a bhí ag léiriú comharthaí de ghalair craicinn dheirg ag Mary's Fishery (An Bhóinn) in Iúil 2020. Fuair an iasc bás go luath i ndiaidh a gabhála, ach buíochas le gníomhaíocht tapa na foirne oilte IIÉ, cuireadh sampláil histeolaíoch i gcrích taobh istigh de dhá uair ó i ndiaidh an bháis. Tógadh raon cuimsitheach samplaí fíocháin agus seoladh chuig an Aonad Sláinte Éisc i bhForas na Mara i nGaillimh iad le haghaidh próiseála. Níor léirigh na torthaí láithreach aon ionfhabhtú nua.

Sampláil fíocháin d'iasc galrach ó cheantair an tSeandroichid (An Bhóinn)

IIÉ ag sábháil saol ar farraige agus ar an talamh

Tá foireann Iascach Intíre Éireann ar fad oilte ag leibhéal ard sa láimhseáil báid agus sábháilteacht uisce, agus coimeádann siad an leibhéal ard folláine fisicí atá riachtanach chun a bheith ag obair i ngach cineál aimsire agus tír-raoin. Cúpla uair in 2020, glaoth ar oifigigh chun a sárscileanna allamuigh, saineolas agus cumas chun a bheith sochair faoi strus a úsáid, chun daoine a tharrtháil a bhí i mbaol an mbáis. Cuirtear síos ar thrí eachtra den chineál sin anseo.

Eachtra ag Sliabh Ailp

Ag deireadh Mhí na Bealtaine d'aimsigh beirt oifigeach oibríocht mhídhleathach iascaireachta ar abhainn uachtarach na hAbhann Duibhe (Co. Mhaigh Eo). D'éalaigh fear amháin an láthair ar chuardrothar. Iompaigh an cuadrothar agus bhí sé sáinnithe faoi leis an hanla agus an coscán ag déanamh an-dochair dó.

Thug na hoifigigh garchabhair dó agus chabhraigh siad le hobair na seirbhísí éigeandála agus an héileacaptar tarrthála a chomhordú.

Tarrtháil ag Bun Dobhráin

Ar thráthnóna an 25 Meitheamh, cuireadh in iúl do bheirt oifigeach a bhí ar phatróil BRI sceidealaithe go raibh ceathrar óga ag streachailt san uisce amach ón bpríomhthrá ag Bun Dobhráin. Bhí na beirt bhuachaillí (15 bliana d'aois) agus na beirt chailíní (9 mbliana d'aois) sáinnithe i sruth láidir abhann a bhí ag dul amach chun na farraige agus bhí siad 200m ón trá, duine amháin ar a aonar agus greim ag triúir ar thonnlár beag coirp.

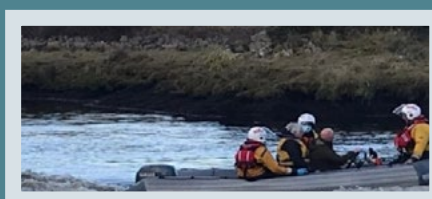
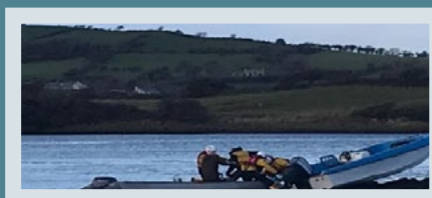
Bhí hipiteirme ar an gceathrar acu agus bhí siad suaite agus tar éis uisce a shlogadh nuair a phioc na hoifigigh suas iad. Thug siad sólás do na páistí, chuir siad blaincéid hipiteirme timpeall orthu agus chuaigh siad

go tapa chuig cé Bhun Dobhráin. Chuir siad ar aghaidh iad chuig saorálaithe Institiúid Náisiúnta Ríoga na mBád Tarrthála (INRBT) agus ó shin chuig Ospidéal Ollscoile Shligigh. Fuair na ceathrar pháistí biseach iomlán.

Tarrtháil ar Inbhear na horn

Ar thráthnóna an 20 Nollaig fuair oifigigh Iascach Intíre Éireann nach raibh ar dualgas glaoch ó INRBT Bun Dobhráin ag iarraidh cabhrach orthu le haghaidh fear a ndeachaigh a bhád i dtalamh in Inbhear na hÉirne. Shocraigh na saorálaithe INRBT nach raibh sé sábháilte, mar gheall ar an bhfarraige, an bád tarrthála a úsáid chun triail a bhaint as an mbarra ag bun Inbhear na hÉirne a thrasnú.

Bhuail an bheirt oifigeach leis an gcrú INRBT ag Cé Mall agus ansin lainseáil siad a BRI 4.7m Avon. Chuaigh siad chuig an bhfear sáinnithe agus thóg siad chuig an gcladach é go sábháilte agus rinne crú ón tSeirbhís Náisiúnta Otharcharranna é a mheas. Bhí Gardaí agus an héileacaptar tarrthála páirteach san oibríocht freisin.

Seicheamh grianghraf na tarrthála in Inbhear na hÉirne

Ionchúisimh tosaithe agus curtha i gcrích in 2020

1.1 Méaduithe ar líon na n-ionchúisimh agus fíneálacha a bhí ina gcúis le laghdú ar mhinicíocht na hiascaireachta mídhleathaí (PI 1)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 14 - Plean Corparáideach 2016-2020

Maidir le cionta níos dáiríre faoi reachtaíocht iascaigh agus chomhshaoil, tugann Iascach Intíre Éireann faoi ionchúisimh, agus in 2020 thugamar faoi 136 ionchúiseamh den chineál sin, méadú substaintiúil ó 2019 ina raibh 47 n-ionchúiseamh.

Toisc go dtógann sé roinnt míonna chun cás a phróiseáil chun éisteacht cúirte, is gnách go mbaineann na hionchúisimh le heachtraí a tharla sa bhliain roimhe. Mar sin de, in 2020 chuireamar 52 cás i gcrích le haghaidh cionta iascaigh agus chuireamar tús le 119 cás eile. Chuireamar i ocht gcás le haghaidh cionta in aghaidh an chomhshaoil i gcrích freisin agus chuireamar tús le 17 cás eile. Anuas air sin, mar gheall ar ábhair inní a bhain le COVID-19, d'iarchuir roinnt cúirteanna cásanna go dtí go bhfuil leibhéal níos ísle riosca ann.

TÁBLA 1.7: Líon na n-ionchúisimh tosaithe agus curtha i gcrích

Ionchúisimh	2019	2020
Ionchúisimh tosaithe le haghaidh cionta iascaigh	67	119
Ionchúisimh tosaithe le haghaidh cionta i aghaidh an chomhshaoil	22	17
Ionchúisimh curtha i gcrích le haghaidh cionta iascaigh	54	52
Ionchúisimh curtha i gcrích le haghaidh cionta i aghaidh an chomhshaoil	23	8

Ionchúiseamh ag Cúirt Dúiche Luimnigh, Deireadh Fómhair 2020

Phléadáil beirt chosantóirí ciontach i mbac i gcoinne Cuid 301 (7) den Acht Iascaigh 1959 go 2017.

Ghlac an Breitheamh Brian O'Shea seasamh dáiríre maidir leis an gcás agus ghearr sé téarma príosúnachta ceithre mhí ar an mbeirt, a bhí curtha ar fionraí le haghaidh 24 mí ar a mbanna féin de €100 chun an tsíocháin a choimeád agus don dea-iompar. Shínigh an bheirt fhear an banna agus scaoileadh saor iad. Ordaíodh dóibh costais de €469 a íoc freisin.

Ionchúiseamh ag Cúirt Dhúiche Shoird, Iúil 2020

Tháinig beirt chosantóirí i láthair Chúirt Dhúiche (CD) Shoird maidir le sáruithe reachtaíochta iascaigh ag Inbhear an Mhóinéir Leathain, Mullach Íde i Mí Lúnasa 2019. Ar an oíche sin, rinne foireann Dhúiche Bhaile Átha Cliath faireachas ar líon a bhí ar sháiteáin ar an inbhear.

I rith na hoíche, thug siad faoi deara beirt ag tógáil an lín, á sheirbhísiú agus á chur i bhfeithicil. Rinne oifigigh cuardach agus d'urghabh siad líon 68m a raibh milléid liatha agus leitheanna ann - tugadh rabhadh do na fir.

Chiontaigh an Breitheamh Bernadette Owens an bheirt fhear faoi Chuid 102 den Acht Iascaigh (Leasú), ghearr siad fíneálacha orthu de €1,000 san iomlán agus dhámh sí costais de €1,814 ar lascach Intíre Éireann.

Ionchúiseamh ag Cúirt Dhúiche Phoirt Láirge, Iúil 2020

Ar an 27 Iúil 2020, phléadail fear ciontach i seilbh ar 29 doingean mara i gcoinne Rialachán 4(3) de na Sea Fisheries (Quota) Regulations 2019 (I.R. Uimh 71/2019).

Sa chúirt cuireadh i láthair gurb iascaire áineasa díograiseach é an cosantóir a bhí ag iascaireacht ag trá an tSáilín le slata agus dorú, tháinig sé ar bháire doingean mara agus ghéill sé don chathú níos mó iasc a choinneáil ná go raibh cead aige.

Bhí náire mór air faoin scéal agus bhí sé ag iarraidh a mheas a léiriú ar na hoifigigh iascaigh a bhí bainteach leis.

Dúirt an Breitheamh Staunton nach n-ordódh sé forghéilleadh threalamh iascaireachta an chosantóra toisc gur duine maith atá umhal don dlí é murach sin, nach raibh sé ag iascaireacht ar bhonn tráchtála, nár ciontaíodh é in aon chion eile roimhe seo agus gur chomhoibrigh sé leis na hoifigigh iascaigh. Ní raibh sé i gceist aige a chaitheamh aimsire a bhaint de. Ghearr an Breitheamh fíneáil den luach €1,000 air, ag ligean don chosantóir suas le sé mhí a ghlacadh chun é a íoc.

Ionchúiseamh ag Cúirt Dhúiche na hUaimhe, Iúil 2020

I rith suí i CD na hUaimhe, phléadail fear ciontach i gcion faoi Chuid 171 (1)(b) de na hAchtanna Iascaigh (Comhdhlúthú) 1959 (arna leasú). Bhain an cion le doirteadh d'eisilteach talmhaíochta in abhainn na Rí ar an 1 Iúil 2019.

I gcéim an mhaolaithe, dúirt dlíodóirí an chosantóra chur chaith sé suim shuntasach airgid ar thógáil claise agus umair nua.

Ghearr an Breitheamh Malone fíneáil de €150 air agus dhámh sé €2,300 le haghaidh costas.

Cásanna d'iompar bagrach

Tá Iascach Intíre Éireann buartha fós maidir leis na leibhéil naimhdis agus iompair bhagraigh á léiriú i dtreo oifigigh iascaigh agus iad ag obair, atá ag dul i méid.

Is fíorthábhachtach í sábháilteacht na foirne, ach is léir nach léiríonn gach saoránach an meas atá tuillte ag oifigigh seo an Stáit orthu. In 2020, dhéileáil ár bhfoireann le 61 cás den naimhdeas/d'iompar bagrach dírithe ina dtreo agus iad ag obair.

Cosaint chaighdeán an uisce

2.1 Cuirfidh IIÉ na hAchtanna Truailliú Uisce agus Iascaigh i bhfeidhm agus tacóidh sé le gníomhaireachtaí eile chun caighdeán uisce a fheabhsú

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 20 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Déanann Iascach Intíre Éireann gnáthiniúchtaí caighdeán uisce chun leibhéil truaillithe i ngnáthóga éagsúla a mheasúnú, agus is tá sé mar pholasáí againn chun eagraíochtaí agus daoine aonair a ionchúiseamh maidir le cionta comhshaoil ina dtarlaíonn dochair shuntasach ghnáthóige, truailliú nó sladanna ar éisc.

Ba mhí thábhachtach é Eanáir 2020 le haghaidh airdeall maidir le sárúithe caighdeán uisce, toisc gur chuir cuid mhór báistí le fadhbanna ó sceitheadh sciodair agus ó phóitseáil (stoic) geimhridh. Rinneadh roinnt cuairteanna feirme ar fud na tíre, agus eisíodh litreacha rabhaidh i gcásanna ina raibh ábhair áirithe inné maidir le hiascach. Téann cuid mhór leithdháileadh acmhainní isteach i seiceálacha feadh sruthchúrsaí le haghaidh tionchair ó chleachtais thalmhaíochta, leanann sé seo ar aghaidh a bheith ina bhagairt do chaighdeán uisce.

Achoimríonn Tábla 1.8 na cineálacha éagsúla iniúchtaí chomhshaoil a ndearnamar in 2020.

TÁBLA 1.8: Líon iniúchtaí ar cháilíocht uisce agus ar ghnáthóga

Cineál Iniúchta	2019	2020
Iniúchtaí talmhaíochta	1,623	1,379
Iniúchtaí tionsclaíochta	1,131	873
Iniúchtaí ar fhuíolluisce agus ar Ionaid Cóireála Uisce	2,361	1,571
Iniúchtaí innealtóireachta sibhialta / bonneagair	2,189	1,895
Iniúchtaí foraoiseachta	834	412
Iniúchtaí gnáthóige	16,926	19,873
Líon iomlán na n-iniúchtaí	25,064	26,003

Cosaint an chomhshaoil

2.2 Cuirfidh IIÉ bainistiú agus cothabháil ár ngnáthóga éisc chun cinn chun stádas caomhnaithe a fheabhsú agus chun deiseanna slatiascaireachta áineasa a mhéadú

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 21 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Tugann Iascach Intíre Éireann faoi ról an-suntasach cosaint chomhshaoil ar fud na tíre. Déanaimid monatóireacht ar gach iarratas iomchuí pleanála chun na hiarmhairtí féideartha a bheadh ag na forbairtí sin ar na hacmhainní nádúrtha uisce agus ar an ngnáthóg bhainteach a mheasúnú. Déanaimid measúnaithe freisin ar gach iarratas le haghaidh ceadúnais sceitheadh fuíolluisce a chuirtear chuig an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC) agus, nuair is gá, aighneachtaí a dhéanamh orthu chun cinntiú nach gcuireann aon ghníomhaíocht a ndéantar de bharr an cheadúnais as don chaighdeán uisce.

Thug oifigigh chomhshaoil Iascach Intíre Éireann faoi mheasúnú den chineál sin don Ára (fo-abhainn don Siúir) i gcomharsanacht Bhaile Thiobraid Árann. Shiúil oifigeach leis an sruth ón droichead ar Bhóthar an Ghallbhaile. Dheimhnigh measúnú ón GCC ar an Ára, thuas agus thíos ar an abhainn ón suíomh sceite, go ndeachaigh an abhainn in olcas go mór le blianta beaga anuas ó stádas Q3-4 (truailithe de bheagán) go Q1/0 (truailithe go dáiríre).

Chuir Iascach Intíre Éireann go leor aighneachtaí isteach chuig an GCC maidir le leasú molta ar cheadúnas do shaoráid reatha a sceitheann chuig an Ára. Tharraing na haighneachtaí aird ar fhadhbanna dáiríre caighdeán uisce a bhí doiciméadaithe ag Iascach Intíre Éireann agus an GCC araon. Tharraing suirbhé leictriascaireachta aird ar chliseadh stoic éisc síos an abhainn ón suíomh agus neartaigh sé agóid IIÉ in aghaidh an athbhreithniú molta ceadúnais. Caithfear dul i ngleic le roinnt easpaí san eolas atá ar fáil sula mbeimid sásta le haon athrú molta sa cheadúnas. Tharraing ár n-aighneachtaí aird ar chúiseanna dáiríre imní maidir le tomhais srutha agus d'éiligh siad go mbeadh sampláil bitheolaíoch na n-uiscí glactha lárnach in aon athbhreithniú ar an gceadúnas seo.

Sciorradh talún ag An Duifeachair, Cás staidéir comhshaoil

Go mall ar an Domhnach, 28 Meitheamh 2020, tharla sciorradh talún thart ar 0.5km thar an Droichead Dawn of Hope ar an Duifeachair gar dá foinse i nGréach na gCloch, Droim Caorthainn, Co. Liatroma. Is sruthchúrsa salmainide í an Duifeachair - bíonn a réimsí uachtaracha tábhachtach go traidisiúnta le haghaidh bric dhonna fiáine atá ag sceitheadh agus is limistéir iasclann bric iad na réimsí íochtaracha.

D'fhreastail oifigigh Iascach Intíre Éireann ar láthair an sciorradh talún agus bhí siad ag dul go mion i gcomhairle le Comhairle Contae Liatroma maidir leis. Tógadh samplaí uisce ó réimsí den Duifeachair a bhí buailte agus nach raibh buailte chomh fada síos le cumar na Duifeachrach agus an Owengar chomh maith leis an áit a shroicheann an Owengar Loch Aillionn.

Is féidir iarmhairt an sciorradh talún seo a fheiceáil go soiléir feadh an stráice seo. Chun comparáid a dhéanamh, rinneamar leictriascaireacht ar roinnt fo-aibhneacha nach ndeachaigh an sciorradh talún i bhfeidhm orthu.

Bhí roinnt bóithre thíos an abhainn dothrasnaithe tar éis an sciorradh talún agus sceith an abhainn thar a bruacha thíos i gceantair Chuileanntrach Riabhach, a d'fhág limistéar mór talún faoi uisce. Feadh fad na sruthchúrsaí, bhí spruadair thiubha móna le feiceáil go soiléir le haghaidh faid shuntasaigh feadh na mbruach. Bhí méideanna móra láib sciodair ar na bruacha agus b'fhéidir an iarmhairt a fheiceáil ón Abhainn Dubh go dtí Loch Aillionn.

Leanamar ar aghaidh ag measúnú an cháis thar na míosa inar bhog an sciorradh talún síos an abhainn, agus chomhordaíomar ár bhfreagairt le Comhairle Contae Liatroma agus údaráis iomchuí eile.

◀ Foinse sciorradh talún na Duifeachrach, thuas an abhainn ón Droichead Dawn of Hope, Co. Liatroma

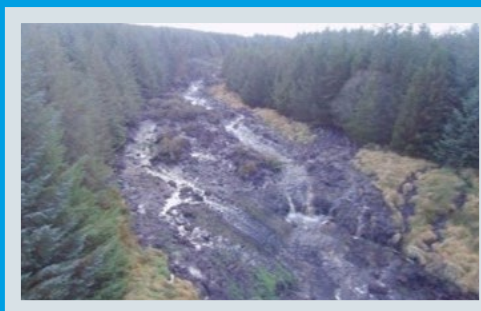
Sciorradh talún ag Sliabh an Iolair, Cás staidéir comhshaoil

Ar an 16 Samhain 2020, cuireadh in iúl d'oifigigh áitiúla iascaigh gur sciorr cuid móna agus foraoise ar Shliabh an Iolair (Ciarraí Thoir), leis an bpoitéinseal chun An Chlaoideach, abhainn thábhachtach sceitheadh bradáin in abhainnchóras na Féile.

Le linn na laethanta ina dhiaidh sin agus sa drochaimsir, rinneadh na hoifigigh iniúchadh ar an eachtra ar an láthair agus le suirbhé dróin. Ghlac ionadaithe ó Chomhairle Contae Chiarraí, ón tSeirbhís Páirceanna

Náisiúnta agus Fiadhúlra (SPNF) agus ó Choillte páirt ann freisin.

Ag deireadh na bliana, bhí eisceacht ann go bhfaigheadh Comhairle Contae Chiarraí maoiniú chun suirbhé a dhéanamh ar iarmhairt fhéideartha an sciorrtha.

▲ Grianghraf dróin den sciorradh talún ag Sliabh an Iolair

Sladanna ar Éisc

Iniúchadh ar agus tuairisciú faoi shladanna ar éisc

In 2020 chuir IIÉ 15 slad ar éisc ar taifead ar fud na tíre. Cé go léiríonn sé seo laghdú

ar an uimhir a aithníodh in 2019, bheimis imníoch, mar gheall ar ghluaiseachtaí a bhí giorraithe go suntasach i rith thréimhsí fada na dianghlasála, nár tháinig roinnt sceite agus eachtraí ar aire fhoireann lascach Intíre Éireann nó ar aire an phobail. Cuirtear achoimre ar fáil i dTábla 1.9 de bhunús na 15 slad ar éisc a tuairiscíodh sa bhliain 2020.

TÁBLA 1.9: Sladanna ar éisc

Sladanna ar éisc	2019	2020
Líon iomlán na sladanna ar éisc a tuairiscíodh	20	15
mar thoradh ar chleachtas talmhaíochta	4	5
mar thoradh ar oibríochtaí tionsclaíocha	2	1
mar thoradh ar oibreacha cathrach	5	0
cúiseanna eile (galar, cúiseanna nádúrtha)	3	7
cúis neamhdheimhnithe	6	2
Meastachán ar líon na n-iasc a maraíodh	7,000	8,000

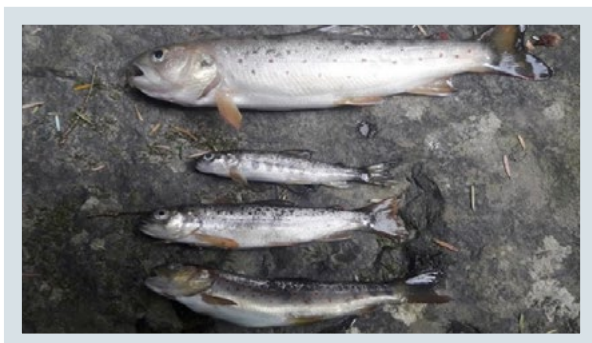
Ar an 24 Aibreán, fiosraíodh tuairisc a seoladh chuig an Bheolíne i dtaca le slad ar éisc ag Sruthán Choill an Tráchtá Fhinn cóngarach do Charraig Uí Leighin i gCo. Chorcaí. Fuarthas amach gur tharla an slad ar éisc ar an 22 Aibreán. Tugtar le fios i meastachán

coimeádach go bhfuair 5,000 breac rua bás, agus an chuid is mó acu idir 3 - 20cm i méid.. Rinneadh básanna a thuairisciú thar achair níos mó ná 2km. Sainaithníodh gur foinse talmhaíochta ba chúis leis an slad ar éisc agus ullmhaíodh comhad ionchúisimh.

▲ Bric rua mharbha ag Sruthán Choill an Trácht Fhinn, 24 Aibreán 2020

Cuireadh foireann Iascach Intíre Éireann ar an eolas faoin slad ar éisc ar Abhainn Bhaile an Bhuitléaraigh ar an 21 Bealtaine, atá mar chraobh-abhainn de chuid na Glaise Buí, cóngarach do Chnoc Rátha, Gleann Maghair, Co. Chorcaí. Tugadh le fios san fhiosrúchán breise a rinneadh gur tharla an slad ar éisc ar an 20 Bealtaine i ndáiríre. Tugadh le fios i meastachán coimeádach gur maraíodh 1,750 iasc laistigh d'achar 1.5km de chainéal na habhann. Bradáin agus bric rua ba mhó a maraíodh, agus bhain cóimheas garbh 7:1 bric rua le bradáin leis na básanna sin. Bhí na raonta aoise ar fad san áireamh i gcás na mbreac rua ach níor maraíodh ach muóga agus gealóga i gcás na mbradáin. Cé go bhfuil cúis amhrasta leis an slad ar éisc sainaitheanta, cuireadh srian ar dhul chun cinn an ionchúisimh an uair seo mar gheall nach bhféadfaí teacht ar shamplaí de dheasca srianta COVID-19.

▲ Éisc mharbha ag Abhainn Bhaile an Bhuitléaraigh, Co. Chorcaí, 21 Bealtaine

Scéimeanna cosanta tuilte a raibh baint againn leo sa bhliain 2020

Bhí baint ag Iascach Intíre Éireann le comhairliúcháin i dtaca le scéimeanna cosanta tuilte i gcontae na Mí, i gCorcaigh agus i nDún na nGall.

I gCill Dhéagláin, i gCo. na Mí, bhí uasghráduithe ar lintéir, feabhsuithe ar chainéil agus tógáil claífort cosanta tuilte i gceist leis na hoibreacha. Bhí meascán de U-chainéil choíncreíte réamh-theilgthe agus obair choíncreíte in-situ san áireamh mar chuid den obair. Bhí 'róchaidéalú' ón limistéar thuas ar an abhainn go dtí an limistéar le sruth i gceist leis na hoibreacha, agus scaoileadh an sceitheadh ar fad trí mhála siolta chun líon na solad fuaidrithe a chosc ó dhul isteach sa sruthchúrsa arís. Críochnaíodh na hoibreacha ar an U-chainéal i mí Eanáir 2020.

Tá dhá scéim cosanta tuilte curtha isteach ag Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) i gceantar Chathair Chorcaí chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER).

- I nGleann Maghair / Sruthán na Saileach (Cathair Chorcaí), cuimsíonn na hoibreacha ar an nGlaise Bhuí athsholáthar líon áirithe lintéir agus droichead atá ann cheana, cainéal nua tuilte, chomh maith le hathsholáthar na mballaí cosanta tuilte atá ann cheana.
- Sa Linn Dubh i gCathair Chorcaí, déanfar droichid, lintéir, ballaí tuilte agus claífort chré nua agus ionaid a thógáil mar chuid de scéim na Bríde. Déanfar stáisiún caidéalaithe nua a thógáil chomh maith, in éineacht le hoibreacha eile le tuilte a chosc.

▲ An Bhríd, An Linn Dubh, Co. Chorcaí

Chomh maith leis sin, tá oibreacha ar bun faoi láthair i gCathair Chorcaí ar Scéim Cosanta Tuilte Dhúglais, ar an gcéim is déanaí a críochnaíodh inar tugadh stráice de Shruthán an Bhaile Bhrí ar ais chuig cainéal nuachruthaithe atá níos leithne agus níos doimhne ná an cainéal a bhí ann roimh na hoibreacha, Rinneadh dídhonrú ar na héisc sa chuid áirithe den sruthán atá

faoi athbhreithniú sular thosaigh an séasúr sceathraí agus tá sí suite díreach os cionn uiscí taoide. Tá lúbacht shuntasach ag baint leis an gcainéal nua, agus tá gnáthóg linne/scarbháin/srutha tógtha mar chuid de chomh maith, mar thoradh ar chomhairliúchán ar leibhéal an dearaidh le hIascach Intíre Éireann.

I nDún na nGall, bhí cruinniú ag foireann Iascach Intíre Éireann leis an gComhairle Contae chun oibreacha cosanta tuilte eatramhacha molta a phlé ar an Iascaigh i mBaile Dhún na nGall. €410,000 atá luaite mar chostas ar na hoibreacha seo agus beidh costas deiridh €8.5 milliún ar an tionscadal iomlán. Cuimseoidh an clár tosaigh roinnt mhaith gnéithe éagsúla, agus beidh an OPW agus an t-éiceolaí freagrach as maoirseacht a dhéanamh orthu.

Iascach Intíre Éireann: Creat Gníomhaithe ar son na hAeráide

Tá an t-athrú aeráide ar cheann de na príomhbhagairtí ar an mbithéagsúlachta agus ar struchtúr agus ar fheidhmiú éiceachóras. Tá éigeandáil aeráide agus bhithéagsúlachta fógartha ag Éirinn agus aithníonn sí go bhfuil géarghá le gníomhú ar son na haeráide chun todhchaí inbhuanaithe a chinntiú. Faoi mbliain 2030, tá sé mar aidhm ag an rialtas astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 30 faoin gcéad (i gcoinne leibhéil 2005), chun éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú 32.5 faoin gcéad, agus chun 70 faoin gcéad dár gcuid riachtanas leictreachais a sholáthar ó fhoinsí in-athnuaite.

Mar cheann de phríomhghníomhaíochtaí timpeallachta na hÉireann, tá Iascach Intíre Éireann tiomanta do chabhrú le hÉirinn na spriocanna seo a bhaint amach, agus táimid tar éis glacadh le cur chuige bunaithe ar shainordú aeráide atá leagtha amach mar

dhualgas ar chomhlachtaí poiblí ag an Rialtas. An mhian atá againn ná cuspóirí náisiúnta atá luaite a shárú agus ceannaireacht a thabhairt le dea-shampla ó thaobh gníomhú inbhuanaithe cleachtais, aeráide agus bithéagsúlachta de.

I ndiaidh comhfhreagras a dhéanamh leis an Aire Eamon Ryan TD, tá dhá aighneacht déanta againn maidir leis an bPlean Náisiúnta Aeráide nua 2021 atá le teacht.

Le linn na bliana 2020, d'oibríomar go leanúnach chun tionchar diúltach ar bith a bhí ag ár ngníomhaíochtaí ar an timpeallacht a íoslaghdú. Tá cuid dár ngaicsí mínithe thíos.

An inbhuanaitheacht in IIÉ

Is codanna lárnacha de shainchúram reachtúil Iascach Intíre Éireann iad caomhnú na n-acmhainní luachmhara uisce agus cosaint agus feabhsú na héagsúlachta bitheolaíche. Tá ár bhFoirne Glasa timpeall na tíre ríthábhachtach maidir le conas a shroichimid ár spriocanna laghdú fuinnimh (laghdú 33 faoin gcéad ar bhonnlíne 2009) agus conas a laghdaímid ár lorg comhshaoil.

Sa bhliain 2020, ghlac na Foirne Glasa ceannaireacht ar thionscnaimh oibríochta inbhuanaitheachta a bhí dírithe ar chaomhnú uisce, ar fheabhsú bithéagsúlachta agus ar laghdú dramhaíola. D'fhiosraíomar cur chuige ciorclach chomh maith i dtaobh na láimhseála dramhaíola agus ghlacamar ceannaireacht ar thionscnaimh le seanlíonta a athchúrsáil agus le feisteas oibre a athúsáid.

Cuimsíonn líonra ár bhFoirne Glaise foireann áitiúil amháin de réir RBD, foireann tras-roinne de chuid Iarthar na Cathrach agus foireann náisiúnta a dhéanann ionadaíochta ar son na bhfoirne áitiúla ar fad. I measc na dtionscnamh eile a bhí ag an bhFoireann Ghlas sa bhliain 2020, rinneadh nuashonrú ar chreatlach foirgneamh, monatóireacht ar fhuinneamh / córais foirgneamh cliste a shuiteáil, bailiú báistí chomh maith le tionscnaimh phlandaithe agus phailneora ag ár réadmhaoin.

'An bhearna chun na sprice' ag IIÉ agus coigilteas fuinnimh 2020

I rith 2020, threisíomar ár ngníomhaireachtaí inbhuanaitheachta fuinnimh agus d'éirigh linn an 'achar chun na sprice' a chlúdach inár laghdú fuinnimh neamhiompair mar atá aitheanta ag an Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI). Ar an iomlán, shábhálamar 273,007 kWh TPER in 2020 i gcomparáid le 2019, a bhí i bhfad níos mó ná ár sprioc de 17,974 kWh TPER. Aithnímid an cabhair a bhfuaireamar ó chóras tuarascála 'Diagnóisic Ardbhainistíochta Fuinnimh' de chuid an SEAI, a chuidigh linn maidir lenár mbainistiú eagraíochtúil fuinnimh.

Laghdú carbóin

Tá dualgas ar Iascach Intíre Éireann na spriocanna náisiúnta laghdaithe carbóin de 33 faoin gcéad a bhaint amach faoin mbliain 2020 agus 50 faoin gcéad faoin mbliain 2030 agus neodracht ó thaobh carbóin de a bhaint amach faoin mbliain 2050. Déanann an SEAI anailís ar threochtaí i dtaca le próifíl ídithe fuinnimh IIÉ (iompair, teirmeach agus fuinneamh).

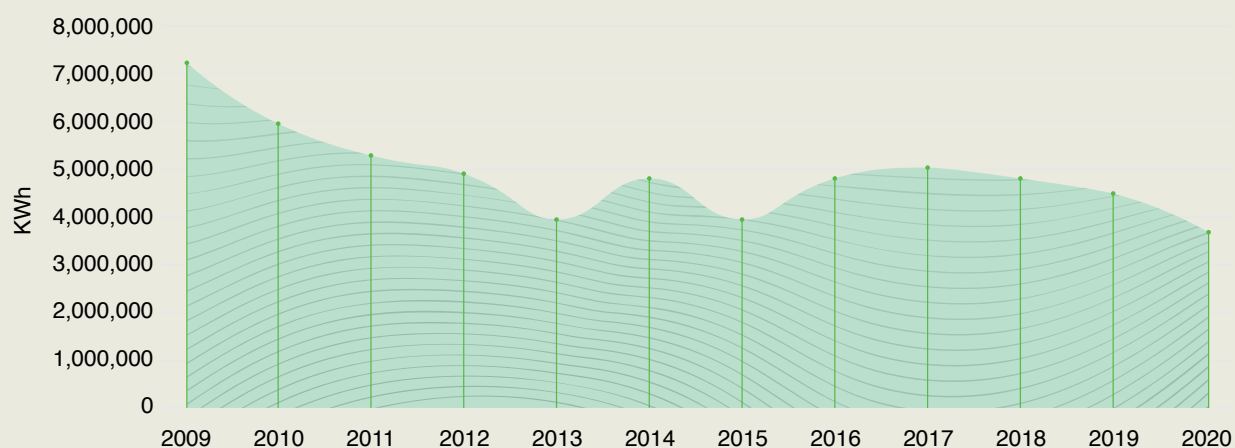
Tá ár gcuid astaíochtaí carbóin laghdaithe againn ó 2.4 milliún kg CO₂ eq sa bhliain 2009 go dtí 1.5 milliún CO₂ eq sa bhliain 2019, agus tá sé mar sprioc againn 0.87 milliún kg CO₂ eq a bhaint amach faoin mbliain 2030.

Cás Staidéir: taisteal

Ár ndúshlán: tá fórsa saothair móibíleach againn a thaistíonn gach lá chun a gcuid oibre a dhéanamh, agus léirítear seo sa chéatadán ard (70 faoin gcéad) dár gcostais fuinnimh atá mar gheall ar thaisteal.

Ár sprioc: ár riachtanas iomlán fuinnimh phríomha (TPER)* don taisteal a laghdú de 33 faoin gcéad (ó bhonnlíne 2009) faoi dheireadh 2020.

Ár n-éacht: faoi dheireadh 2019 bhaineamar amach laghdú in TPER de 38 faoin gcéad ó 2009 cheana. In 2020 bhaineamar laghdú breise de 19.5 faoin gcéad (ó 2019), a raibh srianta taistil COVID-19 mar chúis mhóir leis sin..

Próifíl breosla iompair IIÉ: príomhriachtanas fuinnimh iomlán (TPER) kWh (2009 - 2020)

* Slat tomhais ar an ídiú fuinnimh agat atá sa Phríomhriachtanas Fuinnimh Iomlán a chuireann an fuinneamh a ídítear agus/nó a chailltear thar teorainn d'eagraíochta san áireamh chomh maith, go háirithe agus an fuinneamh a úsáideann tú á ghiniúint agus á sholáthar.

Sa bhliain 2020, leanamar ar aghaidh lenár gclár dícharbónaithe flít lena n-áirítear athsholáthar na bhfeithicilí a raibh deireadh a saol bainte amach acu gan roghanna malartacha le hastaíochtaí ísle nó gan aon astaíochtaí ar fáil, agus cuireadh le líonra náisiúnta na bpointí luchtaithe d'fheithicilí leictreacha.

Chéad Chéimeanna Eile

Tá Iascach Intíre Éireann tiomanta i gcónaí do bharr feabhais a chur ar inbhuanaitheacht agus ar éifeachtúlacht ár gcuid réadmhaoine, ár bhflít, ár gcuid dramhaíola, ár mbainistíocht uisce agus ár gcórais soláthair ghlais. Áirítear iad seo a leanas le bearta na bliana 2021:

- Déanfar forbairt leanúnach ar Fhoirne Glasa náisiúnta agus áitiúla IIÉ agus tacófar leo ar bhonn leanúnach.
- Déanfar forbairt ar thionscnaimh gheilleagair chiorclaigh
- Glacfar le bearta a chuirfidh laghdú carbóin ar fáil gan aon chostas i gceist (saolré iomlán)
- Déanfar astaíochtaí agus gníomhaíochtaí inbhuanaitheachta / éifeachtúlachta acmhainne / bithéagsúlachta a thuairisciú.
- Cur chuige soláthair ghlais a fhorbairt
- - praghsáil charbóin agus critéir aeráide i dtairiscintí poiblí
- Cabhrú le fostaithe glacadh le slite maireachtála atá níos ísle ó thaobh carbóin de (pleanáil iompair ar an láthair oibre), comhoibriú a lorg ó chomhghníomhaireachtaí, ó sholáthraithe agus ó sholáthraithe seirbhíse i gcomhthionscnaimh dícharbónaithe
- Digiúil leanúnach na bpróiseas atá bunaithe ar pháipéar
- A chinntiú nach gceanglaítear sinn le 'conairí atá ard ó thaobh carbóin de' mar thoradh ar bheartais agus ar chleachtais, a chinntiú go ndéanfar díonadh ó thaobh carbóin de ar chinntí agus ar chlár mhóra ar bhonn córasach, agus a chinntiú go mbogfar i dtreo straitéis infheistíochta gan carbón ar bith in imeacht ama (clár soláthair réadmhaoine)

- Páirt ghníomhach a ghlacadh i gcomhpháirtíochtaí, agus iad a shaothrú, le grúpaí páirtithe leasmhara a bhfuil cosaint agus caomhnú na héagsúlachta bitheolaíche, feabhas ar úsáid acmhainní agus tionchar aeráide laghdaithe mar spriocanna acu.

Cur le Clár Oibre NA 2030

I mí Mheán Fómhair 2015, ghlac Ballstáit NA le **Clár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe (Ár nDomhan a Chlaochlú).**

Plean gníomhaíochta do dhaoine, don phlainéad agus don rath atá i gceist le Clár Oibre 2030 a bhaineann le tíortha forbartha agus tíortha atá i mbéal forbartha. Tá na 17 sprioc forbartha inbhuanaithe i gcroílár an Chláir Oibre 2030, a chlúdaíonn gnéithe eacnamaíocha, sóisialta agus timpeallachta na forbartha inbhuanaithe.

Tá Iascach Intíre Éireann tiomanta do chinntiú go gcabhraímid a oiread agus is féidir le baint amach Chlár Oibre 2030 NA.

PLEAN NEODRACH

Iascach Intíre Éireann

2009

Sonraí bonnlíne agus an turas chuig 2030 agus 2050

Cuirtear tús le réiteach fadhbanna tríd an bhfadhb a aithint. Sa bhliain 2009, d'astaigh IIÉ 2.4 milliún kg de ghás ceaptha teasa (CO₂ep). Tá monatóireacht agus tuairisciú bunaithe ar fhianaise i bhfeidhm trí chóras M&R SEAI le haghaidh gach bliain ó shin i leith.

Níl 'Gnó mar is gnách' ar fáil mar rogha de réir mar a thugaimid aghaidh an éigeandáil aeráide agus bhithéagsúlachta.

Tá sraith beart forbartha agus córais bhailithe sonraí agus anailíse forbartha ag IIÉ atá dírithe go príomha ar sholáthar inbhuanaithe ár dtéarmaí tagartha reachtacha (bainistíocht inbhuanaithe na hacmhainne náisiúnta iascaigh).

Sonraí Astaíochta

2019 - 1.5 M kg CO₂eq
2030 - 0.87 M kg CO₂eq
2050 - 0 M kg CO₂eq

2020

Coigilteas Fuinnimh 'Níos Doimhne' a Sholáthar

Tá obair ar bun ag IIÉ ón mbliain 2017 i leith ar dhaingniú a chuid Córas Bainistíochta Timpeallachta (EMS) le cabhrú leis an tionchar ar an timpeallacht mar thoradh ar ghníomhaíochtaí agus áiseanna IIÉ. Is mian le IIÉ a bheith ag teacht le caighdeán idirnáisiúnta ISO14001 (Córas Bainistíochta Timpeallachta) agus le caighdeán bainistíochta fuinnimh 50001 ag Eagraíocht na gCaighdeán Idirnáisiúnta (ISO) thar thréimhse an tsainordaithe agus an chreata ghníomhaithe reatha ar son na haeráide aige. Leagfar cur chuige IIÉ amach i Sainordú Gníomhaithe ar son na hAeráide IIÉ (2021 ar aghaidh) i dtaobh an tionchair timpeallachta a bhíonn ag a chuid gníomhaíochtaí a laghdú trí ghníomhaíochta Chóras Bainistíochta Timpeallachta IIÉ (EMS) a fhorbairt ar bhonn leanúnach chun an méid seo a leanas a sholáthar:

- Éifeachtúlacht fuinnimh fheabhsaithe trí iniúchadh a dhéanamh ar fhuinneamh agus trí bhearta ina dhiaidh sin.
- Giniúint laghdaithe agus feabhas ar bhainistíocht dramhaíola, astaíochtaí, eisilteach.
- Caomhnú acmhainní nádúrtha.
- Feidhmiú éifeachtúil inbhuanaithe gníomhaireachta a mbaineann coigilteas costais leis.

2030

2050

- Tionscnaimh ghníomhaithe ar son na timpeallachta / na haeráide atá ag teacht le téarmaí tagartha agus spriocanna straitéiseacha IIÉ.

Bíonn na 5 bhunchéim struchtúrtha seo a leanas i bhfeidhm ag IIÉ i dtaca le bainistíocht fuinnimh:

Tiomnaigh: Chláraigh IIÉ le comhaontú comhpháirtíochta le SEAI sa bhliain 2017. Tá príomhbhainisteoir sinsearach ceaptha ag IIÉ in IIÉ (Pat Doherty - Ceannasaí Airgeadais agus Oifigeach Feidhmíochta Fuinnimh) chun ceannaireacht agus freagracht a léiriú i réimse na bainistíochta fuinnimh. Tá acmhainní suntasacha curtha ar fáil ag IIÉ (smacht tugtha d'fhoireann IIÉ gníomhú trí athstruchtúrú a dhéanamh ar bhainistíocht chlár agus líonra Foirne Glasa náisiúnta a chruthú, chomh maith le ceannródaithe áitiúla fuinnimh a cheapadh) agus tá conairí oiriúnach roghnaithe aige i dtreo na bainistíochta aistrithe / deimhnithe fuinnimh.

Sainaithin: Déan bearta agus tionscadail a shainaithint bunaithe ar shonraí feidhmíochta fuinnimh IIÉ

Plean: Tá glactha ag IIÉ le cúnamh pleanála straitéisí trí chomhaontú comhpháirtíochta IIÉ le SEAI agus tá acmhainn bhainistíochta fuinnimh á tógáil aige trí bhainistíocht áiseanna, feidhmeanna airgeadais agus acmhainní daonna a chomhtháthú mar chuid de phleanáil bhainistíochta fuinnimh IIÉ. Bíonn spriocanna bliantúla spárála fuinnimh leagtha amach ag IIÉ.

Gníomhaigh: Tá uaillmhian agus rún suntasach léirithe ag IIÉ trí ghníomhú go dearfach agus trí thionscadail a chur i bhfeidhm. Tá leas bainte ag IIÉ as dearadh tionscadail, forbairt agus tacaíocht mhaoirseachta agus tá am agus acmhainní curtha i leataobh acu le díriú ar shraith tionscadal a bhaineann le fuinneamh ón dearadh go dtí an feidhmiú agus an mhonatóireacht.

Athbhreithniú: Tá IIÉ fíorthiomanta do chlár bainistíochta fuinnimh atá bunaithe ar fhianaise. Tá torthaí an fheabhsaithe fuinnimh á thomhas ag IIÉ agus úsáid á baint as córais dhigiteacha inmheánacha chomh maith le tuairisceáin mhíosúla thairseach fuinnimh SEAI. Cuirtear athbhreithniú rialta i gcrích chun feabhas leanúnach a chur ar fheidhmíocht fuinnimh IIÉ.

Ár gcuid Spriocanna a bhaint amach

Spriocanna Tábhachtacha

- Dícharbónú Flít Soláthar Nuashonraithe Fuinnimh Réadmhaoine
- Laghdú Céimnitheach Uisce / Fuíolluisce / Dramhaíola
- Leibhéil chéimnitheacha rannpháirtíochta páirtithe leasmhara (tomhaiste ag suirbhéanna foirne, gníomhaíocht tionscadail srl.)
- Forbairt ar Chlár Geilleagair Chiorclaigh iomlán

Beidh IIÉ NEODRACH Ó THAOBH CARBÓIN DE faoin mbliain 2050

2 Taighde: Eolas a Fhorbairt Chun Gníomhaíocht a Fhoirmiú

Cuireann foirne taighde Iascach Intíre Éireann an moladh eolaíochta ar fáil a thacaíonn le agus a dhéanann eolas dár n-iarrachtaí chun acmhainní iascaigh intíre in Éirinn a chosaint agus a chaomhnú. Cinntíonn a n-obair go bhfuil tuiscint cheart againn ar na dúshláin atá os ár gcomhair, agus gur féidir linn freagraí iomchuí a fhorbairt, más treoirlínte oibríochta, oibreacha bonneagair, nó bearta chun brúnna comhshaoil atá ar eolas a mhaolú, atá ann. Leanann siad ar aghaidh ag forbairt eolais agus saineolais maidir lenár iascach agus na gnáthóga a thacaíonn leo. Is eolaithe iad ár dtaighdeoirí, a úsáideann modheolaíochtaí cruthaithe agus scoláireacht mhionchúiseach, ach a cheanglaíonn iad le tiomantas láidir freisin do leas ár n-iascaigh chomh maith leis an gcomhshaoil agus na gnáthóga a chothaíonn iad.

Clúdaíonn ár dtaighde na réimsí oibre seo a leanas in 2020, agus cuirtear síos orthu thíos:

- **Clár Suirbhéanna Taighde Náisiúnta – Lochanna agus Aibhneacha (CSTN-L&R)** - a chlúdaíonn speicis aonair éisc, gnáthóga, plandaí ionracha, suirbhéanna ar lochanna agus aibhneacha aonair, agus a chomhlíonann roinnt dualgais atá ag Éire faoin gCreat-treoir Uisce (WFD)
- **Taighde iascaigh spórt mara** - lena n-áirítear staidéir ar speicis áirithe ar nós doingin agus tuinnín ghoirm
- **Taighde salmainide** – raon tionscadal taighde agus tionscadal comhairleach maidir le bradán fiáin agus breac geal

- **Obair a dhíríonn ar ghnáthóga** – ach go háirithe maidir le Treoir Gnáthóg an AE, lena n-áirítear freisin tionscadal áirithe ar éisc dhiadromacha
- **Tionscadail hidreamoirfeolaíochta** – tionscadail a chuimhníonn ar na caidrimh idir pobail speicis iasc agus a ngnáthóga fisiceacha
- **Monatóireacht náisiúnta eascann** – taighde agus monatóireacht a leanann go fóill ar phobal na n-eascann in Éirinn.

Tionchar COVID-19 ar ár n-iarracht taighde

Mar gheall ar theacht COVID-19 bhí orainn measúnú riosca a dhéanamh ar ár gcleachtais allamuigh, agus nuair ba ghá, iad a oiriúnú faoi réir na treoirlínte sábháilteachta. Mar shampla, ba ghá roinnt obair taighde a mbíonn dlúthobair foirne ag teastáil uaithi a athrú; agus ba ghá obair a mbíonn cuid mhaith taistil ag teastáil uaithi a laghdú. I gcuid mhór cásanna, áfach, bhíomar in ann roinnt cleachtais oibre a athrú ionas go mbeimis in ann leanúint ar aghaidh ár gcuspóirí taighde agus bailiú sonraí a bhaint amach – cuirtear síos ar roinnt nuálaíochta den chineál sin faoi na tionscadail éagsúla thíos.

Clár Suirbhéanna Taighde Náisiúnta (CSTN)

1.2 Tuiscint fheabhsaithe ar stádas caomhnaithe na bpobail éisc, agus an t-eolas seo a úsáid chun tacú le bainistíocht níos fearr ar iascach

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 15 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Is iad príomhfheidhmeanna an bhfoireann CSTN ná chun saineolas i modheolaíochtaí samplála agus tacú allamuigh a chur ar fáil do roinnt clár agus chun tabhairt faoi thionscadail taighde fheidhmeacha ar leith. San áireamh le hobair na foirne tá:

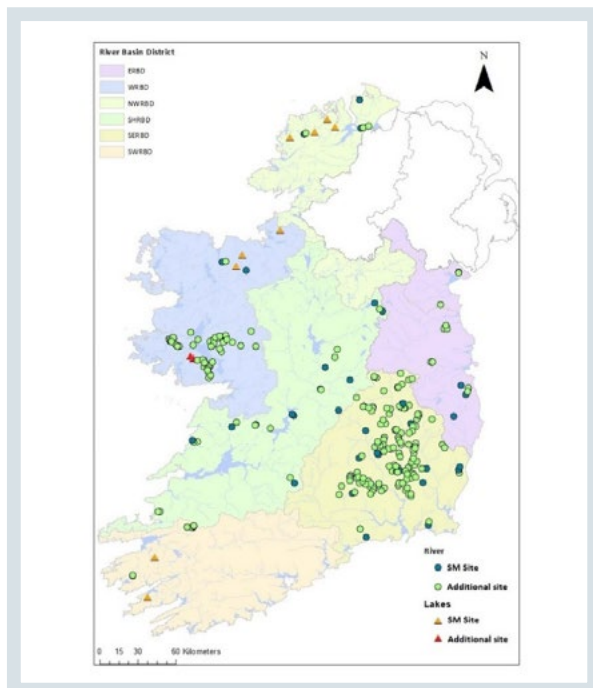
- Dualgais monatóireachta iasc na hÉireann faoi Chreat-treoir Uisce (WEF) an AE a chomhlíonadh, lena n-áirítear suirbhéanna locha agus abhann a dhéanamh le haghaidh cláir taighde éagsúla agus tacú leis an bhfoireann mhara/uisce thrasdultach
- Ag cur lenár n-eolas faoi speicis iasc garbh agus faoi liús ionas gur féidir linn stoic a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú agus tuiscint níos soiléire a fhorbairt maidir lena n-idirghníomhaithe le speicis eile.
- Téarnamh na ndaonraí salmainide a spreagadh in abhantrach Abhainn an Chnoic
- Bonn fianaise a thógáil maidir le tionchar an athraithe aeráide ar speicis éisc fhionnuisce agus inbhearacha in Éirinn
- Tuilleadh a fhoghlaim maidir le speicis ionracha agus conas iad a smachtú.

Cláir Monatóireachta Iasc na Creat-treorach Uisce

In 2007, chuir Iascach Intíre Éireann tús le clár monatóireachta iasc chun riocht na n-aibhneacha, lochanna agus inbhear/murlach in Éirinn a mheasúnú. Tá an obair seo riachtanach chun ceanglais Chreat-treoir Uisce (WFD) an AE a chomhlíonadh, a trasuíodh i reachtaíocht na hÉireann faoi I.R. Uimh. 722 de 2003. Rinneadh na suirbhéanna trí shraith modhanna caighdeánacha na Eorpacha a úsáid Cuimsíonn an clár uileghabhálach monatóireachta iasc, a bhfuil tréimhse rollach trí bliana air, níos mó ná 300 dobharlach (aibhneacha, lochanna agus dobharlaigh thrasdultacha (inbhir agus murlaigh)). Bailítear faisnéis i ngach suirbhé agus úsáidtear í chun ‘stádas éiceolaíoch’ a thabhairt do gach dobharlach, a bhíonn idir stádas ard agus drochstádas. Ó 2015 tá an fhoireann CSTN freagrach as monatóireacht iasc faoin WFD i lochanna agus aibhneacha amháin, ach tacaíonn sé le clár suirbhéireachta iasc an WFD in uisce trasdultach (TRaC) i bhfoirm baill foirne agus saineolais.

Cumarsáid le comhlachtaí eile a fheabhsú

I Nollaig 2019, shocraigh Iascach Intíre Éireann meabhrán tuisceana leis an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil (DHPLG) agus a máthair-roinn chun tacaíocht a sholáthair ar mhaithe le ceanglais chlár monatóireachta iasc an WFD a chomhlíonadh agus chun bearta phlean bainistíochta an abhantraí a sheachadadh. Mar chuid den chlár seo, shocraíomar suas oifig fhíorúil tionscadal WFD nua chun déileáil le ceisteanna inmheánacha agus seachtracha araon agus chun comhairle atá níos leanúnaí agus níos sruthlíní a sholáthar maidir le héisc agus an WFD. Ba cheart go ndéanfaidh seo an cumarsáid idir Iascach Intíre Éireann agus comhlachtaí seachtracha, lena n-áirítear Clár Uisce na nÚdarás Áitiúil LAWPRO, i bhfad níos furasta agus níos éifeachtúla sa todhchaí. Beidh dlúthchumarsáid leis an GCC tábhachtach freisin thar na chéad chúpla blianta eile agus tarlóidh cruinnithe rialta idir foirne ón dá eagraíocht.

- **Aibhneacha agus lochanna a ndearna foireann an CSTN suirbhé orthu le linn 2020**
(MF=(suíomh) monatóireacht faireachais – déantar suirbhéireacht orthu seo gach trí bliana don Chreat-treoir Uisce)

Monatóireacht iasc

In ainneoin na srianta COVID-19 bhí monatóireacht iasc WFD in ann dul ar aghaidh in 2020, ach le srianta áirithe i bhfeidhm - mar shampla, cuireadh suirbhéanna móra locha ar ceal agus níor ceadaíodh fanacht thar oíche le linn mhí an Mheithimh agus mhí Iúil. Ullmhaíodh roinnt measúnuithe riosca chun cinntiú go raibh na hoibreacha ar fad chomh sábháilte agus is féidir don fhoireann.

De réir na gceanglas maidir le scaradh sóisialta, cuireadh srian ar mhéid na bhfoirne, mar sin de ní dhearnadh aon suirbhé ó bháid ar aibhneacha i samhradh 2020 agus bhí an tsuirbhéireacht teoranta do shruthanna le foirne nach mó ná beirt. Bhí foirne suirbhéireacht locha teoranta d'fhoirne nach mó ná triúir agus ní dhearnadh suirbhéireacht ach amháin ar lochanna beaga salmainide.

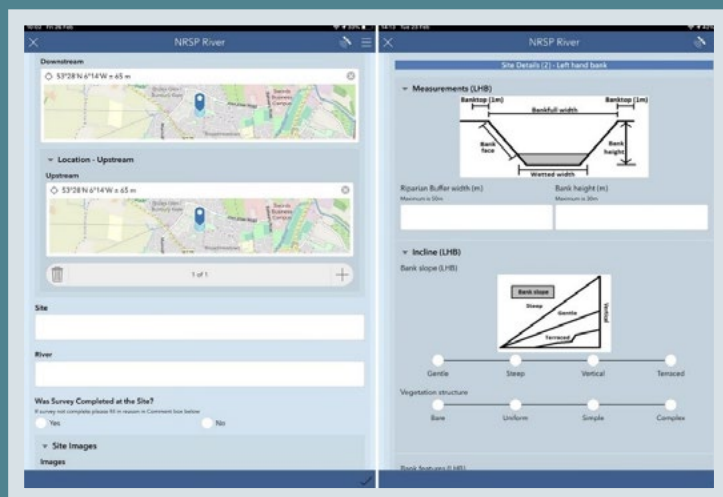
- Rinneadh suirbhéireacht ar 9 loch, 34 suíomh abhann, agus 9 n-uisce trasdultach ar an iomlán faoi chlár monatóireachta iasc an WFD in 2020 (féach ar an léarscáil).
- Rinneadh suirbhéireacht ar 231 suíomh abhann do bharcheantar-bhunaithe eile le ar roinnt cúiseanna - mar shampla, chun bonnlíne a chruthú le haghaidh tionscadail athshlánaithe abhann agus chun eolas breise a chur ar fáil chun tacú le dáiltí stádas iasc WFD.
- Tógadh samplaí éisc ó naoi loch freisin le haghaidh anailís substaint tosaíochta ar chúiseanna WFD.
- Tá na tuairiscí ar gach dobharlach a ndearnadh suirbhé air in 2020 faoi lánseol agus foilseofar iad ar shuíomh gréasáin IIÉ agus an WFD (wdfish.ie) in am trátha.
- Cuireadh tús le tionscadal nua maidir le dobharlach slaithe tomhais agus roghnú suíomhanna go mall in 2020 – déanfar an clár nua monatóireachta abhann seo atá do bharcheantar-bhunaithe a rolladh amach i rith 2021.

Bealaí nua chun a bheith ag obair

Thosaigh foireann an CSTN dhá fheidhmchlár suirbhéireachta a fhorbairt (le haghaidh suirbhéanna abhann agus locha) le linn 2020 le cabhair ó fhoireann bhainistíochta sonraí Iascach Intíre Éireann. Is éard is cúis leis na feidhmchláir seo ná chun cuidiú linn scor d'fhormáidí páipéar-bhunaithe chuig bailiú sonraí éifeachtúil atá níos nua-aimseartha agus le linn suirbhéanna abhann agus locha. Ba cheart

go gcabhróidh sé seo leis an am a chaitear ar iontráil sonraí a laghdú agus ag an am chéanna caighdeán feabhsaithe sonraí a thabhairt leis.

Forbraíodh an dá fheidhmchlár trí Arc GIS, Arc Survey 123 agus Arc The Collector a úsáid agus faigheann siad buntáistí ó ghnéithe nua ar nós geotagartha agus uaslódáil uathoibríoch/cianda sonraí locha chuig néalstóráil. Tá an feidhmchlár aibhneacha sách sofaisticiúil ag an bpointe seo agus rinneadh roinnt réamhthástála air. Tá an feidhmchlár lochanna fós sna céimeanna luathfhorbartha.

◀ Samplaí d'amhairc scáileáin de leathanaigh ón bhfoirm leictreonach nua don leictriascaireacht abhann

Clár Náisiúnta Taighde ar Éisc Gharbha agus Liúis (NCFP)

Is í cuspóir leathan an chlár taighde ná chun ár dtuiscint ar speicis tábhachtacha éisc ghairbh agus liúis, chomh maith lena n-idirghabhálacha lena ngnáthóg agus le speicis chónaithe eile, a mhéadú. Oibríonn an fhoireann NCFP taobh istigh den fhoireann CSTN chun comhshuirbhéanna ar dhaonraí iasc garbh agus liús in aibhneacha agus lochanna na hÉireann a sheachadadh agus

úsáideann siad tacair sonraí atá ann cheana chun bearnaí eolais a líonadh. Déantar tionscadail taighde ar leith mar chuid den chlár.

Rinneadh sampláil flúirse sine trí leictriascaireacht ar thrí loch in 2020: ar Chlaonloch i gCo. Liatroma, White Lough i gCo. Mhuineacháin agus Lough Skeagh uachtarach i gCo. an Cabháin. Dhírigh na suirbhéanna seo ar limistéir atá cóngarach don chladach agus bhí sé mar aidhm acu gnáthoga na gciprinidí óga a aithint, ach go háirithe bran.

➤ Sampláil flúirse sine le haghaidh gealóg ar White Lough, Co. Mhuineacháin

Chuaigh srianta COVID-19 i bhfeidhm ar ghnáthoibríochtaí allamuigh toisc go dteastaíonn dlúthobair foirne ó ghnáthóga (lochanna agus aibhneacha móra) agus ó éiceolaíocht na n-iasc garbh agus liús. Lig leaganacha malartacha de ghnásanna a bhí ann cheana do na hiniúchtaí a bheith déanta go sábháilte. Úsáideadh leictriascaireacht mála droma le leictreoidí mionathraithe don chéad uair chun sampláil rathúil a dhéanamh ar ghnáthóga iasc garbh (ach go háirithe plobán) san Eithne agus is féidir é a úsáid in áiteanna eile.

Dheimhnigh an fhoireann thaighde láithreach na bplobán ionrach (*Squalius cephalus*) san Eithne i Meitheamh 2020. Dheimhnigh sampláil sine ón mbruach agus leictriascaireacht cháilíochtúil bháid láithreach plobán ag céimeanna éagsúla na beatha ag go leor áiteanna sa phríomhshruth.

Níor taifeadadh aon phlobán le linn leictriascaireachta cainníochtúil ag áiteanna ar An Eithne uachtarach agus ar An Inneoin. Úsáidfear iniúchtaí ar stádas agus scaipeadh na speiceas chun eolas a dhéanamh do roghanna féideartha bainistithe.

➤ Leictriascaireacht le haghaidh gealóg phlobáin ar bhrúach na hUíne (Meán Fómhair 2020)

Téarnamh na ndaonraí salmainide a spreagadh i ndobharcheantar Abhainn an Chnoic

Cuireadh tús le plean athshlánaithe dhaonra na n-iasc le haghaidh Abhantrach Abhainn an Chnoic, fo-abhantrach de chuid Loch Coirib, sa bhliain 2018. An aidhm atá ag an bplean ná sraith tionscadal a fhorbairt le téarnamh an bhric rua (bric chónaithe agus imirceacha) agus na ndaonraí salmainide a spreagadh sna locha agus sna haibhneacha. Cuireadh suirbhéanna bonnlíne ar stoic éisc i gcrích sa dobharcheantar in 2017 agus 2018 agus leanfar ar aghaidh leo gach trí bliana chun monatóireacht a dhéanamh ar na hathruithe a tharlóidh. Áiríodh an méid seo a leanas leis an obair leanúnach a rinneamar ar an tionscadal seo in 2020:

- Suirbhéireacht a dhéanamh ar dhá loch (Loch Bó Finne agus Loch Agraffard) mar chuid den mhonatóireacht leanúnach éifeachtachta in ndobharcheantar Abhainn an Chnoic.
- Taifead a choinneáil ar theochtaí uisce i bpríomhchainéal na habhann agus ag láithreáin locha sa dobharcheantar.

Cuireadh srian le hobair eile (lena n-áirítear rianú raidió a lean ar aghaidh go luath sa bhliain 2020) in Earrach na bliana 2020 mar thoradh ar shrianta COVID-19. Ba cheart go gcuirfeadh na torthaí a baineadh amach go dtí seo eolas ar fáil i dtaca le bainistíocht liús sa chóras.

Socraíodh córas nua painéil ghréine teiliméadrachta agus fótvoltacha a bhí nasctha le glacadóirí sonraí rianaithe raidió sa dobharcheantar le haghaidh athshlánú sonraí cianda.

Mar gheall ar an tsuiteáil seo, ní gá cadhnraí troma a iompar trí thalamh fhliuch, bhog. Cuireadh maoiniú ar fáil don obair seo trí Chiste **Nuálaíochta na Seirbhíse Poiblí** (Ár Seirbhís Phoiblí 2020) agus beidh coigilteas suntasach le baint amach ó thaobh am foirne de mar thoradh air. Beifear in ann na stáisiúin a aistriú chuig dobharcheantair eile nuair is gá

Clár Taighde um Maolú ar Athrú Aeráide (CCMRP)

Cuireadh tús le Clár Taighde um Maolú ar Athrú Aeráide (CCMRP) sa bhliain 2019 d'fhonn clár bunaithe ar fhianaise a thógáil chun tionchar an athraithe aeráide ar speicis éisc na hÉireann a mheas i dtimpeallachtaí fionnuisce agus inbhearacha, agus chun eolas a chur ar fáil agus chun acmhainn a chruthú don chaomhnú iascaigh. Baintear úsáid as uirlisí forbartha léarscáilithe sa CCMRP chun teocht srutha agus athróga eile a shamhaltú chun na dobharlaigh atá i mbaol ó thionchair athraithe aeráide a shainaithint.

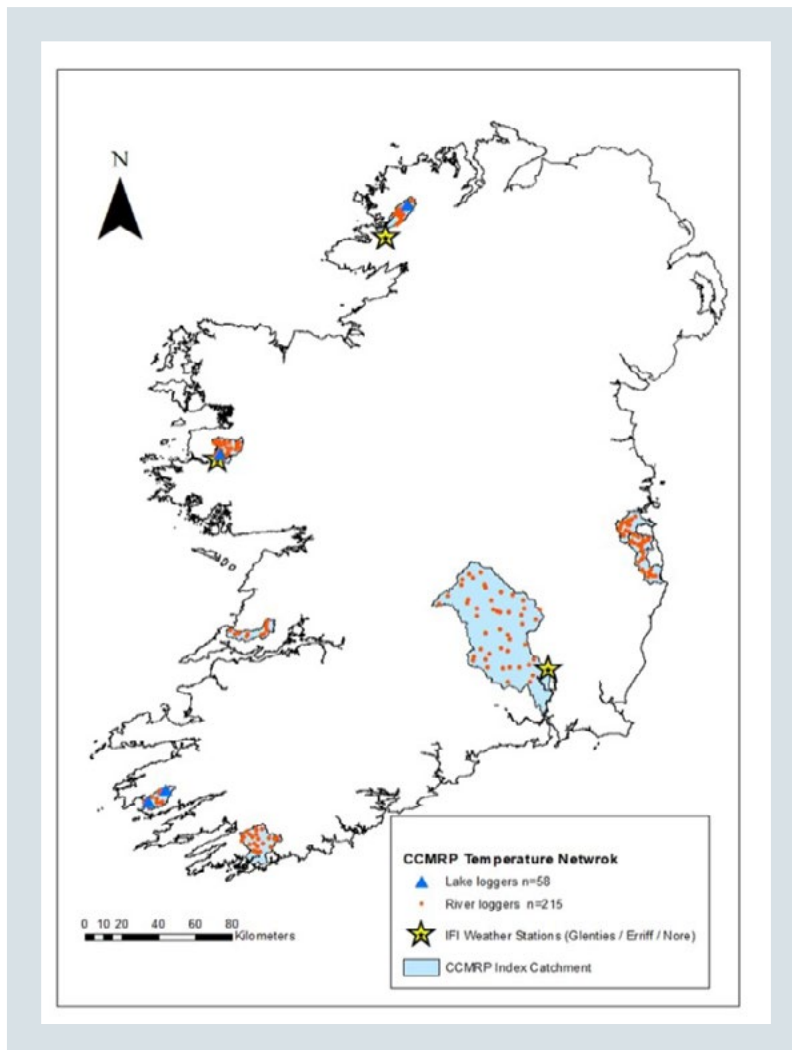
▲ Foireann CCMRP agus logálaithe teochta locha á gcur i bhfearas ac

▲ Ball foirne CCMRP agus logálaithe teochta locha á gcalabhrú acu

Is féidir monatóireacht mhionsonraithe a dhéanamh ar éifeachtaí athraithe aeráide ar ghréasán monatóireachta CCMRP ar fud na naoi ndobharcheantar innéacs; cuimsítear an méid seo a leanas ann:

- Logálaithe sonraí teochta abhann (215) i naoi ndobharcheantar; agus logálaithe teochta locha (58)
- Déantar logálaithe ar leibhéal locha a shuiteáil i Loch Luíoch agus i Loch Dhoire lanna (i ndobharcheantar an Chomaraigh / an Chorráin) - tá 38 díobh seo ann ar an iomlán, agus tá siad lonnaithe ag achair 2m rialta ó dhromchla an locha go dtí grinneall an locha.
- Rinneadh stáisiúin uathoibríocha aimsire a shuiteáil ag ceanncheathrú IIÉ sna Gleannta i mí Feabhra agus i ndobharcheantar na Feoire Íochtair i mí an Mheithimh 2020, in éineacht le stáisiún Oirimh.

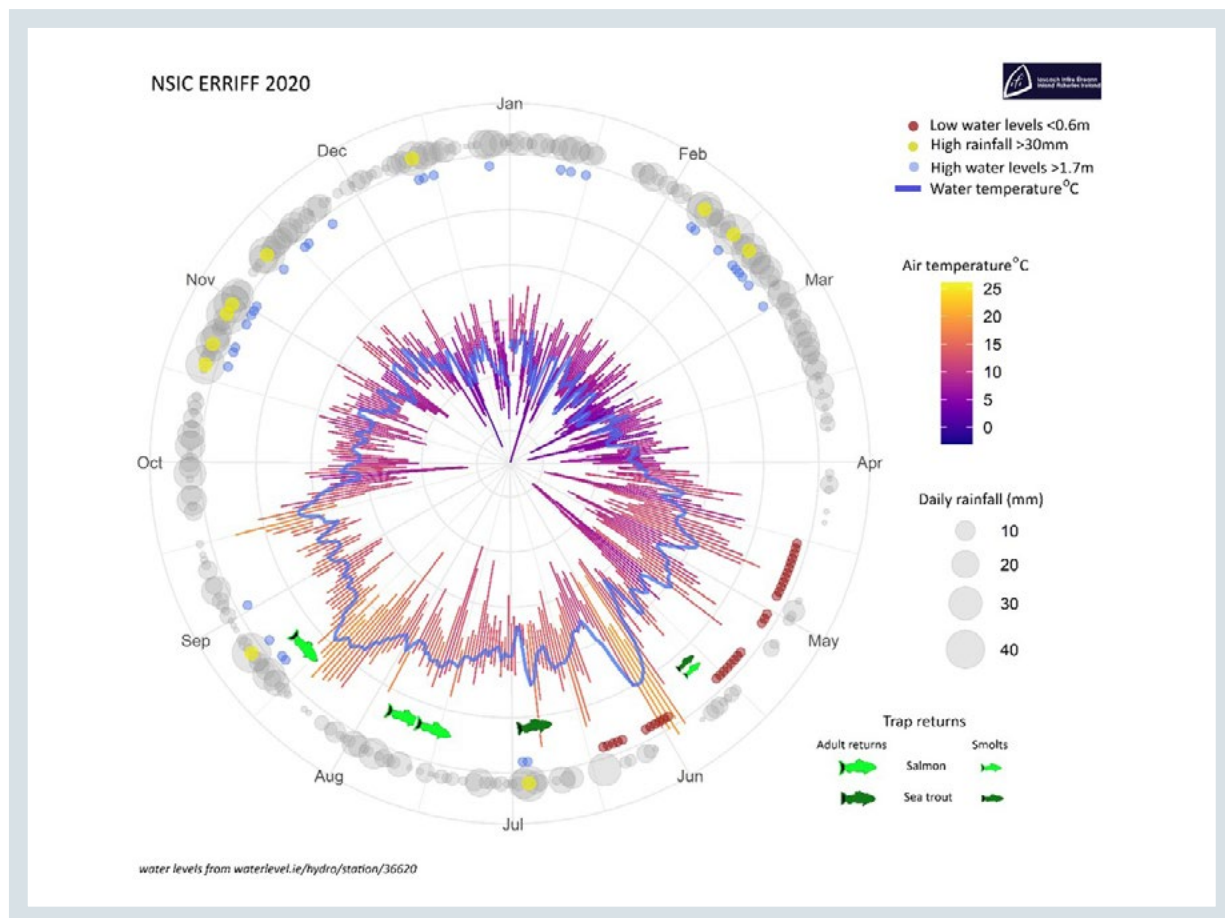
▲ Gréasán monatóireachta an CCMRP

Tionscadal nua chun athléimneacht aeráide a mheas

Rinneadh comhaontú ar leibhéal seirbhíse a shíniú sa bhliain 2020 idir Iascach Intíre Éireann agus Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) maidir le tionscadal nua chun athléimneacht aeráide a mheas i dtrí dhobharcheantar draenáilte. Ceapadh linneolaí ríomhaireachtúil ar an tionscadal go déanach sa bhliain 2020. Fiosrófar tionchar an athraithe aeráide ar speicis éisc sa tionscadal seo i ndobharcheantair mhionathraithe agus dhraenáilte. Tá sé mar chuspóir soiléir ag an obair seo cabhrú le bainistíocht agus cothabháil gnáthóg éisc i ndobharcheantair dhraenáilte agus i scéimeanna cosanta tuilte.

Nuálaíochtaí i dtaca le gabháil agus anailís sonraí

Bíonn modhanna nuálacha á bhfiosrú ag foirne CCMRP ar bhonn leanúnach chun achoimre agus anailís a dhéanamh ar na tacair shonraí mhóra a ghabhann siad, agus le cabhrú linn tuiscint níos fearr a fháil ar éifeachtaí na dteochtaí níos airde ar ghnáthóga srutháin agus ar phobail éisc, agus limistéir atá i mbaol mór a shainaithint. Mar shampla, tá ‘deais’ á forbairt faoi láthair againn chun soláthar, sealaíocht agus calabhrú logálaithe sonraí theocht an uisce a rianú.

- Grafaic eolais achomair a léiríonn teocht an aeir agus an uisce, an bháisteach, leibhéil uisce agus filleadh iasc ar Abhainn an Oirimh NSIC le linn na bliana 2020. Foinsí sonraí: Stáisiún aimsire IIÉ, sonraí gréasáin theocht an uisce, sonraí leibhéil an uisce OPW agus sonraí éisc NSIC IIÉ.

Taighde ar *Lagarosiphon* ar Loch Coirib (LARC)

Is planda uisceach ionrach é *Lagarosiphon major* (L. major (nó tím uisce catach)), a tuairiscíodh i Loch Coirib den chéad uair sa bhliain 2005. Chuir Iascach Intíre Éireann an méid seo a leanas i gcrích sa bhliain 2020 Tionscadal Taighde ar *Lagarosiphon* i Loch Coirib (LARC), ar cuireadh tús leis sa bhliain 2018. Ba iad seo a leanas spriocanna an tionscadail:

- Eolas cothrom le dáta a chur ar fáil maidir le soláthar agus le méid L. major sa loch.
- Forbairtí náisiúnta agus idirnáisiúnta i rialú fiailí uisceacha a athbhreithniú
- Tionchar na gnáthóige agus na ngnéithe timpeallachta ar bhunú agus ar mharthanacht L. major i Loch Coirib a dheimhniú.
- Cuir chuige nuálaíocha a fhorbairt agus a thástáil i leith gníomhaíochtaí suirbhéireachta agus monatóireachta.

I gcaitheamh an tionscadail, cuireadh soláthar L. major ar fud an locha i gcrích agus bhailíomar sonraí maidir le réimse leathan méadrachtaí gnáthóige agus athróg thimpeallachta ar nós doimhneacht uisce agus teocht, solas agus cothaithigh.

Tugadh an deis dúinn teicneolaíochtaí nuálacha a fhorbairt agus obair a dhéanamh leo sa tionscadal seo ar nós sonóir ísealchostais, feithiclí aeir gan foireann (UAV) léarscáiliú satailíte agus hidreafhuaimíochtaí. D'oibríomar i gcomhar le hIonad na hÉireann um Ríomhaireacht Ardleibhéil (ICHEC) ar thionscadal píolótach chun an úsáid a

bhaintear as sonraí satailíte ilspeictreacha chun L. major a léarscáiliú ar scála leibhéal locha a fhiosrú. Cuimsíodh iad seo a leanas i measc bhuntáistí na nuálaíochtaí seo:

- Léarscáiliú níos éifeachtaí a dhéanamh ar an loch agus laghdú ar am taistil na foirne agus ar an lorg carbóin a bhaineann leis
- Laghdú suntasach ar na rioscaí sláinte agus sábháilteachta a bhaineann le gnáthmhodhanna ar nós snorcláil agus scúbadóireacht.
- Laghdú ar an am a bhíonn ag teastáil san oifig le sonraí a thras-scríobh ó pháipéar (trí úsáid a bhaint as bailiúchán sonraí digiteach).

RiOibreacha Athchóirithe Abhann - Treoir bunaithe ar eolaíocht a dhíríonn ar phrionsabail hidreamhoirfeolaíochta le linn ré an athraithe aeráide, 2020

Chuir baill na foirne R&D, foireann NRSP san áireamh, le forbairt na cáipéise treorach seo, a dhéanann cur síos ar phróiseas measúnachta bunaithe ar fhianaise le tabhairt faoi oibreacha athchóirithe abhann. Clúdaítear na bearta bruachánacha agus srutha dea-chleachtais sa treoir, chomh

maith le bearta chun aghaidh a thabhairt ar nascacht na gcainéal agus speicis ionracha

Clár Iascaigh Spóirt Mara

Tá Iascach Intíre Éireann freagrach as moltaí a thabhairt i dtaobh beartas agus straitéisí náisiúnta a bhaineann le slatiascaireacht in Éirinn. Cuimsíonn an Clár Iascaigh Spóirt Mhara staidéir ar speicis áirithe, lena n-áirítear doingeann agus tuinnín gorm, agus clúdaítear suirbhéanna fóillíochta agus inbhearacha ann chomh maith.

An Clár Náisiúnta um Chaomhnú Doingeann

Agus an tóin tite as stoic dhoingin, cuireadh cosc ar iascaireacht tráchtála na ndoingeann in uiscí na hÉireann sa bhliain 1990, agus ó shin i leith, rinneadh bainistiú ar an doingeann le haghaidh na slatiascaireachta amháin. Ón mbliain 2013 i leith, tá taighde iascaigh agus eolaíocht shaoránaigh tugtha le chéile inár gClár Náisiúnta um Chaomhnú Doingeann chun tuiscint a fhorbairt i dtaca leis an doingeann mara Eorpach a aimsítear in uiscí cósta na hÉireann. Déantar suirbhéireacht ar cheithre inbhear iasclainne doingin thábhachtacha ar bhonn bliantúil le monatóireacht a dhéanamh ar earcú chéimeanna an tsaoil óig (aois 0 - 4 bliana). Cuireann eolaithe saoránaigh le caomhnú doingin trí shamplaí de ghainní doingin a bhailiú ó dhoingin de mhéideanna éagsúla (4+ de ghnáth), trí thaifead a choimeád dá gcuid gníomhaíochtaí slatiascaireachta doingin agus trí dhoingin a chlibeáil ar son Iascach Intíre Éireann.

▲ *Doingeann gafa, clibeáilte agus scaoilte saor ag Shane Wickham, slatiascaire doingin agus eolaí saoránaigh*

Suirbhéanna líontóireachta saighne na hiasclainne doingin

Tugadh le fios i suirbhéanna líontóireachta saighne na hiasclainne doingin nach raibh earcú doingin na ngealóg rómhaith sa bhliain 2020 i dtrí phríomhiasclann dhoingin as ceithre cinn (An tSláine, An Bhearú, Dubhabhainn na Mumhan). Bhí dlús na ngealóg a aimsíodh sa Laoi i dTrá Lí níos airde ná mar a bhíonn de ghnáth, agus b'ionann iad agus an daonra ba mhó a tuairiscíodh riamh. Ós rud é gur comhartha é an fad maidir le marthanais amach anseo le linn an gheimhridh 2020/21, tugann sé seo le fios go bhféadfadh an cósta thiar a bheith mar thearmann ag grúpa na bliana 2020 feadh chósta na hÉireann.

Mar fhreagairt ar phaindéim COVID-19, baineadh úsáid as líon ní b'éadroime, ní ba mhó, a raibh mogaill ní ba mhó ann ná an líon a bhíodh in úsáid sna suirbhéanna líontóireachta saighne. D'éascaigh sé seo laghdú ar líon na foirne a bhí ag teastáil le tabhairt faoi shuirbhéanna líontóireachta saighne.

Suirbhéanna tráláireachta

Cuirtear eolas ar fáil sna suirbhéanna tráláireachta a rinneadh ar na trí iasclann dhoingin ar an gcósta theas i dtaca le grúpaí aoise 1 - 4 agus tugtar le fios go bhfuil rath fós ar na doingin a earcaíodh chun na Bearú sa bhliain 2018 agus go bhfuil líon maith acu ann mar ghealóga dhá bhliain d'aois - piocadh amach i dtacar sonraí 2019 chomh maith iad mar ghealóga aon bhliain d'aois. Ar an mBearú, aimsíodh líon sásúil gealóg aon bhliain d'aois. Suíomh tábhachtach do dhoingin óga is ea an sceitheadh te ag an stáisiún cumhachta thíos faoi chomhchumar na Feoire - na Siúire - na Bearú. Mar a bhí sa bhliain 2019, bhí dlús íseal ag baint leis

na doingin a bhí idir aon bhliain d'aois agus ceithre bliana d'aois in Abhainn na Sláine agus i nDubhabhainn na Mumhan in 2020. Níor aimsíodh gealóga ar bith a bhí aon bhliain d'aois in Abhainn na Sláine i suirbhéanna tráláireachta 2020. Tuairiscíodh go raibh líon níos mó doingean a bhí aon bhliain d'aois i nDubhabhainn na Mumhan ná aon aoisghrúpa eile, ach bhí líon íseal doingean ann ar an iomlán.

Samplaí gainní agus sonraí clibeála

Sa bhliain 2020, chuir eolaithe saoránaigh sonraí isteach maidir leis an 308 doingean trí shamplaí gainní agus trí shonraí clibeála. Ní dhearna slatiascairí ach fíorbheagán doingean mór a thuairisciú sa bhliain 2020, agus bhí fad idir 34 agus 49cm ag baint le 70 faoin gcéad díobh sin a tuairiscíodh. Bhí 18 mbliana d'aois slánaithe ag an doingean ba shine ar tuairiscíodh riamh faoi agus bhí sé 65cm ar fhad.

Tugtar le fios sna sonraí clibeála go bhfilléann doingin ar a gcuid láithreacha beathaithe samhraidh gach bliain, agus is minic a fhilleann siad ar shuíomh atá laistigh d'achar cúpla céad méadar ón láthair beathaithe a bhí acu blianta eile. Trí mhonatóireacht a dhéanamh ar aoisghrúpaí, tugtar le fios go bhfuil éagsúlacht láidir réigiúnach ann agus nach bliain láidir ó thaobh na hearcaíochta de ab ea 2020.

Clár an Tuinnín Ghoirm Atlantaigh (CHART Tuinnín)

Tá an tuinnín gorm Atlantach ar an tuinnín is mó ar domhan; is féidir leo fás chomh fada le breis is 4m agus meáchan 1,500lbs a bhaint amach. Tá an-tóir orthu mar éisc i measc slatiascairí mara mar gheall ar an neart agus ar an luas atá acu

▲ *Tuinnín gorm Atlantach (163cm), gafa, clibeáilte agus scaoilte saor 2020 ag Adrian Nowotynski, Corcaigh, scipéir údaraithe cairtthostaithe CHART Tuinnín*

Cuimsíonn clár CHART Tuinnín (Clibeáil Ghabhála agus Saortha) comhoibriú ilghníomhaireachta idir Iascach Intíre Éireann, an Institiúid Mhara, an tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mara (SFPA) agus na máthair-ranna rialtais (An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (RCAC), agus An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (RTBM).

An príomhchuspóir atá ag an gclár ná le foghlaim faoi sholáthar spásúil agus ama an tuinnín ghoirm Atlantaigh a thagann go cósta na hÉireann ar bhonn bliantúil ar bhealach imirce i ndiaidh an sceite. Ina theannta sin, tá sé i gceist againn tuiscint a fháil ar na tairbhí féideartha socheacnamaíocha a bheadh le baint ag pobail chósta na hÉireann as slatiascaireacht an tuinnín ghoirm.

De réir an chláir, bronntar ceadúnais ar scipéirí cairtthostaithe a bhfuil taithí na mblianta acu le bheith ag iascaireacht ar thuinnín gorm ar chlár docht suirbhé nach gceadaítear ach amháin an ghabháil, an saoradh agus an chlibeáil. Bíonn dualgas ar na scipéirí trealamh den chaighdeán is airde a bheith acu - bíonn gá leis seo chun amanna comhraic a laghdú agus chun torthaí maithe a bhaint amach den chuid is mó don iasc cumhachtach ach leochaileach seo. Coimeádadh taifead maidir le suíomh, fad agus bail gach tuinnín a aimsíodh. A Rinneadh athruithe áirithe sa bhliain 2020 bunaithe ar an taithí ón mbliain 2019 - tháinig méadú ar líon na scipéirí údaraithe ó 15 go dtí 22, cuireadh síneadh míosa leis an séasúr, rinneadh clibeanna agus forchuradóirí clibeála a oiriúnú agus cuireadh feabhas ar an aip bhailithe sonraí.

CHART Tuinnín 2020: Achoimre

Tuinníní gorma clibeáilte	685, méadú 227% ón mbliain 2019
Fad agus meáchan meánach	220cm / 360lbs
An tuinnín gorm ba mhó a aimsíodh	275cm / 872lbs
Básanna	ceann ar bith
Suíomh clibeála	>75% amuigh ó chósta Dhún na nGall >25% amuigh ón gcósta theas <1% amuigh ón gcósta thiar

Tionchar COVID-19

Bhí tionchar ag teacht na paindéime COVID-19 ar ghnéithe éagsúla den chlár seo:

- Cuireadh cúrsa oiliúna na scipéirí ar fáil i bhformáid ar líne - a raibh físeáin, roinnt cur i láthair agus seisiún beo san áireamh ann
- Seoladh trealamh agus teicneolaíocht a thabharfaí do scipéirí údaraithe tráth agus iad tar éis freastal ar an gcúrsa oiliúna chucu le cúiréir
- Cuireadh moill choicise ar dháta oscailte an tséasúir, an 13 Iúil, mar fhreagairt ar shrianta COVID-19.
- Ón 15 Deireadh Fómhair, ní raibh cead ag scipéirí a bhí lonnaithe i nDún na nGall slatiascairí a thabhairt ar bord ar thurais iascaireachta ar thuinnín gorm mar gheall ar shrianta an chontae. Ón 21 Deireadh Fómhair, cuireadh síneadh leis an srian seo agus bhain sé le scipéirí ar fud na tíre mar gheall ar shrianta méadaithe go dtí deireadh an tséasúir.

Léirítear cás idirnáisiúnta na bliana 2020 sna suirbhéanna socheacnamaíocha, gurb as oileán na hÉireann do 90 faoin gcéad de na slatiascairí a raibh páirt á glacadh acu, agus b'ionann líon na laethanta saoire a tógadh in aghaidh an duine agus 40 faoin gcéad den méid a tógadh sa bhliain 2019. Léiríodh an tionchar ar thionscal an fháilteachais i líon na gcuariteanna thar oíche, arbh ionann é agus 23 faoin gcéad de leibhéil na bliana 2019.

Éifeachtaí dearfacha ar stoc an tuinnín ghoirm

Tugtar le fios ón rath a bhí ar chlár CHART Tuinnín 2020 go raibh éifeachtaí dearfacha ag Clár Bainistíochta don Tuinnín Gorm Atlantach ag an gCoimisiún Idirnáisiúnta um Chaomhnú Thuinníní an Atlantaigh (ICCAT) ar stoc an tuinnín ghoirm. Agus srianta taistil á maolú amach anseo, tá féidearthacht ann go ndéanfaidh slatiascaireacht an tuinnín ghoirm turasóirí breise idirnáisiúnta a mhealladh chuig pobail chósta na hÉireann. Tá páipéar á ullmhú ag foireann IIÉ faoi láthair maidir leis an tairbhe a bhaineann le slatiascaireacht an tuinnín ghoirm do phobail chósta na hÉireann.

An Suirbhé Slatiascaireachta Mara Fóillíochta na hÉireann (IMREC)

Sa bhliain 2019, bhunaigh Iascach Intíre Éireann clár Suirbhé Iascaireachta Áineasa Mhara na hÉireann (IMREC) le bheith ag teacht le riachtanas áirithe de chuid an AE (faoi Rialachán AE 1004/2017 agus Cinneadh 1251/2016 AE ón gComhairle) tuairisc a thabhairt i dtaca le líon bliantúil na ngabhálacha agus an tsaortha i gcás speiceas áirithe slatiascaireachta mara in uiscí na hÉireann. Tá an creat dlíthiúil a bhaineann le bailiú sonraí iascaigh fóillíochta ag ballstáit an AE leagtha amach i gCreat an AE maidir Bailiú Sonraí.

Slatiascaireacht chladaigh, slatiascaireacht ar bháid phríobháideacha/ar cíos agus slatiascaireacht chairtfhostaithe is mó a bhíonn i gceist le hiascaireacht fóillíochta mhara in Éirinn. Mar gheall nach bhfuil córas ceadúnaithe ar bith ann ná riachtanas ag baint le gníomhaíochtaí fóillíochta mara a thuairisciú, tá ríthábhacht ag baint le suirbhéanna chun rátaí na ngabhálacha agus an iarracht slatiascaireachta a mheas. Téann ár bhfoireann suirbhé mórthimpeall an chósta agus cuireann siad slatiascairí faoi agallamh ar an láthair faoin turas iascaireachta reatha acu. Déantar na sonraí ar fad a bhailiú agus a stóráil go sábháilte de réir na reachtaíochta cosanta sonraí sa bhfíor-am trí tháibléid atá nasctha le geobhunachar sonraí. Bímid i dteagmháil le scipéirí cairtfhostaithe chomh maith ar fud na tíre a chuireann a gcuid sonraí gabhála ar fáil dúinn.

Mar thoradh ar shrianta COVID-19 sa bhliain 2020, cuireadh suirbhéanna ar an láthair i gcrích go treallach; agus in éineacht leo seo, d'fhorbair ár bhfoireann modhanna cianda le slatiascaireacht fóillíochta mhara a shaintréithriú in Éirinn. Áiríodh suirbhé ar líne leis seo ar bhaineamar úsáid as chun réimse eolais a bhailiú maidir le hiompar agus le meonta phobal na slatiascaireachta mara in Éirinn. Chomh maith leis an deis a thabhairt do shlatiascairí mara a gcuid tuairimí a thabhairt i dtaca le staid reatha na slatiascaireachta mara in Éirinn, lig an suirbhé seo dúinn sonraí a bhailiú maidir leis an uair agus leis an áit a raibh an tslatiascaireacht seo ag tarlú. Bhí freagairt mhór ann, agus thug os cionn 1,200 slatiascaire a gcuid smaointe agus tuairimí. Chomh maith leis an rannpháirtíocht le slatiascairí a chur chun cinn, chuir sé seo eolas ar fáil a bhféadfadh taighdeoirí úsáid a bhaint as lena gcuid clár suirbhé a bheachtú le haghaidh na bliana 2021. D'fhorbraíomar dialann slatiascaireachta ar líne chomh maith a mbeidh slatiascairí a ghlacann páirt sa chlár in ann úsáid a bhaint aisti le sonraí gabhála a thuairisciú ar a ngléasanna - tá sé seo le dáileadh i mí Aibreáin 2021.

Beidh an t-eolas a bhaileofar trí IMREC mar chabhair ag na páirtithe leasmhara ar fad agus bainistiú á dhéanamh acu ar an acmhainn slatiascaireachta agus ar an tslatiascaireacht fóillíochta mhara. Tacóidh sé le cosaint na hacmhainne le haghaidh slatiascairí mara agus iad siúd a chuireann an tseirbhís ar fáil dóibh, a chuirfidh deiseanna fostaíochta ar fáil i bpobail timpeall an chósta dá bharr.

Suirbhéanna iasc inbhearach

Is córais chasta agus an-athraitheach iad na hinbhir, áit a meascann fionnuisce ón talamh le sáile ón bhfarraige, agus tá cáil orthu mar gheall ar an líon ard iasc agus orgánach a saolaítear iontu. Cuireann siad gnáthóg thábhachtach iasclainne ar fáil d'éisc óga go dtí go n-earcaítear sna stoic fhásta iad. Tá an tsuirbhéireacht agus an mhonatóireacht ar dháileadh agus ar fhlúirse na speiceas éisc mhara in inbhir mar chuid de threoir slatiascaireachta mara Iascach Intíre Éireann agus téann sí i ngleic leis an riachtanas a bhaineann le sampláil agus le tuairisciú a dhéanamh ar stádas éisc in uiscí idirchriosacha don Chreat-Treoir Uisce (WFD).

Dobharlaigh a ndearnadh suirbhé orthu

Inbhear Airgidín
Inbhear Abhóca
Inbhear Bhaile an Droichid
Loch Manainn
Abhainn Ghabhra
Inbhear Bhaile an Chaisleáin
Inbhear Choilligeáin
Inbhear Fheartan
Inbhear Dhroichead na Bandan Íochtarach
Inbhear Dhroichead na Bandan Uachtarach

I bhfómhar na bliana 2020, rinne Iascach Intíre Éireann suirbhé ar deich ndobharlach inbhearacha, agus thógamar 178 sampla uathu agus líonta á n-úsáid (líonta saighne,

líonta tráil agus faidhclíonta). Rinneadh 8,310 iasc aonair ar an iomlán a ghabháil, a chomhaireamh agus a shainaithint de réir leibhéal speicis sular scaoileadh saor iad. D'aimsíomar 46 speiceas éagsúil éisc i gcaitheamh an chláir samplála.

As na láithreacha a ndearnadh suirbhé orthu, bhí an fhlúirse speicis ab ísle ag baint le hinbhear Dhroichead na Bandan Uachtarach, mar gheall ar chúiseanna éagsúla ar nós easpa éagsúlachta sa ghnáthóg, an t-achar beag atá in inbhear Dhroichead na Bandan Uachtarach agus droch-cháilíocht uisce. Os a choinne sin, bhí an fhlúirse speicis ab airde ag baint le hinbhear Loch Manainn agus le hinbhear Dhroichead na Bandan Íochtarach, áit ar tuairiscíodh 23 speiceas. Tá gnáthóga casta agus inathraitheacht sna hinbhir seo a mbíonn ról tábhachtach acu i dtaca le flúirse, éagsúlacht, agus marthanacht speiceas a chur chun cinn.

Tháinig mionlaghdú ar iarracht samplála na bhfaidhclíonta mar thoradh ar shrianta COVID-19, a bhí ar cheann amháin de

thrí ghné éagsúla a bhain leis an tsampláil ilchodach. Déantar slabhra de thrí líon a shocrú ag gach láthair samplála go traidisiúnta. Mar gheall ar an scaradh sóisialta agus ar na riachtanais a bhaineann leis an láimhseáil de láimh, laghdaíodh é seo go dtí dhá líon in aghaidh na sraithe ag gach láthair samplála.

Doingeann mara a gabhadh i suirbhé Loch Manainn, Deireadh Fómhair 2020

Tionscadail Salmainide

Tá taighdeoirí Iascach Intíre Éireann bainteach le roinnt tionscadal difriúil a bhaineann le bradán agus le breac geal. Díríonn ár gcuid oibre ar an tuiscint atá againn ar bhradán agus ar bhreac a fhorbairt, ionas gur féidir linn stoic a chosaint agus a chaomhnú. Sa bhliain 2020, bhí an méid seo a leanas i gceist lenár gcuid oibre:

- An t-eolas a chur ar fáil ar a mbíonn comhairle bhainistíochta bhliantúil an bhradáin bunaithe
- Dobharcheantar Innéacs Salmainide Náisiúnta na hÉireann (NSIC) a bhainistiú ar Abhainn an Oirimh
- Iníúchadh a dhéanamh ar imirce, dáileadh, úsáid gnáthóige agus marthanas breac geal agus gealóga bradán ar an gcósta thiar -Tionscadal Salmainide an Iarthair (SWP) **SMOLTRACK**
- Clár Monatóireachta Measúnaithe an Bhric Ghil a chur i bhfeidhm (**STAMP**) ag Loch Luíoch i gCo. Chiarraí
- Staidéar a dhéanamh ar na héifeachtaí atá ag an athrú ar úsáid na talún agus ag gníomhaíocht daoine ar an mbreac geal - tionscadal **CHASES**.
- An acmhainn le haghaidh mhonatóireacht agus bhainistíocht thimpeallachta na limistéar cosanta mara a thógáil - tionscadal - **COMPASS**²

2 COMPASS: Aigéaneolaíocht agus Monatóireacht Chomhoibríoch um Limistéir agus Speicis Chosanta

Comhairle náisiúnta um bainistíocht bradáin

Is iad an Sainghrúpa Teicniúil maidir le Bradán (TEGOS) a chuireann an chomhairle eolaíochta bhliantúil faoi stoic bhradáin agus an cháipéisíocht a bhaineann léi ar fáil. Le tacú leis an gcomhairle eolaíochta a bhaineann le séasúr an bhradáin in 2020, thug Iascach Intíre Éireann faoi leictriascaireacht ar fud an dobharcheantair (CWEF) i 39 dobharcheantar nó fo-abhantrach chun flúise agus soláthar na ngealóg bradáin a mheas.

Bíonn an t-innéacs seo mar athróg ionadach ag bradáin fhásta in aibhneacha, agus i gcás roinnt mhaith córas, ní bhíonn ar fáil ach na sonraí a chuirtear ar fáil sna torthaí seo faoi sceitheadh bradáin. Tugadh cuairt ar 751 láthair ar an iomlán sa bhliain 2020. Sna ceithre bliana déag tosaigh den chlár seo (2007-2020), tugadh faoi 510 suirbhé dobharcheantair ar an iomlán i 148 dobharcheantar nó fo-abhantrach arbh ionann é sin agus 11,293 suirbhé láithreach aonair.

Bunaithe ar shonraí CWEF na bliana 2020, tuaradh go raibh 11 abhainn faoin teorainn chaomhnaithe acu, ach a raibh innéacs gealóige bradáin meánach ard ar fud an dobharcheantair acu (≥ 17 iasc/5-nóim le linn na tréimhse 2007-2020); moladh gur chóir iad seo a oscailt le haghaidh slatiascaireachta gabhála agus saortha. Tá sraith chuimsitheach tuairiscí maidir lenár gclár bainistíochta bradáin ar fáil **anseo**.

Bunaithe ar an gcomhairle eolaíochta a bhí curtha ar fáil ag an Sainghrúpa Teicniúil maidir le Bradán, cinneadh go ndéanfaí 39 abhainn as 144 a oscailt don iascacht fhómhair, go ndéanfaí 42 abhainn a oscailt don tslatiascaireacht ghabhála agus saortha agus go ndúnfaí 63 abhainn le linn na bliana 2020. As na 16 abhainn ríbhradáin, bhí 10 gcinn acu oscailte, agus bhí 6 cinn acu ar oscailt don tslatiascaireacht ghabhála agus saortha sa bhliain 2020.

Dobharcheantar an Innéacs Salmainide Náisiúnta - dobharcheantar Abhainn an Oirimh

Is í Abhainn an Oirimh Dobharcheantar an Innéacs Salmainide Náisiúnta (NSIC) le haghaidh phobal na mbradáin agus na mbreac geal in Éirinn. Tugann topagrafaíocht dhobharcheantar Abhainn an Oirimh, a bhfuil fo-abhantrach chraobh-abhann abhann agus loch-chothaithe nasctha le chéile ann, léargas ar ghnáthóg imirceach salmainide thipiciúil in Éirinn. Tá clár monatóireachta bric ghil tar éis a bheith ag feidhmiú ar fho-abhantrach Loch Thamhnaigh Ard de chuid an NSIC ón mbliain 1985.

Tá ríthábhacht ag baint leis an NSIC agus monatóireacht á déanamh ar phobal breac geal Abhainn an Oirimh faoi láthair agus amach anseo agus ceadófar measúnú ar thionchar gnéithe timpeallachta, leibhéil míolta mara san áireamh, ar stoc an bhric ghil. Rinneadh infheistíocht sa bhliain 2014 le feabhas a chur ar na hacmhainní taighde agus monatóireachta aige. Mar chuid den infheistíocht seo, rinneadh réimse hidreaghlacadóirí fuaimiúla a shuiteáil sa Chaoláire Rua chun monatóireacht a dhéanamh ar ghluaiseacht agus ar chónaitheacht na mbreac geal agus na mbradáin sa timpeallacht mhara. Tá ról lárnach ag an réimse seo i gclár cúig bliana le hiniúchadh a dhéanamh ar phas mara na salmainidí - féach Tionscadal Salmainide an Iarthair agus SMOLTRACK ar leathanach 52.

Cuireadh tús le tionscadal nua a bhain úsáid as teicneolaíocht chlibeála PIT (Trasfhreagróir Comhtháite Éighníomhach) in earrach na bliana 2016 chun marthanas na mbreac geal agus na mbradáin a rialú ar ais go hAbhainn an Oirimh. Rinneadh clibeáil PIT ar ghealóga bradáin ar bhonn bliantúil le linn na tréimhse 2016-2020 agus d'athraigh céatadán an mharthanais mhara a bhí ag na grúpaí clibeáilte seo ó 2.0 go 3.8 faoin gcéad.

Go dtí seo, blátháin aon gheimhreadh mara amháin (1SW) a bhíonn sa chuid is mó de na héisc seo a fhilleann, a léiríonn an tromlach atá ag an ngné seo den stoc san abhainn. Déantar

achóimre ar chlibeáil PIT na mbradán agus na mbreac geal ón mbliain 2016 go dtí an bhliain 2020 i dTábla 2.1

TÁBLA 2.1: Gealóga bradán agus breac geal a ndearnadh clibeáil PIT orthu sa NSIC ó 2016

Sladanna ar éisc	Speiceas	Íon na n-éisc a ndearnadh clibeáil orthu	Meán (cm)	SD (cm)	Íos. (cm)	Uas. (cm)
2016	Bradán Breac geal	1022 667	12.5 20.2	1.5 1.9	8.7 14.0	18.0 26.2
2017	Bradán Breac geal	553 590	12.8 19.9	1.6 1.9	10.0 15.0	21.6 26.0
2018	Bradán Breac geal	893 548	12.8 19.8	1.3 1.9	10.0 13.5	18.2 25.9
2019	Bradán Breac geal	912 699	12.3 18.7	1.1 1.9	10.0 10.9	19.2 23.9
2020	Bradán Breac geal	410 621	14.0 19.6	1.2 1.4	11.2 13.7	18.7 24.0

Marthanas mara bhreac geal an Oirimh bunaithe ar raonta clibeála PIT ó 2.9 go 24.1 faoin gcéad os cionn na tréimhse 2016 - 2020. Filleann éisc mar fhionnóga de ghnáth (i.e. sa bhliain chéanna a rinne siad imirce mar ghealóga) agus ní bhíonn éisc sceite agus éisc 1SW bhaineanna ach mar mhionghné den stoc i sraith an ama go dtí seo (< 8.4 faoin gcéad agus <2.3 faoin gcéad).

Bíonn tionchar suntasach ag gníomhaíochtaí feirmeoireachta bradán ar mharthanas mara na mbreac geal sa Chaoláire Rua agus tagann laghdú suntasach ar an marthanas sin nuair a bhíonn éisc saothróra i láthair. Déantar tábla 2.2 achoimre ar an méid a braitheadh ón gclibeáil PIT ar bhradán agus ar bhric gheala a bhí ag filleadh a clibeáladh in Abhainn an Oirimh (dobharcheantar NSIC).

TÁBLA 2.2: Sonraí a braitheadh ó chlibeáil PIT ar bhradán agus ar bhric gheala a bhí ag filleadh a clibeáladh sa NSIC

Bliain Chlibeála	Speiceas	Líon na n-éisc a ndearnadh clibeáil orthu	Líon iomlán a cuireadh ar ais	% marthanas muirí	% OSW*	% 1SW*	% 2SW*	% d'éisc a sceitheann arís agus arís eile
2016	Bradán Breac geal	1022 667	36 115	3.5 17.2	0 100	83.3 0	16.7 0	2.7 3.5
2017	Bradán Breac geal	553 590	11 29	2.0 4.9	0 100	100 0	0 0	0 6.9
2018	Bradán Breac geal	893 548	34 132	3.8 24.1	0 96.96	94.1 2.27	5.9 0.757	0 8.3
2019	Bradán Breac geal	912 699	26 20	2.9 2.9	0 90	100 10	n/a† n/a†	n/a† 30

Lean stáisiún aimsire na hOirimhe ar aghaidh ag feidhmiú i gcaitheamh 2020 ar fad. Cuireadh an stáisiún ar bun den chéad uair go déanach in 2019 mar chuid de Chlár Taighde um Maolú ar Athrú Aeráide (CCMRP) de chuid Iascach Intíre Éireann - féach

leathanach 42. Lena chois sin, leathnaíodh agus rinneadh cothabháil ar ghréasán a dhéanann monatóireacht ar theocht ar fud an dobharcheantair d'fhonn tuilleadh tacaíochta a thabhairt don tionscnamh taighde seo.

Salmonid West agus SMOLTRACK

Déanann Tionscadal Salmonid West (SWP) iniúchadh ar imirce, dáileadh, úsáid gnáthóige agus marthanacht breac geal agus gealóga bradán sa timpeallacht mhuirí ar chósta thiar na hÉireann. Agus é dírithe den chuid is mó ar staidéar fadtéarmach gealóige ar Abhainn na hOirimhe (Dobharcheantar Slaite Tomhais Náisiúnta na Salmainide), An Caoláire Rua agus na huiscí cósta máguaird, baineann an staidéar leas as teicneolaíocht theiliméadrachta go príomha d'fhonn gluaiseacht éisc a rianú. Tá aschuir ón staidéar seo ag cabhrú linn chun tuiscint a fháil ar éiceolaíocht na salmainide sa luathchéim mhuirí agus conas mar a chuireann míolta mara isteach orthu.

Cuirfidh an taighde seo faisnéis ar fáil dúinn a chabhróidh le feabhas a chur ar mheasúnuithe ar thionchar forbairtí amhail feirmeacha gaoithe, forbairt cuan agus dobharshaothrú éisc eite ar shalmainidí fiáine, agus cuirfidh sé faisnéis ar fáil freisin le haghaidh measúnú tionchair timpeallachta agus pleanáil spáis láidir.

SMOLTRACK

Is tionscadal ar fud AE é SMOLTRACK a fuair cistiú ón Eagraíocht um Chaomhnú Bradán an Atlantaigh Thuaidh (NASCO) a bhaineann leas as bonneagar de chuid an Salmonid West Project. Díríonn sé go hiomlán ar bhradáin.

De dheasca srianta COVID-19, ní dhearnadh aon obair allamuigh le linn 2020 le haghaidh tionscadail SWP nó SMOLTRACK. Bhí foireann an tionscadail faoi dhianghlais le linn tréimhse imirce na ngealóg agus ní dhearnadh clibeáil ar aon iasc dá bharr. Dhírigh gníomhaíochtaí ar anailís sonraí agus ar dhá lámhscríbhinn den chuid is mó, ceann a bhaineann le himirce gealóg bric ghill agus ceann eile a bhaineann le creachóireacht gealóg bradán i bhfionnuisce, atá sna

céimeanna deiridh den ullmhúchán le cur faoi bhráid irisí piarmheasúnaithe.

Reáchtáil SMOLTRACK roinnt cruinnithe zoom lena chomhghleacaithe Eorpacha ón Danmhairg, ó Thuaisceart Éireann, ó Shasana, ón tSualainn, ón bhFionlainn, ón Spáinn, agus ón bPortaingéil d'fhonn pleanáil a dhéanamh ar staidéir sa todhchaí. D'éirigh leis an ngrúpa maoiniú a fháil le haghaidh staidéir bhreise i rith 2021 agus níos faide anonn. I measc na n-aschur eile ó thacar sonraí SMOLTRACK tá alt i bhfoilseachán faoi 'gealóga bradán an Atlantaigh nár bhain an fharraige amach riamh: ceachtanna a foghlaimíodh ó thionscadal pan-Eorpach' a cuireadh faoi bhráid na hIrise Eolaíochta Muirí de chuid ICES.

Tionscadal STAMP Loch Luíoch

Is tionscadal cuimsitheach taighde é Clár Measúnaithe agus Monatóireachta Breac Geal (STAMP) Loch Luíoch a chuir Iascach Intíre Éireann i bhfeidhm in 2019 chun stádas reatha na mbreac geal agus na mbradán i gceantar Loch an Choireáin i gCo. Chiarraí a mheas. Is iad cuspóirí fíorthábhachtacha an tionscadail STAMP ná na treochoirí mar atá siad faoi láthair agus mar a bhíodh siad go stairiúil a dheimhniú thar thréimhsí éagsúla saoil an bhric ghil chomh maith le deimhniú a dhéanamh ar straitéisí spáis agus ar an ráta marthanais atá le sonrú i measc gealóga bric ghil le linn dóibh imirceadh chun farraige.

Ag tacú leis na haschuir seo tá gnéithe breise staidéir éagsúla a tugadh isteach in 2020 agus é mar aidhm acu bagairtí éiceolaíochta agus antrapaigineacha a d'fhéadfadh a bheith roimh bhreac geal i ndobharcheantar Loch Luíoch agus Bá na Scealg taobh leis a aithint.

Suirbhéanna leictriascaireachta

Rinneadh suirbhéanna leictriascaireachta ag 35 gnáth-láithreacha monatóireachta de chuid Iascach Intíre Éireann sa dobharcheantar le linn 2019 agus 2020. Is léir ó thorthaí suirbhéanna na bliana 2020 go bhfuil feabhas beag tagtha ar mheándhlús na ngealóg agus na muóg i gcomparáid le suirbhéanna a críochnaíodh in 2019. D'fhan dlús na ngealóg measartha seasmhach in 2020 i gcomparáid le 2019, agus tháinig méadú suntasach ar dhlús na muóg bradáin in 2020.

Tá suirbhéanna leictriascaireachta breise ar na bacáin do 2021 agus astusan gheofar trí bliana in aghaidh a chéile de mhonatóireacht ar shalmainidí nuaghinte, rud a chabhróidh le treochtaí maidir le líon na n-iasc óg inghafa in áiteanna atá rithábhachtach ó thaobh fhorbairt breac agus bradán de.

Teiliméadracht Fhuaimiúil

In earrach 2020 íoslódáladh sonraí clibeála ón eagar glacadóirí fuaimiúla fionnuisce a imlonnaíodh ar fud dhobharcheantar Loch Luíoch ar feadh bliana iomláine chun monatóireacht a dhéanamh ar mharthanacht agus ar ghluaiseacht na bhfionnóg bric ghil a cuireadh ar ais. Ath-implonnaíodh glacadóirí muirí i mBá na Scealg san earrach d'fhone sonraí a ghabháil faoi ghluaiseacht na ngealóg ón am a mbaineann siad an fharraige amach go dtí go bhfilliann siad ar an bhfionnuisce. San fhómhar, imlonnaíodh glacadóirí fuaimiúla sa bhreis feadh bhéil Loch Dhoire Ianna agus Loch Chluain Eachlainn, Co. Chiarraí agus fónfaidh iad seo chun an raon clúdaigh braite atá ann cheana a mhéadú agus réimsí scaipthe na mbreac geal a bheachtú thar stráicí éagsúla d'abhainnchóras Loch Luíoch.

D'ainneoin srianta géara taistil agus oibre bainteach le COVID-19 a bheith i bhfeidhm, ionphlandaíodh clibeanna fuaimiúla i 59 breac geal agus i ngealóg bradáin amháin i mí Bhealtaine 2020. Ó thaobh réamhshonraí de, tá rátaí cosúla le sonrú in imirce na ngealóg

chun farraige in 2020 agus atá le sonrú i measc iadsan a clibeáladh in 2019, le thart ar 50 faoin gcéad de na héisc a clibeáladh sa dá bhliain deimhnithe ar muir.

▲ Glacadóir fuaimiúil i loch de chuid abhainnchóras Loch Luíoch

Bhí líon na mbreac a d'fhill ar abhainnchóras Loch Luíoch ó Bhá na Scealg níos airde in 2020 le 45 faoin gcéad de na héisc i mbun imirce a bhain ceann scríbe amach i gcomparáid le 2019 nuair nár fhill ach 25 faoin gcéad díobh.

I bhFómhar na bliana 2020, clibeáladh 17 fionnóg bric ghil d'fhonn sonraí bainistíochta spáis a fháil faoi bhric gheala in abhainnchóras Loch Luíoch. Go dtí seo, braitheadh 13 fionnóg in abhainnchóras Loch Luíoch; tabharfaidh íoslódálacha glacadóra in Aibreán 2021 faisnéis ar phatrúin maidir le hiompar geimhridh, marthanacht agus straitéisí imirce muirí i mbric geal atá níos sine.

As clibeáil na ngealóga atá beartaithe d'Aibreán 2021 gheofar tuilleadh sonraí maidir le rátaí marthanais mhuirí i measc bric gheala in abhainnchóras Loch Luíoch agus cabhróidh sé linn na rioscaí a aithint agus a mhaolú a d'fhéadfadh cur isteach orthu le linn dóibh imirceadh chun farraige.

Teocht an uisce a logáil

mlonnaíodh logálaithe teochta in aibhneacha agus i srutháin ar fud abhainnchóras Loch Luíoch i gcomhar le Clár Taighde um Maolú ar Athrú Aeráide de chuid Iascach Intíre Éireann (féach leathanach 42). Coimeádfaidh sonraí ó na logálaithe teochta ar an eolas sinn maidir le haon ardú i dteocht an uisce a d'fhéadfadh na salmainidí a chur i mbaol. Má éiríonn na srutháin a n-úsáideann siad le haghaidh sceitheadh uibheacha níos teo is iad na bric ach go háirithe a bheadh i mbaol mar gheall ar athrú aeráide. Sa chás sin seans gur féidir cleachtais bhainistíochta ghnáthóige a chur i bhfeidhm d'fhonn tionchar teochtaí uisce níos teo a mhaolú.

Mar is léir ó shonraí teocht an uisce le seachtó bliain anuas, tá ardú 0.8 agus 1.3 céim Celsius tagtha ar mheánteochtaí an fhómhair agus an gheimhridh, faoi seach in abhainn an Choireáin idir 1953 agus 2019. Bhí méaduithe teochta níos lú le sonrú san earrach agus sa samhradh (+0.1 agus + 0.4 céim Celsius faoi seach) le linn na tréimhse céanna.

Creachóireacht éanúil

I samhradh na bliana 2020, suiteáladh ceamara géime le socrú imeacht ama d'fhonn an leibhéal creachóireachta éanúla ar bhradáin i mbun imirce taobh na farraige de Linn Bhuitléaraigh a dheimhniú, an t-aon chonair imirce mara a nascann Loch Luíoch le Bá na Scealg. Fuarthas as seo suirbhéanna imeachta ama ar feadh 40 lá idir Bealtaine agus Lúnasa, agus léirigh sé gurbh iad an chorr réisc, an broigheall agus an faoileán scadán na príomhspeicis éan a bhailíonn le chéile san áit a dtéann Linn na mBuitléarach chun farraige.

Chonacthas cosúlachtaí i ngníomhaíocht na dtrí éan seo, an láithreachta ba mhó ag tarlú in le linn na maidine idir 05.00 agus 07.00 agus níos lú láithreachta ann ag meán lae idir 11.00 agus 13.00. Beidh gá le sonraí ó thréimhse an

earraigh (d'fhonn tréimhse imirce na ngealóg a thabhairt san áireamh) chun deimhniú má chuireann creachóireacht éanúil isteach ar ghealóga imirceacha.

Monatóireacht ar mhíolta mara

Tá anailís á déanamh ar shonraí míolta mara ó fheirmeacha bradán lámh le Cuan Neidín thar thréimhse 20 bliain chun treochtaí míosúla agus bliantúla in *Caligus elongatus* agus *Lepeophtheirus salmonis* a dheimhniú, speicis seadánacha a bhfuil rioscaí sláinte éagsúla ag baint leo do phobail bhradáin fiáin. Tá sé mar aidhm ag an obair seo anailís a dhéanamh ar an riosca de mhíolta mara a d'fhéadfadh a bheith ann do bhric gheala atá ag cur fúthu i mBá na Scealg agus sa cheantar máguaird cósta.

Tagann na sonraí seo go maith le sampláil DNA ón timpeallacht d'fhonn míolta mara a bhrath sna huiscí cósta in aice le Bá na Scealg. Tharla an tsampláil seo i mí Mhárta agus i mí Iúil 2020 agus dheimhnigh sí go raibh *C. elongatus* ann i mí Iúil. Cabhróidh sampláil DNA ón timpeallacht, a dhéanfar arís agus arís eile le linn 2021, le sonraí eimpíreacha a fháil ar fhlúirse na míolta mara ó bhliain go bliain.

Tionscadal COMPASS

Is tionscadal trasnáisiúnta é COMPASS (Aigéaneolaíocht agus Monatóireacht Chomhoibríoch do Limistéir agus Speicis Chosanta) a dhíríonn ar na farraigí cósta idir Éirinn agus iarthar na hAlban. Tá Iascach Intíre Éireann ag obair le hInstitiúid Agraibhia agus Eolaíochtaí Bitheacha Thuaisceart Éireann (AFBI) ar an bpacáiste oibre salmainide. Go dtí seo tá os cionn 450 breac geal agus bradán, ag céim na gealóige den chuid is mó, clibeáilte le tarchuradóirí fuaimiúla faoi scáth an tionscadail seo. Is iad príomhchuspóirí na hoibre seo ná tuiscint a fháil ar úsáid

gnáthóige agus ar iompar imirce salmainidí sa timpeallacht mhuirí cois cladaigh chomh maith le gnáthóga tábhachtacha a aithint don bhreac geal. Tá sé mar aidhm ag an obair seo freisin bealaí nó conairí gealóga bric ghil a aithint agus iad ag imirceadh ó fhionnuisce go dtí timpeallacht mhuirí.

Clibeáil fhuaimiúil

In ainneoin srianta COVID-19, ar cuireadh tús leo le linn gnáth-thréimhse imirce na ngealóg, de bharr rith gealóga bradán san Bhóinn a tharla déanach sa bhiaiste ag deireadh mhí na Bealtaine, d'éirigh le foireann Iascach Intíre Éireann 30 iasc a chlibeáil. De bharr eagair glacadóirí fuaimiúla bhíothas in ann gluaiseacht na ngealóg i réimsí íochtaracha agus in inbhear na Bóinne a rianú go dul i bhfarraige dóibh. D'éirigh le heagar fairsing sealadach de 22 glacadóir, arna imlonnú ag ár gcomhpháirtithe AFBI i mí an Mhárta 2020, na héisc seo a bhrath cúpla uair eile ar a n-aistear trasna Shruth na Maoile (a shíneann ó Oileán Mhic Aodha amach ó chósta Aontroma go dtí Ceanntíre Galloway in Albain), i ndoimhneachtaí suas go dtí 120m, agus ba leor sin chun conair na ngealóga bradán ó thuaidh a dheimhniú tar éis dóibh an Bhóinn a fhágáil. Tá an líne 'bónas' seo, a cuireadh isteach le héifeachtúlacht den scoth agus ar chostas íseal, tar éis cur go mór le cumas COMPASS monatóireacht a dhéanamh ar éisc chlibeáilte.

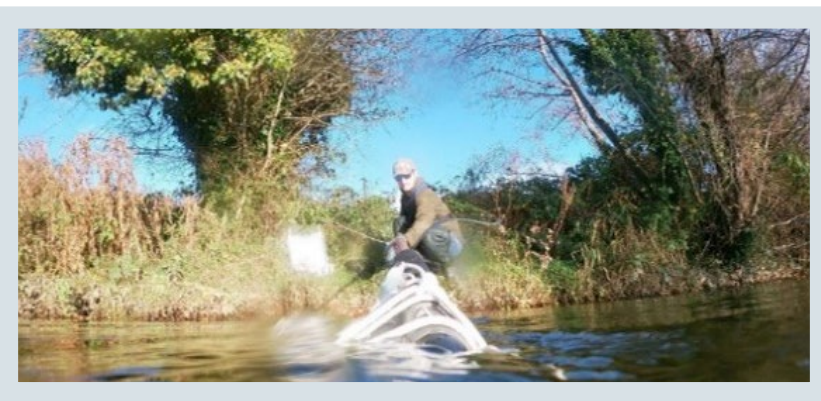
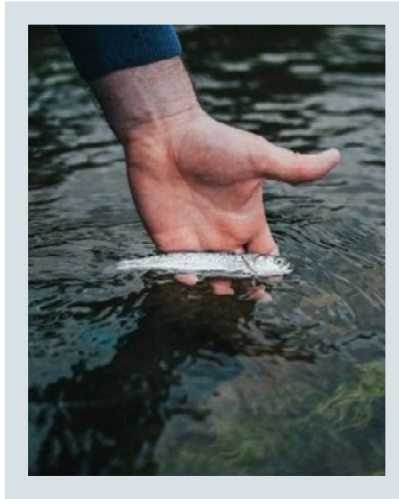
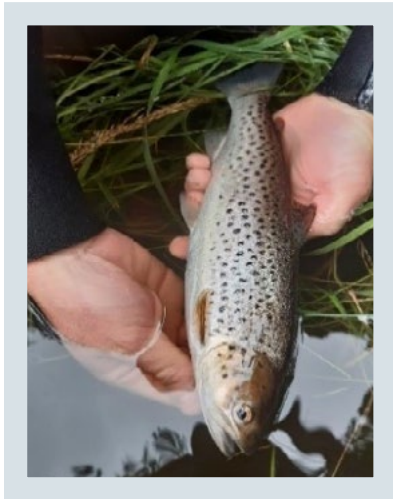
Le cúnamh ó shliatascairí ó Chumann Sliatascairí Breac Donn Dhún Dealgan agus an Cheantair, chlibeáil foireann Iascach Intíre Éireann 49 fionnóg breac geal in abhainn Bhaile an Chaisleáin le clibeanna fuaimiúla i samhradh/i bhfómhar 2020. Rinneadh monatóireacht ar ghluaiseacht na bhfionnóg laistigh agus lasmuigh den abhainnchóras trí ghlacadóirí iomadúla feistithe in aon áit amháin sa dobharcheantar a úsáid agus trí rianú de láimh a dhéanamh le linn gheimhreadh na bliana 2020, socrú a thaifeadh

neart iompraíochtaí éagsúla éisc, imirce luath ón abhainnchóras san áireamh. Chomh maith leis sin, imlonnaíomar logálaithe sonraí ar Abhainn Bhaile an Chaisleáin d'fhonn monatóireacht a dhéanamh ar athruithe ar theocht an uisce agus ar leibhéil an uisce le go bhféadfaimis comhchoibhneas a aithint idir iad agus patrúin gluaiseachta na mbreac geal.

Bailiú sonraí agus torthaí

I gcaitheamh an tionscadail go dtí seo bailíodh sonraí ó fhormhór na nglacadóirí sna heagair cois cladaigh, agus tá léargais nua ag eascairt as seo ar iompar éisc agus ar an úsáid a mbaineann siad as an timpeallacht chósta agus mhara. Tá anailís mhionsonraithe fós ag dul ar aghaidh, ach is cosúil ó na réamhthorthaí, cuir i gcás, go maireann bric gheala i ngnáthóga cois cladaigh den chuid is mó agus in áiteanna scoite go minic.

Agus titim tagtha ar líon na mbradán chomh maith le laghdú ar a ráta marthanais sa chéim mhuirí, tá tuilleadh eolais faoina n-imirce aigéanach, na bealaí a nglacann siad agus cé mhéad acu a thagann slán ón gcéim luath iarghealóige ríthábhachtach chun an speiceas clúiteach seo a chaomhnú. Clibeáladh gealóga bradáin agus rinneadh rianú orthu le linn dóibh imirce a dhéanamh go láithreacha cothaithe aigéanacha. Léiríonn torthaí luatha go nglacann siad an bealach is giorra chuig uiscí doimhne Mhuir Éireann Láir - seans mar sheift chun leas a bhaint as na gnáthsruthanna chun cuidiú leo féin ar a n-aistear ó thuaidh chuig na láithreacha cothaithe san Atlantach Thoir Thuaidh.

▲ Sampláil mar chuid den tionscadal COMPASS

Tionscadal CHASES

Chríochnaigh Iascach Intíre Éireann a chomhoibriú le taighdeoirí ó Ollscoil Eolaíochta agus Teicneolaíochta na hIorua (agus le páirtithe idirnáisiúnta eile) mar chuid den tionscadal CHASES a maoiníodh go seachtrach. Ba í an aidhm ba mhó a bhí ag an tionscadal ná iniúchadh a dhéanamh ar na hiarmhairtí a bhaineann le hathrú ar úsáid talún agus le gníomhaíocht dhaonna ar na bric gheala i bhfianaise na laghduithe móra ar phobail le blianta anuas.

Dhear taighdeoirí de chuid Iascach Intíre Éireann anailís ar ghainní bunaithe ar LA-ICPMS³ -chun idirdhealú a dhéanamh idir na céimeanna fionnuisce agus mara d'éisc aonair agus tacú le stair na beatha a léirmhíniú chomh maith le measúnú cainníochtúil a dhéanamh ar fhás muirí. Rinneadh anailís ar shamplaí gainne ó abhainnchórais breac geal san Iorua agus in Éirinn trí leas a bhaint as an modh seo. D'aimsigh an staidéar baint idir feirmeacha bradáin a bheith in áit agus fás muirí níos lú de bhreac geal a bheith ann⁴.

³ LA-ICPMS: Eisídiú léasair - plasma cúpláilte go hionduchtach - mais-speictriméadracht

⁴ Sindre Håvarstein Eldøy, D Ryan, W K Roche, E B Thorstad, T F Næsje, A D Sjørnsen, P G Gargan, J G Davidsen, *Changes in growth and migration patterns of sea trout before and after the introduction of Atlantic salmon farming*, Iris Eolaíochta Muirí ICES, Imleabhar 77, Eagrán 7-8, Nollaig 2020, 2623–2634, <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsaa125>, <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsaa125>

Obair gnáthóige

1.2 Dualgais náisiúnta agus idirnáisiúnta na hÉireann maidir le héisc a chomhlíonadh (PI 1)

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 15 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Díríonn foireann Ghnáthóga de chuid Iascach Intíre Éireann go príomha ar dhualgais na hÉireann a chomhlíonadh maidir le monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar stádas na speicis éisc atá liostaithe faoi Threoir an AE maidir le Gnáthóga. Tá an fhoireann rannpháirteach i dtionscadail idirnáisiúnta lena n-áirítear DiaDES.

Clár éisc an Treoir maidir le Gnáthóga agus Leabhar Dearg na Sonraí (RDB)

Lean Iascach Intíre Éireann lena obair chun monatóireacht a dhéanamh ar speicis éisc larscríbhinn II/V le linn 2020 mar chuid den timthriall tuairiscithe sé bliana (2019 – 2024) a cheanglaítear faoi Airteagal 17 de Threoir an AE maidir le Gnáthóga.

Rinneadh measúnú ar stádas caomhantais loimprí abhann mar rud anaithnid sa tréimhse thuairiscithe roimhe seo agus tabharfar tús áite do shuirbhéanna tiomnaithe don speiceas seo sa timthriall atá ann faoi láthair. Chuir srianta COVID-19 cosc ar shampláil de loimprí abhann fásta, ach díriodh ar dhobharcheantar na Feoire do loimprí óga in 2020. Leanadh ar aghaidh le rolladh amach an chlár athbhreithnithe loimprí larbha agus rinneadh suirbhéanna ar réimse suíomhanna innéacs

ar aibhneacha SAC (Limistéar faoi Chaomhnú Speisialta) agus aibhneacha nach bhfuil faoi Chaomhnú Speisialta araon chun treochtaí i méid daonra na loimprí srutháin a mheas.

Chabhraigh pearsanra tionscadail na Treorach um Ghnáthóga le comhghleacaithe maidir leis an gClár Náisiúnta chun Doingin a Chaomhnú (féach leathanach 45) chun suirbhéanna líonta agus tráláireachta a dhéanamh ar uiscí idirchriosacha chun sonraí a fháil ar smealta óga agus sead fhallacsach.

DiaDES

Agus é curtha ar bun sa bhliain 2019, is éard atá i DiadES ná tionscadal de chuid an Limistéir Atlantaigh arna maoiniú ag an AE, a dhéanann iniúchadh ar éisc imirceacha (diadromacha) i gcomhthéacs earraí agus seirbhísí éiceolaíochta. Is faoi stiúir institiúid taighde na Fraince (**INRAE**) atá an tionscadal agus, in éineacht le Iascach Intíre Éireann, tá comhpháirtithe ón Spáinn, ón bPortaingéil, ón bhFrainc agus ón RA ag obair air chomh maith. Tá sé beartaithe go leanfaidh an tionscadal go dtí 2022.

Áiríonn foireann DiaDES de chuid Iascach Intíre Éireann Cuan Phort Láirge/Inbhir na dTriúr Deirfiúracha mar chuid dá chás-staidéar agus tá siad ag díriú ar shead fhallacsach agus ar lannach caol-liopach. Tá sineirgí soiléire idir obair na foirne um Ghnáthóga agus obair fhoireann Iasc Spórt na Mara. Is éard atá i gceist le suirbhéireacht ná uiscí a shampláil le haghaidh fianaise DNA sa timpeallacht, chomh maith le gainní agus otailítí a bhailiú le haghaidh micri-ceimice agus teiliméadrachta. Go dtí seo tá samplaí de shead agus de lannach caol-liopach seolta le haghaidh anailís ICP-MS d'fhonn sínithe eiliminteacha a chur i gcomparáid lena chéile i measc na láithreacha éagsúla cás-staidéir.

Tá staidéar ar hibridiú sead ag déanamh iniúchadh ar ghéineolaíocht na seada a bailíodh i gCuan Phort Láirge agus é mar aidhm aige an chomhréir de hibridí a dheimhniú idir an sead alósach agus an sead fhallacsach inár bpobal áitiúil. Feicfidh an clár ar láithreach DNA timpeallachta do cheithre speiceas: loimprí farraige, sead, smealt agus lannach caol-liopach i samplaí uisce a tógadh

laistigh de Chuan Phort Láirge, ó uiscí cósta agus ó inbhir in aice láimhe. Tá anailísiú na samplaí seo ag dúl ar aghaidh go fóill agus táthar ag súil le torthaí i ráithe 2 de 2021.

Tá tuarascálacha bliantúla na Treorach um Ghnáthóga agus suirbhéanna agus imscrúduithe d'fhoireann Leabhar Dearg na Sonraí le fáil **anseo**.

Hidreamhoirfeolaíocht – ag cruthú naisc idir gnáthóg agus speiceas

Tá an Chreat-treoir Uisce (WFD) tar éis nascacht a aithint mar eochairthoisic i dtaca le feidhmiú nádúrtha na n-aibhneacha. Gné amháin de hidreamhoirfeolaíocht abhann is ea nascacht, ábhar ilchodach a bhaineann leis na cúinsí fisiciúla gnáthóige atá mar bhonn faoin éiceolaíocht – méid an uisce, riocht na gnáthóige ionsrutha agus bruachánach agus nascacht na gcainéal go cliathánach agus ar a fhad. Tá na téamaí sa hidreamhoirfeolaíocht ag teacht le príomh-aidhmeanna Iascach Intíre Éireann speicis agus a ngnáthóga a chaomhnú, chomh maith le haidhmeanna na Treorach um Ghnáthóga maidir le céimeanna éagsúla saoil na speiceas iasc imirceach ar a n-aistear ón bhfarraige go fionnuisce, rud atá liostaithe in **Aguisín II** den Treoir.

Leanadh ar aghaidh le ceithre thionscadal suntasach hidreamhoirfeolaíochta, snáitheanna i bpáirt ag gach ceann acu, i gcaitheamh 2020:

- Staidéar an Chláir um Thimpeallacht Abhann a Fheabhsú (**EREP**) le hOifig na nOibreacha Poiblí
- An tionscadal um Bainistíocht Oiriúnaitheach ar Bhacainní in Aibhneacha na hEorpa (**AMBER**) atá maoinithe ag an AE

- An Clár Náisiúnta um Bacainní, atá maoinithe ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht
- An tionscadal trasteorann **INTERREG** um Dhobharcheantar CARE.

Staidéar EREP

Is tionscadal ilghnéitheach fadtéarmach é staidéar EREP le Rannóg Draenála Oifig na nOibreacha Poiblí. Cuireann sé critéir na Creat-Treorach Uisce i bhfeidhm ar aibhneacha draenáilte d'fhonn iniúchadh a dhéanamh ar stádas an phobal éisc agus ar hidreamhoirfeolaíocht (idir ghnáthóg fhisiciúil agus nascacht), agus chun straitéisí bainistíochta cuí a chur i bhfeidhm chun gnáthóg fhisiciúil a chaomhnú agus a fheabhsú i mbealaí draenáilte.

I rith 2020, rinne an clár suirbhé ar fud an dobharcheantair a rinne iniúchadh ar an bpobal éisc, ar an ngnáthóg fhisiciúil agus ar na bacainní a d'fhéadfadh bac a chur ar imirce éisc i ndobharcheantar an Chasáin i gcontae an Chabháin, i gcontae Mhuineacháin agus i gcontae Lú. Tugann an EREP athchuid ar bhealaí ina ndearnadh staidéir roimhe seo d'fhonn bunachar sonraí fadtéarmach a chruthú ar éisc agus ar gnáthóga.

Rinneadh suirbhé eile ar Abhainn Áth na gCloch i ndobharcheantar na Bóinne, áit ar tugadh faoi oibreacha caipitiúla in 2014, a chuimsigh fálú a chur chun beostoc a choimeád amach agus fásra insrutha a bhaint. Tá caidreamh rialta leis an OOP ríthábhachtach chun an clár a chur i gcrích. Tapaíodh an deis cúpla uair le linn 2020 chun cuspóirí EREP a chur chun cinn i gcomhar le Rannóg Timpeallachta agus Rannóg Draenála an OOP.

I measc na ngníomhaíochtaí bhí torthaí staidéir eolaíocha a scaipeadh, comhairliúchán ar cheardlanna um mhaolú bacainní agus siúlóidí allamuigh chun bearta bainistíochta insrutha agus bruachánacha a chur chun cinn i gcaoi atá ar aon dul leis an dea-chleachtas. Chuir srianta COVID-19 isteach ar an bplean oibre a bhí beartaithe do 2020 ach rinneadh athruithe chun obair thart air seo.

Tionscadal AMBER

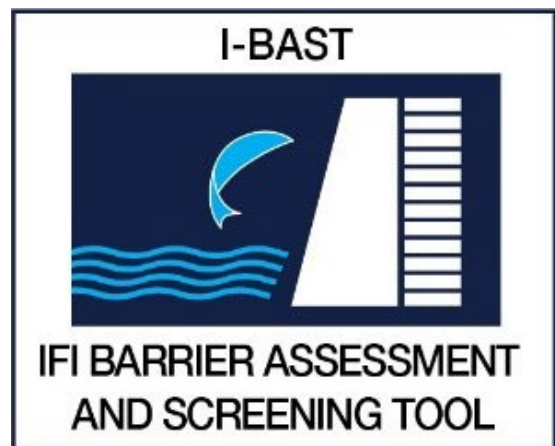
Tá Iascach Intíre Éireann ar cheann de na 20 páirtí Eorpach atá i mbun an tionscadail AMBER. Is tionscadal Horizon 2020 de chuid an AE é seo a críochnaíodh i mí Mheán Fómhair 2020.

D'eascair roinnt foilseachán as an tionscadal; an ceann is deireanaí ná alt san iris Nature a rinne iniúchadh ar na sonraí go léir a bailíodh faoin tionscadal AMBER, a chlúdaigh os cionn 2,700 ciliméadar d'aibhneacha i 36 tír⁵. Ba é tátal an staidéir ná go bhfuil aibhneacha na hEorpa briste suas ag níos mó ná milliún bacainn, amhail dambaí – fós féin, tá formhór díobh siúd ina struchtúir atá níos lú ná 2 mhéadar ar airde agus is minic a dtugtar neamhaird orthu.

Clár Náisiúnta um Bacainní

Tá an Clár Náisiúnta um Bacainní, atá maoinithe ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, ina bhliain deiridh. I measc na dtionscadal críochnaithe tá:

- Geo-bunachar sonraí náisiúnta de na bacainní a d'fhéadfadh teacht sa bhealach ar éisc (73,065 struchtúr)
- Rolladh amach I-BAST, uirlis measúnaithe agus scagthástála bacainní de chuid IIÉ, a bhailíonn sonraí ar an láthair agus a uaslódálann láithreach bonn iad chuig freastalaí néal-bhunaithe (agus deireadh á chur le taifid ar pháipéar),
- Tús áite tugtha do bhacainní ó thaobh bainistíochta de sa tríú timthriall WFD
- Comhpháirtíocht leis an OOP chun treoirínte maolaithe a chur i bhfeidhm ar bhacainní beaga ar nascacht.

Déanann an Clár Náisiúnta um Bacainní na sonraí bacainní a chomhtháthú go leanúnach a thagann ónár gcomhghleacaithe sa Cheantar Abhantraí (CA), ón tionscadal AMBER, ón EREP agus ón gClár Monatóireachta Eascann. Le linn 2020 lean an fhoireann tionscadail ar aghaidh le clár oiliúna a rolladh amach, ag éascú na foirne RBD páirt a ghlacadh sna suirbhéanna ar bhacainní.

⁵ Belletti, B., Garcia de Leaniz, C., Jones, J. et al. Tá aibhneacha na hEorpa briste suas ag níos mó ná milliún bacainn. Nature 588, 436–441 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41586-020-3005-2>

Tá na foirne RBD seo tar éis tabhairt go fada fairsing faoi chláir mheasúnaithe ar bhacainní a rinne 3,752 struchtúr ionsrutha a mheas. Faoi Eanáir 2021, bhí suirbhé déanta againn ar 21,391 struchtúr ionsrutha trí leas a bhaint as an bhfeidhmchlár I-BAST agus as an gcianshuirbhéireacht a dhéanamh; agus astu siúd, aithníodh 5,482 mar bhacainní a tháinig sa bhealach ar éisc.

Tionscadal Dobharcheantair CARE

Cuireadh tús leis an tionscadal Dobharcheantair CARE (2017-2022) go déanach sa bhliain 2017, agus é dírithe ar cháilíocht an uisce a fheabhsú i dtrí dhobharcheantar trasteorann; an Fhinn, an Arna agus an Abhainn Dubh. Tá sraith gníomhartha dobharcheantair ag an tionscadal chun iniúchadh a dhéanamh ar cháilíocht uisce agus é a fheabhsú (mar atá sainmhínithe ag an WFD) agus i measc seo tá poncfhoinsé a shaibhriú, foinse idirleata a shaibhriú, bearta hidreamoirfeolaíochta (ionsrutha agus bruachánach) chomh maith le fadhbanna screamhuisce. Tá gné láidir eolaíochta ag baint leis seo chomh maith le gné a bhaineann le rannpháirtíocht an phobail.

I measc fhoireann Iascach Intíre Éireann tá Oifigeach Taighde d'Abhainn na hArna agus roinnt tionscadal san Abhainn Dubh, Oifigeach Tionscadail Dobharcheantair d'Abhainn na hArna chomh maith le Cúntóir Riaracháin. Laistigh den tionscadal ghlac an IIÉ ról

ceannaireachta maidir le scóip an phacáiste oibre a mheas. Tá tuarascáil ar fáil ar shuíomh gréasáin **Dobharcheantar CARE** a thugann mionchuntas ar stádas na dtrí dobharcheantar, ag tarraingt airde ar na brúnna atá ann cheana agus ag tabhairt moltaí maidir le feabhsúchán.

Cuireadh de chúram ar IIÉ oibriúcháin ionsrutha agus bruachánacha a chur i gcrích i ndobharcheantar Abhainn na hArna. Chruthaigh an fhoireann pleananna chun cáilíocht an uisce a fheabhsú i ndobharlaigh roghnaithe trí bheostoc a choimeád amach ó shruthchúrsaí agus trí chriosanna maolánacha a chruthú. Tá trí thionscadal ann faoi láthair le haghaidh gníomhaíochtaí bruachánacha atá faoi réir soláthair. Tá pleananna mionsonraithe i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar thionchar na n-oibreacha athchóirithe ar an ngnáthóg agus ar na speicis éisc atá ann. Tá obair ag leanúint ar aghaidh ag dul chun cinn faoi láthair maidir le tionscadail chun bacainní a éascú in Abhainn na hArna agus san Abhainn Dubh. Tá go leor scéimeanna dreasachta pobail á bhforbairt ag an Oifigeach Tionscadail Dobharcheantair in Abhainn na hArna, lena n-áirítear tionscnaimh glantacháin feadh na habhann agus staidéar a úsáideann ruaimeanna speisialta d'fhonn tuilleadh a fháil amach faoi ghluaiseacht an uisce tríd an ngréasán fairsing d'uaimheanna faoi dhobharcheantar na hArna. Le haghaidh tuilleadh eolais faoin tionscadal seo, féach ar <http://www.catchmentcare.eu/>.

Clár Náisiúnta Monatóireachta na nEascann

In 2020 chuir an gClár Náisiúnta Monatóireachta Eascann (**EMP**) leis an tuarascáil náisiúnta faoi chur i bhfeidhm Phlean Náisiúnta Bainistithe na nEascann. Tá an chéad timthriall tuairiscithe eile chuig an AE le bheith i mí an Mheithimh 2021 agus tabharfaidh sé cuntas ar an tréimhse 2018–2020.

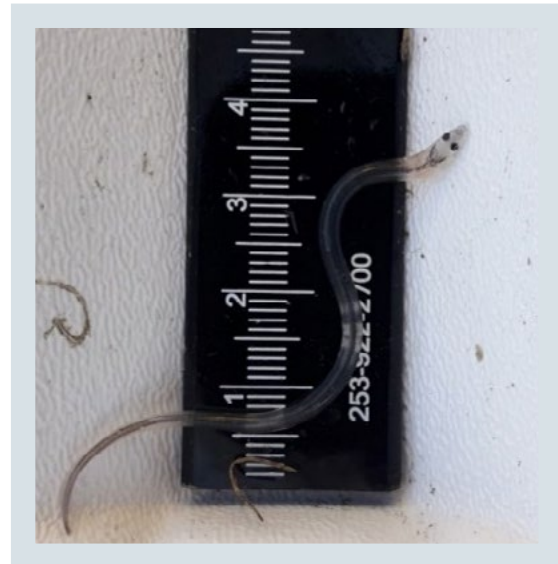
Déanann an clár EMP monatóireacht ar thréimhsí éagsúla i mbeatha na heascainne i ndobharcheantair thábhachtacha slaite tomhais eascainne fud fad na tíre. Bhí gabhadh na n-eascann óg isteach ón aigéan in aibhneacha an-dona i gcaitheamh 2020; é sin ráite, chuir na srianta COVID-19 isteach ar mhonatóireacht na ngaistí sa chuid deireanach den séasúr. Bhí 53kg i sáinn i ngaiste Abhainn na Gaillimhe, chomh maith le 5.3kg i sáinn i ngaiste Abhainn Eidhneach, agus ba bheag an ghabháil a fuarthas i ngaistí sa Mháigh agus san Fhéil (220g agus 920g faoi seach). Níor fheidhmigh gaiste Bhaile Easa Dara le linn 2020 ós rud é go bhfeidhmíonn sé mar ghaiste eolaíochta saoránach.

Bhí an líon beag iasc óg inghafa in Éirinn ag teacht le patrún a bhí le sonrú ar fud na hEorpa. Tuairiscítear sa chomhairle is déanaí ón **ICES** go raibh líon na n-iasc óg inghafa 6.5 faoin gcéad (sealadach) don tsraith ‘áit eile san Eoraip’ agus 0.5 faoin gcéad (sealadach) do shraith na Mara Thuaidh in 2020.

Staidéar trialach ar eascanna gloine

Cuireadh tús le staidéar trialach ar eascanna gloine in inbhear na Bóinne in 2018 agus lean sé ar aghaidh isteach i 2020. Chuir srianta COVID-19 isteach air, áfach, mar tharla na seachtainí ba mhó maidir le líon na n-iasc óg inghafa le linn na srianta Leibhéal 5 a bheith i bhfeidhm.

Ba é líon na n-eascann gloine a gabhadh le linn 2020 ná 61 don chéad dhá mhí de shéasúr na n-eascann gloine agus bhí sé seo de réir líon na n-eascann a gabhadh sa thréimhse chéanna le blianta roimhe sin. Gabhadh 783 eascann ghloine san iomlán le linn 2019, síos ó 2,189, a taifeadadh i rith 2018.

▲ Eascann ghloine

Measúnú ar bhacainní ar imirce na n-eascann

I gcomhar le comhghleacaithe sa Chlár Náisiúnta um Bacainní (féach leathanach 58) rinne an fhoireann EMP measúnú ar na rudaí a d'fhéadfadh a bheith ina bhacainní ar imirce eascann i ndobharcheantar Abhainn Dhubh an Cheanannais in 2020. Rinneadh measúnú ar 612 láthair san iomlán, agus is mar bhacainní a gcaithfear tuilleadh measúnaithe a dhéanamh orthu a rinneadh taifead ar 48 díobh siúd.

Rinneadh roinnt suirbhéanna ar líontán fonsaí agus suirbhéanna ar leictriascaireacht i ndobharcheantar Abhainn Dhubh an Cheanannais thar na blianta agus beidh sé an-úsáideach ó thaobh measúnú a dhéanamh ar láithreach an phobail maidir leis na bacainní seo.

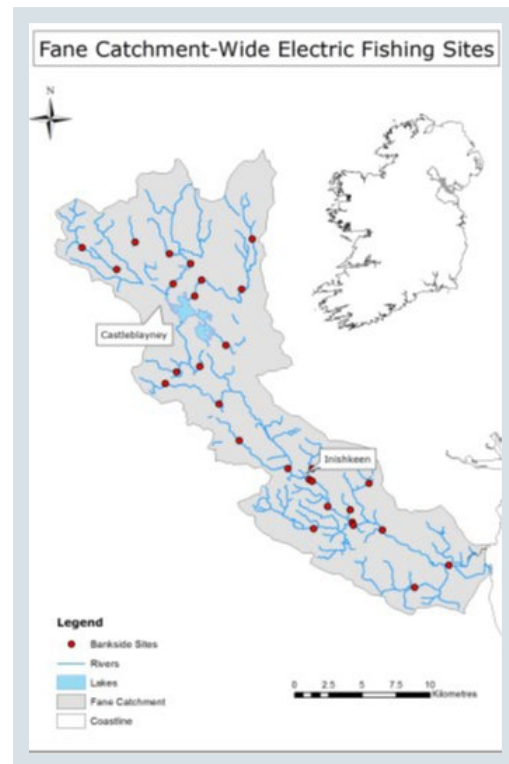
Leictriascaireacht i ndobharcheantar Abhainn Átha Féan

Tugadh faoi athshuirbhé leictriascaireachta i ndobharcheantar eascann slaite tomhais Abhainn Átha Féan in 2020. Rinneadh iascaireacht ag fiche naoi áit: ní fuarthas ach dhá eascann, ceann amháin ón dá áit.

Cuir é seo i gcomparáid le 36 eascann gafa i 11 de na 29 láthair siar sa bhliain 2013. Léiríonn taighde a rinne an fhoireann sna blianta roimhe seo pobal maith eascann i Loch Mucnú i ndobharcheantar Abhainn Átha Féan ach léiríonn an staidéar seo easpa eascann i ngnáthóg abhann.

Iascaireacht ar eascanna geala

Rinneadh iascaireacht ar eascanna geala sa Bhéarú agus i ndobharcheantar Abhainn Átha Féan in 2020. Gabhadh 465 kg ar an iomlán thar 27 oíche ar Abhainn Átha Féan agus gabhadh 238 kg ar an mBéarú thar 29 oíche. A bhuí le cistiú ón Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, bhí an fhoireann in ann tabhairt faoi staidéar DNA sa timpeallacht a dhéanamh ag ár láithreacha na n-eascann geal sa. Is í an sprioc ná nasc a aimsiú idir raidhse DNA eascainne i gcolún an uisce le gabhálacha sna líonta eascann geal. Táthar ag súil gur féidir monatóireacht a dhéanamh ar aibhneacha eile ar fud na tíre ó thaobh céimshrian eascann geal de trí leas a bhaint as an teicníc seo.

Leictriascaireacht i ndobharcheantar Abhainn Átha Féan

3

Ár nAcmhainn Slatiascaireachta a Fhorbairt go hInbhuanaitheach

Tá an Rannóg Forbartha Gnó freagrach as acmhainn luachmhar iascaigh intíre agus slatiascaireachta mara na hÉireann a fhorbairt go inbhuanaithe agus a chur chun cinn. Tá roinnt foirne sa rannóg: Foireann le haghaidh Mhargaíocht agus Chur Chun Cinn na Slatiascaireachta, Foireann Oideachais agus For-Rochtana, Foireann Cumarsáide, Foireann chun Bradán agus Breac Geal a Bhainistiú agus Oifig Bainistíochta an Tionscadail. Tá an fhoireann lonnaithe ar fud na hÉireann, rud

a chinntíonn caidreamh agus cumarsáid den scoth lenár ngeallsealbhóirí.

Bhí an bhliain 2020 ríthábhachtach maidir le forbairt gnó, ós rud é go raibh ar ár bhfoireann éagsúlú agus oiriúnú a dhéanamh do chleachtais oibre nua le linn paindéime domhanda. D'oibrigh an rannóg i gcomhar lena gcomhghleacaithe thar na feidhmeanna go léir d'fhonn obair riachtanach na heagraíochta a dhéanamh.

COVID-19: tionchar agus nuálaíocht

Chuir an phaindéim COVID-19 iallach orainn cur in oiriúint agus athrú a dhéanamh maidir le conas a oibrímid agus conas a chuirimid seirbhísí ar fáil dár ngeallsealbhóirí. Ní raibh roinnt clár bliantúil in ann dul ar aghaidh go sábháilte in 2020 agus b'éigean iad a chur ar ceal – lena n-áirítear an Clár Urraíochta Iascaigh Intíre a fuair breis agus 100 iarratas ó gheallsealbhóirí slatiascaireachta.

I gcuid mhaith cásanna, áfach, d'úsáideamar an phaindéim COVID-19 mar spreagadh chun dul i mbun oibre i slí nuálach. Leis an dearcadh dearfach seo faoi chúinsí deacra, rinneamar iniúchadh ar an gcaoi agus ar an áit ina n-oibrímid, agus an leibhéal céanna seirbhíse, nó leibhéal feabhsaithe seirbhíse fiú, fós á thairiscint againn. Ar an leibhéal is bunúsaí, is éard a bhí i gceist le seo ná ár bhfeidhmeanna a dhéanamh go héifeachtach le linn dúinn a bheith ag obair ón mbaile. Déantar cur síos ar thuilleadh samplaí de nuálaíocht COVID-19 in 2020 thíos.

Ríomhceadúnú

In 2020, chuireamar ár gceadúnú leictreonach ar aghaidh le gur féidir le slatiascairí bradán agus breac geal ceadúnas a cheannach ar líne. Ansin d'fhéadfaidís an ceadúnas agus an logleabhar a íoslódáil láithreach bonn agus tosú ag iascaireacht ar an toirt ar bhonn gabhála agus scaoilte amháin ar gach abhainn atá oscailte agus atá laistigh den séasúr ceadaithe slatiascaireachta..

Nuair a úsáidtear an modh ríomhceadúnaithe chun ceadúnas a fháil, cuirtear clibeanna sa phost nó bailítear iad laistigh de chúpla lá ó ordú an cheadúnais, rud a chuireann ar chumas slatiascairí éisc a ghabháil más mian leo é sin a dhéanamh ar aibhneacha le cuóta gabhála.

Díolacháin ceadanna agus earraí eile ar fáil ón siopa ar líne

Rinneadh athdhearadh agus nuashonrú ó bhonn ar an siopa ceadanna ar líne de chuid Iascach Intíre Éireann i rith Aibreáin, Bealtaine agus mí an Mheitheamh agus chuaigh sé beo ar líne ar an 29 Meitheamh 2020. Tá 54 cead nua i gcomhair 13 iascach ar fud na tíre á dtairiscint ag IIÉ faoi láthair. Ina measc tá seacht n-iascach bradáin ar fud Dhún na nGall (gach ceann bunaithe ar raonta iascaireachta), dhá iascach bradáin i gCiarraí, iascach bradáin garbhiascaireachta agus bric i nGaillimh, ceithre loch 'cuir agus glac' de chuid Iascach Intíre Éireann i gCorcaigh agus Ciarraí, chomh maith le ceadanna d'Inis Cara agus Carraig an Droichid a dhíolaímid thar ceann BSL.

Go déanach i mí Iúil cuireadh ceadanna báid leis seo do Loch Iascaigh agus ansin Loch Ghleann Bheatha (Co. Dhún na nGall) de réir mar a forbraíodh treoirlínte COVID-19 chun freastal ar na hiascaigh seo. Cuireadh cártaí bronnánais leis i mí na Nollag chun an rogha a thabhairt don phobal bronnánas a cheannach do shlatiascairí.

Eisítear tuairiscí laethúla ar áirithintí i nDún na nGall agus i nGaillimh chuig an bhfoireann chosanta lena mbaineann ar mhaithe le cabhrú leo patróil a phleanáil. Maidir leis an siopa ceadanna, tá ceadanna an Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre fós á ndíol aige chomh maith le mataí tomhais agus leabhair arna bhfoilsíú ag IIÉ. Is féidir go gcuirfear earraí breise ar díol sa siopa ar gearrfhógra.

Athfhorbairt an tsuímh ghréasáin

Chuir Iascach Intíre Éireann tús freisin le hathfhorbairt an tsuímh ghréasáin fishinginireland.info (maoinithe ag Croíthailte na hÉireann faoi Cheilt). B'fhiontar ollmhór é seo. Faoi láthair, tá os cionn 800 leathanach ar an suíomh gréasáin agus 14,000 tuairisc slatiascaireachta agus faigheann sé thart ar 2,750,000 amharc gach bliain. Táthar ag súil go rachaidh an suíomh gréasáin nuashonraithe beo go luath i samhradh 2021.

Oiliúint do chóitseálaithe slatiascaireachta

D'oibrigh Iascach Intíre Éireann le Cónaidhm Náisiúnta Garbhiascaireachta na hÉireann (NCFFI) chun cúrsa foghlama cumaisc a fhorbairt chun cóitseálaithe slatiascaireachta a oiliúint. Ba é seo an chéad chúrsa dá leithéid in Éirinn agus is mór an éacht é an oiliúint cóitseála, atá faofa ag Spórt Éireann, a chur ar fáil ar líne do spórt a gcuirtear in áit na leathphingine go minic. Cuireadh an oiliúint ar fáil do dhá ghrúpa i Mí na Samhna agus i Mí na Nollag.

Nuálaíochtaí eile ar líne

I measc na réimsí eile inarbh éigean d'Iascach Intíre Éireann a bheith nuálach, ionas gur féidir leo seirbhís éifeachtach a chur ar fáil, bhí:

- freastal ar sheónna trádála ar líne d'fhonn slatiascaireacht in Éirinn a chur chun cinn
- méadú ar leibhéal an chuir chun cinn a dhéanamh ar líne trí leas a bhaint as ár suíomh gréasáin agus líonraí meán sóisialta
- léarscáil dhigiteach d'iascaigh atá i seilbh an Stáit a fhorbairt a d'fhéadfaí a úsáid ar aon fhón cliste
- clár cóitseála ar líne 'Téigh ag lascaireacht' faoi scáth Oideachais agus For-Rochtana a fhorbairt

Tionscadail forbartha agus scéimeanna cistiúcháin

Tá an Oifig um Bainistiú Tionscadail (PMO) freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar thionscadail forbartha IIÉ chomh maith le cur chun cinn agus riaradh roinnt scéimeanna maoinithe á n-oibriú ag Iascach Intíre Éireann. Tá sé de chúram ar an PMO freisin tacú le foireann IIÉ agus iad i mbun tionscadail a fhorbairt agus a chur i gcrích. Baineann an PMO leas as a gcuid taithí i mbainistiú, taighde, forbairt, innealtóireacht, riarachán agus measúnú comhshaoil iascaigh, lena chinntiú go gcuirtear tionscadail i gcrích de réir na reachtaíochta ábhartha agus gnásanna IIÉ. Leagtar amach thíos cuid de bhuaicphointí na hoibre ar thug an PMO faoi le linn 2020..

- Thugamar faoi raon gníomhaíochtaí a thagann faoi Chlár Náisiúnta um Ghnáthóga agus um Chaomhnú – lena n-áirítear obair chothabhála agus athshlánaithe ionsrutha, bealaí éisc a fheabhsú, speiceas ionrach a rialú agus stoc a bhainistiú.
- Bhí dlúth-theagmháil againn le hiarratasóirí ar mhaoiniú agus le geallsealbhóirí eile maidir le riachtanais agus gnásanna mhaoinithe a shoiléiriú
- Thugamar faoi oibreacha leitheadacha bonneagair slatiascaireachta - seastáin slatiascaireachta, dreapaí, bóithre rochtana agus carrchlóis san áireamh
- D'fhorbraíomar ár saineolas féin, cur amach againn thar réimse ábhar, lena n-áirítear dearadh, measúnú cuí, agus na gnásanna oibriúcháin caighdeánacha (GOC).

2.2 Cuirfidh IIÉ bainistiú agus cothabháil ár ngnáthóga éisc chun cinn chun stádas caomhnaithe a fheabhsú agus chun deiseanna slatiascaireachta áineasa a mhéadú

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 21 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Clár Náisiúnta um Ghnáthóga agus um Chaomhnú

Le linn 2020 bhí PMO níos rannpháirtí ó thaobh monatóireacht a dhéanamh ar an **gClár Náisiúnta um Ghnáthóga agus um Chaomhnú de**. Cuimsíonn an clár seo na hoibreacha go léir um ghnáthóga a chaomhnú ar thug Iascach Intíre Éireann faoi ar fud na tíre. Le linn 2020 chuaigh an PMO i gcomhairle go minic le foireann an RBD ar mhaithe le monatóireacht a dhéanamh ar thionscadail éagsúla le linn dóibh a bheith á gcur i gcrích. Tríd an bpróiseas seo bhí an PMO in ann taithí agus samplaí de dhea-chleachtais ó áiteanna eile sa tír a chomhroinnt chomh maith le haird a dhíriú ar na cásanna inar féidir le creata nó saineolaithe teicniúla cabhrú leis an bhfoireann a dtionscadail a chur i gcrích. Chabhraigh sé freisin ó thaobh aird a tharraingt ar dheiseanna inar féidir soláthar a dhéanamh níos éifeachtúla sa chás is go raibh gá le hábhair nó le hobair chomhchosúil i gCeantair Abhantraí éagsúla.

Sampla amháin de seo ná sa CAITd, áit a raibh iascach stáit foirgthe le speiceas planda ionrach eachtrannach. D'oibrigh an PMO agus an CAITd le chéile chun sonraíocht theimpléid a fhorbairt chun Plean Bainistíochta um Speicis Ionracha Coimhthíocha (AISMP) a ullmhú atá bunaithe ar na dea-chleachtais atá ann faoi láthair. Ó shin i leith comhroinneadh an teimpléad seo le rannóga eile in Iascach Intíre Éireann inar féidir é a úsáid chun dlús a chur le sain-chonraitheoirí a earcú chun cóireáil a chur ar na speicis ionracha.

I rith 2020, rinne Iascach Intíre Éireann na hoibreacha gnáthóige agus caomhnaithe seo a leanas:

- 49 tuarascáil comhshaoi
- 23km de chothabháil ionsrutha
- 104 suirbhé / plean dearaidh
- 34km athshlánú ionsrutha
- 21km gnáthóg sceite oscailte suas

Cé gur chuir COVID-19 isteach ar ár dtionscadal gnáthóige agus caomhnaithe a chur i gcrích in 2020, rinneamar roinnt dul chun cinn maidir le hoibreacha cothabhála agus athshlánaithe ionsrutha, bealaí éisc a fheabhsú, speiceas ionrach a rialú agus stoc a bhainistiú - cuirtear síos go gairid ar roinnt samplaí thíos.

Oibreacha cothabhála ionsrutha

Le haghaidh 2020, bhí 66.88km d'oibreacha ionsrutha beartaithe againn, agus 18.65km díobh sin de dhí-thollánú, 4.58km de ghairbhéal agus 2.23km d'fhálú. Faoi dheireadh na bliana sin, bhí leath den sprioc sin bainte amach againn. In 2020, tá 50% nó 33.76km curtha i gcrích, lena n-áirítear 6.58km dí-thollánú, 1.06km (23%), gairbhéal agus .2km (9%) d'fhálú. I measc na dtionscadal ab shuntasáí bhí:

- Cothabháil ghinearálta a dhéanamh ar shrutháin sceite in Abhainn na Gaillimhe, gairbhéal sceite a ghlanadh agus luifearnach a bhaint san áireamh.
- Cora Dealgan (Co. Phort Láirge) a dhíchoimisiúnú - rinneadh réamhphleanáil don obair seo, a bhfuil sé mar aidhm aici an cumas sceite a mhéadú ar feadh 15km in aghaidh an tsrutha agus le sruth.
- Gnáthóg chosáin cois abhann an Inbhir Mhóir, lena n-áirítear athchóiriú giolcarnaí, speicis ionracha a bhaint agus bruach na habhann a ghlanadh (tionscadal críochnaithe).

Oibreacha athshlánaithe ionsrutha

Bhí sé beartaithe oibreacha athshlánaithe ionsrutha suas le 125.59km a chríochnú le linn 2020, agus críochnaíodh 18 faoin gcéad díobh sin, lena n-áirítear 1.86km de chosaint bruach agus 6.9km d'oibreacha ionsrutha. I measc na gceann ab shuntasáí díobh siúd tá

- Tionscadal Abhainn na hAbarta (Co. na Gaillimhe) a bhfuil sé mar aidhm aige gnáthóg ionsrutha na salmainide a fhorbairt lena n-áirítear sceitheanna agus iasclanna a fheabhsú. Bhí an obair seo 85 faoin gcéad críochnaithe faoi dheireadh na bliana.
- Tionscadal Bhaile an Bhúisigh (Co. Chill Dara) agus Bhaile Throimléid (Co. na Mí) (dobharcheantar na Bóinne) - críochnaíodh an réamhphleanáil don tionscadal seo, rud a chuirfidh téarnamh stoic agus gnáthóga bhrádán fiáin an Atlantaigh agus bric ghil chun cinn.

- Is éard atá i gceist le treoirthionscadal dhobharcheantar Abhainn na Gaillimhe ná oibreacha feabhsúcháin ar ghnáthóga lonsrutha agus bruachánacha, cobhsú bruacha agus seachaint creimthe. Tá sé mar chuid de phlean níos mó a chuimsíonn oibreacha amhail gairbhéil sceathraí a thabhairt isteach, linnte agus sraonairí a chruthú, bolláin randamacha a chur, crainn a phrúnáil, fálú, plandú agus oibreacha cosanta bruacha. Tá tromlach na hoibre curtha ar athló chuig 2021.
- Athchóiriú agus feabhsú abhann a dhéanamh ag Loch Síleann (Millford, Derrylea) agus 5km d'oibreacha ionsrutha chun é seo a bhaint amach.

Bealaí éisc a fheabhsú

Beartaíodh cúig cinn déag d'oibreacha bealaí éisc le haghaidh 2020, lena n-áirítear stráice 461km de ghnáthóg a oscailt suas. Bhí an chuid is mó den obair in 2020 ag an gcéim réamhphleanála nuair a cuireadh na hoibreacha siar go dtí 2021. I measc na dtionscadal ab shuntasáí díobh siúd bhí:

- Athchóiriú ar an gGleoir (an Mhuaidh) a bhfuil sé mar aidhm aige rath an sceite agus líon na n-iasc óga a mhéadú; 80 den réamhphleanáil críochnaithe, oibreacha curtha ar athló go dtí 2021.
- Abhainn San Proinsias, an Caisleán Riabhach, a fheabhsú chun táirgeadh feabhsaithe salmainide a sholáthar – bealach éisc amháin (20km oscailte).
- Deireadh curtha leis an mbacainn aitheanta ar chóras tábhachtach sceathraí salmainide ag Cora Brett, Cill Chainnigh; réamhphleanáil 85 faoin gcéad críochnaithe, oibreacha curtha siar go dtí 2021.
- Cora Chloch Ámainn ar abhainn na Sláine i gCo. Loch Garman - 80 faoin gcéad den

obair dheartha curtha i gcrích ar bhacainn scagtha chun cosc a chur ar éisc dul isteach sa tarae cúil ar abhainn na Sláine; tiocfaidh gné na n-oibreacha ina dhiaidh..

Speicis ionracha a rialú agus stoc a bhainistiú

Díríodh ar 6.25ha de speicis ionracha a rialú in 2020, agus tá 4.13ha de sin críochnaithe anois. Don bhliain 2020, ba é 11,605 líon na n-éisc a bhí mar sprioc ó thaobh stoc a bhainistiú de, agus tá 77 faoin gcéad de sin bainte amach. I measc na dtionscadal ab shuntasáí díobh siúd bhí:

- Luifearnach a bhaint ó Loch Coirib: críochnaíodh obair ar 4.1ha den 6.25ha a bhí beartaithe (66 faoin gcéad).
- Bainistíocht stoic ar Loch Síleann - baineadh 541 iasc (le hais na sprice de 5,000). Cailleadh an ghné de chlár an Earraigh mar gheall ar srianta COVID-19.
- Bainistíocht stoic, Gaillimh - líontóireacht geolbhaigh agus leictriascaireacht críochnaithe, baineadh 2,102 iasc (le hais na sprice de 3,110). Críochnaíodh trí thuarascáil chomhshaoil.
- Bainistíocht stoic ar Abhainn an Chnoic - baineadh 254 iasc (le hais na sprice de 720); críochnaíodh aon tuarascáil chomhshaoil amháin. Cuireadh moill ar an tús chuig an dara ráithe mar gheall ar shrianta COVID-19.
- Bainistíocht stoic, Béal an Átha - líontóireacht geolbhaigh curtha i gcrích, moill ar leictriascaireacht mar gheall ar ghanntanas sealadach foirne; 1,526 iasc bainte (le hais na sprice 2,775); dhá thuarascáil chomhshaoil curtha i gcrích..

Obair tionscadail a éascú

In 2020, rinne an PMO iarracht shuntasach chun cinntiú go gcuirfear i gcrích measúnú agus bronnadh maoinithe ar thionscadail sa Chiste um Athshlánú agus Caomhnú Bradán agus Breac Geal agus sna Cistí Iascaigh Lár Tíre (MFF) d'fhonn éascaíocht a dhéanamh ar chur i gcrích na dtionscadal le linn bhiaiste oibreacha an tsamhraidh.

Nuair a tháinig srianta COVID-19 ar an bhfód, d'fhág sé sin gurbh éigean na measúnuithe painéil a réachtáil go cianda trí leas a bhaint as feidhmiúlacht iomlán na Tairsí Bainistíochta Deontais, SmartSimple agus Zoom. Chonacthas go raibh sé níos éifeachtúla iarratais a mheas ar líne ná iallach a chur ar na painéil a bheith i láthair go pearsanta ag cruinnithe. Bronnadh an maoiniú roimh thús bhiaiste oibreacha an tsamhraidh, rud a thug deis do na hiarratasóirí a dtionscadail a chríochnú sa bhliain chéanna inar bronnadh an maoiniú.

Tionscadal amháin dá leithéid sin ab ea tionscadal Chéim 2 na hAbhann Buí (Co.

na hIarmhí) a chuir bac ar beostoc dul isteach ar stráice 1km den abhainn trí fhál a chur timpeall air agus a spreag fásra bruachánach a fhás ar ais go nádúrtha. Le linn leictriascaireacht a dhéanamh roimh thús na n-oibreacha, ní bhfuarthas ach breac óg amháin san abhainn. Táthar ag súil go mbeidh an abhainn in ann í féin a athshlánú go nádúrtha thar tréimhse ama de bharr na mbeart seo trí bhéim a chur ar na cúraimí níos boige a bhaineann le timpeallachtaí bruachánacha a bhainistiú agus go n-éireoidh sí chun a bheith ina héiceachóras níos oiriúnaí do bhrí.

▲ Abhainn buí Céim 2 obair fhálú 1

DLúth-theagmháil le hiarratasóirí ar mhaoiniú

Mar thoradh ar dhlúth-theagmháil leanúnach le hiarratasóirí agus le foireann IIÉ maidir le tionscadail ionchasacha Athshlánaithe agus Caomhnaithe Bradán agus Breac Geal le linn 2020 tháinig méadú suntasach ar líon agus luach na n-iarratas ar mhaoiniú do bhiaiste oibreacha 2021. Fuarthas iarratais ar luach €946,000 mar thoradh ar ghlaoch maoinithe 2021. Is méadú 630 faoin gcéad é seo ar líon na n-iarratas a bhfuarthas in 2020.

2.2 An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta a mhaoiniú agus a chur i gcrích (PI 1)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 21 - Plean
Corparáideach 2016-2020

2.2 Feabhas a chur ar chistí eile atá ar fáil amhail an Ciste Caomhnaithe Bradán agus an Ciste Iascaigh Lár Tíre (PI 2)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 21 - Plean
Corparáideach 2016-2020

Achoimre ar mhaoiniú deontais, 2020

Bronnadh os cionn €371,000 de mhaoiniú deontais IIE ar 21 tionscadal comhaontaithe in 2020. Íocadh breis is €514,000 san iomlán le 29 tionscadal ar bronnadh deontas orthu.

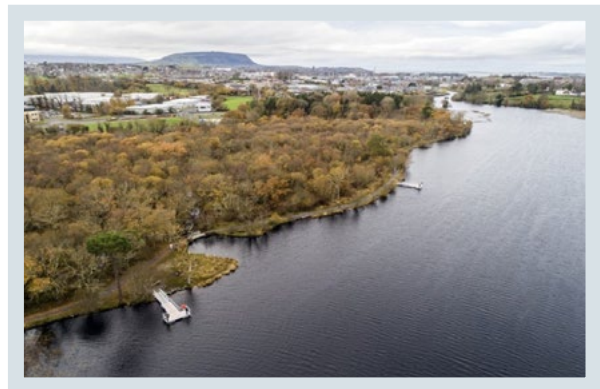
Mar fhreagairt ar rannpháirtíocht lag i leith glaonna ar mhaoiniú Iascach Lár Tíre (MFF), chuaigh an PMO i gcomhairle le sealbhóirí ceadúnais le fáil amach conas ab fhearr an ciste a chur in oiriúint dóibh, dar leo. Mar fhreagairt ar fhaisnéis a tháinig ó na geallsealbhóirí, rinneadh na rialacha maoinithe a leasú. Mhéadaigh an rannpháirtíocht agus comhairliúchán spéis sa chiste seo, rud a mhéadaigh maoiniú na scéime seo 50 faoin gcéad, mar aon le roinnt iarratas eile atá ar na bacáin.

Ag obair i gcomhar le geallsealbhóirí

Go luath in 2020 reáchtáil an PMO **ceardlann maoinithe** chun tacú le hiarratasóirí ar spéis leo a Léiriú Suime (EOI) a chur ar aghaidh chuig iarratas iomlán agus a dtionscadail a chríochnú. I rith na ceardlainne seo pléadh:

- Tionscadail agus na próisis is gá chun iad a chur chun cinn
- Léiriú ar an gcaoi a n-oibríonn SmartSimple (an córas bainistíochta deontas) ó thaobh dhearcadh an iarratasóra de
- An rialachas ginearálta agus comhshaoil gur gá a dhéanamh ar thionscadail
- An ról atá ag oifigeach tionscadail Iascach Intíre Éireann.

Bhain ceisteanna ó iarratasóirí le linn na ceardlainne le hárachas den chuid is mó chomh maith le maoiniú meaitseála (Scéim Deontas Caipitil), fiosrúcháin faoi SmartSimple (Léargas ginearálta ar phróisis an chórais) agus cé mhéid maoinithe a d'fhéadfaí a bhaint amach ón dá shruth maoinithe dá dtionscadail.

- **Seastáin slatiascaireachta nua curtha ar bun i bPáirc Uí Dhúrthuile, Co. Shligigh - ceann de na tionscadail a chríochnaíodh le linn 2020**
(Grianghraf le caoinchead ó Chomhairle Contae Shligigh)

Meabhráin tuisceana

1.2 Meabhráin tuisceana (MOUanna) a fhorbairt i gcomhar le comhpháirtithe náisiúnta agus idirnáisiúnta eile

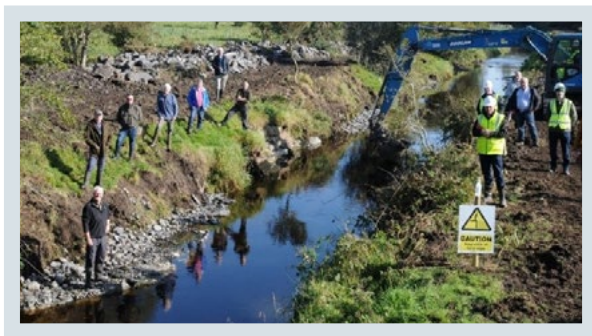

Tuilleadh Eolai

Leathanach 15 - Plean
Corparáideach 2016-2020

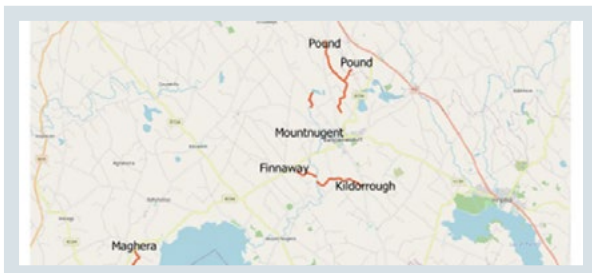
In 2020 rinne Iascach Intíre Éireann meabhráin tuisceana (MOU) i gcomhar le roinnt grúpaí de gheallsealbhóirí slatiascaireachta. Is í cuspóir gach MOU ná na spriocanna atá coitianta idir na grúpaí agus ag Iascach Intíre Éireann a bhaint amach - salmainidí agus a ngnáthóga i gceantair áirithe a chaomhnú agus a fhorbairt.

Tugann an MOU deis dúinn agus do na geallsealbhóirí bualadh le chéile, smaointe a roinnt agus pleananna a ullmhú atá chun leasa an dá thaobh. Roinneann na geallsealbhóirí slatiascaireachta a gcuid eolais áitiúil agus na naisc dhlúth atá acu leis na pobail agus húinéirí talún áitiúla agus roinneann Iascach Intíre Éireann a thaithí maidir le hathchóiriú gnáthóige, measúnú comhshaoil, innealtóireacht, bainistíocht tionscadail - d'fhonn pleananna a cheapadh agus iad a ullmhú. Lena chois sin, is féidir linn leas a bhaint as ár gcaidreamh le Comhlachtaí Stáit eile d'fhonn freastal ar na hullmhúcháin atá riachtanach do na hoibreacha atá beartaithe.

▲ Cuairt ar láithreán le Cairde an Chláir

Trí **MOU Chairde an Chláir**, rinneadh suirbhéanna leitheadacha ar phobail éisc i ndobharcheantar an Chláir. Sainithníodh cúig shuíomh déag chun suirbhé a dhéanamh orthu d'fhonn a fháil amach an raibh gá le hathchóiriú gnáthóige, ullmhaíodh pleananna forbartha do chúig shuíomh agus rinneadh oibreacha ar An Ainí i dTuaim agus ar Abhainn na hAbarta in aice le Muine Mheá (Co. na Gaillimhe).

▲ Láithreáin fhorbartha Loch Síleann

Comhaontaíodh **MOU Loch Síleann** le Cumann Caomhnaithe Breac Loch Síleann (LSTP) (contaetha an Chabháin, na Mí agus na hIarmhí); tríd sin, ullmhaíodh pleananna forbartha do sheacht láithreán a aithníodh a bheith oiriúnach le haghaidh athchóiriú gnáthóige agus a bhí scagtha le haghaidh measúnaithe cuí - tá na láithreáin seo marcáilte ar an léarscáil. Chuathas i gcomhairle leis an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (SPNF), Oifig na nOibreacha Poiblí (OOP) agus úinéirí talún, agus tá oibreacha sceidealaithe ar an gcéad láithreán i samhradh 2021.

Oibreacha bonneagair don slatiascaireacht

In 2020, lean IIÉ ar aghaidh leis an mbainistiú a dhéanann sé ar an stoc bonneagar slatiascaireachta atá ann cheana, lena chinntiú go bhfuil deiseanna slatiascaireachta áineasa ag ár ngeallsealbhóirí. In 2020, rinneadh iniúchtaí ar 2,521 sócmhainn slatiascaireachta. Tá achoimre ar obair struchtúir rochtana slatiascaireachta in 2020 leagtha amach thíos le tagairtí do roinnt tionscadal suntasach.

Seastáin, dreapaí, droichid choise srl.

Do 2020, críochnaíodh 48 seastán/clárchosán nua (as 76 beartaithe). Baineadh deich seastán/clárchosán (as 11 beartaithe) agus deisíodh 17 (as 23 beartaithe). Críochnaíodh aon droichead coise dhéag (as 24 beartaithe). Deisíodh ceithre dhroichead coise dhéag (as 28 beartaithe), agus cuireadh droichead coise nua in áit 15 ceann (as 18 beartaithe). I measc na dtionscadal suntasach bhí:

- Lios Cuileannáin, Loch Bán (Co. Mhuineacháin): carrchlós feabhsaithe agus slí isteach chuig bóthar/conaire 0.6km)

- Droichid Abhainn Fhia (Co. Dhún na nGall): measúnú déanta ar struchtúir slatiascaireachta; plean i bhfeidhm anois do Chéim 2
- Forbairt ar Chumann Slatiascaireachta Abhainn Iascaigh (Co. Shligigh): 16 geata/dréimire nua agus seastán slatiascaireachta amháin curtha isteach - tá an tionscadal críochnaithe anois..

Iniúchtaí ar struchtúir agus ar chomharthaíocht

Le haghaidh 2020, bhí sé beartaithe iniúchtaí agus measúnuithe a dhéanamh ar 2,799 struchtúr, agus rinneadh 2,521 díobh siúd. I measc na dtionscadal suntasach bhí:

- 62 comhartha a cuireadh suas (líon a sháraigh an 50 ceann a bhí beartaithe) chun cloí le fodhlíthe, sábháilteacht agus dea-chleachtas a chur chun cinn (Co. an Chabháin)
- Deisiúcháin agus cothabháil ghinearálta ar 20 struchtúr (seastáin, dreapaí, agus droichid coise) ar an tSuca, Abhainn na Crannaí agus Abhainn na hEidhní (Co. Ros Comáin)
- Iniúchadh, cothabháil, deisiú agus cothabháil struchtúir slatiascaireachta i nGaillimh: dhá sheastán slatiascaireachta nua, seastán nua curtha in ionad seanchinn, agus cúig dhreapa nua críochnaithe; an chuid eile den tionscadal (seastán nua le cur isteach in ionad seanchinn agus seacht ndroichead coise) curtha ar athló go dtí 2021
- Iniúchadh ar 600 seastán slatiascaireachta críochnaithe i CA an Oirthir.

Scéim do Bhonneagar Áineasa Lasmuigh

In 2020, bhronn an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail €479,000 ar Iascach Intíre Éireann ón **Scéim do Bhonneagar Áineasa Lasmuigh** chun cothabháil agus deisiúchán

a dhéanamh ar shócmhainní slatiascaireachta ar fud na tíre. Gearradh siar go mór ar rolladh amach na n-oibreacha seo de dheasca srianta COVID-19 ach rinneadh cothabháil ar os cionn 70 struchtúr le linn 2020 agus an chuid eile sceidealaithe le haghaidh gníomhaíochta in 2021. Toisc gur éirigh leis an iarratas ar mhaoiniú, rinneadh iarratas eile ar an Scéim le haghaidh maoinithe in 2020. €500,000 a bhí i gceist leis seo le haghaidh ceithre thionscadal straitéiseach rochtain slatiascaireachta ag láithreacha éagsúla ar fud na tíre.

2.2 2.2 Ciste inbhuanaithe a shainaithint le haghaidh forbairt leanúnach iascaigh (PI 4)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 21 - Plean
Corparáideach 2016-2020

➤ Seastáin slatiascaireachta

Cleachtais oibre a fheabhsú agus saineolas a fhorbairt

Struchtúr a fhorbairt maidir le hobair a bhriseadh síos (WBS) bainteach le hathchóiriú abhann

2.2 Comhairle a chur ar fáil maidir le caomhnú agus athchóiriú abhann do réimse níos leithne geallsealbhoirí (PI 3)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 21 - Plean
Corparáideach 2016-2020

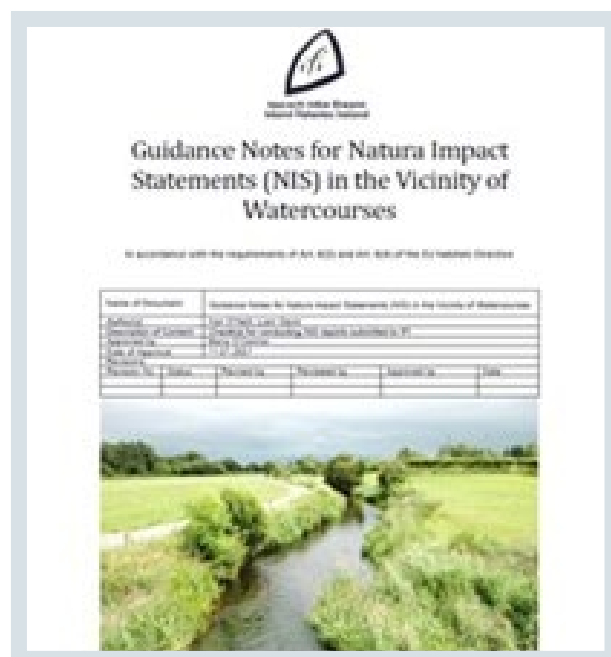
In 2020, d'fhorbair an PMO Struchtúr Ginearálta maidir le hObair a Bhriseadh Síos (WBS) do thionscadail athchóirithe abhann, agus chuir sé an struchtúr seo i bhfeidhm ar roinnt tionscadal ar fud na tíre. Forbraíodh an WBS tar éis dul i gcomhairle le foireann Iascach Intíre Éireann ar fud na tíre, agus tá sé bunaithe ar chomhthaithí foireann PMO agus ar phrionsabail fhónta bainistíochta tionscadail. Leanann sé cur chuige céim-ar-chéim chun tionscadal a thógáil ó thosú go cur i bhfeidhm go cur i gcrích.

Leagtar amach tascanna san ord ina bhfuil siad le comhlíonadh, ceanglaítear gach gníomh spleách agus tá sonraí acu i dtaobh cé atá freagrach astu agus an amlíne a bhaineann leo. Cabhraíonn an WBS chomh maith le riachtanais acmhainní a aithint agus cá h-áit ar féidir comhairleoirí creata a úsáid; trí seo a dhéanamh, cabhraíonn sé leis an mbuiséad a bhainistiú, súil a choinneáil ar dhul chun cinn, agus príomh-tascanna a roghnú ar bhealach criticiúil an tionscadail. Tríd an gcur chuige WBS seo a leanúint, bhíomar in ann an tionscadal athchóirithe abhann ar River Nanny i dTuaim a chur i gcrích sular imigh seacht mí ón gcéad réamhshuirbhé.

Treoirnótaí ar Ráitis Tionchair Natura

D'fhoill a chinntiú go bhfuil na measúnaithe comhshaoil a dhéantar do thionscadail a mhaoiú Iascach Intíre Éireann oiriúnach, d'fhorbair an PMO Treoirnótaí chun **Ráitis Tionchair Natura** (NIS) a ullmhú, mar is gá de réir na Treorach Gnáthóige maidir le hoibreacha a mholtar.

Tá na Treoirnótaí bunaithe ar cheachtanna a foghlaimíodh agus aiseolas ó athbheithneoirí seachtracha; leagann siad amach íos-chritéir le dul i ngleic leo agus NIS á ullmhú agus á mheasúnú ina dhiaidh sin. Déanann sé seo cinnte go bhfuil go leor eolais sna measúnaithe a fhaightear ó chomhairleoirí agus go bhfuil an measúnú ceart ann a ligfidh do IIÉ cinneadh a dhéanamh go bhféadfadh na h-oibreacha beartaithe a cheadú. Beidh a fhios ag ár gcomhairleoirí ón dtreoir seo cad is gá bheith ann ina dtáirgí insoláthartha agus cuirfidh sí ar a gcumas tairiscintí iomaíocha a ullmhú don obair seo.

Buan-nósanna imeachta oibríochta a fhorbairt ar mhaithe le hoibreacha forbartha

2.2 SOPanna a fhorbairt d'oibreacha forbartha agus digitiú a dhéanamh ar na príomh-phróisis (PI 6)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 21 - Plean Corparáideach 2016-2020

Sa bhliain 2020, chomhordaigh an PMO grúpaí ó fhoireann Iascach Intíre Éireann chun **Buan-nósanna Imeachta Oibríochta** a fhorbairt le haghaidh trí cinn déag de chineálacha éagsúla oibreacha forbartha lena n-áirítear, mar shampla, struchtúir slatiascaireachta. Rinne na grúpaí plé ar an gcaoi a cuireadh oibreacha ar leith i gcrích ina limistéir, agus d'aontaigh siad eatarthu féin ansin ar dhea-chleachtas seasmhach arbh fhearr glacadh leis mar chaighdeán don eagraíocht.

Cinnteadh na ceachtanna a roinn na grúpaí seo go ndéanfar taifead ar roinnt eolais intuigthe ár bhfoirne ar oibreacha forbartha agus go mbeidh fáil air ar fud na heagraíochta, ionas gur féidir linn foghlaim ar bhealach níos éifeachtaí ó na botúin agus ó na buanna a bhí ann roimhe seo. Cuireadh le chéile na cáipéisí SOP sa chaoi gur féidir iad a uasdátú go rialta mar is gá de réir ár dtaithí oibre agus ár dtaighde agus chun aon riachtanais a chuireann an reachtaíocht orainn a chomhlíonadh.

Ardán nuashonraithe SmartSimple

3.1 Rialachas agus gairmiúlacht na h-earnála a ardú (PI 5)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean Corparáideach 2016-2020

Sa bhliain 2020, rinne an PMO uasdátú ar chóras bainistíochta maoiniúcháin **SmartSimple** de chuid Iascach Intíre Éireann le dearadh comhéadain spás bán nua a dhéanann an t-ardán níos inrochtana, níos áisiúla don úsáideoir agus níos éifeachtúla d'úsáideoirí. Cuireann íocóin shimplí agus spás oibre glan ar chumas úsáideoirí aon ghníomh a bhfuil orthu a dhéanamh a aithint láithreach. Rinneadh an t-uisdátú mar thoradh ar shuirbhé ar úsáideoirí SmartSimple seachtracha agus inmheánacha, agus san aiseolas a thug sé bhí foinse shaibhir eolais agus léargas a úsáideadh chun na spásanna oibre feabhsaithe agus an comhéadan so-úsáidte a fhorbairt.

Oiliúint ar dhualgais dearthóirí

Is minic a ullmhaíonn foireann Iascach Intíre Éireann dearáí do fheabhsú iascaigh agus oibreacha tógála eile a bhaineann leis an iascach. Déantar na hoibreacha seo a rangú mar obair tógála de réir na Rialachán Sláinte, Sábháilteachta agus Leas ag an Obair (Tógáil) 2013 agus mar sin, tá dualgais ar leith ar na dearthóirí a bhfuil bainteach leis na tionscadail seo mar a leagtar amach sna rialacháin. D'eagraigh an PMO oiliúint shainiúil ó sholáthraithe a bhí cáilithe mar is cuí chun oiliúint ar dhualgais dearthóirí a thabhairt d'fhoireann Iascach Intíre Éireann ag ceithre shuíomh réigiúnacha.

Ina theannta sin, ullmhaíodh teimpléad Leathanach Measúnaithe Riosca agus

Maolaithe do Dhearthóirí - tá sé i gceist go n-úsáidfear é seo chun measúnú a dhéanamh ar riosca maidir le tógáil a bhaineann leis an iascach amach anseo.

Oiliúint Mheasúnú Cuí (MC)

De réir na dTreoracha maidir le Gnáthóga, caithfear próiseas Mheasúnú Cuí (MC) a dhéanamh ar aon phlean nó tionscadal a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar shuíomh Natura 2000 agus baineann sé seo le pleananna agus tionscadail an iascaigh.

Tá próiseas MC faoi réir agóide dlíthiúil tréimhsiúil agus mar thoradh air sin, athraíonn breithiúnais dhlíthiúla an bealach a thuigtear agus a dhéantar Measúnú Cuí go minic. Mar gheall air seo, ní mór daoine a oibríonn le hIascach Intíre Éireann a bhíonn ag obair i dtimpeallachtaí chaomhnaithe a choinneáil ar an eolas maidir le forbairtí le déanaí.

Sa bhliain 2020, tugadh oiliúint ar líne maidir le measúnú cuí do bhreis is 50 pearsanra Iascach Intíre Éireann a bhfuil baint acu le cur i gcrích pleananna agus tionscadal iascaigh.

Bainistíocht bradáin agus bric ghil

Sa bhliain 2020, bhí 82 abhann oscailte do shliatiascaireacht bradáin agus bric ghil, 41 acu siúd ar bhonn 'gabhála agus scaoilte' amháin, agus bhí 65 abhann dúnta. Leagadh amach liosta na n-aibhneacha agus na roghanna gabhála a bhaineann leo, lena n-áirítear cuótaí fómhair, sna Fodhlíthe um Chaomhnú Bradáin agus Bric Ghil, lena n-áirítear na Rialacháin faoin Scéim Clibeála maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breac Geal. Rinneadh comhairliúchán poiblí i dtaobh na reachtaíochta seo sula ndearna na hairí measúnú uirthi, agus fuarthas 27 aighneacht scríofa ó pháirtithe leasmhara.

Sular eisíodh na roghanna gabhála don bhliain 2021, rinneadh comhairliúchán poiblí agus scagadh mheasúnaithe cuí ag deireadh 2020 chun tionchar na hiascaireachta ar na limistéir faoi chaomhnú speisialta laistigh de na ceantair bheartaithe a mheas. 6,179 bradán a bhí san ghabháil tráchtála bradáin don bhliain 2020. Méadú 456 thar na bliana 2019. 63 breac geal (os cionn 40cm) a bhí san fhómhar tráchtála le haghaidh 2020, ardú 18 ar 2019.

Ar an iomlán, tháinig laghdú thart ar 3,000 ar dhíolacháin ceadúnas slatiascaireachta bradáin go díreach os cionn 14,000. In ainneoin an laghdaithe foriomlán ar dhíolacháin ceadúnais, tháinig ardú 1,000 ar dhíolacháin ó shliatiascairí cónaitheacha. Bhain an laghdú le slatiascairí turasóireachta as an mBreatain Mhór (laghdú 78 faoin gcéad), as an bhFrainc (laghdú 91 faoin gcéad), as an nGearmáin (laghdú 85 faoin gcéad), as na Stáit Aontaithe (laghdú 98 faoin gcéad), agus as Tuaisceart Éireann (laghdú 8 faoin gcéad) go príomha agus tá na figiúirí seo mar thoradh ar shrianta taistil COVID-19.

Margaíocht agus cur chun cinn na slatiascaireachta

Cuireann turasóireacht slatiascaireachta go mór le geilleagar na hÉireann, agus cruthaíonn sí fostaíocht do go leor gnólachtaí beaga fud fad na tíre. Is ar cheann de phríomhghnéithe ár bPlean Chorporáidigh ná a chinntiú go leanann leis an éileamh mór ar thurasóireacht slatiascaireachta in Éirinn, agus tá margaíocht agus cur chun cinn ár dtáirge slatiascaireachta mar chuid thábhachtach den mhéid a dhéanann muid. Tá foireann thiomanta comhairleoirí slatiascaireachta ag Iascach Intíre Éireann arbh slatiascairí iad agus an-chuid taithí acu, agus mar gheall air sin, tá an-tuiscint acu ar na buanna a bhfuil ag Éirinn mar cheann scríbe slatiascaireachta agus conas na buanna sin a chuir in oiriúint do riachtanais slatiascairí.

Leagann cúpla modh margaíochta agus cur chun cinn thíos amach cén cineál slatiascaireachta í slatiascaireacht na hÉireann, chomh maith le cuid den obair a rinne IIÉ sa bhliain 2020, lena n-áirítear freastal ar sheónna trádála slatiascaireachta, litríocht bolscaireachta a fhorbairt, agus cuairteanna na meán a bhainistiú. Sa bhliain 2020, rinneadh taighde socheacnamaíoch chomh maith ar shlatiascaireacht i gcomhar leis an ESRI.

Seónna trádála slatiascaireachta

Bealach amháin a chuirimid an slatiascaireacht chun cinn in Éirinn is ea freastal ar sheónna trádála speisialtóra do shlatiascairí sna tíortha a d'aithníomar arbh iad ár bpríomh-spríocmhargaí iad. Sa bhliain 2020, d'fhreastail baill foirne Iascach Intíre Éireann ar ocht (as 19 a bhí beartaithe) seó trádála ar fud na Stát Aontaithe, na Gearmáine, na Fraince, na hIodáile, na Ríochta Aontaithe, agus na hÉireann. D'fhreastalaíomar ar na seónna go léir faoin

mbranda Slatiascaireacht Éireann, agus roghnaíodh na seónna mar gheall go raibh go leor fianaise ann gur chuir siad rochtain éifeachtach ar fáil do chustaiméirí agus do na meáin.

3.1 An earnáil slatiascaireachta fóillíochta a fhorbairt chun a acmhainneacht a uasmhéadú

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean Corparáideach 2016-2020

3.1 Líon na nionchúiseamh comhshaoil a mhéadú

Tuilleadh Eolais

Leathanach 20 - Plean Coparáideach 2016-2020

▲ An pobal a mhealladh ag an Seastán Slatiascaireacht Éireann le linn an Edison Fly Fishing Show, New Jersey, SAM

Chuir gach seó trádála meascán ar leith táirgí slatiascaireachta agus spriocmhargáí ar fáil. Aonaigh slatiascaireachta ginearálta a chlúdaigh na príomh-disciplíní ar fad lena n-áirítear géimiascaireacht, slatiascaireacht liús, garbhiascaireacht agus slatiascaireacht farraige, a bhí ann den chuid is mó. Dhírigh na seónna níos speisialaithe sna SAM agus sa RA go príomha ar shlatiascairí géime, áfach, ach tá treochoilí ann go bhfuil slatiascairí cuileoige ag díriú ar réimse leathan speiceas ar nó liús, doingean mara, agus speicis sháile eile.

Trí fhreastal ar sheónna trádála, tugann sé seans dúinn labhairt go díreach le slatiascairí a bhfuil suim acu bheith ag iascaireacht in Éirinn agus cabhrú leo na roghanna cearta a dhéanamh ionas go mbainfidh siad an leas is mó as a gcuairt. Cuireann baill foirne Iascach Intíre Éireann gach eolas is cuí i dtaobh táirgí agus margaidh ar fáil, agus bíonn na scileanna teanga cuí acu do gach ionad. Chomh maith le cumarsáid a dhéanamh le daoine a thagann chuig ár seastán, is minic a dhéanaimid cuir i láthair ar ghnéithe ar leith slatiascaireachta in Éirinn chun tuilleadh suime a spreagadh. Ina theannta sin, cuireann na hócáidí seo ar ár gcumas labhairt le príomh-thionchairí sa domhan slatiascaireachta, chun teacht ar aon fhorbairt nua nó aon réimse suime nua a bhféadfadh muid leas a bhaint as, agus chun teagmháil a dhéanamh le hiriseoirí ó na príomh-irisí slatiascaireachta - rud a chabhraíonn linn cuairteanna ó na meáin a phleanáil don bhliain atá amach romhainn.

I roinnt cásanna, tugadh cuireadh do chomhpháirtí trádála dul ar sheastán Iascach Intíre Éireann chun deiseanna margaíochta níos fearr agus níos éifeachtaí a chur ar fáil. Má tá meascán maith trádála ag ócáidí, feabhsaíonn sé an dinimic agus an fheiceálacht ag an ócáid, agus tugann sé bealach éasca dár bpáirtithe trádála a dtáirgí a dhíol, rud a chabhraigh le cuid mhaith dóibh a ngnó a fhás thar na blianta. Ar an iomlán, thacaigh Iascach Intíre Éireann le deich mball de chuid tionscail slatiascaireachta na hÉireann ag ionaid sa Ghearmáin, sa Fhrainc, san Iodáil, agus sna Stáit Aontaithe.

Ar an iomlán, bhí an t-aiseolas ón bhfoireann agus ó bhaill an ghnó a d'fhreastail ar na seónna an-dearfach agus meastar gur éirí leis na seónna. Agus srianta forleathana ar an taisteal, áfach, is deacair a rá an mbeidh tionchar ag seónna 2020 ar áirithintí. Ina theannta sin, thug Iascach Intíre Éireann ceithre chur i láthair ag seónna sa bhliain 2020 a mheall lucht féachana tuairim is 200 duine. Tháingadar ar chúpla ábhar cliant as ar tháinig ceithre chuairt phleanáilte na meán, ach cuireadh ar athlá iad anois mar fheall ar shrianta COVID-19.

Chomh maith leis na seónna trádála traidisiúnta ar fhreastail baill foirne orthu sa bhliain 2020, d'fhreastail na comhairleoirí slatiascaireachta ar 'shárthaispeántas fíorúil flaidireachta' i lár mí an Mheithimh, inar craoladh beoshruth in ardghléine (HD) d'fhreastalaithe sárthaispeántais flaidireachta sna Stáit Aontaithe. B'é slatiascaireacht le haghaidh breac donn fiáin ar an mBóinn a bhí ar taispeántas, agus tógadh lucht féachana an tseó go dtí duilliúr méith Ghleann na Bóinne in HD, gan orthu imeacht óna seomraí suí. Fuarthas aiseolas an-dearfach uathu siúd a d'eagraigh an cás taispeántais, bhí an lucht féachana faoi dhraíocht ag radharc tíre glé na hÉireann agus ceol binn na n-éan ag déanamh macalla sa ghleann thar mhonabhar ciúin an uisce i mbun srutha.

Litríocht Bolscaireachta

Tá bróisiúir agus léarscáileanna bolscaireachta ar cheann de na bealaí eile a chuirimid eolas ar fáil do slatiascairí. Is breá le slatiascairí féachaint ar bhróisiúir, agus tá léarscáileanna thar a bheith mealltach dóibh, ós rud é sin is tábhachtach an rud é eolas maith agus suas chun dáta a bheith againn le tabhairt dóibh sa leagan amach sin. Tugann bróisiúir ghealltáil tacaíocht dár ngníomhaíochtaí ag seónna trádála, mar is maith le slatiascairí rud a thógáil abhaile leo le léamh ina gcuid am saor. Le linn 2020, rinne na comhairleoirí slatiascaireachta roinnt bróisiúir slatiascaireachta nua.

▲ Bróisiúr slatiascaireachta nua a dearadh sa bhliain 2020

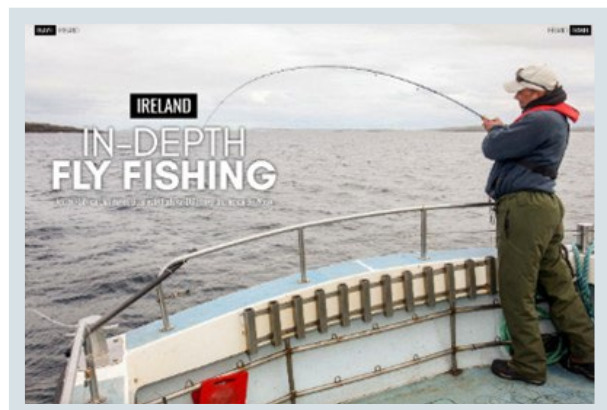
Cuairteanna na Meán

Tá sé tábhachtach Éire a choinneáil infheicthe agus i dtús aigne slatiascairí ionas go ndéanann siad ceangal nádúrtha le hÉirinn agus le hiascaireacht mhaith agus go gcuimhníonn siad uirthi mar áit ar fiú cuairt a thabhairt uirthi. Bealach amháin a dhéanann muid é seo ná oibriú i gcomhar le hiriseoirí agus leis na meáin thar réimse foilseachán ar líne agus cló chun aird a dhíriú ar na rudaí is fearr atá le tabhairt ag Éirinn.

Nuair is féidir, déanaimid iarracht obair i gcomhar le baill earnáil na slatiascaireachta (treoraithe, scipéirí cairtfhostaithe, tithe ósta slatiascaireachta srl.) ar na turais seo ionas gur féidir leo poiblíocht díreach a fháil ó ailt ar bith a thagann dá bharr. Bíonn muid ag súil leis go bhfaightear alt amháin ar a laghad as gach turas, ach má éiríonn go maith leis an iascaireacht, is féidir trí nó ceithre alt a fháil,

rud a chinntíonn go bhfuil léiriú maith ag Éirinn sna príomh-fhoilseacháin slatiascaireachta.

Sa bhliain 2020, cuireadh gach ceann de deich gcuairt na meán a bhí beartaithe ar athlá. Foilsíodh 18 alt, áfach, agus iad ag clúdach 139 leathanach le luach fógraíochta breis is €210,000 in irisí slatiascaireachta agus irisleabhair ar líne a tháinig as cuairteanna na meán le linn 2019 agus 2018..

▲ Íomhánna ó ailt slatiascaireachta a foilsíodh

Taighde socheacnamaíoch

3.1 Úsáid sonraí socheacnamaíocha a mhéadú i gceapadh agus rialú beartais (PI 3)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean
Corparáideach 2016-2020

Le linn 2020, d'oibrigh Iascach Intíre Éireann i gcomhar leis an Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ESRI) ar Chlár Taighde Iascach Intíre. Áirítear leis na príomh-aschuir ó 2020 bailiúchán leanúnach na sonraí slatiascaireachta trí shuirbhé Míosúil an Phainéil Slatiascaire agus Ollsuirbhé a rinneadh i gcomhar le IPSOS/MRBI. Tugann an t-ollsuirbhé seo le fios go dtéann níos mó Éireannaigh ag iascaireacht ná mar a taifeadadh riamh roimhe seo, agus measann 327,000 duine fásta Éireannach (15 bliana d'aois nó níos sine) go bhfuil siad féin mar slatiascairí caitheamh aimsire. Tugann suirbhé DHR⁶ Amárach⁷ ar chaithimh aimsire agus suimeanna le fios go bhfu

Cabhróidh an méadú seo ar thurasóireacht slatiascaireachta intíre cúiteamh a dhéanamh ar an laghdú ar an turasóireacht thar lear, atá in oiriúint leis an méadú foriomlán 78 faoin gcéad ar eitiltí isteach le linn 2020.

Bhí sé seo le feiceáil i ndíolacháin ceadúnas bradáin agus méadú tuairim is 1,000 ar dhíolacháin sa tír, ach laghdú foriomlán de 4,000 ar dhíolacháin do thurasóirí ó thíortha eile.

Thaispeáin taighde eile a tugadh faoi le linn 2020 gur thug breis is 1,230 slatiascaire freagra ar an Treoirshuirbhé Iascaireachta Áineasa Mhara na hÉireann. De réir bheartas iascaigh an AE, tá sé de cheanglas ar bhallstáit tuairisciú a dhéanamh ar líon speiceas ar leith a fhaigheann slatiascairí caitheamh aimsire, agus úsáidfear na sonraí seo, dá réir sin, chun an Comhbheartas Iascaigh a chur le chéile. Trí shonraí a bhailiú ar rannpháirtíocht slatiascaireachta mara, iompar agus dearchthaí slatiascairí na hÉireann, na speicis éisc a dhírítear orthu agus gabháil na speiceas sin; beidh Iascach Intíre Éireann in ann leibhéal an fhómhair do speicis ar leith a mheas agus gheobhaidh siad tuiscint níos fearr ar an luach a bhfuil ag slatiascaireacht mara do gheilleagar na hÉireann.

Plean Straitéiseach Margaíochta Turasóireacht Slatiascaireachta

3.1 Straitéis margaíochta do shlatiascaireacht turasóireachta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm (PI 4)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean
Corparáideach 2016-2020

Cuireadh an Plean Straitéiseach Margaíochta Turasóireacht Slatiascaireachta i gcrích sa bhliain 2020 agus cuireadh faoi bhráid Bhord Iascach Intíre Éireann é. D'fhorbair an straitéis i gcomhar le páirtithe leasmhara slatiascaireachta agus gníomhaireachtaí turasóireachta lena n-áirítear Fáilte Ireland;

⁶ Cumarsáid DHR - PR/Cumarsáid

⁷ Taighde Amárach - Taighde margaidh agus speisialtóir sonraí

Turasóireacht Éireann; Uiscebhealaí Éireann; Gníomhaireacht na Lochanna; an Roinn Talmhaíochta, Comhshaoil agus Gnóthaí Tuaithe, Tuaisceart Éireann; Turasóireacht Thuaisceart Éireann; agus páirtithe eile a bhí suim acu.

Is é cuspóir na straitéise ná bealaí a fhorbairt agus a fheabhsú chun turasóireacht

slatiascaireachta inbhuanaithe a chur chun cinn agus a fhás in Éirinn. I ndeireadh na dála, forbróidh an straitéis tuiscint i measc príomh-pháirtithe maidir le hacmhainn comh-iarrachtaí chun tuilleadh cuairteoirí agus ioncaim reatha a chur ar fáil d'Éirinn, agus cosaint agus caomhnú na hacmhainne iascaigh a choinneáil ar bharr intinne ag an am céanna.

Cumarsáid chorparáideach

3.2 Eolas a scaipeadh ar na hearnálacha iascaigh intíre agus slatiascaireachta mara

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 26 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Mar chuid dá fhor-rochtain cumarsáide chorparáidí, cuireann Iascach Intíre Éireann straitéis cumarsáide i bhfeidhm de réir an Phlean Chorporáidigh chun a spriocanna a bhaint amach.

Le linn 2020, bhí 43 eisiúint na meán náisiúnta agus 185 eisiúint na meán náisiúnta agus réigiúnach ar an iomlán. Mar thoradh ar an bhfor-rochtain seo, bhí 769 gearrthán sna meáin clóite, 581 gearrthán ar líne, agus 248 gnéchlár craolta. Shroich an clúdach seo 10.2 milliún duine agus cuirtear luach €3.18 milliún é.

As an bhfeachtas PR Tionscnamh 'Bain Triail as an Iascaireacht' na mBan, tháinig 70 earra de chlúdach eagarthóireachta saor in aisce, astu sin bhí 7 ina gclúdach náisiúnta agus 63 ina gclúdach réigiúnach. Bhí 11 píosa tuairiscithe nach raibh le fáil ach ar líne amháin, 25 mír i nuachtáin réigiúnach agus píosa amháin i nuachtán náisiúnta. Craoladh

aon mhír is tríocha ar raidió réigiúnach agus 3 phíosa ar raidió náisiúnta..

Cumarsáid dhigiteach

Across all our websites in 2020, 3,608,055 Thar ár suíomhanna gréasáin go léir sa bhliain 2020, chonaic 624,583 léitheoir 3,608,055 leathanach.

Tháinig borradh ar líon na leantóirí ag cainéil meán sóisialta Iascach Intíre Éireann, agus tháinig méadú 2,975 leantóir nua ar ár leathanach Facebook go 17,858 (méadú 20 faoin gcéad). Foilsíodh 689 postáil ar an ardán seo le linn na bliana (méadú 140 faoin gcéad ar 2019) agus 4.5 milliún imprisean (méadú 56 faoin gcéad ar 2019). Shroich ocht bpostáil orgánach déag ar Facebook breis is 20,000 duine in aghaidh na postála aonair.

Tháinig méadú ar líon leantóirí an chuntais Twitter @InlandFisherIE go os cionn 4,504 (méadú 18.5 faoin gcéad ón mbliain 2019) agus bhí imprisin tuíte míosúil chomh hard le 120,000. Sa bhliain 2020, seoladh breis is 800 tuíft ón gcainéal seo.

Thaitin Uasdátú Slatiascaireachta na hÉireann a bhfuil tóir air le síntiúsóirí. Sa bhliain 2020, shroich líon na síntiúsóirí 9,000 (méadú 300 faoin gcéad) le ráta rannpháirtíochta 62 faoin gcéad agus ráta oscailte láidir i gcomparáid leis an ngnáth-chaighdeán don earnáil.

A YEAR OF CORPORATE COMMUNICATIONS

1,598

Items of Coverages

181

National and Regional Media Releases

10.2m

Reach

Valued at

€3.18m

WOMEN'S 'TRY FISHING' PR CAMPAIGN RESULTED IN:

70 items of free editorial coverage

63 items regional coverage

7 items national coverage

4.5MILLION
IMPRESSIONS
689 POSTS

500,685 ENGAGEMENTS
46,346 REACTIONS
13,552 COMMENTS
5,721 SHARES

17,858 FANS
UP 20% FROM 2019

141%
INCREASE IN
ENGAGEMENT
FROM 2019

4,504 FOLLOWERS +18% FROM 2019

830 TWEETS

867,400 IMPRESSIONS

2,055
FOLLOWERS
+45% FROM
2019

INCREASE
THE AWARENESS OF THE INLAND
FISHERIES AND SEA ANGLING
SECTORS

A YEAR OF DIGITAL COMMUNICATIONS

www.fisheriesireland.ie

New vs Returning users 86% vs 14%

146,649 sessions

60,775 users

873,076 page views

2 mins, 32 secs session duration

Website referral traffic

Direct 66%

Referral 8%

Other 0.43%

Organic 19%

Social 5%

Email 0.01%

ANGLING BLOG

639 POSTS

524,445 USERS

1.14M BROWSING SESSIONS

2 MINS 4SEC SESSION
€360,000 IN SALES

3,608,055

PAGES VIEWED BY

624,583

PEOPLE ACROSS ALL OUR WEBSITES

=

IRISH ANGLING UPDATE

9,000
SUBSCRIBERS
+300% FROM
2019

62% ENGAGEMENT RATE

STRONG OPEN RATE
COMPARED TO INDUSTRY
AVERAGE

INCREASING THE
AWARENESS OF FISHERIES ISSUES AMONGST WIDER
GROUP OF STAKEHOLDERS

Oideachas agus for-rochtain

3.2 Eolas a scaipeadh ar na hearnálacha iascaigh intíre agus slatiascaireachta mara

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean Corparáideach 2016-2020

Tá sé mar sprioc ag cláir Oideachais agus For-Rochtana Iascach Intíre Éireann oideachas a thabhairt do pháirtithe leasmhara, lena n-áirítear daltaí bunscoile, slatiascairí, gníomhaireachtaí, agus an pobal, maidir le caomhnú agus maoirseacht acmhainn luachmhar iascaigh na hÉireann. Cumarsáid aghaidh ar aghaidh leis an bpobal slatiascaireachta agus leis an bpobal i gcoitinne a bhí i gceist leis na cláir seo go traidisiúnta. Ba léir nach mbeadh sé sin indéanta, áfach, mar gheall ar COVID-19, agus bhí sé riachtanach ábhar a fhorbairt agus a chur in oiriúint a bhí oiriúnach do sholáthar ar líne.

Leagamar amach inár bPlean Corparáideach 2016 - 2020 ár bhfís ‘... chun acmhainn iascaigh intíre den chéad scoth atá inrochtana agus inbhuanaithe a chur ar fáil’. Déantar an obair a dhéanann ár bhfoireann Oideachais agus For-Rochtana a chomhtháthú le beartas poiblí níos leithne thar roinnt réimsí gaolmhara.

- Laistigh den Phlean Gníomhaíochta um Bithéagsúlacht Náisiúnta 2017-2021, liostaítear Iascach Intíre Éireann mar cheann de na comhlachtaí stáit agus ról i gcaomhnú bithéagsúlachta aige. Le linn 2020, rinneamar seisiún ábhair ar líne do na réimsí tábhachtacha bithéagsúlachta, bithshlándála, agus an gá lenár n-acmhainn luachmhar iascaigh intíre agus slatiascaireachta mara a chosaint.

- Sa bhliain 2016, d’fhoilsigh an Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (NCSE) comhairle faoi bheartas do pháistí a bhfuil neamhord de chuid speictream uathachais (ASD) orthu, agus san athbhreithniú a rinne siad, chuir siad brú ar gach roinn Rialtais clár náisiúnta gníomhaíochta lae a fhorbairt chun timpeallacht struchtúrtha, sábháilte, agus sóisialta a chur ar fáil do scoláirí a bhfuil riachtanais chasta acu le linn mí lúil. Cé nárbh fhéidir aon chlár a reáchtáil go díreach leis na grúpaí seo le linn 2020, cuireadh na pleananna ceachta don chlár slatiascaireachta na hIdirbhliana Nurture i gcrích agus cuirfear ar fáil iad nuair atá sé sábháilte é sin a dhéanamh. Tá an clár seo dírithe ar scoláirí a bhfuil riachtanais bhreise acu agus clúdaíonn sé cúig sheisiún lena n-áirítear turas iascaireachta áitiúil.
- Leanann muid orainn ag déanamh tairbhe do Cholún 3 (Ár dTurasóireacht Tuaithe agus Acmhainn Caitheamh Aimsire a Uasmhéadú) de Ár Acmhainn Tuaithe a Thuiscint de chuid an Rialtais: Plean Gníomhaíochta um Fhorbairt Tuaithe⁸. Bhí cumarsáid le scoláirí maidir le héisc, uisce, slatiascaireacht agus an timpeallacht ina gceantair áitiúla i gceist leis seo agus de ghnáth cuirtear ar fáil é tríd an gclár náisiúnta ‘Something Fishy’ do scoileanna ar fud tuaithe na hÉireann. I mí Feabhra 2020, ghlac roinnt scoileanna páirt sular dúnadh na scoileanna, agus ina dhiaidh sin, cuireadh an clár, lena n-áirítear an comórtas filíochta, ar fáil ar líne.
- I mbliain a bhí COVID-19 i réim, lean ar ár bpríomh-iarrachtaí oideachais agus for-rochtana ag díriú ar thrí chatagóir leathan idirnasctha: tionscnaimh do shlatiascairí nua, cláir oideachais, agus ócáidí poiblí agus páirtithe leasmhara. Leagtar amach achoimre ar ár n-obair sna limistéir seo sa bhliain 2020 thíos, mar aon lenár n-obair leanúnach chun daoine a chur ar an eolas faoin iascaireacht mhídhleathach.

I mbliain a bhí COVID-19 i réim, lean ar ár bpríomh-iarrachtaí oideachais agus for-rochtana ag díriú ar thrí chatagóir leathan idirnasctha: tionscnaimh do shlatiascairí nua, cláir oideachais, agus ócáidí poiblí agus páirtithe leasmhara. Leagtar amach achoimre ar ár n-obair sna limistéir seo sa bhliain 2020 thíos, mar aon lenár n-obair leanúnach chun daoine a chur ar an eolas faoin iascaireacht mhídhleathach.

Slatiascaireacht núíosach

Year 2 of 'Go Fishing'

3.1 Líon na slatiascairí caitheamh aimsire a fhorbairt (PI 2)

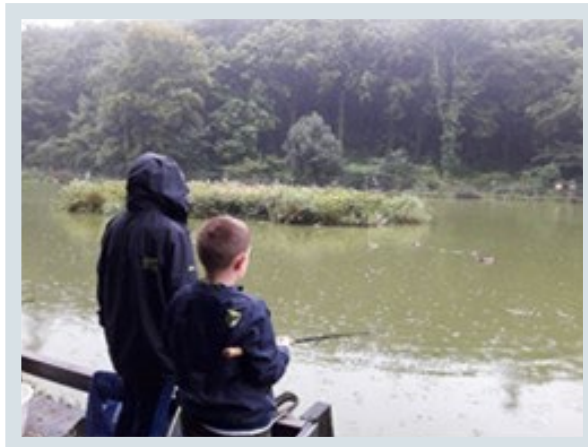

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean Corparáideach 2016-2020

Le linn 2020, lean an fhoireann Oideachais agus For-Rochtana le Bliain 2 den bheart 'Téigh ag iascaireacht' a mhaoinítear go seachtrach é ó Chiste na gCuntas Díomhaoin go luach €300,305. Bhí an dualgas ar bhaill foirne Iascach Intíre Éireann bunaithe i Loch Garman, Corcaigh, Luimneach, Maigh Eo, Liatroim, agus Baile Átha Cliath an clár seo a chur i gcrích. Trí fhorbairt ar an méid a foghlaimíodh sa bhliain roimhe sin den chlár, leanamar orainn le dhá phríomh-chatagóir a chur ar fáil:

- Ócáid a chur ar siúl dóibh siúd nach ndearna iascaireacht riamh - Bain Triail as Iascaireacht
- Clár níos faide a chur ar siúl dóibh siúd a bhfuil a fhios acu cheana cad a thaitníonn leo bheith ag iascaireacht - Téigh ag Iascaireacht.

➤ *Grianghraf: Rannpháirtithe ó Ghortú Inchinne Faighte na hÉireann, an Chabháin agus grúpa Óige, Loch Garman ag baint taitnimh as iascaireacht agus é ag cur báistí i mí Lúnasa*

De réir an spiorad foghlama cumaisc sa bhliain 2020, d'fhorbraíomar clár cumaisc 'Téigh ag Iascaireacht', agus an chéad ceithre seisiún ar siúl ar líne agus seisiún iascaireachta ina dhiaidh sin. Ar an drochuair, níorbh fhéidir roinnt de na seisiúin iascaireachta a reáchtáil sa bhliain 2020, ach freastalóidh muid ar thurais iascaireachta na ngrúpaí a luaithe is a gceadaítear iad de réir treoirlínte slándála poiblí.

Ó cuireadh an clár ar fáil i mí Iúil 2020, chláraigh 23 grúpa óige ar an iomlán faoi threoir Foróige ó naoi gcontae a suim, agus tús áite ag grúpaí Thír Chonaill. Cuireadh an clár ar fáil do ghrúpaí óige eile, agus rannpháirtithe idir 12 bhliain agus 19 mbliana d’aois á dtabhairt faoin gcúrsa ar líne. Bhí suim cheana féin ag go leor daoine san iascaireacht agus cuireadh ceist i gcóir tuilleadh seisiún chun a scileanna slatiascaireachta agus a maoirseacht agus eolas timpeallachta a fheabhsú.

Gníomhachtúchán slatiascaire nuan

Ón mbliain 2019, tá clár gníomhachtúcháin slatiascaire nua idir lámha ag Iascach Intíre Éireann a bhfuil sprioc aige líon na n-oiliúnóirí a bhfuil ann don slatiascaireacht a mhéadú. Forbraíodh an clár oiliúna i gcomhar le Spórt Éireann agus tá sé á chur ar fáil ag Cónaidhm Náisiúnta Garbhascaireachta na hÉireann (NCFFI). Cuireadh tús le modúl do leas-oiliúnóirí (Leibhéal 0) mar chlár píolótach foghlama cumaisc le grúpa ó Iascach Intíre Éireann. Cuireadh an chuid ar líne i gcrích agus reáchtálfar an chuid phraiticiúil aghaidh ar aghaidh a luaithe is a cheadaíonn treoirlínte slándála poiblí.

Chun tacú leis na h-oiliúnóirí nua seo mar aon le gach oiliúnóir a bhfuil baint acu leis an slatiascaireacht, forbraíodh acmhainn múinteoireachta eile - Scileanna Slatiascaire. Dearadh é seo mar shraith pleanálaithe seisiúin a bhfuil sprioc acu oiliúnóirí cáilithe

atá lánfheistithe chun seisiún struchtúrtha a chur ar fáil. Tá 84 pleanálaí seisiúin ann agus clúdaíonn sé éisc gharbha, creachadóirí, géiméisc agus slatiascaireacht farraige. A luaithe is a úsáidtear agus a dhéantar an acmhainn seo a thástáil, tá sé i gceist go mbeidh sé faofa ag Spórt Éireann.

Slatiascaireacht núíosach a rialú

3.1 Rialachas agus gairmiúlacht na h-earnála a ardú (PI 5)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 26 - Plean Corparáideach 2016-2020

Tugadh tús áite ag Iascach Intíre Éireann don dea-rialachas do shlatiascaireacht núíosach - is tábhachtach an rud é ‘áit shábháilte a chur ar fáil le dul ag iascaireacht’. Ba mhór an cúnamh dár n-iarrachtaí é cur i bhfeidhm rathúil an chiste ‘Slatiascaireacht do Chách’ i mí Dheireadh Fómhair 2020 de scéim tacaíochta d’eagraíochtaí tríd an deontas Slatiascaireacht do Chách.

Cuireann an ciste béim ar rialachas, sláinte agus sábháilteacht agus acmhainní oideachais a fheabhsú. Dáileadh €140,000 ar an iomlán ar 35 grúpa; le haghaidh tuilleadh sonraí - féach <https://www.fisheriesireland.ie/news/press-releases/inland-fisheries-ireland-announces-35-angling-for-all-projects-granted-funding>.

Straitéis nua slatiascaire núíosach: Gabhaimid ag lascaireacht

Rinneadh comhairliúchán poiblí ar an straitéis slatiascaire nua atá ag Iascach Intíre Éireann, Gabhaimid ag lascaireacht, chomh maith le dhá chéim de mheasúnú timpeallachta, agus táthar ag súil leis go bhfoilseofar é go luath sa bhliain 2021. Ba mhaith linn ár mbuíochas a ghabháil leo siúd a ghlac an t-am an cháipéis a léamh agus aighneachtaí a chur isteach.

Something Fishy

Is é ‘Something Fishy’ an príomh-chlár oideachais atá ag Iascach Intíre Éireann agus tá rath leanúnach aige daoine a chur ar an eolas faoi fhadhbanna an iascaigh i measc grúpaí níos leithne de pháirtithe leasmhara. Is í an chúis go bhfuil sé chomh mhealltach sin do mhúinteoirí ná an cur i láthair a dhéanann foireann an iascaigh áitiúil. Thosaigh an bhliain scoile 2019/2020 le 104 scoil sínithe suas chun páirt a ghlacadh. Ach, mar gheall ar dhúnadh na scoileanna, ní dhearnadh an chuid thábhachtach turais allamuigh den chlár, faraor. Mar gheall air sin, tá scoileanna ag iompar an chlár ar aghaidh go dtí an gcéad bliain scoile eile.

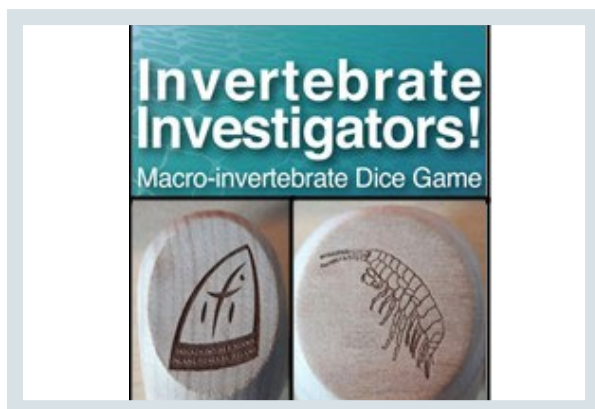
Cláir oideachais

TÁBLA 3.1: Dáileadh na scoileanna don chlár *Something Fishy* 2019/2020

Réigiún	Líon na Scoileanna
Ceantar Abhantraí an Iarthuaiscirt	18
Ceantar Abhantraí an Iarthair	31
Ceantar Abhantraí na Sionainne	21
Ceantar Abhantraí an Oirthir	6
Ceantar Abhantraí an Iardheiscirt	13
Ceantar Abhantraí an Oirdheiscirt	15
Líon iomlán na scoileanna	104

Forbraíodh acmhainní breise chun cabhrú le soláthar an chlár; áirítear leis sin leagan níos mó den treoir macra-inveirteabrach agus díseadh macra-inveirteabrach le lógó IIÉ ar aghaidh amháin agus cúig íomhá de mhacra-inveirteabraigh choitianta (ar nós an dreancaid uisce Gammarus) ar na haghaidheanna eile.

Cuireadh le chéile sraith smaointe do chluichí, agus is féidir iad seo a chuir in oiriúint do gach rang. Is uirlis foghlama faisnéiseach agus spráúil é an díseadh macra-inveirteabrach do chomhordaitheoirí ‘Something Fishy’ lena úsáid i scoileanna agus tá sé fíor-úsáideach ach go h-áirithe do scoláirí a bhfuil riachtanais bhreise acu.

▲ Íomhánna: Acmhainn oideachais nua a cuireadh i gcrích sa bhliain 2020.

Reáchtáladar i mí Bealtaine, i gcomhar le **hlonad Oideachais na Carraige Duibhe**, comórtas filíochta ‘Something Fishy’ do scoileanna a bhí an-rathúil agus a raibh an téama “Mo Shaol agus Mé i m’Iasc” leis. Fuaireamar 197 iontráil ó gach cearn den tír. Bhogamar ár gcomórtais ar líne chun na scoileanna a éascú le linn dianghlása COVID-19. Seachas tionscadal ranga, iontráil do dhaltáí ar leith a bhí i gceist leis. Bhí dánta a bhuaigh i ngach ceantar abhantraí. Bhí na scoileanna a raibh an bua foriomlán acu ó Cheantair Abhantraí na Sionainne agus an Oirthir.

TÁBLA 3.2: Iontrálacha don chomórtas Filíochta Scoile Something Fishy 2019/2020

Réigiún	Líon na Scoileanna
Ceantar Abhantraí an Iarthuaiscirt	9
Ceantar Abhantraí an Iarthair (Gaillimh)	34
Ceantar Abhantraí an Iarthair (Maigh Eo)	66
Ceantar Abhantraí na Sionainne	33
Ceantar Abhantraí an Oirthir	6
Ceantar Abhantraí an Iardheiscirt	41
Ceantar Abhantraí an Oirdheiscirt	8
Líon iomlán na n-iontrálacha	197

De réir na comhaontuithe seirbhíse a rinneadh le hlonad Oideachais na Carraige Duibhe, cuireadh roinnt pleananna ceachta nua ‘Something Fishy’ i gcrích ar shábháilteacht uisceach, garbhéisc, speicis ionracha, slatiascaireacht farraige agus bithshlándáil.

Clár don Idirbhliain

Reáchtáil an ERBD a cheathrú clár Idirbhliana ag Scoil Sráid San Shéamais i Lár na Cathrach Bhaile Átha Cliath. Meascann sé an seomra ranga agus turais allamuigh chun daoine nach ndeachaigh ag slatiascaireacht cheana a spreagadh chun triail a bhaint as, agus tá sé á chur ar fáil anois trí Thionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath le tacaíocht ó Iascach Intíre Éireann.

Ba chlár ildisciplíneach é an cúrsa le haghaidh 2020 a chlúdaigh garbhascaireacht, iascaireacht liúis, flaidireacht, tuiscint ar an gcomhshaol agus iascaireacht mhara. Bíonn ceardlanna agus ceachtanna praiticiúla maidir leis an gcaitheamh amach i gclós na scoile mar chuid de chuairteanna scoile. Reáchtáladh clár idirbhliana eile i mí Mheán Fómhair agus mí Dheireadh Fómhair i Loch Garman agus i mBéal Átha Liag.

Tá clár iascaireachta nua réidh le cur ar fáil anois a luaithe is a cheadaíonn scoileanna cuairteanna sa rang. Is cuid é seo de ‘Nurture,’ tionscnamh atá dírithe ar scoláirí na hidirbhliana a bhfuil riachtanais bhreise acu. Fuair an clár seo maoiniú ó Chiste na gCuntas Díomhaoin agus forbraíodh pleananna ceachta i gcomhar le hlonad Oideachais na Carraige Duibhe.

Tús Eolais ar an
Slatiascaireacht
agus IIÉ

Cineálacha
Slatiascaireachta
agus Speicis

Bithéagsúlacht
na
n-Uiscebhealaí

Cócaireacht Éisc
Inbhuanaithe atá
á Treorú ag
an Scoil

Turas
Allamuigh

▲ Clár Slatiascaireachta na hIdirbhliana Nurture IIÉ

Ócáidí poiblí agus páirtithe leasmhara

3.2 Eolas a scaipeadh ar na hearnálacha iascaigh intíre agus slatiascaireachta mara

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 26 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Is eagraíocht idirnáisiúnta í an Foras Bainistíochta Iascaigh (IFM) atá tiomanta do chur chun cinn bainistíochta inbhuanaithe an iascaigh, agus d'óstáil a bhrainse Éireannach comhdháil i mí Eanáir ar 'Foghlaím ón am atá thart chun eolas a fháil ar an dtodhchaí', áit a rinne baill foirne Iascach Intíre Éireann cuir i láthair ar:

- An Bradán - ó fhlúirse go caomhnú
- Cur i bhfeidhm rialachán chun tacú le caomhnú
- 'Téigh ag lascaireacht' - tionscnaimh chun rannpháirtíocht sa slatiascaireacht a fheabhsú
- Ag obair chun gnáthóg damáistithe an iascaigh a thabhairt ar ais.

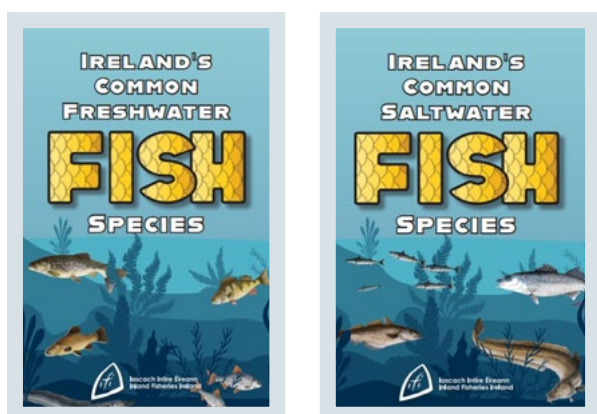
Taispeántas Slatiascaireachta Shoir

B'í an phríomh-ócáid ó thaobh an chaidrimh leis an bpobal de ná Taispeántas Slatiascaireachta na hÉireann a bhí i Sord i mí Feabhra, agus a bhí líon na ndaoine ann níos lú ná mar a bhí sna blianta roimhe sin. Bhí baint ag Iascach Intíre Éireann leis an gcrios clainne, áit ar spreag ár dtaispeántais inveirteabrach agus iasc an-chuid dár bpáirtithe leasmhara slatiascaireachta agus teaghlaigh bualadh thall chugainn chun comhrá nó plé bríomhar a bheith acu. Ba ghné é an t-ionsamhlóir slatiascaireachta dóibh siúd a raibh fonn orthu triail a bhaint as an 'eispéireas fíorúil' atá coitianta na laethanta seo. Thug baill foirne Iascach Intíre Éireann cainteanna ar na hábhair seo a leanas:

- Suirbhé Iascaireachta Áineasa Mhara na hÉireann (IMREC)
- Téigh ag lascaireacht - Smaointe chun rannpháirtíocht sa slatiascaireacht a fheabhsú
- Deiseanna do Mhná Triail a Bhaint as an lascaireacht sa bhliain 2020

Tharla deis eile don fhor-rochtain ag deireadh mhí Feabhra nuair a rinneamar obair i gcomhar le Músaem Stair an Dúlra arís. Tharla sraith cainteanna aníos maidir leis an téama 'Laochra an Dúlra' agus thug 3,000 ball den phobal cuairt ar an músaem ar an lá sin. Rinne baill foirne Iascach Intíre Éireann cur i láthair ar 'Conas ar Laochra iad ár nÉisc Fhionnuisce'.

Chuireamar dhá leabhar oibre ar fáil do pháistí sa bhliain 2020 chomh maith, Ireland's Common Freshwater Fish Species agus Ireland's Common Saltwater Fish Species - ba leabhar oibre amháin a bhí iontu seo roimhe sin.

➤ Dhá leabhar oibre curtha i gcrích do pháistí, ach beidh leas iontu chomh maith dóibh siúd a bhfuil suim acu i speicis éisc atá coitianta.

Daoine a chur ar an eolas faoin iascaireacht mhídhleathach

1.1 Páirtithe leasmhara a chur ar an eolas faoi chostas agus tionchar na hiascaireachta mídhleathaí (PI 5)

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 14 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Ag tús srianta COVID-19, tháinig borradh ar an méid iascaireachta mídhleathaí a bhí ag dul ar aghaidh. Chun páirtithe leasmhara a chur ar an eolas faoin obair a bhí á déanamh ag ár bhfoireann caomhnaithe in aghaidh iascaireacht mhídhleathach, chuireamar tús le feachtas na meán sóisialta chun daoine a chur ar an eolas agus chun ár bpáirtithe leasmhara a oiliúint ina thaobh.

Bhí glacadh ollmhór ar na postálacha seo agus idir an 9 Aibreán agus deireadh mhí na Bealtaine 2020, shroich 15 phostáil orgánach Facebook maidir leis an iascaireacht mhídhleathach 221,647 duine. I mí Iúil 2020, chuireamar tús le feachtas PR a chuir fainic ar dhaoine gan bradán a thrádáil go mídhleathach, a bhí ar cheann den ghlacadh is mó maidir le clúdach na meán le linn 2020 - 28 mír tuairiscithe nuachta ar an iomlán, arbh míreanna nuachta náisiúnta iad 10 acu.

➤ **Bradán a gabhadh ar an 13 Iúil 2020** - úsáideadh an grianghraf seo san fheachtas PR i gcoinne trádáil mídhleathach na mbradán

4 Tacú le hÉifeachtúlacht agus le hÉifeachtacht

Cuireann Seirbhísí Corparáideacha Iascach Intíre Éireann gach seirbhís bainistíochta corparáidí, acmhainní daonna (HR) agus bainistíochta airgeadais, cúrsaí lóistíochta, agus TF a ligeann don eagraíocht rith gan fadhb agus ár misean a chur i gcrích chun

acmhainn iascaigh na hÉireann a chosaint agus a chaomhnú ar bhealach éifeachtúil agus éifeachtach. Clúdaíonn na seirbhísí seo an fhreagracht sláinte agus sábháilteachta, soláthar foghlama agus oiliúna, bainistíocht áiseanna, agus rialachas sonraí.

Ag plé le COVID-19

Bhí an-tionchar go deo ag an ráig de COVID-19 go luath sa bhliain ar gach rud a rinne Iascach Intíre Éireann sa bhliain 2020. Bhí orainn athrú ó eagraíocht ina raibh formhór na ndaoine ag obair in oifigí nó faoin aeir go ceann ina raibh beagnach gach duine ag obair ón mbaile agus faoin aeir, ach amháin nuair arbh fhéidir.

Go luath i mí an Mhárta, chuireamar le chéile tascfhórsa foirne le 14 ball chun treoir an Rialtais i dtaobh COVID-19 a mheas agus a chur i bhfeidhm agus chun dul i dteagmháil le gach ball foirne ar bhonn rialta. Go luath sa phaindéim, ba iad an dá phríomh-dhúshlán a bhí againn ná teacht ar threalamh cosanta pearsanta (TCP) agus ár ngnásanna oibre a chur in oiriúint do threoirlínte COVID-19. D'fhreastail ár bhfoirne Lóistíochta, Acmhainní Daonna agus Teicneolaíochta Faisnéise ar na dúshláin seo agus thug siad cúpla réiteach nuálach chun tacú le leanúnachas gnó le linn na tréimhse criticiúil seo.

Caiteachas COVID-19

€75,000 ar an iomlán a caitheadh ar TCP a bhain le COVID-19 agus ábhair a tháinig an fhoireann Lóistíochta orthu ó mhí an Mhárta go mí na Nollag 2020. Caitheadh €50,000 ar TCP don fhoireann agus €25,000 ar scáthlái scartha i bhfeithicilí le haghaidh 88 gluaisteán (ionas go mbeadh beirt in ann a bheith sa ghluaisteán go slán) agus scáthlái le haghaidh deasca fáiltithe ag oifigí atá ar oscailt don phobal.

TCP, oiliúint agus comharthaíocht

Fuair ár bhfoireann Lóistíochta TCP oiriúnach (m.sh. aghaidhmhaisc, glóthacha agus sprae srl.) d'ár spásanna oibre, trealamh agus feithicilí agus dháil siad ar ár bhfoireann go náisiúnta iad. Chuireamar comharthaíocht COVID-19 an Rialtais, stáisiúin sláintíochta agus treoracha scartha inár n-oifigí agus cuireadh socruithe speisialta/breise glantacháin seachfhoinsithe i bhfeidhm inár n-oifigí chomh maith.

Cleachtais oibre a chur in oiriúint

Chum ár bhfoirne Lóistíochta agus Acmhainní Daonna treoracha oibre agus buan-nósanna imeachta oibríochta (SOPanna) chun glacadh le hathruithe i gcleachtais oibre a bhí de dhíth de réir srianta an Rialtais.

D'oibrigh ár bhfoirne Acmhainní Daonna agus TF le chéile chun beartas 'Obair ón mBaile le linn COVID-19' i gcomhar leis an bhfoireann agus leis na ceardchumann agus cuireadh i bhfeidhm é le linn an tsamhraidh 2020. Rinneadh measúnuithe eirgeanamaíocha le baill foirne a bhí ag obair ó bhaile anois agus cuireadh trealamh TF breise ar fáil de réir mar ba ghá - mar shampla, cathaoireacha oifige oiriúnacha, méarchláir, aonaid fístaispeána, luiche agus mar sin de..

Beartais sábháilteachta COVID-19 san áit oibre

I ndiaidh an chéad mór-dhianghlais i mí Bealtaine 2020 agus de réir prótacail Fhóram Eacnamaíoch Fostóra agus Lucht Saothair, d'fhorbair an fhoireann Acmhainní Daonna agus chuir siad i bhfeidhm na beartais sábháilteachta COVID-19 seo a leanas san áit oibre:

- Lón gach ball foirne isteach foirm éigeantach COVID-19 Sula bhFilleann Tú ar an Obair agus rinne siad oiliúint ionduchtuithe COVID-19 sular fhill siad ar an ionad oibre i mí Meithimh/Iúil nuair a laghdaíodh na srianta ar feadh tréimhse (*déanann gach ball foirne nua a thosaigh ag obair leis an eagraíocht ó mhí Bealtaine an oiliúint/an fhoirm a líonadh isteach).
- Forbraíodh Lámhleabhar Sábháilteachta

an Fhostaí ar COVID-19 IIÉ agus dáileadh é trí inlín IIÉ agus an aip gutháin póca - is cáipéis bheo í seo, a ndéantar uasdátú uirthi go leanúnach agus a dháiltear ar an bhfoireann go rialta.

- Cuireadh oiliúint ceannasaithe comhlíonta COVID-19 i gcrích ag 66ball foirne, arbh iad ceannasaithe comhlíonta suímh 40 acu.

Leas agus folláine na foirne

Tharraing COVID-19 aird, mar nach raibh riamh roimhe, ar an tábhacht a bhaineann le folláine na foirne. Faoi stiúir Suirbhéanna Cuisle na n-Oibrithe rialta, thug ár bhfoireann Acmhainní Daonna roinnt tionscnaimh agus gníomhaíochtaí folláine isteach - áirítear leo sin comórtais ar líne, ranganna teagaisc ar líne maidir le bia shláintiúil, comhairliúcháin saineolaithe ar airgeadas pearsanta agus mar sin de.

Bainistíocht airgeadais

5.2 Buiséad IIÉ a bhainistiú go h-iomlán de réir gnásanna airgeadais agus cinnteoireacht gnó a thacú le heolas airgeadais cuí

Tuilleadh Eolais

Leathanach 35 - Plean
Corparáideach 2016-2020

Cuireann rannóg Airgeadais Iascach Intíre Éireann sraith chuimsitheach de chórais airgeadais agus rialachais a chinntíonn bainistíocht airgeadais éifeachtach. Tá na córais seo solúbtha go leor le dul in oiriúint ar ár riachtanais atá ag forbairt mar eagraíocht agus chun freastal ar na caighdeáin is airde maidir le rialachas corparáideach.

Tá an rannóg Airgeadais freagrach as comhairle airgeadais a bhfuil de dhíth ar an bhFoireann Ceannaireachta Sinsearach (SLT) agus ar an mBord a chur ar fáil dóibh maidir le cinnteoireacht straitéiseach; agus cuirimid comhairle airgeadais ar fáil do rannóga eile den eagraíocht de réir mar is gá.

Is é an Bord a roghnaíonn an buiséad agus cuirtear cuntais bainistíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord, mar aon le léargas ar fheidhmíocht de réir an bhuiséid. Ar bhonn ráithiúil, cuireann an rannóg Airgeadais Ráiteas ar Staid an Airgeadais, Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Ráiteas Cuntais Chaipitil ar fáil don Bhord.

Lean an rannóg Airgeadais uirthi ag cur gach feidhm íocaíochta i gcrích gan stró (soláthraithe, pinsin agus tuarastail) fiú nuair a bhí gach ball foirne ag obair ó chian.

Éiteas luach ar airgead

5.3 Lean le clár chun costais a laghdú i ngach réimse den chomhlacht agus anailísí luach ar airgead a chur chun cinn i réimsí den chomhlacht ar féidir leo níos mó éifeachtúlachta a thabhairt.

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 35 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Bhí luach ar airgead ar cheann de na príomh-riachtanais uileghabhálacha thar gach gníomhaíocht IIE le linn 2020. Caithfear aon chaiteachas suntasach beartaithe a thacú ag cás gnó láidir a leagann amach an tairbhe a thabharfaidh an tionscnamh don eagraíocht; agus tá an próiseas tairisceana a leanaimid ar cheann de phríomh-thiománaithe an luacha ar airgead.

Tugann an rannóg Airgeadais faoi athbhreithnithe ar réimsí áirithe den ghnó lena chinntiú go bhfuil luach ar airgead á fháil againn, agus tá coigilteas airgid follasacha déanta againn thar saolré an Phlean Chorporáidigh. Leanaimid na treoirlínte chomh maith atá leagtha amach ag Cód Caiteachais Phoiblí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Áirítear leis na réimsí eile a bhfuil iarracht déanta againn níos mó luach ar airgead a bhaint amach:

- Maidir le gach ní caipitil, breithiúnais mhionsonraithe a dhéanamh roimh cheannach, agus athbhreithnithe ar éifeachtúlacht a fhiosrú i ndiaidh ceannaigh.
- Deireadh a chur le gníomhaíochtaí neamh-phríomha nach gcuireann luach le gníomhaíochtaí straitéiseacha Iascach Intíre Éireann - thug an Rannóg Airgeadais comhairle ar na réimsí seo sna blianta roimhe seo..

Ráitis Airgeadais 2019

Chuir Iascach Intíre Éireann a chuid ráitis airgeadais i dtaobh 2019 isteach don Aire Comhshaoil, Aeráide, agus Cumarsáide roimh 28 Feabhra 2020 agus d'Oifig an Ard-reachtaire Cuntas agus Ciste (OCAG) roimh 31 Márta 2020, de réir ár ndualgas reachtúil.

Bainistíocht airgeadais agus cisteáin

I gcomhar lenár máthair-roinn, an Roinn Comhshaoil, Aeráide, agus Cumarsáide, d'fhreastail Iascach Intíre Éireann ar a riachtanais mhaoinithe straitéiseacha agus oibríochta le linn 2020.

Iniúcháireachtaí inmheánacha

5.5 Cloí le gach foráil den Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú.

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 36 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Rinne ár iniúcháir conraithe inmheánach, ASM Chartered Accountants, trí iniúchadh inmheánach le linn 2020; rinneadh gach ceann dóibh seo ó chian mar gheall ar shrianta COVID-19, agus ar an iomlán bhaineamar dearbhú sásúil amach:

- Straitéis TF, Slándáil agus Seasmhacht
- Sláinte agus Sábháilteacht
- Rialuithe Inmheánacha Airgeadais - ag deimhniú go bhfuil córais againn chun gealltanais cuí a chur ar fáil ionas gur féidir le spriocanna a bhaineann le príomh-chórais airgeadais a bhaint amach.

Sa bhliain 2020, rinneamar Athbhreithniú Luach ar Airgead ar chaomhnú iascaigh, agus bhí sé seo ar tí críochnú ag deireadh na bliana.

Ní raibh fadhbanna suntasacha ar bith sa litir bainistíochta ón C&AG don bhliain airgeadais 2019.

Acmhainní Daonna

Tá an rannóg Acmhainní Daonna freagrach as gach gné bainistíochta dár n-acmhainne is tábhachtaí - ár ndaoine. Déanann sí bainistíocht ar na feidhmeanna riaracháin go léir maidir le hearcaíocht, párolla agus sochair, sláinte agus sábháilteacht, agus oiliúint.

Déanann beagnach 80 faoin gcéad dár bhfoireann obair allamuigh don chuid is mó den bhliain agus iad ag cosaint, ag forbairt, ag caomhnú, agus ag déanamh taighde ar iasc agus a ngnáthóga.

Forbairt ceannaireachta agus bainistíochta

4.1 Cumas ceannaireachta ag gach leibhéal den eagraíocht a fheabhsú (PI 1)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 31 - Plean Corparáideach 2016-2020

Sa bhliain 2020, rinneamar dul chun cinn ar roinnt tionscnaimh forbartha ceannaireachta agus bainistíochta.

- Tá sé mar aidhm ag ár gcúrsa oiliúna saincheaptha ar Oiliúint & Aiseolas do Bhainisteoirí na h-uirlisí cuí a chur ar fáil do gach bainisteoir de chuid Iascach Intíre

Rinne ár máthair-roinn athbhreithniú ar ár gcomhlíonadh leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (CoPGSB) agus fuarthas gur chloí muid, cé go raibh roinnt réimsí beaga le feabhsú.

Éireann ionas gur féidir leo cumasú, oiliúint, agus aiseolas chabhrach agus éifeachtach a thabhairt dá bhfoirne. Tá an oiliúint seo faighte ag gach bainisteoir daoine san eagraíocht (ó Cheannasaithe Feidhme go Cigirí Cúnta agus Oifigigh Taighde).

- In ainneoin COVID-19 go luath sa bhliain 2020, chuir an fhoireann Acmhainní Daonna an chéad ghrúpa céimithe tríd ár gClár Forbartha Bainistíochta Daonna saincheaptha (32 bainisteoir daoine) i mí Bealtaine 2020, agus thosaigh grúpa eile mac léinn ar an gclár i R3 2020.
- I gcomhar le DCM Learning⁹, tchumasaigh agus chuir an fhoireann Acmhainní Daonna cúrsaí ar líne maidir le bainistíocht agus forbairt ceannaireachta chun cinn do gach ball foirne. Tá fáil ar na cúrsaí seo ar líne agus de réir éilimh. Ghlac bail foirne Iascach Intíre Éireann páirt i mbreis is 100 cúrsa ar líne de chuid DCM sa bhliain 2020.

Athbhreithniú Forbartha Feidhmíochta

4.1 Bainistíocht feidhmiúcháin ar fud na heagraíochta a fheabhsú (PI 2)

Tuilleadh Eolais

Leathanach 31 - Plean Corparáideach 2016-2020

Le linn 2020, threoraigh an fhoireann Acmhainní Daonna grúpa oibre d'oibrithe deonacha foirne ar fud na heagraíochta chun ár gcóras bainistíochta feidhmiúcháin a athbheochan, a athfhorbairt agus a fheabhsú. PDR (Feidhmíocht, Forbairt, Athbhreithniú) atá ar an gcóras nua; dearadh é ag an bhfoireann, don fhoireann agus cuireann sé creat ar fáil do:

- Feidhmíocht leanúnach feidhmíocht a fheabhsú
- Spriocanna aonair agus foirne atá ag teacht lenár spriocanna straitéiseacha a leagadh amach
- Athbhreithniú agus measúnú a dhéanamh ar dhul chun cinn
- Eolas, scileanna, agus cumas ár ndaoine a fhorbairt.

Fórsa Saothair a phleanáil

4.1 Pleananna gabhála eolais agus comharbais a chur i bhfeidhm (PI 3)

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 31 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Aithníonn foireann acmhainní daonna Iascach Intíre Éireann an tábhacht a bhaineann le dea-phleanáil lucht oibre, agus le linn 2020 leanamar orainn lenár gCóras Eolais Acmhainní Daonna (HRIS) a fhorbairt lena chinntiú go mbeadh fáil againn ar shonraí HR fíor-ama, cruinn chun críocha tuairiscithe. D'áirigh leis seo tuarascálacha tábhachtacha a fhorbairt le haghaidh monatóireacht agus bainistíocht a dhéanamh ar shaoire, tinreamh, earcaíocht, uaireanta oibre, foghlaim agus forbairt, éagsúlacht inscne, agus aistriú foirne.

Bhí sé seo thar a bheith tábhachtach lena chinntiú go gcoinníonn muid an riar scileanna

agus acmhainní cuí de réir mar a fhágann baill foirne nó mar a théann siad ar scor. Tacaíonn muid chomh maith le baill foirne mar a dhruideann siad níos gair le dul ar scor agus d'fhorbair muid Beartas Lucht Scoir i gcomhar leis an bhfoireann agus le ceardchumann..

Éagsúlacht agus Ionchuimsiú

Le 6 mhí anuas (roimh mí na Nollag 2020), chuaigh an fhoireann Acmhainní Daonna in oiriúint le cumarsáid earcaíochta agus fostaithe inmheánach IIÉ lena chinntiú go bhfuil siad neamhchlaonta agus ionchuimsitheach. Mar shampla, sna cur síos ar phoist agus fógraí earcaíochta atá againn, thugamar an-aird ar an bhfoclaíocht a úsáideadh chun claonadh intuigthe agus soiléir a sheachaint agus chun an éagsúlacht a mhéadú. De réir taighde maidir le laofacht inscne, is gnách nach gcuirfí mná isteach ar phost ach amháin má tá 100% de na cáilíochtaí acu. Mar gheall air sin, tá iarracht déanta againn anseo in IIÉ riachtanais nach bhfuil aon ghá leo a chur as an áireamh chun ár bhfolúntais a dhéanamh níos insroichte do mhná. Déanaimid cinnte chomh maith go bhfuil grianghraif inár bhfeachtais fógraíochta na meán a léiríonn oifigigh (nó foireann taighde) fhireanna agus bhaineanna ag obair le chéile - agus é mar sprioc againn níos mó mná a mhealladh isteach san eagraíocht. Ina theannta sin, bhí rath orainn deireadh a chur leis an dealú inscne ag leibhéal na Foirne Ceannaireachta Sinsearach trí mhéadú ar ár n-ionadaíocht bhaineann le beirt Stiúrthóir RBD baineann.

Beidh tábhacht ar leith fós ag baint leis an Éagsúlacht agus Ionchuimsiú sa Straitéis Acmhainní Daonna 2025 atá pleanáilte le dearadh agus le cur i bhfeidhm go déanach sa bhliain 2021.

Cumarsáid dhá threo lenár bhfoireann

4.1 Straitéis cumarsáide chorparáidí a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm (PI 4)

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 31 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

Is próiseas dhá threo é cumarsáid lenár bhfoireann. Le linn 2020, rinneamar roinnt suirbhéanna cuisle na n-oibrithe chun tuairimí na foirne a mheas agus iad a chur san áireamh ansin agus cinntí á ndéanamh againn maidir le saincheisteanna móra, ar nós athruithe ar chleachtais oibre a thagann chun cinn mar gheall ar COVID-19: folláine foirne, obair ó chian, smaointe chun cumarsáid inmheánach a fheabhsú, agus beirt sna feithiclí le linn phaindéim COVID-19.

Dearadh agus forbraíodh an clár seo i gcomhar díreach le foireann allamuigh agus an sprioc a bhí aige ná scileanna cuimsitheacha, eolas, agus inniúlachtaí i réimse na bainistíochta coimhlinte a chur ar fáil dóibh. Tá an oiliúint agus an creidiúnú seo faighte ag beagnach 200 dár bhfoireann allamuigh.

An Gradam Comhpháirtíochta Sainchomhairleoireachta is Fearr

4.1 Aitheantas foirmeálta ar bharr fheabhais agus ardghnóthachtálaithe (PI 5)

Tuilleadh Eolais

**Leathanach 31 - Plean
Corparáideach 2016-2020**

I gcomhar leis an Lárionad Idirnáisiúnta um Bharr Feabhais Slándála (ICSE), bhuaigh IIÉ an Gradam Comhpháirtíochta Sainchomhairleoireachta is Fearr ó Fhoras Oiliúna agus Forbartha na hÉireann (IITD) dár gclár oiliúna saincheaptha Réiteach Coimhlinte agus an cur i bhfeidhm.

Ár luachanna a shainmhíniú agus a chur in iúl

Agus sinn ag ullmhú d'fhorbairt Phlean Corparáideach Iascach Intíre Éireann 2021-2025, rinneamar athbhreithniú agus athrú ar ár misean, fíis, agus luachanna eagraíochta. Mar chuid den iarracht seo, threoraigh an fhoireann Acmhainní Daonna grúpa oibre de bhaill foirne ar fud na heagraíochta i gcleachtadh chun ár luachanna mar eagraíocht a shainiú agus a chur in iúl. B'é toradh an chleachtaidh seo ná físeán gairid agus modúl oiliúna ar líne ar Dhúshlán Luachanna a chuir gach ball foirne i gcrích roimh dheireadh na bliana.

Lóistíocht: ár n-acmhainní fisiciúla a bhainistiú

Bhí ról lárnach ag an bhfoireann Lóistíochta é a chur ar chumas Iascach Intíre Éireann leanúint lenár obair le linn dhianghlais na paidéime. Go ginearálta, tá an fhoireann freagrach as bainistiocht acmhainní fisiciúla, ar nós ár n-áiseanna oifige, soláthar trealamh, feithiclí agus báid.

Ár n-áiseanna in Iarthar na Cathrach

Ní raibh ceanncheathrú IIÉ ag Céide an Locha, Iarthar na Cathrach, go hiomlán in úsáid ó mhí an Mhárta 2020, mar gheall ar an gceanglas ar an bhfoireann obair ón mbaile, dá rabhadar in ann, mar gheall ar an bpaidéim. Tá an tsaoráid lóistíochta in aice láimhe, Castle House, i mbun feidhme go hiomlán, áfach, i rith na tréimhse ar fad.

Rinneadh an cinneadh i Ráithe 4 rochtain ar Chéide an Locha a shrianadh dóibh siúd a raibh sé riachtanach a bheith ann, agus dúnadh síos gach córas teasa, aeraithe agus aerchóireála (HVAC) neamhriachtanach, nó ritheadh iad ag leibhéil ísle ní hamháin chun airgead a shábháil ach chun astaíochtaí a laghdú chomh maith.

D'ainneoin an úsáid níos lú a baineadh as an dá fhoirgneamh, leanadh le gach cothabháil riachtanach in 2020 mar a bhí beartaithe. Suiteáladh monatóirí leictreachais agus gáis sa dá fhoirgneamh mar chuid de thiomantas Iascach Intíre Éireann tomhailt fuinnimh agus astaíochtaí CO₂ a laghdú, agus bainfear úsáid as torthaí na monatóireachta sin chun bonn faisnéise a thabhairt d'athbhreithniú níos mionsonraithe ar thomhailt fuinnimh atá beartaithe do Ráithe 1 2021.

Cuireadh bail críche ar shuiteáil painéal fótavoltach ar dhíonta Chéide an Locha agus Castle House i Ráithe 3 2020 agus tá níos mó leictreachais á ghiniúint ná mar a bhíothas ag súil.

Feithiclí

Ní raibh aon athrú ar líon na bhfeithiclí (182) i bhflít Iascach Intíre Éireann in 2020. Díoladh 15 feithicil níos sine i ráithe 1, áfach, a réadaigh €60,000 don eagraíocht. Cuireadh isteach ordú do 22 feithicil nua i mí na Nollag, agus na feithiclí sin le bheith seachadta i Ráithe 1-2 2021. Tá cúig fheithicil leictreacha nua i gceist leis sin, agus fágfaidh sé sin go mbeidh 13 fheithicil leictreacha inár bhflít againn in 2021.

Tá sé iarrtha ag an bPríomhfheidhmeannach, mar chuid de thiomantas Iascach Intíre Éireann astaíochtaí CO₂ a laghdú agus a spriocanna astaithe a bhaint amach, nach mór dúinn feithiclí leictreacha nó hibrideacha a bheith ina gcéad rogha againn sa todhchaí. Déanfaimid breithniú ar fheithiclí peitрил nó díosail sa chás go bhfuil riachtanas oibrúcháin againn nach féidir é a chomhlíonadh le feithicil leictreach nó hibrideach.

Leanann an Fhoireann Lóistíochta ag baint úsáid as bogearraí teileamaitice chun monatóireacht a dhéanamh ar an bhflít - cabhraíonn sé sin linn tuiscint níos fearr a bheith againn ar an gcaoi a bhfuil úsáid á baint as feithiclí le go mbeimid in ann iad a imlonnú ar fud na heagraíochta ar bhealach níos éifeachtaí. Thug an fhoireann tacaíocht d'oibríochtaí leanúnacha trí fheithiclí breise ar fruilíú a chur ar fáil de réir mar a éilíodh iad i rith na bliana.

Báid

Tá 46 bád i mbun seirbhíse ag lontaobhas lascaigh Intíre, a ndéanann Oifigeach Suirbhéireachta Mara (MSO) cigireacht orthu gach dá bhliain, agus iad a theastasú go bhfuiltear oiriúnach dá bhfeidhm. D'oibrigh an Fhoireann Lóistíochta le foirne eile de chuid lascach Intíre Éireann agus an MSO i rith na bliana chun a chinntiú gur choinnigh gach bád a theastasú agus gur deimhníodh go raibh siad oiriúnach dá bhfeidhm.

Chuireamar 12 bhád righin inséidte (RIB) nua farraige a bhí oiriúnach don fheidhm i mbun oibre in 2018/2019 le go gcuirfí lenár láithreachta oibriúcháin ar an bhfarraige. Ar feadh cúpla bliain ina dhiaidh sin mar sin, tharla se go raibh líon RIBanna a raibh a saolré ionchais úsáideach caite acu agus rinneadh iad a dhiúscairt - d'fhág sé sin gur díoladh sé RIB agus bád locha amháin in 2020 ar €100,000.

Sábháilteacht

D'oibrigh an Fhoireann Lóistíochta i rith Ráithe 2 2020 lenar gcomhpháirtí cothabhála leantóirí, Holden Plant Rentals Ltd, chun fadhb a bhain le cothromú lóid ar leantóirí an Delta RIB a réiteach. Reáchtáladh próiseas tairisceana iomaíoch, agus ceapadh Murcon Engineering i ráithe 3 mar ghníomhaire seirbhíse dár leantóirí ar fad, agus chuir siad tús le sceideal seirbhíse iomlán dár bhflít leantóirí.

Tairiscintí

Bronnadh nó foilsíodh roinnt mórthairiscintí in 2020, agus san áireamh ann bhí cothabháil leantóirí, seirbhísí dlí, mórshrianadh salachair Lagrosiphon, teileamhéadracht feithiclí, dróin faireachais agus rothair leictreacha. Lean an Fhoireann Lóistíochta ag cur tacaíocht agus treoir ar fáil do gach foireann laistigh d'lascach Intíre Éireann i rith 2020 i ndáil leis an bpróiseas ríomhthairisceana, lena n-áirítear foilsíú, measúnú agus tairiscintí a bhronnadh.

Faisnéis agus follasacht

Saoráil Faisnéise

Mar chomhlacht poiblí, tá lascach Intíre Éireann faoi réir ag forálacha an Ahta um Shaoráil Faisnéise, 2014. Fuaireamar 24 iarratas faoi Shaoráil Faisnéise don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2020. Ceadaíodh seacht gcinn de na hiarratais sin ina n-iomlán, ceadaíodh naoi gcinn acu i bpáirt agus tarraingíodh siar péire acu. Diúltaíodh roimh sé iarratas faoi Shaoráil Faisnéise sa chás nárbh ann do na taifid nó i ngeall ar na taifid a bheith san fhearann poiblí cheana féin. Bhí dhá iarratas nár comhlíonadh fós iad ag deireadh 2020. Ní bhfuaireamar aon iarratas ar athbhreithniú inmheánach in 2020 agus ní raibh aon iarratas ann a bhí faoi réir a n-achomhairc chuig Oifig an Choimisinéara Faisnéise.

Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol (AIE)

Déantar foráil faoi Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol), 2007 go 2018 (I.R. Uimh. 133 de 2007, I.R. Uimh. 662 de 2011, I.R. Uimh. 615 de 2014 agus I.R. Uimh. 309 de 2018) do chearta dlíthiúla iad siúd a bhfuil faisnéis faoin gcomhshaol á lorg acu ó na húdaráis phoiblí. Faoi réir ag eisceachtaí sainiúla áirithe, ní mór faisnéis maidir leis an gcomhshaol atá i seilbh údaráis phoiblí, nó á choinneáil ar son údaráis phoiblí, a chur ar fáil do dhuine ar bith agus é a iarraidh.

Fuair Iascach Intíre Éireann ceithre iarratas AIE in 2020. Ceadáíodh trí cinn de na hiarratais sin ina n-iomlán, lena n-áirítear ceann amháin a próiseáladh ar achomharc chuig Oifig an Choimisinéara um Fhaisnéis Comhshaoil - cuireadh tús leis an achomharc sin in 2019. Diúltaíodh roimh an iarratas eile ar an mbunús nach raibh an fhaisnéis a iarradh i seilbh lontaobhas Iascaigh Intíre. Ní raibh aon iarratas nach raibh comhlíonta ann ag deireadh 2020.

Ceisteanna Pharlaiminte agus fiosrúcháin Oireachtais

Chuireamar ábhar ar fáil do 22 ceist Pharlaiminte (PQanna) ar thug an tAire freagra orthu in 2020 mar chuid dár dtiomantas do shreabhadh faisnéise na Dála.

Nochtuithe Cosanta

Éilítear faoi Alt 22 den Acht um Nochtadh Cosanta, 2014 go bhfoilseofaí tuarascáil gach bliain i ndáil le líon na nochtuithe cosanta a rinneadh sa bhliain roimhe sin mar aon le haon ghníomh ar tugadh faoi mar fhreagra ar a leithéid de nochtuithe. Ní bhfuaireamar aon nochtadh cosanta in 2020.

Gearáin

Fuair Iascach Intíre Éireann ocht ngearán foirmeálta don bhliain dár críoch 31 Nollaig 2020. Bhain siad le cosaint iascaigh, rochtain ar thalamh, oibreacha forbartha agus saincheisteanna Acmhainní Daonna.

Chuireamar ráiteas polasaí nua i dtoll a chéile maidir le Tuairim a thabhairt, Moladh a dhéanamh & Gearán a dhéanamh, agus cuireadh an polasaí sin, agus an nós imeachta a ghabhann leis, faoi bhráid an Bhoird le haghaidh a ghlactha agus a fhaomhadh foirmeálta i mí na Samhna 2020.

Foireann TFC: bonneagar teicneolaíochta a bhainistiú

Foireann TFC: infreastruchtúr teicneolaíochta a bhainistiú. Tá an fhoireann TFC freagrach as gach gné d'infreastruchtúr teicneolaíochta lascach Intíre Éireann a bhainistiú, agus as cinntiú go bhfuil sé comhlíontach le riachtanais teicneolaíochta oibriúcháin agus straitéiseacha na heagraíochta.

HEAnet: Líonra oideachais agus taighde náisiúnta na hÉireann

Rinneadh cliant HEAnet, líonra oideachais agus taighde náisiúnta na hÉireann, d'lascach Intíre Éireann i Ráithe 1 de 2020, rud a fhágann go bhfuil go leor seirbhísí breise TFC agus creata á gcur ar fáil dúinn, cosúil le nascacht líonra, bróicéireacht (soláthar poiblí) agus seirbhísí slándála TFC. Tá soláthar déanta againn, mar chéad chéim, do thionscadal nascachta Idirlín faoina mbunófar nascacht shlán le hinfreastruchtúr HEAnet. Cuirfidh sé sin ar ár gcumas rochtain shlán a fháil ar néalseirbhísí agus muid ag imeacht ón ngnáth-implonnú infreastruchtúir TF ar na háitribh féin.

ManageEngine: Réiteach Riaracháin & Bainistíochta TF

Thosaíomar ag baint úsáid as ManageEngine in 2020, ar uirlis riaracháin agus bainistíochta TF é a chuireann ar ár gcumas gach ceann dár ngléasanna móibíleacha (ríomhairí glúine, táibléid agus fóin) mar aon lenár ngléasanna deisce a bhainistiú agus a thacu faoi 'aon díon amháin'.

Bhain luach faoi leith leis an réiteach sin nuair a bhíomar ag déileáil le COVID-19 nuair a bhí beagnach gach duine dár bhfoireann ag obair sa bhaile nó allamuigh. Tá slándáil ár ngléasanna agus ár bhfeidhmeana bainistíochta sócmhainne TF feabhsaithe chomh maith i ngeall ar ManageEngine a bheith in úsáid againn, agus tuairiscí mionsonraithe á gcur ar fáil aige mar aon le foláirimh maidir le saincheisteanna féideartha a d'fhéadfadh a theacht chun cinn le gléasanna allamuigh.

Implonnú Office 365

Chuireamar tús amach sa bhliain 2020 le huasghrádú ó Microsoft Office 2010 go dtí an leagan is déanaí de Microsoft Office 365. Éascóidh sé sin táirgiúlacht agus comhoibriú níos fearr a bhuíochas lena shraith feidhmchlár néalbhunaithe.

D'oibrigh an fhoireann TFC agus an Bainisteoir Oiliúna agus Forbartha as lámha a chéile chun imlonnú Office 365 a phleanáil agus chun a chinntiú gur cuireadh an oiliúint riachtanach ar fáil d'fhostaithe roimh an uasghrádú.

Cuirfear tús le Céim a Dó den uasghrádú i Ráithe 2 de 2021 nuair a chuirfear breis feidhmíochta leis na háiseanna físe agus cumarsáidí gutha ar líne, mar aon le líonra sóisialta inmheánach.

Ríomhairí glúine agus gléasanna móibíleacha

Bhí níos mó ná 70 ríomhaire glúine againn in 2020, mar aon le corradh le 80 fón cliste agus 13 gléas taibléid. Gléasanna iad sin ar fad a chuireann ar chumas ár bhfostaithe oibriú go cianda agus rochtain a fháil ar na seirbhísí TF riachtanacha sin atá de dhíth orthu chun a gcuid dualgas a chomhlíonadh, agus bhain tábhacht faoi leith leo de réir mar a chuaigh paidéim COVID-19 i dtreis.

An fócas a bhí ag an bhfoireann TF in 2020 gléasanna slána a chur ar fáil don chianobair (ríomhaire glúine/taibléid/etc.), mar aon le tacaíocht TF a chur ar fáil go leanúnach do gach roinn, agus san áireamh ansin bhí soláthar ríomhairí glúine agus gléasanna forimeallacha. Agus í ag féachaint le soláthar dóthanach trealaimh a chinntiú, shínigh an fhoireann TF dhá chomhaontú breise faoin Oifig um Sholáthar Rialtais (OGP) agus HEAnet, líonra oideachais agus taighde náisiúnta na hÉireann.

Athfhorbairt an láithreáin gréasáin chorparáidigh

D'eisiomar gairm ar thairiscintí ag tús 2020 d'athfhorbairt agus dearadh láithreáin gréasáin chorparáidigh lontaobhas lascaigh Intíre. Tar éis dúinn tabhairt faoi phróiseas críochnúil measúnaithe, bronnadh an conradh ar chomhlacht Éireannach i mí Dheireadh Fómhair 2020.

Cosaint sonraí

Is gníomhaíocht leanúnach é comhlíonadh cosanta sonraí a éilíonn measúnú rialta ar rioscaí agus feasacht ar riachtanais um chosaint sonraí.

Lean Iascach Intíre Éireann le rolladh amach na hoiliúna um chosaint sonraí ar líne do bhaill foirne nua agus reatha i rith 2020. Scaip an tOifigeach Cosanta Sonraí cumarsáid rialta don fhoireann ar shaincheisteanna cosanta sonraí, go háirithe maidir le cosaint sonraí pearsanta a bhaineann le socruithe cianoibre le linn paidéime COVID-19.

Thaifeadamar ceithre shárú sonraí le linn 2020, agus d'ardaigh dhá cheann díobh sin go dtí an leibhéal tuairiscithe éigeantach don Choimisiún um Chosaint Sonraí. Tharla trí cinn de na sáruithe seo mar thoradh ar thaisteal thaisme/earráid dhaonna agus tharla ceann amháin mar thoradh ar eachtra fioscaireachta.

Fuaireamar Iarratas Rochtana Ábhar amháin ar chóip de shonraí pearsanta de bhun Airteagal 15 den GDPR don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2020.

Gluais

Teiliméadracht fhuaimiúil

Éisc a chlibeáil le gléasanna astaithe fuaime a bhraitheann stáisiún éisteachta

Eolaíocht saoránach

Baill den phobal a bheith ag bailiú sonraí a bhaineann leis an domhan nádúrtha, go hiondúil mar chuid de chomhthionscadal le heolaithe gairmiúla

Ealásmabrainciaigh

Grúpa iasc mara a bhfuil cnámharlaigh loingeán-bhunaithe acu e.g. siorcanna, roic agus scolabaird

Dobharshaothrú Iasc Eite

Éisc le heití a shaothrú (feirmeoireacht éisc)

Finnóg

Breac geal a théann ar imirce chun farraige idir Aibreán agus Meitheamh agus a fhilleann ar an bhfionnuisce le haghaidh sceite i ndiaidh imirce an tsamhraidh

Bláthán

Bradán atá fillte ar an bhfionnuisce tar éis geimhreadh amháin a chaitheamh san fharraige

Hidreafhuaimíocht

Staidéar agus úsáid fuaime san uisce. Úsáidtear an téarma hidreafhuaimíocht chomh maith chun cur síos a dhéanamh ar úsáid fuaime (sonóir) chun monatóireacht a dhéanamh ar éisc agus ar ghnéithe fo-uisce eile. Sraith stáisiún éisteachta ata i gceist le heagar glacadóirí hidreafhuaimíocha a éistean d'éisc atá clibeáilte le clib fhuaimiúil (a thras-sheolann fuaim)

Dádach

Bradán a sceith le gairid agus a bhfuil drochríocht air go hiondúil

LA-ICPMS

Acraim a sheasann do Laser Ablation Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry, ar teicníc í a mbaintear úsáid aisti chun stair éisc aonair faoi leith a imscrúdu trí anailís a dhéanamh ar chomhdhéanamh eiliminteach na n-otailití agus na scálaí

Crios peiligeach

Crios láruisce

Hidreamhorfeolaíocht Abhann

Tréithe fisiciúla abhann e.g. réim srutha, iompar dríodair. Samplaí d'athruithe atá déanta ar hidreamhorfeolaíocht is ea cainéalú agus coraí de dhéantús an duine

Brainlín

Bradán (nó breac) óg i ndiaidh céim na muóige, nuair a thagann dath an airgid air agus nuair a théann sé ar imirce go dtí an fharraige den chéad uair

Abhainn Bradán Earraigh

Abhainn a ghlacann le bradáin idir Eanáir agus Bealtaine. Bíonn na Bradáin sin níos mó go ginearálta mar go gcaitheann siad níos mó ná geimhreadh amháin san fharraige

Córas Bainistíochta Ama

Is minic a n-áirítear lena leithéid de chóras clog nó feidhmchlár idirlín chun uaireanta oibre foirne a thraiceáil nó próisis a dhéanamh uathoibríoch, agus ar an gcaoi sin taifid láimhe a laghdú

TRaC

Acraim d'uiscí idirchríosach agus cósta

Uiscí idirchríosacha

Uiscí faoi thionchar sruthanna taoide agus fionnuisce e.g. inbhir, fiordanna agus murlaigh

Aguisíní

Aguisín A: Ailt Eolaíochta arna bhFoilsiú in 2020	104
Aguisín B: Tuarascáil Bhliantúil an Choiste Iniúchta agus Riosca 2020	106
Aguisín C: Ráitis Airgeadais 2020	117

Aguisín A

Ailt arna bhFoilsíú in 2020

1. Archer, L.C, Hutton, S.A, Harman, L, McCormick, S., O'Grady, M., Kerry J.P, Poole, W.R, Gargan, P, McGinnity, P, and Reed, T.E. (2020). Food and temperature stressors have opposing effects in determining flexible migration decisions in brown trout (*Salmo trutta*). *Global Change Biology*. 1-19. DOI: 10.1111/gcb.14990
2. Barry, J, Kennedy, R.J, Rosell, R, Roche, W.K. Atlantic salmon smolts in the Irish Sea: First evidence of a northerly migration trajectory. (2020). *Fish Manag Ecol*. 27: 517– 522. <https://doi.org/10.1111/fme.12433>
3. Barry, J., McLoone, P., Fitzgerald, C.J. & King, J.J. (2020) The spatial ecology of brown trout (*Salmo trutta*) and dace (*Leuciscus leuciscus*) in an artificially impounded riverine habitat: results from an acoustic telemetry study. *Aquatic Sciences*, 82(3), 1-11.
4. Belletti, B., de Leaniz, C.G., Jones, J., Bizzi, S., Börger, L., Segura, G., Castellet, A., van de Bund, W., Aarestrup, L., Barry, J., Belka, K., & Zalewski, M. (2020) More than one million barriers fragment Europe's rivers. *Nature*, 588 (7838), 436-441.
5. Bourillon, B, Acou, A, Trancart, T, Belpaire, C, Covaci, A, Bustamante, P, Faliex, E, Amilhat, E, Malarvannan, G, Virag, L, Aarestrup, K, Bervoets, L, Boisneau, C, Boulenger, C, Gargan, P, Becerra-Jurado, G, Lobón-Cerviá, J, Maes, G, Ingemann Pedersen, M, Poole, R, Sjöberg, Wickström, H, Walker, A, Righton, D, Feunteun, E. (2020). Assessment of the quality of European silver eels and tentative approach to trace the origin of contaminants – A European overview. *Science of the Total Environment* 743- 140675. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.140675>
6. Eldøy, S.H., Ryan, D., Roche, W.K., Thorstad, E.B., Næsje, T.F., Sjørnsen, A.D., Gargan, P.G., & Davidsen, J.G. (2020). Changes in growth and migration patterns of sea trout before and after the introduction of Atlantic salmon farming, *ICES Journal of Marine Science*, doi:10.1093/icesjms/fsaa125.
7. Friedman, K., et al. (2020). Informing CITES Parties: Strengthening science-based decision making when listing marine species. *Fish and Fisheries* 21: 13-31.
8. Gargan P.G, Økland F, Shephard S, Fitzgerald C, O'Grady M. (2020). The spawning location of vulnerable ferox trout (*Salmo trutta* L.) in the Lough Corrib and Lough Mask catchments, Western Ireland. *J Fish Biol*. 020;1-13. <https://doi.org/10.1111/jfb.14593>
9. Hommick, K., Fitzgerald, C., Kelly, F., and Shephard S. (2020). Dome-shaped selectivity in LB-SPR: length-based assessment of data-limited inland fish stocks sampled with gillnets. *Fisheries Research* 229: 105574.
10. ICES (2020). Joint EIFAAC/ICES/GFCM Working Group on Eels (WGEEL). ICES Scientific Reports. 2:85. 223 pp. <http://doi.org/10.17895/ices.pub.5982> IFI (2020) *River Restoration Works – Science based Guidance centred on Hydromorphological Principles in an Era of Climate Change*. IFISH ISSN 2565-6244.

11. IFI (2020) *River Restoration Works – Science based Guidance centred on Hydromorphological Principles in an Era of Climate Change*. IFISH ISSN 2565-6244.
12. Kelly, F, King, J., Gargan, P. and Roche, W. (2020) Fish in Irish Rivers, A Book chapter in: *Irish Rivers*, edited by Mary Kelly-Quinn and Julian Reynolds.
13. Kelly-Quinn, M., Bruen, M., Christie, M., Bullock, C., Feeley, H.B., Hannigan, E., Hallouin, T., Kelly, F., Matson, R., Siwicka, E. (2020) *Incorporation of Ecosystem Services Values in the Integrated Management of Irish Freshwater Resources: ESManage*. Technical Report.
14. Matson, R., Weekes. L., O'Briain, R. and Caffrey, J. (2020) River Plants, A Book Chapter in: *Irish Rivers*, edited by Mary Kelly-Quinn and Julian Reynolds.
15. O'Briain, R., Shephard, S., Matson, R., and Kelly, F. L. (2020). The efficacy of riparian tree cover as a climate change adaptation tool is affected by hydromorphological alterations. *Hydrological Processes* 34: 2433-2449.
16. O'Leary, C, Cruikshanks, R., Becerra-Jurado, G., & Gargan P. (2020). The use of Otter guards in fyke net surveys and their effect on catches of European Eel *Anguilla anguilla*. *Fisheries Research* Vol 228. 105570.
17. Shephard, S. and Gargan, P. (2020). Wild Atlantic salmon exposed to sea lice from aquaculture show reduced marine survival and modified response to ocean climate. *ICES Journal of Marine Science*, doi:10.1093/icesjms/fsaa079.
18. Shephard, S., Valbo-Jorgensen, J., Abadía, J., Baigún, C., Doria, C. R., Fabré, N. N., Isaac, V. J., Ngor, P. B., Ruffino, M. L., and Funge-Smith, S. J. (2020). Size-based assessment of data-limited inland fish stocks–Review and applications (Vol. 1214). Food & Agriculture Organisation.
19. Sindre Håvarstein Eldøy, D Ryan, W K Roche, E B Thorstad, T F Næsje, A D Sjursen, P G Gargan, J G Davidsen (2020). Changes in growth and migration patterns of sea trout before and after the introduction of Atlantic salmon farming, *ICES Journal of Marine Science*, Volume 77, Issue 7-8, December 2020, Pages 2623–2634, <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsaa125>
20. Vehanen, T.; Piria, M.; Kubečka, J.; Skov, C.; Kelly, F.; Pokki, H.; Eskelinen, P.; Rahikainen, M.; Keskinen, T.; Artell, J.; Romakkaniemi, A.; Suić, J.; Adámek, Z.; Heimlich, R.; Chalupa, P.; Ženíšková, H.; Lych, R.; Berg, S.; Birnie-Gauvin, K.; Jepsen, N.; Koed, A.; Pedersen, M. I.; Rasmussen, G.; Gargan, P., Roche, W. & Arlinghaus, R. (2020). Data collection systems and methodologies for the inland fisheries of Europe. *FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper* No. 649. Budapest, FAO. <https://doi.org/10.4060/ca7993en>
21. Weldon, L., O'Leary, C., Steer, M., Newton, L., Macdonald, H., & Sargeant, S. L. (2020). A comparison of European eel *Anguilla anguilla* eDNA concentrations to fyke net catches in five Irish lakes. *Environmental DNA*.

Tuarascáil Bhliantúil, an Comhairle Iniúchta agus Riosca

2020

Don bhliain dar críoch
31 Nollaig 2020

Contents

1. Brollach	108
2. Bearta Rialaithe a Cuireadh i bhFeidhm i rith COVID-19	109
3. Ballraíocht agus cruinnithe an Choiste Iniúchta & Riosca	111
4. An tArd-Reachtair Cuntas & Ciste	112
5. Clár Oibre an Choiste Iniúchta agus Riosca 2020	112
6. Tosaíochtaí do 2021	116
7. Táta	116

1. Brollach

s mian liom tuarascáil bhliantúil Choiste Iniúchta agus Riosca de chuid Iascach Intíre Éireann 2020 a chur in bhur láthair.

Ní raibh bliain cosúil le 2020 ann lenár gcuimhne. Bhí tionchar millteanach ag an bpaindéim ar an domhan trí chéile. D'fhéach IIÉ le dul i ngleic leis na dúshláin daonna agus oibriúcháin a cuireadh roimhe chomh maith is a bhí se in ann. Tá cuntas gairid sa tuarascáil seo ar na beartais a cuireadh i bhfeidhm le go bhféadfaimid leanúint orainn ag obair chun leas an phobail agus ag an am céanna ag cinntiú nach raibh nochtadh ag foireann IIÉ ná ag an bpobal ar na bagairtí a bhain le COVID-19. Cuirfear páipéar eile níos cuimsithí agus níos mionsonraithe i dtoll a chéile ina dtuairisceofar ar na bearta maolaithe faoi leith a bhain le COVID-19 a chuir an eagraíocht i bhfeidhm.

Ní raibh an Coiste in ann teacht le chéile ach go cianda i rith na tréimhse dúshlánaí sin, a bhuíochas le dinimiceas na foirne agus an leas is fearr a bhaint as teicneolaíocht, ach leanadh le hobair an Choiste agus dhírigh sé ar mhaoirseacht a dhéanamh ar chórais bhainistíochta riosca na heagraíochta, iniúchtaí comhlíonta, soláthar ráthaíochta agus athbhreithniú ar chuntais bhainistíochta, buiséid agus ráitis airgeadais sula gcuirfí faoi bhráid Bhord IIÉ iad.

Deimhním go leanann IIÉ ag cur an Cód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016 i bhfeidhm agus go ndéanann sé athbhreithniú bliantúil ar chomhlíonadh don Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (DECC).

Gabhaim buíochas le mo chomhghleacaithe ar an gCoiste, an tOllamh Frances Lucy, Bernadette Orbinski Burke, Uasal, Fiona Walsh, Uasal agus Marie Louise Heffernan, Uasal, as ucht a ndíograis agus a dtiomantas. Ceapadh Fiona Walsh agus Marie Louise Heffernan don Bhord i rith 2020 agus tháinig deireadh le téarma oifige an Ollamh Lucy ar an mBord an 23 Márta, tráth ar tháinig deireadh lena téarma mar chathaoirleach an Choiste chomh maith.

Ba mhaith liom buíochas ar leith a ghabháil le Cathaoirleach an Bhoird, Fintan Gorman, as an tacaíocht a thug sé dom i rith mo thréimhse mar Chathaoirleach an Choiste, agus le rúnaí an Choiste, agus Rúnaí an Bhoird, Emma Fortune, as a héifeachtacht agus a tiomantas, agus leis an bhfoireann bhainistíochta ar fad agus na baill foirne eile a thug cúnamh don Choiste tabhairt faoina chuid oibre i rith na bliana.

An tUasal Mr Patrick Gibbons
Cathaoirleach an Choiste Iniúchta & Riosca

Aibreán 2021

2. Bearta Rialaithe a Cuireadh i bhFeidhm i rith COVID-19

Tuairisciú don Bhord

Labhair an Príomhfheidhmeannach leis an gCoiste Iníúchta & Riosca (ARC) ag an gcruinniú an 19 Márta faoin ngéarchéim náisiúnta ar dtús agus faoi na céimeanna a bhí glactha ag an eagraíocht chun na rioscaí don fhoireann, do gheallshealbhóirí agus d'oibríochtaí a bhainistiú. Cuireadh measúnú riosca oibríúcháin i gcrích agus cuireadh roinnt beart suntasach agus leanúnach i bhfeidhm.

Tascfhórsa COVID-19 IIÉ agus Cumarsáidí Foirne rithábhachtacha

Cuireadh tascfhórsa¹⁰ ar bun ag tús Mhárta a raibh 14 ball foirne air chun breithniú a dhéanamh ar threoir an Rialtais, an treoir sin a chur i bhfeidhm agus cumarsáid a dhéanamh leis an bhfoireann. Tháinig sé le chéile gach lá ag an tús, agus faoi mhí Aibreáin trí chruinniú in aghaidh na seachtaine a bhí ann go dtí mí Iúil. Seoladh ríomhphost agus téacs chuig an bhfoireann ar fad tar éis gach cruinniú ina raibh treoir agus ina ndearnadh iarracht iad a chur ar a suaimhneas. Cuireadh treoir mhionsonraithe ar fáil sna cumarsáidí don fhoireann riaracháin agus oibríúcháin de réir mar a chuaigh an ráig den víreas i dtreis agus, níos faide anonn, i léig.

I measc na bearta ar thug Iascach Intíre Éireann fúthu, áiríodh na cinn seo a leanas:

- **Comhairle shainiúil maidir le COVID-19** a chur ar fáil don fhoireann go pras i

bhfianaise na srianta a bhí i bhfeidhm ag gach leibhéal i bplean an Rialtais Resilience and Recovery 2020-2021: Plan for Living with COVID-19

- Fuarthas **Trealamh Cosanta Pearsanta** (PPE) agus dáileadh mascanna ar an bhfoireann mar aon le táirgí (glóthacha agus spraeanna) chun spásanna oibre, trealamh agus feithiclí a shláintiú
- Feistíodh **oifigí** le comharthaíocht COVID-19 an Rialtais, le stáisiúin sláintíochta, treoracha maidir le scaradh sóisialta, socruithe glantacháin speisialta/breise. D'fhreastail líon teoranta den fhoireann ar a n-oifigí, agus ar bhonn eisceachtúil amháin
- Cuireadh oiliúint ar fáil don fhoireann uile tríd an mol sábháilteachta faoin mbealach ceart lámha a shláintiú agus faoin gcaoí mascanna a chur ar an éadan agus a bhaint de arís
- **Socruithe oibre ón mbaile** a chur chun cinn agus a éascú ón deis is luaithe do gach ball foirne atá lonnaithe san oifig. Eisíodh an polasaí '**Oibriú ón mBaile i rith COVID-19**' don fhoireann
- Cuireadh **measúnú eirgeanamaíoch** i gcrích do na baill foirne sin a bhí ag obair ón mbaile, agus cuireadh trealamh breise ar fáil nuair a bhí gá leis
- Tugadh treoir don fhoireann oibríochta a raibh seirbhísí á seachadadh acu lasmuigh feidhmiú ar an mbunús nach mbeadh ach **duine amháin** i bhfeithicil ó Ráithe 2 (rud a d'fhág nár mhór feithicil a fháil ar fruiliú).

¹⁰ Seo a leanas na comhaltaí: Príomhfheidhmeannach (Leas-Phríomhfheidhmeannach), Fhoireann Bhainistíochta Sinsearaí, Feidhmeannas Sláinte & Sábháilteachta, Bainisteoir Lóistíochta, Bainisteoir TFC, Stiúrthóir Airgeadais, Ionadaithe Ceantracha Abhantraí agus Taighde agus Comhpháirtithe Gnó Acmhainní Daonna

➤ Tar éis na dianghlasála iomláine i mí Bealtaine:

- Sular fhill an fhoireann ar an obair, chomhlánaigh an fhoireann **'Foirm COVID-19 maidir le Filleadh ar an Obair' agus thug siad faoi 'Oiliúint Ionductaithe COVID-19'**, a raibh an dá rud éigeantach
- Forbraíodh Lámhleabhar **Sábháilteachta an Oibrí ar COVID-19 IIÉ** agus dáileadh é trí inlín IIÉ (is cáipéis bheo í seo, a ndéantar uasdátú go leanúnach uirthi agus a dháiltear ag an bhfoireann go rialta)
- Tá oiliúint faoin gcaoi a bheith ina gCeannasaí Comhlíonta COVID-19 déanta ag 66 ball foirne, agus 40 acu sannta dá bhun sin mar cheannasaithe comhlíonta áite.

➤ Aimsíodh foinse **scáileáin polacarbónáite** i mí Iúil agus rinneadh iad a shuiteáil i bhfeithicilí paisinéara an flít, rud a ligeann do thiománaí agus paisinéir úsáid a bhaint as na feithicilí sin (agus éifeacht an tseachadta seirbhíse feabhsaithe dá réir)

➤ Rinneadh **gach socrú maidir le cruinnithe** don fhoireann a athrú go físchomhdhálacha ó Ráithe 2 ar aghaidh

➤ Bogadh gach **seachadadh oiliúna** go dtí an mol sábháilteachta nó físchomhdhálacha ó Ráithe 2 (le heisceacht amháin, sin Oiliúint Phearsanta faoi gcaoi Teacht Slán ar an bhFarraige i Ráithe 3)

➤ Reáchtáil an roinn Acmhainní Daonna **gníomhaíochtaí/bearta leasa agus folláine don fhoireann**

➤ Cuireadh imeachtaí/**seirbhísí oiliúna a bhí le seachadadh 'ar an láthair'** ar ceal nó bogadh ar líne iad trí fhíschomhdhál e.g. Comhdhálacha Taighde, imeachtaí Oideachais & For-rochtana.

➤ Rinneadh gach socrú maidir le **cruinnithe Boird, agus cruinnithe fho-choistí an Bhoird**, a bhogadh ar líne trí fhíschomhdhál ó lár mhí an Mhárta ar aghaidh, agus leanfar leis sin in 2021.

Cuireadh páipéar dár teideal **'Freagra IFI ar an Rannóg Aireadais agus Lóistíochta COVID-19'** i láthair an Choiste Iniúchta & Riosca an 14 Bealtaine. Rinneadh plé sa pháipéar ar impleachtaí COVID-19 ar chúrsaí airgeadais IIÉ, agus ar an idirchaidreamh le máthair-Roinn IIÉ maidir le hairgead a rabhtas ag súil é a shábháil trí ghníomhaíocht laghdaithe a sheoladh ar ais. Thug an Ceannasaí Airgeadais agus Lóistíochta, Pat Doherty, cuntas mionsonraithe don Choiste maidir leis an méid airgid a bhí seolta ar ais, agus ar an scóip a bhí ann tuilleadh airgid a shábháil. Rinne tagairt sa tuairisc chomh maith ar an ualach nach beag ar fhoireann Lóistíochta IIÉ maidir le trealamh cosanta pearsanta (PPE) a dháileadh, agus tugadh aghaidh ar 'eilimintí oibre nua' agus ar an tacaíocht leanúnach a thugtar do fhlit feithicilí IIÉ.

3. Ballraíocht agus cruinnithe an Choiste Iniúchta & Riosca

Comhaltaí an Choiste i rith 2020

Professor Frances Lucy (Cathaoireach)	Deireadh Téarma:	23/03/2020
Mr Patrick Gibbons (Cathaoireach nua)	Arna ceapadh:	24/03/2020
Ms Bernadette Orbinski-Burke (Leaschathaoirleach)	Arna hathcheapadh:	27/06/2019
Ms Fiona Walsh	Arna ceapadh:	16/04/2020
Ms Marie Louise Heffernan	Arna ceapadh:	25/09/2020

Comhaltaí neamhfheidhmiúcháin iad gach comhalta den Choiste Iniúchta agus Riosca. Bíonn téarma trí bliana ag gach comhalta ar an gCoiste; d'fhéadfaí an téarma a athnuachan ar feadh (ach é srianta do) trí bliana eile nó go dtí deireadh a téarma oifige mar chomhalta Boird. Tá folúntas ar an gCoiste i gcónaí ag deireadh na tréimhse tuairiscithe.

Cruinnithe Coiste i rith 2020

Tháinig an Coiste Iniúchta agus Riosca le chéile sé huaire i rith na bliana:

- 13 Feabhra
- 19 Márta
- 16 Aibreán
- 14 Bealtaine
- 9 Meán Fómhair agus

➤ 23 Samhain

Tugadh cuireadh do bhaill aonair den Fhoireann Bhainistíochta Sinsearaí cur i láthair a dhéanamh ar nithe sainiúla ag gach cruinniú, agus ina measc siúd bhí an Príomhfheidhmeannach, an Dr Ciaran Byrne (deireadh lena théarma), Leas-Phríomhfheidhmeannach, an Dr Greg Forde, Príomhfheidhmeannach, Francis O'Donnell (nuacheaptha), Ceannasaí Airgeadais agus Lóistíochta, Pat Doherty agus Stiúrthóir Airgeadais, Michael Martin. Maidir le nithe sonracha, bhí Stiúrthóir Cheantar Abhantraí an Oirthir (ERBD), Brian Beckett (Feabhra), an Feidhmeannas Sláinte & Sábháilteachta, Michael Cusack, Bainisteoir TFC, Ian Carroll agus an Ceannasaí Taighde, an Dr Cathal Gallagher (Samhain) i láthair.

Tháinig na comhaltaí le chéile ar ócáid amháin gan an feidhmeannas a bheith i láthair, an 13 Feabhra.

4. An tArd-Reachtaire Cuntas & Ciste

Tá caidreamh oibre gairmiúil ag an gCoiste Iniúchta agus Riosca le hOifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (OCAG). Tugadh cuireadh ag tús 2020 don Ard-Reachtaire (nó dá ainmní) freastal ar chruinniú de chuid an choiste. D'fhreastail Sharon Robinson, Uasal, Iniúcháir Sinsearach, ar chruinniú de chuid an Choiste Iniúchta agus Riosca an 19 Márta.

Rinne Sharon Robinson athbhreithniú ar na nithe ar tarraingíodh aird orthu sa Litir Bhainistíochta i ndáil le hiniúchadh Ráiteas Airgeadais 2018. Áiríodh leo sin cúlchistí airgid thirim IIÉ mar aon leis an ngá clár conarthaí

(>€25k) a fhorbairt. Thug sí spléachadh chomh maith ar an obair atá ar siúl ag an OCAG leis an National Audit Office (NAO) sa Ríocht Aontaithe maidir le Múnla Aibíochta do Bhainistíocht Airgeadais a fhorbairt.

D'fhreastal Iniúcháir Inmheánach an IIÉ, ASM Ltd., ar cheithre chruinniú de chuid an Choiste: 13 Feabhra, 19 Márta, 28 Lúnasa agus 22 Samhain. Thapaigh an Coiste an deis labhairt leis an Iniúcháir Inmheánach ag gach ceann de na cruinnithe sin gan an feidhmeannas a bheith i láthair.

5. Clár Oibre an Choiste Iniúchta agus Riosca 2020

Ghabh an Coiste leis na gníomhaíochtaí seo a leanas agus rinne se moltaí don Bhord faon méid a fuair sé amach.

Clár Iniúchta Inmheánaigh (IA) 2020

Dréachtadh nádúr agus scóip clár iniúchta inmheánaigh 2020 i mí na Samhna 2019 agus cuireadh faoi bhráid an Bhoird é le haghaidh a fhaofa i mí na Nollag 2019. Thángthas ar chomhaontú maidir le téarmaí tagartha gach ceann na hathbhreithnithe iniúchta inmheánaigh agus seachadadh na hathbhreithnithe iniúchta riosca-bhunaithe seo a leanas.

Seoladh gach athbhreithniú go cianda i ngeall ar shrianta COVID-19 ach amháin na cuairteanna suímh don athbhreithniú Sláinte & Sábháilteachta a rinneadh ag Cois Locha, Loch Measca, Gorlann Chunga Féichín, Co. Mhaigh Eo agus Feirm Iasc Fanure, Ros Cré, Contae Thiobraid Árann.

Athbhreithniú ar Shláinte & Sábháilteacht

Clár Rioscaí Corparáideacha – an riosca nach mbeifear comhlíontach leis na Coimisinéirí Ioncaim, le rialacháin maidir le Sláinte & Sábháilteacht agus Sábháilteacht ar Bhóithre i ndáil le bainistíocht an flít (riosca 10); an riosca go mbeidh drochthimpiste/bás i dtaca le hobair (riosca 11); agus an riosca Sláinte & Sábháilteachta agus don Chomhshaol a bhaineann le feidhmiú leanúnach feirmeacha iasc IIÉ (riosca 13)¹¹

- Athbhreithniú a dhéanamh ar mholtaí an iniúchta inmheánaigh a rinneadh roimhe sin don IIÉ sa tuairisc iniúchta inmheánaigh ar Shláinte & Sábháilteacht in 2018;
- Cinntiú go bhfuil polasaithe cuí forbartha ag IIÉ maidir le trealamh cosanta pearsanta (PPE) atá comhlíontach leis an reachtaíocht reatha agus le dea-chleachtas agus atá curtha ar fáil d'fhostaithe agus á gcur i bhfeidhm ar bhonn comhsheasmhach;

11 Clár Rioscaí Corparáideacha IIÉ amhail Eanáir 2020

- Cinntiú go bhfuil oiliúint sláinte agus sábháilteachta curtha ar fáil don fhoireann i ndáil le sláinte agus sábháilteachta go ginearálta, agus trealamh cosanta pearsanta go sainiúil, agus go bhfuil taifid chuí sláinte agus sábháilteachta (teagmhas/timpiste) á gcoinneáil ag IIÉ.

I ndiaidh dó breithniú a dhéanamh ar dhréacht-leagan tosaigh an athbhreithnithe seo a cuireadh i láthair ag cruinniú an Choiste i mí Bealtaine, iarradh ar an bhFeidhmeannas a chinntiú go n-áireofaí ceann de rioscaí is suntasaí IIÉ, Feirm Éisc Ros Cré, i scóip an athbhreithnithe, ag glacadh ar an gcaoi sin le cur chuige na heagraíochta ar fad. Tugadh faoin ngníomh sin agus cuireadh i gcrích é.

CINNEADH: Sásúil

[7 Moladh: 4 x tosaíocht 2, agus 3 x tosaíocht 3]

Rinne an Coiste anailís ar thoradh deiridh an athbhreithnithe seo ag a chruinniú an 9 Meán Fómhair agus cuireadh i láthair an Bhoird é, rinneadh breithniú air agus ghlac an Bord leis, an 25 Meán Fómhair, 2020.

Athbhreithniú ar Straitéis TFC, ar Shlándáil agus ar Athléimneacht – Samhain

Clár Rioscaí Corparáideacha – gan a bheith comhlíontach leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (Riosca 8); agus briseadh isteach ar oibríochtaí i ngeall ar theip an chórais TFC (Riosca 12)¹²

- breithniú a dhéanamh ar dhóthanacht agus éifeachtacht na rialuithe atá ann chun córais TF IIÉ a chosaint (freastalaithe san áireamh);
- breithniú a dhéanamh ar dhóthanacht agus éifeachtacht na rialuithe atá ann chun rúndacht, sláinte agus fáil sonraí IIÉ a chosaint;

- breithniú a dhéanamh ar dhóthanacht na socruithe atá ann maidir le hathléimneacht TF;
- cinntiú go dtugtar faoi athruithe agus infheistíochtaí TF laistigh de chomhthéacs Phlean Straitéiseach agus Straiteis TF IIÉ, agus go bhfuiltear ag teacht leo;
- cinntiú go bhfuil straitéisí, polasaithe agus nósanna imeachta TF agus slándála faisnéise forbartha, agus go bhfuiltear faoi réir a n-athbhreithnithe go rialta; agus
- breithniú a dhéanamh ar dhóthanacht agus ar éifeachtacht phleanáil agus próisis IIÉ chun críche athshlánaithe i ndiaidh tubaiste.

CINNEADH: Sásúil

[20 Moladh: 3 x tosaíocht 2, agus 17 x tosaíocht 3]

Rinne an Coiste anailís ar thoradh an athbhreithnithe seo ag a chruinniú an 9 Meán Fómhair, áit ar cuireadh aiseolas ar fáil, agus rinneadh breithniú ar dhréacht deiridh ag cruinniú an 23 Samhain. Cuireadh i láthair an Bhoird é an 17 Nollaig, 2020, agus glacadh leis.

Athbhreithniú ar Rialuithe Airgeadais Inmheánacha - Samhain

Clár Rioscaí Corparáideacha – riosca calaoise airgeadais (go mbainfí úsáid mhíchúil as acmhainní, cosúil le sócmhainní) (Riosca 15) agus an riosca nach n-éireofar luach ar airgead a bhaint amach (Riosca 16)

- cinntiú go bhfuil polasaithe agus nósanna imeachta IIÉ chun dáta; agus
- cinntiú go bhfuil príomhrialuithe airgeadais inmheánacha cuí agus éifeachtacha ann sna réimsí seo a leanas:
 - Próiseas Íocaíochta
 - Próiseas Soláthair

¹² Clár Rioscaí Corparáideacha IIÉ amhail Eanáir 2020

- Sócmhainní Caipitil
- Córas Tuairiscithe Airgeadais
- Párolla, agus
- Comhlíonadh cánach

CINNEADH: Sásúil

[2 Mholadh: 2 x tosaíocht 3]]

Rinne an Coiste anailís ar thoradh an athbhreithnithe seo ag a chruinniú an 23 Samhain, 2020. Chuir an Cathaoirleach obair an Choiste i láthair, agus rinneadh Bord IIÉ breithniú ar na moltaí agus ghlac sé leo an 17 Nollaig, 2020.

Athbhreithniú ar Mholtaí Iniúchtaí Inmheánacha Roimhe Sin – Samhain

Cuireadh 7 nAthbhreithniú ar Iniúchadh Inmheánach i gcrích i rith 2018 agus 2019: Rialuithe Airgeadais Inmheánacha do 2018 agus 2019; Coinbhleachtaí Leasa a Bhainistiú; NSAD; Flít; an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (GDPR) agus Cumarsáidí Inmheánacha. Déanfaidh an Coiste monatóireacht ar chur chun feidhme na moltaí atá fágtha.

Rinne an Coiste mionbhreithniú ar thoradh an athbhreithnithe sin ag cruinniú an Bhoird an 23 Samhain, 2020. Chuir an Cathaoirleach an t-athbhreithniú a rinneadh ar na moltaí roimhe sin i láthair an Bhoird an 17 Nollaig, 2020.

Athbhreithniú Luach ar Airgead ar Phatróil Iascaigh – Samhain

An cuspóir atá leis an athbhreithniú breithniú in athuair ar shocruithe reatha IIÉ maidir le Cosaint Iascaigh le fáil amach an bhfuil luach ar airgead á fháil ó na socruithe reatha nó an é go bhféadfadh cur chuige eile a bheith ann maidir le seachadadh seirbhísí nach mór féachaint orthu.

Fuair an Coiste dréacht-tuairisc maidir leis an athbhreithniú seo sna páipéir don chruinniú an 23 Samhain. Aontaíodh go raibh tuilleadh oibre ag teastáil ón tuairisc agus go ndéanfaidh an tIniúcháir Inmheánach tuairisc air sin ag an gcéad chruinniú eile den Choiste Iniúchta agus Riosca.

An Clár Iniúchta Inmheánaigh atá Beartaithe do 2021

D'aontaigh an Coiste Iniúchta agus Riosca an dréacht-chlár iniúchta inmheánaigh a mholadh don Bhoird ag a chruinniú an 23 Samhain, 2020, i gcomhpháirt leis an Iniúcháir Inmheánach agus ag féachaint do Chlár Rioscaí Corparáideacha.

Dréacht-Ráitis Airgeadais 2019

Sula cuireadh i láthair an Bhoird iad le haghaidh a nglactha, rinne an Coiste athbhreithniú, ag a chruinniú ar an 19 Márta, 2020, orthu seo a leanas;

- na dréacht-Ráitis Airgeadais do 2019
- an dréacht-Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach do 2019
- an Ráiteas Rialachais agus Tuairisc Chomhaltaí an Bhoird 2019

Agus athbhreithniú á dhéanamh aige ar na ráitis airgeadais, rinneadh breithniú orthu seo a leanas;

- polasaithe cuntasáíochta, iomláine na ráiteas airgeadais, an polasaí frith-chalaoise, agus taifead agus cuntas ceart a bheith coinnithe ar aon chailteanas;
- próisis feiliúnacha a bheith ann chun a chinntiú go mbainfear amach rialacht agus ionracas;

- Déileáladh ar bhonn cuimsitheach agus cuí le saincheisteanna ar tharraing an t-iniúcháir inmheánach aird orthu;
- cuireann na ráitis airgeadais staid airgeadais IIÉ i láthair go cothrom
- cuimsitheacht agus brí Ráiteas Rialaithe Inmheánaigh an IIÉ agus athbhreithniú ar an Litir Uirill (chuig an OCAG) sula n-eiseofaí iad

Bainistíocht Riosca

Lean an Coiste Iniúchta agus Riosca lena chuid oibre maidir le bainistíocht riosca a athbhreithniú. Rinne an Coiste breithniú ar phríomhghnéithe den chreata riosca;

- tuairiscí stádais chun dáta faighte maidir leis an riosca is suntasaí, feirm éisc (Riosca Corparáideach 13)
- breithniú ar Clár Rioscaí Corparáideacha IIÉ
- athbhreithniú ardleibhéil ar chlár riosca eagrúcháin éagsúla ag (cruinnithe Mheán Fómhair/ na Samhna):
- ✓ NUA Clár Rioscaí Speiceas Éisc
- ✓ Clár Rioscaí don Oifig Bhainistíochta Tionscadail (PMO)
- ✓ Clár Rioscaí do Bhainistíocht Bradán
- ✓ Clár Rioscaí don tSláinte & Sábháilteacht
- ✓ Clár Rioscaí do Chosaint Sonraí
- ✓ Clár Rioscaí d'Obair Allamuigh
- ✓ Clár Rioscaí maidir le Cumhdach Leanaí
- ✓ Clár Rioscaí Oideachais & For-Rochtana
- ✓ Clár Rioscaí don Chomhshaol
- ✓ Clár Rioscaí Lóistíochta
- ✓ Clár Rioscaí Cumarsáidí

Athbhreithniú ar Éifeachtacht Choiste Iniúchta & Riosca IIÉ

I bhfianaise comhalta amháin a bheith imithe ar scor, Cathaoirleach nuacheaptha a bheith ann mar aon le beirt chomhaltaí nua a bheith ceaptha, aontaíodh gur cheart athbhreithniú ar éifeachtacht an Choiste a chur siar go dtí Ráithe 3, 2021.

Réimsí Eile a ndearna an Coiste breithniú orthu

- Rinne Brian Beckett, Stiúrthóir Ceantar Abhantraí an Oirthir le freagracht as Straitéis Gníomhaithe Aeráide IIÉ, agus Pat Doherty, Oifigeach Feidhmíochta Fuinnimh (EPO) IIÉ cur i láthair don Choiste i mí an Mhárta.
- uasdátú, athbhreithniú agus glacadh le Téarmaí Tagartha an Iniúchta Imheánaigh (Cairt) i mí Feabhra
- athbhreithniú de na Cuntais Bhainistíochta is déanaí ag gach cruinniú
- rinneadh athbhreithniú ar Thuarascáil Ráithiúil na bPinsean Forlíontach
- rinneadh athbhreithniú ar Pholasaí Bainistíochta Taifead IIÉ roimh fhaomhadh an Bhoird i mí Mhárta
- rinneadh athbhreithniú ar fheidhmíocht Fo-choistí an Bhoird agus moladh go gcuirfí prótacal maidir le Fo-choistí Boird i dtoll a chéile le haghaidh a fhaofa ag an mBord
- rinneadh athbhreithniú ar an bPolasaí & Nós Imeachta maidir le Bronntanais & Fáilteachas
- rinneadh athbhreithniú ar an bPolasaí & Nós Imeachta maidir le Nochtuithe Cosanta
- rinneadh athbhreithniú ar an bPolasaí & Nós Imeachta maidir le Coinbhleachta Leasa
- rinneadh athbhreithniú ar Angling for All

(an t-iarratas a rinneadh in 2019 a bheith caite faoi 2020) a maoiníodh ag íocaíocht ó Chiste na gCuntas Díomhaoín sula ndearna an Bord faomhadh air

➤ rinneadh athbhreithniú ar na treoirlínte don fhoireann i dtaca le Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (GDPR)

6. Tosaíochtaí do 2021

- Athbhreithniú leanúnach ar Shláinte & Sábháilteacht agus ar rioscaí Oibriúcháin i ndáil le COVID-19
- Maoirseacht a dhéanamh ar fhorfheidhmiú na moltaí a rinne an tIníúcháir Inmheánach roimhe sin
- Athbhreithniú a dhéanamh ar an Ráiteas Rialaithe Inmheánaigh (SIC) agus ar na Ráitis Airgeadais Bhliantúla do 2020 (Ráithe 1)
- Athbhreithnithe Iniúchta Inmheánaigh
 - Ceadúnú
 - Úsáid Fuinnimh
 - Réimsí ar leith laistigh de Thaighde
 - Acmhainní Daonna agus Pleanáil Fórsa Saothairch

- Athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht an Choiste Iniúchta & Riosca (Ráithe 3)
- Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach ar bhearta sábhála costas, cuntasachta agus comhlíontachta
- Maoirseacht ar chomhlíonadh IIÉ leis an gCód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016
- Plean Iniúchta Inmheánaigh riosca-bhunaithe do 2022 a fhaomhadh

7. Tátaí

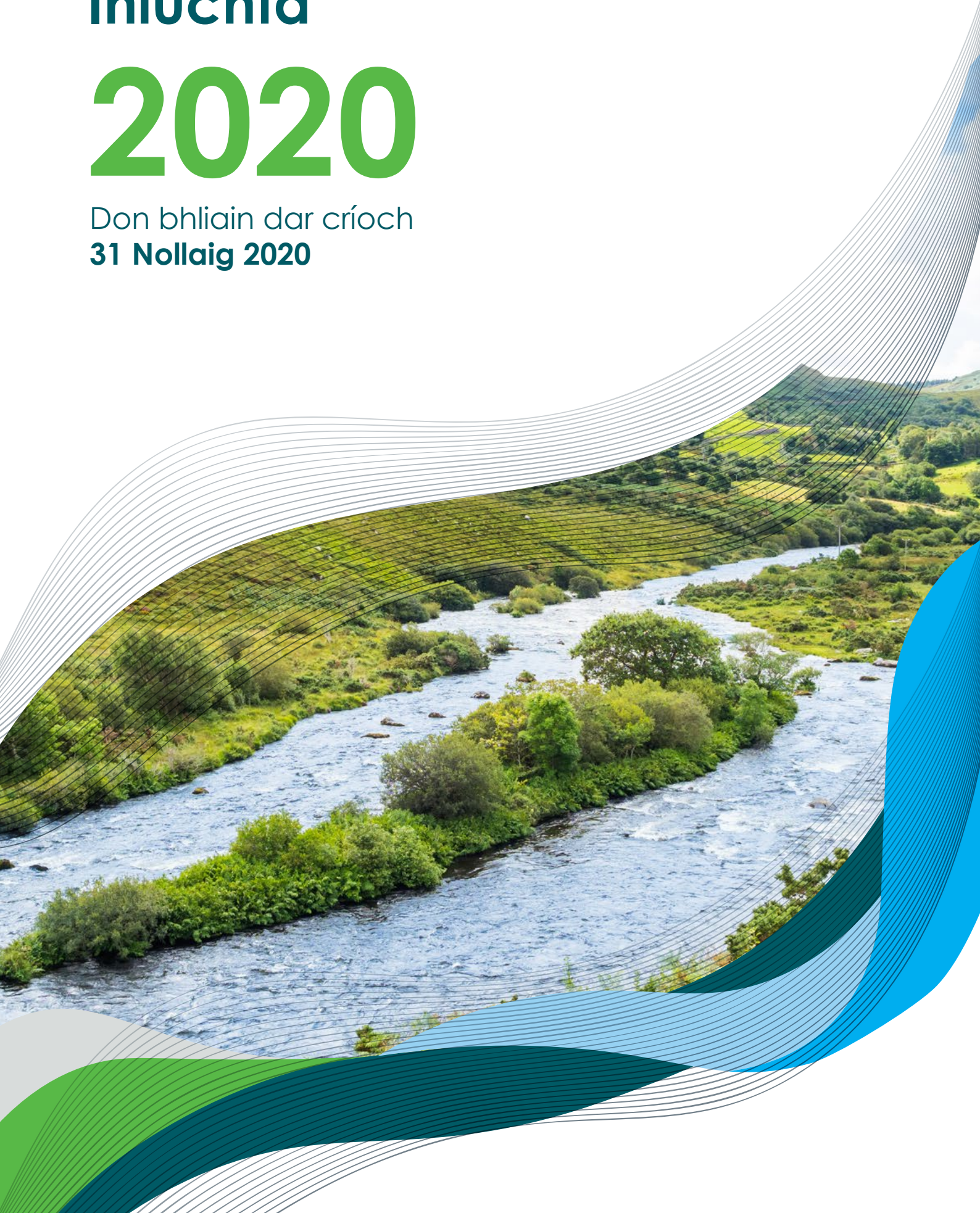
Tá an Coiste Iniúchta & Riosca sásta go bhfuil, go ginearálta, córais dhóthanacha rialaithe i bhfeidhm ar fud na heagraíochta agus déanann sé a mholadh faoin gcéanna don Bhord.

Ba mhaith le comhaltaí an Choiste buíochas a ghabháil le foireann IIÉ as a ngairmiúlacht agus a dtiomantas d'ardchaighdeáin rialachais IIÉ i gcaitheamh na bliana dúshlánaí seo.

Ráitis Airgeadais Iniúchta

2020

Don bhliain dar críoch
31 Nollaig 2020

Clár an Ábhair

1. Faisnéis Ghinearálta	115
2. Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird	116
3. An tArd-Reachtaire Cuntas & Ciste	122
4. An Ráiteas ar Rialú Inmheánach	124

1. Faisnéis Ghinearálta

Seoladh

3044 Lake Drive
Campas Gnó Iarthar na Cathrach
Baile Átha Cliath 24, D24 Y265

Banc

Bank of Ireland
College Green
Baile Átha Cliath 2, D02 VR66

Iniúcháir

An tArd-Reachtaire Cuntas & Ciste
3A Sraid an Mhéara Uachtarach
Duga Spencer
Baile Átha Cliath 1D01 PF72

Dlíodóirí

George Maloney & Co Solicitors
6 Sráid Fhearnáin
An Cabhán
Contae an Chabháin, H12 V658

Arthur Cox,
Ardán Phort an Iarla
Baile Átha Cliath 2, D02 T380

Liam Keane & Partners Solicitors
The Old Toll House
Dún Seachlainn
Co. na Mí A85 DR68

Patrick J Durcan & Co. Solicitors
Sráid Sheamais
Cathair na Mart
Co. Mhaigh Eo F28 KC52

MacHale Solicitors
Sráid an Phiarsaigh
Béal an Átha,
Co Mhaigh Eo F26 K7C7

Dlíodóirí ar lean

D.G. O'Donovan & Co
5ú Urlár, Riverpoint
Sráid Mhala Íochtarach
Luimneach V94WC6A

John M Forde & Son
2, Montpellier Terrace
Sea Road
Gaillimh H91 A6P3

VP McMullin & Son Solicitors
Sráid Dhún na nGall
Bealach Féich
Co. Dhún na nGall F93 DE63

Mason Hayes & Curran
South Bank House
Sráid na Bearú
Baile Átha Cliath 4 D04 TR29

James Reilly & Sons
4, Plás Brighton
Cluain Meala
Co Thiobraid Árann E91 X9V2

Coakley Moriarty Solicitors
Bóthar Nua
Neidín
Co Chiarraí V93 N880

Fieldfisher
Foirgneamh Capel
Mainistir Mhuire
Baile Átha Cliath 7 D07 N4C6

Kevin Quirke & Co
72 An Meal Theas
Corcaigh T12 VX9A

2. Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil na gComhaltaí Boird

Bunaíodh Bord Iascach Intíre Éireann de bhun **Alt 6** den Acht um Iascach Intíre, 2010. Leagtar amach feidhmeanna an Bhoird in **Alt 7** den Acht sin. Tá an Bord cuntasach don Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide as dea-rialachas a chinntiú, agus go gcomhlíonfar príomhfheidhmeanna na gníomhaireachta arna leagan amach in **Alt 7**. Cuireann an Bord an tasc sin i gcrích trí chuspóirí straitéiseacha a shocrú agus trí chinntí straitéiseacha a ghlacadh i gcás gach príomhshaincheist ghnó. Tá an Príomhfheidhmeannach (CEO) agus an fhoireann bhainistíochta sinsearaí freagrach as gnáthbhainistíocht laethúil, rialú agus treoir lontaobhas lascaigh Intíre. An fócas atá acu an treoir ghinearálta straitéiseach arna leagan amach ag an mBord a leanúint, agus cinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach comhalta Boird maidir le príomhghníomhaíochtaí agus cinntí an aonáin, mar aon le haon riosca suntasach a d'fhéadfadh teacht chun cinn. Feidhmíonn an Príomhfheidhmeannach mar theagmhálaí díreach idir an Bord agus bainistíocht lontaobhas lascaigh Intíre.

2.1 Rialachas

Leagtar amach obair agus freagrachtaí an Bhoird i 'Ráiteas maidir le Freagrachtaí an Bhoird'. Liostaítear na nithe sin atá forchoimeádta don Bhord cinneadh a dhéanamh faoi 'Sceideal Cinntí Forchoimeádta' do Bhord Stiúirthóirí IIÉ'.

I measc na míreanna buana a ndéanann an Bord breithniú orthu, áirítear iad seo a leanas;

- Dearbhú leasa
- Straitéis an Bhoird a shocrú, i gcomhaontú leis an Aire

- Tuairiscí ó choistí
- Tuairiscí airgeadais/cuntais bhainistíochta
- Tuairiscí feidhmíochta
- Nithe forchoimeádta, agus
- Riosca

Éilítear ar Bhord Iascach Intíre Éireann de bhun **Alt 46** den Acht um Iascach Intíre, 2010, cuntais chuí agus chaighdeánach a choinneáil ar gach airgead a fhaigheann sé agus a chaitheann sé, ina leithéid d'fhoirm is a d'fhéadfadh a bheith faofa ag an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER).

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú aige, éilítear ar Bhord lontaobhas lascaigh Intíre;

- Polasaithe cuí cuntasáíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach,
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus cóir,
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhunús an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh sé i mbun feidhme, agus
- A chur in iúl cibé ar leanadh na caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe, faoi réir ag aon imeacht ábhartha arna nochtadh agus arna mhíniú sna ráitis airgeadais.

Tá an Bord freagrach as taifid chuntasaíochta chuí a choinneáil a nochtann, le cruinneas réasúnta ag aon am faoi leith, a sheasamh airgeadais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go bhfuil na ráitis airgeadais comhlíontach le **hAlt 46** den Acht um Iascach Intíre, 2010. Is é freagracht an Bhoird é an fhaisnéis chorparáideach agus airgeadais atá ar láithreán gréasáin Iascach Intíre Éireann a choinneáil chun dáta agus cruinn.

Tá an Bord freagrach as an mbuiséad bliantúil agus an plean gnó a fhaomhadh, agus cuireadh é sin i gcrích ag a chruinnithe ar an 30 Eanáir agus an 27 Feabhra 2020, faoi seach.

Tá an Bord freagrach chomh maith as a shócmhainní a chumhdach agus as céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhraith.

COVID-19

Fuair an Bord seisiún cuimsitheach faisnéise géarchéime faoi COVID-19 ag a chruinniú an 28 Aibreán. Rinneadh cur síos sa seisiún ar thionchar COVID-19 ar an bhfoireann agus ar oibríochtaí, agus cuireadh in iúl go raibh Tascfhórsa COVID-19 curtha ar bun chun comhairle an rialtais a chur i bhfeidhm, agus maoluithe sláinte agus sábháilteachta, oibriúcháin, airgeadais agus riosca a chomhordú. Cuireadh an Bord ar an eolas faoin tionchar a bhí ag an bpaindéim ar chaipiteal oibre na heagraíochta agus ar sheachadadh chuspóirí Phlean Gnó IIÉ do 2020.

Dheimhnigh an Príomhfheidhmeannach ag an staid sin go raibh €468,000 seolta ar ais chuig an Roinn mar chuid den athbhreithniú níos leithne ar mhaoiniú ón státchiste, ar íocaíocht í sin a rinneadh i gcomhthéacs caiteachas breise an Stáit i ngeall ar phaindéim COVID-19. Meastachán a bhí sa tsuim sin ar an mbarrachas sna cuntais bhainistíochta ó mhí Eanáir go mí Mhárta 2020.

Thug an Feidhmeannas faoi athbhreithniú buiséid i mí Bealtaine 2020.

Tá an Bord den tuairim go dutgann ráitis airgeadais Iascach Intíre Éireann léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar shuíomh airgeadais Iascach Intíre Éireann amhail 31 Nollaig 2020.

2.2 Struchtúr an Bhoird

Cathaoirleach agus naonúr gnáthcomhaltaí atá ar an mBord, ar comhaltaí neamhfheidhmeach seachtar acu. Déantar ionadaíocht ar bheirt ón bhfeidhmeannas, an Príomhfheidhmeannach agus an t-ainmní foirne tofa (arna cheapadh ag an Aire faoi **Alt 13** den Acht um Iascach Intíre, 2010). Ceaptar an Cathaoirleach, na comhaltaí neamhfheidhmeacha den Bhord agus na hionadaithe foirne ar feadh tréimhse tosaigh cúig bliana.

Ag tagairt don larscríbhinn ar Chothromaíocht Inscne, Éagsúlacht agus Ionchuimsitheacht i gGiorclán 14/2020: Cód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit, ceapadh beirt comhaltaí in athuair i rith na tréimhse ar feadh 3 bliana, ag teacht leis an gGiorclán seo.

Tagann an Bord le chéile sé huaire in aghaidh na bliana ar a laghad, agus bhí 17 cruinniú ann in 2020.

2.3 Board Member Listing

Post	Ainm	Ceaptha	Ainmniú
Cathaoirleach	Fintan Gorman ¹	10/09/2018	An tAire
Gnáthchomhalta	Frances Lucy ^{2,5}	07/12/2020	Comhchoiste an Oireachtais
Ainmní Foirne	Sean Coady ^{2,5}	07/12/2020	An Fhoireann
Gnáthbhall	Patrick Gibbons	13/01/2016	Comhchoiste an Oireachtais
Gnáthbhall	Bernadette Orbinski Burke	01/07/2016	An tAire
Gnáthbhall	Michael McGreal	22/03/2019	An tAire
Gnáthbhall	Seamus Boland	22/03/2019	An tAire
Gnáthbhall	Marie Louise Heffernan	01/05/2019	Comhchoiste an Oireachtais
Gnáthbhall	Fiona Walsh	12/07/2019	An tAire
Feidhmeannas	Ciaran Byrne ³	01/07/2010	Príomhfheidhmeannach
Feidhmeannas	Francis O'Donnell ⁴	02/11/2020	Príomhfheidhmeannach

1 An dara téarma oifige (arna cheapadh den chéad uair an 10 Meán Fómhair, 2013)

2 Deireadh ag teacht lena téarma oifige in 2020: F. Lucy (23 Márta, 2020); S. Coady (16 Samhain, 2020)

3 Tháinig deireadh le conradh an Phríomhfheidhmeannaigh an 30 Meitheamh

4 Ceapadh Príomhfheidhmeannach nua

5 Arna cheapadh in athuair don dara téarma an 7 Nollaig, ar feadh tréimhse trí bliana

Tá buanchoiste amháin bunaithe ag an mBord, agus á fheidhmiú faoi láthair, mar aon le ceithre fho-choiste eile, mar seo a leanas;

An Coiste Iniúchta agus Riosca (Buan):

tá ceithre chomhalta den Bhord air. An ról atá ag an gCoiste Iniúchta agus Riosca tacú leis an mBord maidir lena fhreagrachtaí as saincheisteanna a bhaineann le riosca, rialú agus rialachas, agus ráthaíocht ghaolmhar.

Tá an Coiste Iniúchta agus Riosca neamhspleách ar bhainistíocht airgeadais

na heagraíochta. Cinntíonn an Coiste Iniúchta agus Riosca, go háirithe, go ndéantar monatóireacht ghníomhach agus neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh, gníomhaíochtaí iniúchta san áireamh. Tuairiscíonn an Coiste Iniúchta agus Riosca don Bhord tar éis gach cruinniú, agus i scríbhinn go foirmeálta ar bhonn bliantúil, i bhfoirm 'Tuarascáil Bhliantúil an Coiste Iniúchta agus Riosca'.

Seo a leanas comhaltaí an Coiste Iniúchta agus Riosca:

Post	Ainm	Ceaptha	Éirithe as
Cathaoirleach (ón 23 Márta)	Frances Lucy	27/09/2018	23/03/2020
Cathaoirleach (ón 16 Aibreán)	Patrick Gibbons	27/06/2019	Ní bhaineann le hábhar
Gnáthbhall	Bernadette Orbinski Burke	27/06/2019	Ní bhaineann le hábhar
Gnáthbhall	Fiona Walsh	16/04/2020	Ní bhaineann le hábhar
Gnáthbhall	Marie Louise Heffernan	25/09/2020	Ní bhaineann le hábhar

Bhí 6 chruinniú den Coiste Iniúchta agus Riosca in 2020; tugtar cuireadh don Phríomhfheidhmeannach, don Cheannasaí Airgeadais agus don Stiúrthóir Airgeadais chuig gach cruinniú.

Grúpa Oibre ar Fheirmeacha Éisc:
bunaíodh an coiste seo i mí Mheán Fómhair

2016. Bunaíodh an grúpa oibre seo tar éis comhcruinnithe idir Bord Iascach Intíre Éireann, Cónaidhm Iascairí Breac na hÉireann (TAFI) agus Cumann Ionadaíoch Náisiúnta na Slatiascairí (NARA) maidir le háiseanna táirgthe breac na heagraíochta. Seo a leanas comhaltaí an Ghrúpa Oibre maidir le Feirmeacha Éisc:

Post	Ainm	Ceaptha	Éirithe as
Cathaoirleach	Fintan Gorman	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar
Gnáthbhall	Prof. Frances Lucy	29/09/2016	23/03/2020
Ball Feidhmiúcháin	Dr Ciaran Byrne (Príomhfheidhmeannach)	29/09/2016	30/06/2020
Ball Feidhmiúcháin	Francis O'Donnell	02/11/2020	Ní bhaineann le hábhar
Ball Feidhmiúcháin	Mr Pat Doherty (Ceannasaí Airgeadais)	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar
Ball Feidhmiúcháin	Dr Cathal Gallagher (Ceannasaí R&D)	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar
Ionadaí TAFI*	Martin Kinneavy	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar
Ionadaí TAFI*	Eamonn Moore	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar
Ionadaí NARA**	Michael Callaghan	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar
Ionadaí NARA**	Pat Foley	29/09/2016	Ní bhaineann le hábhar

* Cónaidhm Iascairí Breac na hÉireann

** Cumann Náisiúnta na Slatiascairí Áineasa

Ní raibh aon chruinniú ag an nGrúpa Oibre um Fheirmeacha Éisc in 2020.

Is iad seo a leanas Baill an Fhochoiste Straitéiseach um Acmhainní Daonna:

Fochoiste Straitéiseach Acmhainní

Daonna: bunaíodh an coiste seo i mí Lúnasa 2019, agus é mar phríomhchuspóir aige forbairt Plean Straitéiseach Acmhainní Daonna a mhaoirsiú.

Post	Ainm	Ceaptha	Éirithe as
Cathaoirleach	Seamus Boland	06/08/2019	Ní bhaineann le hábhar
Gnáthbhall	Michael McGreal	06/08/2019	Ní bhaineann le hábhar
Ball Feidhmiúcháin	Dr Ciaran Byrne (POF)	27/11/2019	30/06/2020*
Ball Feidhmiúcháin	Francis O'Donnell (POF)	02/11/2020**	Ní bhaineann le hábhar
Ball Feidhmiúcháin	Roisin Bradley	27/11/2019	Ní bhaineann le hábhar

* Dáta imeachta mar POF

** Dáta ceapacháin mar POF

Bhí 3 chruinniú ag an bhfochoiste seo le linn 2020.

An Fochoiste Réadmhaoine: bunaíodh an coiste seo i mí na Samhna 2020, agus é mar phríomhchuspóir aige maoirsiú a dhéanamh ar ullmhú agus ar sheachadadh Plean bliantúil um Barrfheabhsú Réadmhaoine don IIE

Post	Ainm	Ceaptha	Éirithe as
Gnáthbhall	Michael McGreal	12/11/2020	Ní bhaineann le hábhar
Ball Feidhmiúcháin	Sean Coady	12/11/2020	Ní bhaineann le hábhar
Ball Feidhmiúcháin	Francis O'Donnell (POF)	12/11/2020	Ní bhaineann le hábhar

Bhí cruinniú amháin ag an bhfochoiste seo le linn 2020.

2.4 Sceideal an Fhrestail, Táillí agus Speansais

Tá sceideal freastail ar chruinnithe an Bhoird agus na gcoistí don bhliain 2020 leagtha amach i **Nóta 7** Nóta 7 de na Ráitis Airgeadais don bhliain 2020. Áirítear leis seo na táillí agus na speansais a fhaigheann gach ball: Ní bhfuair beirt bhall an Bhoird, an tOllamh Frances Lucy (01/01/20 go 23/03/20 agus ó 07/12/20) agus Sean Coady (ó 07/12/20), táille Boird faoin bprionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin (OPOS).

2.5 Athruithe sa Phríomhphearsanra in 2020

Tháinig beirt chomhaltaí chuig deireadh a dtéarma oifige agus bhí an bheirt bhall sin athcheaptha sa Bhord i mí na Nollag.

Chuir an Dr. Ciaran Byrne, POF agus ball ex-officio den Bhord, deireadh lena chonradh ar an 30 Meitheamh.

Ceapadh Francis O'Donnell mar POF agus ball ex-officio den Bhord ar an 2 Samhain.

2.6 Nochtaí Riachtanacha leis an gCód Cleachtais do Rialachas Eagraíochtaí Stáit 2016

Tá an Bord freagrach as a áirithiú gur chomhlíon IIE ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialúchán Comhlachtaí Stáit ('an Cód'), arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Leis an gCód, éilítear na nochtaí seo a leanas.

Sochair Ghearrthéarmacha d'Fhostaithe

Bhí 76 sochar gearrthéarmacha d'fhostaithe ann sa bhreis ar €60,000.

Féach **Nóta 6** de na Ráitis Airgeadais

Costais Chomhairleachta

Áirítear le costais chomhairleachta an costas a bhaineann le comhairle sheachtrach don bhainistíocht agus níl feidhmeanna seachfhoinsithe 'gnó mar is gnách' san áireamh. Féach **Nóta 5a** de na Ráitis Airgeadais.

Caiteachas Taistil agus Cothaithe

Déantar caiteachas taistil agus cothaithe a chatagóiriú mar seo a leanas:

Luach Saothair agus Costais Pá Eile

	2020	2019
	€	€
Taisteal & cothú - Náisiúnta *	641,770	1,030,513
Taisteal & cothú - Idirnáisiúnta	9,256	61,793
	651,026	1,092,306

Ní dhearnadh aon íocaíochtaí taistil agus cothabhála idirnáisiúnta ar thaisteal a rinne baill den Bhord.

Costais Dlí agus Socraíochtaí

Baineann Táillí Dlí le cásanna ionchúisimh faoi reachtaíocht iascaigh agus le comhairle chorparáideach dlí. B'ionann na costais dlí iomlána in 2020 do chásanna ionchúisimh agus €126,803. In 2020, d'íoc IIÉ trí shocraíocht arbh fhiú €57,662 san iomlán iad. Bhain siad seo le neamhchomhlíonadh féideartha na reachtaíochta i ndáil le *Cearta Fostaíochta.

*An tAcht um Chosaint Fostaithe (Obair ar Théarma Seasta) 2003, na hAchtanna um Chomhionannas Fostaíochta 1998 – 2015 agus an tAcht um Dhífhostú Éagórach 1977 – 2015.

Caiteachas Fáilteachais

	2020	2019
	€	€
Fáilteachas foirne*	4,131	9,391
Fáilteachas cliant	0	69
	4,131	9,460

* Bhí €6,000 den fháilteachas foirne thuas le haghaidh dearbháin a dáileadh ar an bhfoireann le haghaidh dámhachtainí seirbhíse fada in 2019.

An Ráiteas ar Chomhlíonadh

Tá glactha ag an mBord leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) agus tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm aige chun comhlíonadh an Chóid a áirithiú. Chomhlíon Iascach Intíre Éireann an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit go hiomlán don tréimhse 2020.

Thar ceann an Bhoird IIÉ

Fintan Gorman

An tUas. Fintan Gorman
Cathaoirleach

Dáta 16 Nollaig 2021

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Report for presentation to the Houses of the Oireachtas

Inland Fisheries Ireland

Opinion on the financial statements

I have audited the financial statements of Inland Fisheries Ireland for the year ended 31 December 2020 as required under the provisions of section 46 of the Inland Fisheries Act 2010. The financial statements comprise

- the statement of income and expenditure and retained revenue reserves
- the statement of comprehensive income
- the statement of financial position
- the statement of cash flows and
- the related notes, including a summary of significant accounting policies.

In my opinion, the financial statements give a true and fair view of the assets, liabilities and financial position of Inland Fisheries Ireland at 31 December 2020 and of its income and expenditure for 2020 in accordance with Financial Reporting Standard (FRS) 102 — *The Financial Reporting Standard applicable in the UK and the Republic of Ireland*.

Basis of opinion

I conducted my audit of the financial statements in accordance with the International Standards on Auditing (ISAs) as promulgated by the International Organisation of Supreme Audit Institutions. My responsibilities under those standards are described in the appendix to this report. I am independent of Inland Fisheries Ireland and have fulfilled my other ethical responsibilities in accordance with the standards.

I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Report on information other than the financial statements, and on other matters

Inland Fisheries Ireland has presented certain other information together with the financial statements. This comprises the annual report, the governance statement and Board members' report and the statement on internal control. My responsibilities to report in relation to such information, and on certain other matters upon which I report by exception, are described in the appendix to this report.

I have nothing to report in that regard.

Andrew Harkness
For and on behalf of the
Comptroller and Auditor General
20 December 2021

Appendix to the report

Responsibilities of Board members

As detailed in the governance statement and Board members' report, the Board members are responsible for

- the preparation of financial statements in the form prescribed under section 10 of the Inland Fisheries Act 2010
- ensuring that the financial statements give a true and fair view in accordance with FRS102
- ensuring the regularity of transactions
- assessing whether the use of the going concern basis of accounting is appropriate, and
- such internal control as they determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Responsibilities of the Comptroller and Auditor General

I am required under section 10 of the Inland Fisheries Act 2010 to audit the financial statements of Inland Fisheries Ireland and to report thereon to the Houses of the Oireachtas.

My objective in carrying out the audit is to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement due to fraud or error. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with the ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with the ISAs, I exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. In doing so,

- I identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements whether due to fraud or error; design and perform audit procedures responsive to those risks; and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- I obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the internal controls.
- I evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures.

- I conclude on the appropriateness of the use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, on whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on Inland Fisheries Ireland's ability to continue as a going concern. If I conclude that a material uncertainty exists, I am required to draw attention in my report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify my opinion. My conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of my report. However, future events or conditions may cause Inland Fisheries Ireland to cease to continue as a going concern.
- I evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

I communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that I identify during my audit.

Information other than the financial statements

My opinion on the financial statements does not cover the other information presented with those statements, and I do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with my audit of the financial statements, I am required under the ISAs to read the other information presented and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or with knowledge obtained during the audit, or if it otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact.

Reporting on other matters

My audit is conducted by reference to the special considerations which attach to State bodies in relation to their management and operation. I report if I identify material matters relating to the manner in which public business has been conducted.

I seek to obtain evidence about the regularity of financial transactions in the course of audit. I report if I identify any material instance where public money has not been applied for the purposes intended or where transactions did not conform to the authorities governing them.

I also report by exception if, in my opinion,

- I have not received all the information and explanations I required for my audit, or
- the accounting records were not sufficient to permit the financial statements to be readily and properly audited, or
- the financial statements are not in agreement with the accounting records.

4. An Ráiteas ar Rialú Inmheánach

4.1 Raon Feidhme na Freagrachta

Thar ceann IIÉ, admhaím freagracht an Bhoird as a áirithiú go ndéantar córas éifeachtach um rialú inmheánach a choinneáil agus a fheidhmiú. Cuireann an fhreagracht seo san áireamh ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

4.2 An Cuspóir leis an gCóras um Rialú Inmheánach

Tá an córas um rialú inmheánach deartha chun riosca a bhainistiú chuig leibhéal measartha seachas deireadh a chur leis. Ní féidir leis an gcóras, dá bhrí sin, ach ráthaíocht réasúnta seachas ráthaíocht iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath ar bhealach tráthúil.

Tá an córas um rialú inmheánach, a thagann le treoir arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (RCPA), i bhfeidhm san IIÉ don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2020 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

4.3 An Cumas Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúchta & Riosca (ARC) ag IIÉ ar a bhfuil ceathrar comhaltaí Boidr [le folúntas amháin ag an am nó ag tuairisciú], ionchorpraítear tacair scileanna na gcomhaltaí; saineolas rialachais, dlí, airgeadais agus iniúchóireachta. Bhuaill an ARC le chéile sé huaire in 2020. Tá a fheidhm iniúchta inmheánaigh seachfhoinsithe ag IIÉ,

agus seolann an tIniúcháir Inmheánach clár oibre arna chomhaontú leis an ARC agus arna fhaomhadh ag an mBord.

Tá Beartas Bainistíochta Riosca forbartha ag an ARC lena leagtar amach na próisis bhainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus a shonraíonn ról agus freagrachtaí na foirne maidir le riosca.

Tá Ráiteas Inghlacthachta Riosca ag IIÉ freisin. Eisíodh an beartas chuig gach ball foirne sinsearacha a bhfuiltear ag súil go n-oibreoidh siad in éineacht lena bhfoirne laistigh den bheartas seo, lena áirithiú go bhfógrófar rioscaí agus laigí rialaithe atá ag teacht chun cinn agus go dtabharfar aghaidh orthu dá réir, agus go nglacfaidh siad freagracht as rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

4.4 Creat Rioscaí agus Rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag Iascach Intíre Éireann a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á nglacadh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a shainaithníonn na príomhrioscaí atá roimh Iascach Intíre Éireann agus tá siad seo aitheanta, measúnaithe agus grádaithe de réir na tábhachta atá ag baint leo. Déanann an ARC athbhreithniú ar an gclár ar bhonn ráithiúil. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a áirithiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú chuig leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhaíochtaí is gá chun rioscaí a mhaolú

agus an fhreagracht as feidhmiú na rialuithe a shanntar do bhaill foirne ar leith. Deimhnímh go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm;

- Rinneadh nósanna imeachta maidir le gach príomhphróiseas gnó a dhoiciméadú
- Rinneadh freagrachtaí airgeadais a shannadh ag leibhéal na bainistíochta
- Tá córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag an mbainistíocht shinsearach
- Tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a áirithiú
- Tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní a chosaint agus
- cuireadh nósanna imeachta rialaithe i bhfeidhm maidir le bronnadh deontas d'iaratasóirí.
- Áirithíonn siad seo faomhadh leordhóthanach ar dheontais agus monatóireacht agus athbhreithniú ar dheonaithe lena áirithiú go bhfuil maoiniú deontais curtha i bhfeidhm don chuspóir a bhí beartaithe..

4.5 Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmeálta bunaithe chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe. Cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartúcháin a dhéanamh agus don bhainistíocht agus don Bhord araon. Deimhnímh go bhfuil na córais mhonatóireachta leanúnacha seo a leanas i bhfeidhm;

- Key risks and related controls have been iAithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus tuairisc a thabhairt ar aon chinn a shainaithnítear.

- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais, agus
- Déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha feidhmíochta agus airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht i gcoinne buiséad/réamhaisnéisí.

4.6 Soláthar

Deimhnímh go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag IIÉ chun comhlíonadh na rialacha agus na dtreoirlínte soláthair reatha a áirithiú. Chomhlíon Iascach Intíre Éireann na nósanna imeachta sin leis na heisceachtaí seo a leanas le linn 2020 de €390,516, ina raibh an tairiscint Árachais imithe in éag agus nár fógraíodh í ar r-thairiscintí de réir na dtreoirlínte soláthair phoiblí.

Níor lean soláthar conraitheoirí ar tháillí €35,743 na treoirlínte soláthair. Tá an próiseas á athbhreithniú. Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar thionscadal, fuarthas go raibh gá le nósanna imeachta meastóireachta IIÉ le linn an phróisis soláthair a fheabhsú agus chun é seo a bhaint amach moladh go gcuirfí clár oiliúna i gcrích don fhoireann. Beidh an oiliúint sin ar siúl i mí na Nollag 2021.

4.7 Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Deimhnímh go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag Iascach Intíre Éireann chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta um bainistíocht riosca agus um rialú. Cuirtear bonn eolais faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú de chuid Iascach Intíre Éireann ar éifeachtacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaigh le hobair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus na bainistíochta shinsearaí laistigh de IIÉ atá freagrach as creat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

COVID-19

Bhí tionchar suntasach ag COVID-19 ar ghníomhaíochtaí Iascach Intíre Éireann (IIÉ) le linn 2020. Mar gheall ar fhórsa saothair dailte a bheith aige ina ndéanann níos mó ná dhá thrian den fhoireann obair allamuigh agus ina mbíonn an chuid eile san oifig go lánaimseartha nó i meascán d'obair oifige / obair allamuigh, ag brath ar an am den bhliain, méadaíodh castacht an fhreagra a bhí ag teastáil ó bhainistíocht agus fhoireann IIÉ ar COVID-19.

I measc na mbeart a thug IIÉ isteach bhí an méid seo a leanas:

- Go luath i mí an Mhárta, bunaíodh tascfhórsa de 14 bhall foirne chun treoir an Rialtais a mheas agus a chur i bhfeidhm, chun rioscaí a athbhreithniú, chun na tionchair ar oibríochtaí/riarachán IIÉ a chinneadh agus chun cumarsáid a dhéanamh leis an bhfoireann.
- Seoladh téacsanna agus ríomhphoist chuig gach ball foirne ag cur síos ar threoir agus ar athruithe ar chleachtais oibre tar éis gach cruinniú den tascfhórsa.
- Tugadh oiliúint shonrach COVID-19 don fhoireann ar fad tar éis an chéad dianghlasáil éigeantach i mí Bhealtaine 2020.
- Forbraíodh agus dáileadh Lámhleabhar Sábháilteachta Fostaithe IIÉ COVID-19, trí inlín agus aip fón póca IIÉ.
- Fuarthas Trealamh Cosanta Pearsanta (PPE) agus scaipeadh maisc go forleathan don fhoireann agus táirgí sláintíochta chun spásanna oibre, trealaimh agus feithiclí a dhíghalrú.
- Socruithe oibre ón mbaile a chur chun cinn agus a éascú ón deis is luaithe do gach ball foirne atá lonnaithe san oifig. Eisíodh 'Beartas ag Obair ón mBaile le linn COVID' don fhoireann.

- Críochnaíodh measúnuithe eirgeanamaíochta leis an bhfoireann a bhí ag obair ón mbaile agus soláthraíodh trealamh breise nuair ba ghá.
- Slándáil TF méadaithe chun slándáil frithvíreas Deisce, Ríomhaire Glúine agus ríomhphoist a neartú. Tá feabhsuithe suntasacha déanta freisin ar shlándáil ríomhphoist agus ar sheirbhísí scagtha Turscair, lena n-áirítear paisteáil slándála bogearraí agus uasghrádú Office 2010 go Office 365, ag cur feidhmiúlacht chomhoibrithe agus slándála breise ar fáil d'úsáideoirí IIÉ agus iad ag obair go cianda.
- Athbhreithniú ar rialuithe le linn na tréimhse lena áirithiú go raibh siad láidir i gcónaí.
- Athbhreithnithe rialta ag an mBainistíocht, ag an gCoiste Iniúchta agus Riosca agus an mBord

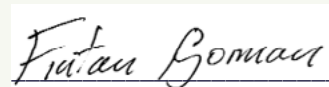
Leanadh ar aghaidh le feidhmiú éifeachtach na rialuithe go léir le linn na tréimhse.

Deimhním go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha do 2020 ar an 17 Nollaig 2020.

4.8 Saincheistanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor sainaithníodh aon laigí sa rialú inmheánach maidir le 2020 ar gá iad a nochtadh sna ráitis airgeadais.

Thar ceann an Bhoird IIÉ

An tUas. Fintan Gorman
Cathaoirleach

Dáta 16 Nollaig 2021

Statement of Income and Expenditure and Retained Revenue Reserves for the 12 months 31 December 2020

	Nótaí	2020		2019	
		€	€	€	€
Ioncam					
Maoiniú ón Stát agus ón AE					
Deontais Oireachtais	2	30,249,446		31,259,559	
Lúide ranníocaíochtaí Scéim Pinsin Aonair íoctha	14a	(174,864)		(124,210)	
Glanmhaoiniú iarchurtha do phinsin	14c	3,224,306	33,298,888	3,688,712	34,824,061
Ioncam Eile An Roinn Coimirce Sóisialaí			9,678		86,827
Eile	3		3,559,303		3,543,247
Ioncam Iomlán			36,867,869		38,454,135
Caiteachas					
Riarachán	4		6,254,441		6,296,855
Oibríochtaí	5		27,638,001		31,053,579
			33,892,442		37,350,434
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain roimh Leithreasáí			2,975,427		1,103,701
Aistriú ó / (chuig) Cuntas Caipitil	12		407,057		(1,823,316)
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain tar éis Leithreasáí			3,382,484		(719,615)
Iarmhéid Tugtha Ar Aghaidh amhail 01 Eanáir			7,403,436		8,123,051
Iarmhéid Tugtha Ar Aghaidh amhail 31 Nollaig			10,785,920		7,403,436

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 18 mar chuid de na ráitis airgeadais seo. Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

An tUas. Fintan Gorman - Cathaoirleach
16 Nollaig 2021

Bernadette Orbinski Burke - Comhalta an Bhoird
16 December 2021

Ráiteas Cuimsitheach Ioncaim do na 12 Mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020	2019
		€	€
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain roimh Leithreasáí		2,975,427	1,103,701
Gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir		(245,000)	2,489,000
Athrú ar thiomhdí is bonn do luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir		(14,350,000)	(15,225,000)
Gnóthachan/(caillteanas) iomlán achtúireach sa bhliain	14b	(14,595,000)	(12,736,000)
Coigeartú ar mhaoiniú sochar scoir iarchurtha		14,595,000	12,736,000
Ioncam Cuimsitheach Eile don bhliain		2,975,427	1,103,701

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 19 mar chuid de na ráitis airgeadais seo. Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

An tUas. Fintan Gorman - Cathaoirleach
16 Nollaig 2021

Bernadette Orbinski Burke - Comhalta an Bhoird
16 Nollaig 2021

Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020	2019
		€	€
Sócmhainní Seasta			
Maoín, gléasra agus trealamh	9	21,309,255	21,716,312
Sócmhainní Reatha			
Fardal		1,910,351	344,853
Airgead tirim agus coibhéisí airgid	16	15,494,512	14,905,070
Infháltais	10	820,637	953,950
		18,225,500	16,203,873
Dlíteanaí reatha (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)			
Méideanna Iníoctha	11	7,439,580	8,800,437
		7,439,580	8,800,437
GLANSÓCMHAINNÍ REATHA/(DLITEANAIS)		10,785,920	7,403,436
SÓCMHAINNÍ IOMLÁNA LÚIDE DLITEANAIS REATHA ROIMH PHINSIN		32,095,175	29,119,748
Sócmhainn maoinithe sochair scoir iarchurtha	14c	155,978,981	138,159,674
Oibleagáidí sochair scoir	14b	(155,978,981)	(138,159,674)
SÓCMHAINNÍ IOMLÁNA LÚIDE DLITEANAIS REATHA		32,095,175	29,119,748
GLANSÓCMHAINNÍ/(DLITEANAIS)		32,095,175	29,119,748
Cúlchistí			
Cuntas caipitil	12	21,309,255	21,716,312
Barrachas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim coinnithe		10,785,920	7,403,436
		32,095,175	29,119,748

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 19 mar chuid de na ráitis airgeadais seo. Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

An tUas. Fintan Gorman - Cathaoirleach
16 Nollaig 2021

Bernadette Orbinski Burke - Comhalta an Bhoird
16 December 2021

Ráiteas ar Shreafaí Airgid do na 12 Mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	2020	2019
	€	€
Glansreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		
Barrachas Ioncaim Thar Caiteachas	2,975,427	1,103,701
Dímheas agus Laige ar Shócmhainní Seasta	1,829,906	2,130,088
(Méadú)/Laghdú ar Infháiltais	133,313	(515,400)
(Méadú)/Laghdú ar Mhéideanna Iníoctha	(1,360,857)	(211,510)
(Brabús) / Caillteanas ar dhíolachán sócmhainní seasta	(166,996)	(276,792)
Glan-ús	22,879	23,016
(Méadú)/Laghdú ar an bhFardal	(1,565,498)	38,738
Glan-insreabhadh/(Eis-sreabhadh) Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin	1,868,174	2,291,841
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíocht		
Íocaíochtaí chun Maoine, Gléasra & Trealamh a fháil	(1,428,047)	(3,966,484)
Fáltais ó dhiúscairtí Maoine, Gléasra & Trealamh	172,194	289,872
Glan-insreabhadh/(Eis-sreabhadh) Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta	(1,255,853)	(3,676,612)
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe		
Glan-ús	(22,879)	(23,016)
Glan-insreabhadh/(Eis-sreabhadh) Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe	(22,879)	(23,016)
Glanmhéadú / (Laghdú) in airgead tirim agus i gcoibhéisí airgid	589,442	(1,407,787)

Ráiteas ar Shreafaí Airgid do na 12 Mhí go dtí an 31 Nollaig 2020 (ar lean.)

	2020	2019
	€	€
Réiteach ar Ghlan-insreabhadh/(Eis-sreabhadh) Airgid le gluaiseachtaí glanchistí		
(Méadú)/Laghdú ar airgead tirim	589,442	(1,407,787)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag tús na bliana	14,905,070	16,312,857
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana	15,494,512	14,905,070

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 19 mar chuid de na ráitis airgeadais seo. Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

An tUas. Fintan Gorman - Cathaoirleach
16 Nollaig 2021

Bernadette Orbinski Burke - Comhalta an Bhoird
16 Nollaig 2021

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2020

1. Beartais Chuntasaíochta

Tá bunús na cuntasaíochta agus na mbeartas suntasach cuntasaíochta ar ghlac lascach Intíre Éireann leo leagtha amach thíos. Cuireadh i bhfeidhm iad go léir go comhsheasmhach i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh lascach Intíre Éireann faoin Acht lascaigh 2010 le ceannoifig ag 3044 Céide an Locha, Campas Gnó Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath 24, D24 Y265.

Is iad príomhchuspóirí lascach Intíre Éireann acmhainn iascaigh intíre na hÉireann a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú.

Is Aonán Tairbhe Poiblí (PBE) é lascach Intíre Éireann.

b) An Ráiteas ar Chomhlíonadh

Ullmhaíodh ráitis airgeadais lascach Intíre Éireann don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2020 de réir na reachtaíochta is infheidhme, agus le FRS 102 An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais sa RA.

c) Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, ach amháin i gcás sócmhainní agus dliteanais áirithe a thomhaistear ag luachanna córa mar a mhínítear sna beartais chuntasaíochta thíos.

Tá na ráitis airgeadais san fhoirm atá ceadaithe ag an Aire Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide le comhthoiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht lascaigh Intíre 2010. Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach chun déileáil le míreanna a mheastar a bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais lascach Intíre Éireann.

d) Ioncam

Deontais Oireachtais

Tuairiscítear ioncam ó Dheontais Oireachtais ar bhonn fáltas airgid.

Tuairiscítear ioncam ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail faoina scéim Áineasa Tuaithe ar bhonn fabhráithe.

Tuairiscítear ioncam ón Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide maidir leis an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD) agus an Scéim Tacaíochta d'Iascairí Eascann ar bhonn fabhráithe.

Tuairiscítear an t-ioncam eile go léir ar bhonn fabhráithe.

Aisíocaíochtaí de dheontais a íocadh

Bíonn deontais a íoctar inaisíoctha i gcúinsí áirithe, amhail leachtú/díscaoileadh na cuideachta faighteora, nó mura gcomhlíontar coinníollacha an deontais. Aithnítear aisíocaíochtaí deontais nuair is dócha go bhfaighidh lascach Intíre Éireann an t-airgead agus gur féidir an méid a mheas go hiontaofa; mar sin tuairiscítear iad ar bhonn fabhráithe.

Ioncam ó ús

Aithnítear ioncam ó ús ar bhonn fabhraithe ag baint úsáide as modh an ráta úis éifeachtaigh.

Ioncam Eile

Aithnítear ioncam eile ar bhonn fabhraithe seachas an ciste Caomhnaithe, fíneálacha & forghéillte, díolachán foilseachán agus táillí iarratais um Shaoráil Faisnéise, a thuairiscítear ar bhonn airgead tirim faighte.

e) Cuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitil an méid ioncaim gan amúchadh a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach.

e) Maoin, Gléasra agus Trealamh

Luaitear maoin, gléasra agus trealamh ag costas lúide dímheas carntha, arna choigeartú d'aon fhoráil do laige. Soláthraítear dímheas ar gach maoin, gléasra agus trealamh, seachas talamh ruilse agus saothar ealaíne, ag rátaí a mheastar a dhíscríobhfaidh an costas lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne ar bhonn na líne dírí thar a saolta úsáideacha measta, mar seo a leanas:

(i) Buildings and Hatcheries	2%
(ii) Motor Vehicles	20%
(iii) Field Equipment	25%
(iv) Laboratory Equipment	33⅓%
(v) Boats	10%
(vi) Trailers	10%
(vii) Engines	20%
(viii) Furniture and Office Equipment	20%
(ix) Computers	33⅓%

Léiríonn luach iarmharach an méid measta a gheofar faoi láthair ó dhiúscairt sócmhainne, tar éis costais mheasta diúscartha a asbhaint, dá mbeadh an tsócmhainn in aois cheana féin agus sa riocht a mbeifí ag súil leis ag deireadh a ré úsáidí.

Má tá fianaise oibiachtúil ann go bhfuil laige ar luach sócmhainne, aithnítear cailteanas laige sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sa bhliain.

f) Fardal

Is éard atá san fhardal earraí le hathdhíol, agus aithnítear é sna ráitis airgeadais ag an gceann is ísle de Chostas agus Glanluach Inréadaithe (NRV). Ríomhtar an costas ar bhonn 'an ceann is túisce isteach is túisce amach' (FIFO) agus áirítear leis gach costas ceannaigh. Is é NRV an praghas díola (iarbhír nó measta) lúide na costais chríochnaithe riachtanacha go léir. Ríomhtar stoc san fheirm éisc le ráta básmhairéachta measta 60%.

g) Infháltais

Aithnítear infháltais ag luach cóir, lúide foráil le haghaidh fiach amhrasach. Is foráil shonrach í an fhoráil le haghaidh fiach amhrasach, agus bunaítear é nuair a bhíonn fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh Iascach Intíre Éireann in ann na suimeanna go léir atá dlite dó a bhailiú. Aithnítear gach gluaiseacht san fhoráil d'fhiacha amhrasacha sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe.

h) Léasanna Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas cíosa faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe thar shaolré an léasa. Aithnítear caiteachas ar bhonn na líne dírí thar an tréimhse léasa, ach amháin i gcás ina bhfuil méaduithe cíosa nasctha leis an ráta boilscithe ionchais, agus sa chás sin aithnítear na méaduithe sin nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon dreasachtaí léasa a fhaightear thar shaolré an léasa.

i) Sochair Fostaithe

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair gearrthéarmacha ar nós pá saoire mar speansas sa bhliain, agus áirítear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana san fhiigiúr Méideanna Iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Bhunaigh Iascach Intíre Éireann a scéim pinsin sochair shainithe féin roimhe seo, arna maoiniú go bliantúil ar bhonn íoc mar a úsáidtear ó airgead a sholáthraíonn an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus ó ranníocaíochtaí a asbhaintear ó thuarastail na mball foirne, ar méideanna iad a choinnítear. Feidhmíonn Iascach Intíre Éireann freisin an Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair (“Scéim Aonair”), ar scéim sochair shainithe í do sheirbhísigh phoiblí inphinsin arna gceapadh ar an 1 Eanáir 2013 nó dá éis. Íoctar ranníocaíochtaí ball na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER).

Léiríonn costais phinsin na sochair phinsin atá saothraithe ag fostaithe, agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin na foirne. Aithnítear méid atá comhionann leis an muirear pinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé in-aisghabhála, agus fritháirithe ag deontais a fhaightear sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a urscaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn as dliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach, agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid atá in-aisghabhála ón Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide.

Léiríonn na ráitis airgeadais, ag luach cóir, na sócmhainní agus na dliteanais a eascraíonn as oibleagáidí pinsin Iascach Intíre Éireann agus aon mhaoiniú gaolmhar, agus aithníonn siad na costais a bhaineann le sochair phinsin a sholáthar sna tréimhsí cuntasaíochta ina saothraíonn fostaithe iad. Déantar dliteanais na scéime sochair scoir a thomhas ar bhonn achtúireach ag baint úsáide as modh an aonaid chreidmheasa réamh-mheasta.

j) Breithiúnais agus Meastacháin Chriticiúla Cuntasaíochta

Éilítear le hullmhú na ráiteas airgeadais ar an mbainistíocht breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh a dhéanann difear do na méideanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dliteanais amhail dáta an chlár chomhardaithe agus na méideanna a thuairiscítear le haghaidh ioncam agus speansas i rith na bliana. Mar sin féin, ciallaíonn nádúr an mheastacháin go bhféadfadh na torthaí iarbhir a bheith difriúil ó na meastacháin sin. Bhí an tionchar is suntasaí ag na breithiúnais seo a leanas ar mhéideanna aitheanta sna ráitis airgeadais.

Laige Maoine, Gléasra agus Trealamh

Déantar athbhreithniú ar shócmhainní atá faoi réir amúchta le haghaidh laige aon uair a thugann imeachtaí nó athruithe ar chúinsí le fios go bhféadfadh sé nach mbeadh an tsuim ghlanluacha in-aisghabhála. Aithnítear cailteanas laige don mhéid a sháraíonn suim ghlanluacha na sócmhainne a méid in-aisghabhála. Is é an méid in-aisghabhála an méid is airde de luach cóir sócmhainne lúide costas díola agus an luach in úsáid.

Ar mhaithe le laige a mheasúnú, déantar sócmhainní a ghrúpáil ag na leibhéil is ísle dá bhfuil sreafaí airgid inaitheanta go leithleach ann (aonaid ghiniúna airgid). Déantar athbhreithniú ar shócmhainní neamhairgeadais a d'fhulaing laige le haghaidh aisiompú féideartha den laige ag gach dáta tuairiscithe.

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbhreithniú déanta ag na Stiúrthóirí ar shaolréanna sócmhainní agus ar luachanna iarmharacha gaolmhara na n-aicmí sócmhainní seasta go léir, agus go háirithe, ar shaolré úsáideach eacnamaíoch agus luachanna iarmharacha daingneán agus feisteas, agus chinn siad go bhfuil saolré sócmhainní agus luachanna iarmharacha oiriúnach.

Forálacha

Déanann Iascach Intíre Éireann forálacha maidir le hoibleagáidí dlíthiúla agus inchiallaithe, arb eol dó a bheith gan réiteach ag dáta deiridh na tréimhse. Tríd is tríd déantar na forálacha seo bunaithe ar fhaisnéis stairiúil nó ar fhaisnéis ábhartha eile, arna choigeartú le haghaidh treochtaí le déanaí nuair is ábhartha. Mar sin féin, is meastacháin iad ar chostais airgeadais imeachtaí nach dtarlódh go ceann roinnt blianta, b'fhéidir. Mar thoradh air seo agus an leibhéal éiginnteachta a bhaineann leis na torthaí deiridh, d'fhéadfadh go mbeadh difríocht shuntasach idir an toradh iarbhir agus an toradh a mheastar.

Oibleagáidí Sochair Scoir

Déantar na boinn tuisceana is bun leis na luachálacha achtúireacha dá gcinntear na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí ardaithe ar leibhéil cúitimh amach anseo, rátaí básmhaireachta agus rátaí treochta costas cúram sláinte) a nuashonrú ar bhonn bliantúil bunaithe ar dhálaí eacnamaíocha reatha, agus maidir le haon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir.

D'fhéadfadh na nithe seo a leanas tionchar a imirt ar na boinn tuisceana:

- (i) an ráta lascaine, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta
- (ii) leibhéil cúitimh amach anseo, coinníollacha an mhargaidh saothair amach anseo

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

2 Deontais Oireachtais

Is éard atá sna Deontais Oireachtais a vótáladh don IIÉ ó Vóta 29 Cumarsáid, Gníomhú ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Fotheideal E3 lascaigh Intíre mar a léirítear sna ráitis airgeadais:

	2020	2019
Iascach Intíre Éireann	€	€
Deontas Caiteachais Reatha	27,497,441	28,027,736
Deontas Caiteachais Reatha - NSAD	226,916	576,605
Deontas Caiteachais Caipitil	2,525,089	2,655,218
	30,249,446	31,259,559

	2020	2019
	€	€
3 Ioncam Eile		
Obair ar chonradh	1,644,589	971,337
Ioncam feirme éisc	233,472	352,864
Ioncam Ceada	366,119	586,628
Ioncam Ceadúnais		
Slat	400,392	
Iascaireacht Tráchtála	43,249	
Déileálaithe Cuid X	34,790	
Iascaigh Stáit	72,055	550,486
Maoiniú um Chaomhnú Bradán	260,691	388,324
Fíneálacha & Forghéilleadh (a)	85,036	124,531
Rátaí Iascaigh	234,124	234,318
An Roinn Coimirce Sóisialaí - Fostaíocht Phobail	9,678	86,827
Brabús (Caillteanas) ar Dhíolachán Sócmhainní Seasta	166,996	276,792
Ilghnéitheach	17,790	1,361
	3,568,981	3,630,074

(a) Le linn 2020, íocadh suimeanna arbh fhiú €20,053 iad as an Vóta Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil faoi Alt 315(3) den Acht Iascaigh (Comhdhlúthú) 1959. Tá siad seo san áireamh i bhFíneálacha agus Forghéilleadh (2019: €22,065).

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

Nótaí		2020	2019
4 Riarachán	6	€	€
Costais foirne agus táillí Comhaltaí an Bhoird	8e	4,696,872	4,563,627
Costais oifige		303,868	332,740
Ús bainc		22,876	24,088
Fógraíocht & faisnéis phoiblí		44,947	83,036
Poiblíocht agus promóisean		129,766	160,799
Táillí gairmiúla		163,013	229,486
Táille iniúchta		36,300	33,000
Speansais an Bhoird		5,605	32,752
Táillí Dí		20,525	31,399
Árachas		56,145	51,540
Dímheas	9	456,359	432,164
Caiteachas Ríomhaireachta	8d	132,387	156,122
Ilghnéitheach	8b	79,382	111,119
Foráil dhrochfhiacha	8b	106,396	54,983
		6,254,441	6,296,855

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

Nótaí		2020	2019
		€	€
5 Oibríochtaí			
Costais foirne	6	20,582,313	21,643,066
Costais oifige	8e	709,792	633,598
Sábháilteacht *		(145,554)	708,652
Oiliúint		322,170	421,464
Táillí Dlí		158,203	251,704
Táillí gairmiúla		1,289,647	1,799,244
Deisiúcháin & cothabháil	8e	127,973	97,725
Soláthairtí allamuigh		324,285	337,762
Oibreacha Forbartha	8c	270,678	364,395
Soláthairtí Forbartha	8c	500,248	790,400
Rith & cothabháil feithiclí & bád	8a	1,132,006	1,346,675
Costais saotharlainne		41,098	39,957
Ceannach iasc & bia éisc		161,307	151,373
Árachas		272,403	267,005
Dímheas	9	1,373,547	1,697,924
Ilghnéitheach	8b	331,692	286,393
Caiteachas Ríomhaireachta	8d	149,615	159,549
Coimisiún ceadúnas agus ceadanna		36,578	56,693
		27,638,001	31,053,579
Caiteachas iomlán		33,892,442	37,350,434

* Áiríodh go mícheart sa chaiteachas sábháilteachta do 2019 €477,730 i ndáil le héadaí oibre. Bhí sé seo mar chuid d'ordú ilbhliantúil agus ceartaíodh é i bhfigiúr 2020 (féach nóta 16).

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	2020	2019
	€	€
5a Costais Chomhairleachta - Sonraí		
Feabhas Gnó	76,834	98,520
Airgeadas	48,088	76,898
AD/Pinsean	82,467	93,300
Táillí Dlí	178,729	283,104
Innealtóir Comhairleach	22,290	33,875
Suirbhé Eascann	22,400	24,100
Íocaíochtaí Scéim Tacaíochta Eascann *	689,160	1,325,340
Comhairleoir Timpeallachta	196,786	97,461
Seirbhísí Leighis	54,079	29,973
Seirbhísí Tréidliachta	19,628	18,434
Rianú Míolta	-	33,558
Eile	33,126	38,979
Caipiteal Eile	52,795	103,853
CP / Margaíocht	148,886	124,952
Maoin/Pleanáil	20,088	-
Iomlán	1,645,356	2,382,347

* Tairgeann an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide íocaíocht chúitimh tríd an Scéim Tacaíochta d'iascairí Eascann d'iar-iascairí eascann a raibh ceadúnas/cead acu dul i ngleic leis an iascach eascann tráchtála in 2007.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

6 Luach Saothair agus Costais Pá Eile			
		2020	2019
		€	€
6a	Tuarastail & pá *	19,008,556	19,051,688
	Táillí Comhaltaí an Bhoird 7	65,238	61,534
	Taisteal & cothú - Náisiúnta	641,661	1,030,513
	Taisteal & cothú - Idirnáisiúnta	9,256	61,793
	Is iad na costais pinsin 14a	5,554,474	6,001,165
		25,279,185	26,206,693

Atá san áireamh i dtuarastail agus pá:

- suimeanna iomlána de €1.309m íoctha le 246 ball foirne (2019: €1.247m íoctha le 269 ball foirne) maidir le híocaíochtaí uaireanta neamhshóisialta
- Íocadh sochar foircinn amháin in 2020
- Íocadh 3 shocrú in 2020 arbh fhiú €57,662 san iomlán iad

		2020	2019
Líon na bhfostaithe		Uimhir	Uimhir
Bainistíochta & cléireachais		68	67
Taighde / teicniúil		270	253
Eile		1	1
Total Staff		339	321

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

6b Raon tuarastail sochair fostaithe gearrthéarmacha		Líon na bhFostaithe	
Ó	Go dtí	2020	2019
€ 60,000	€ 69,999	43	36
€ 70,000	€ 79,999	17	3
€ 80,000	€ 89,999	4	9
€ 90,000	€ 99,999	6	1
€ 100,000	€ 109,999	2	4
€ 110,000	€ 119,999	3	-
€ 120,000	€ 129,999	-	-
€ 130,000	€ 139,999	-	-
€ 140,000	€ 149,999	1	-
€ 150,000	€ 159,999	-	-
€ 160,000	€ 169,999	-	-
€ 170,000	€ 179,999	-	1

Nóta: chun críocha an nochta seo, áirítear le sochair fostaithe gearrthéarmacha i ndáil le seirbhísí a soláthraíodh le linn na tréimhse tuairiscithe ná tuarastal, ragobair, liúntais agus íocaíochtaí eile a dhéantar thar ceann an fhostaí, ach ní áirítear prsi an fhostóra.

6c Sochair Fostaithe Comhiomlána	2020	2019
	€	€
Tuarastal foirne agus sochair ghearrthéarmacha Foireann Bhuan	16,288,236	16,475,239
Tuarastal foirne agus sochair ghearrthéarmacha Foireann ar Chonradh	954,150	960,491
Costais sochar scoir	5,554,474	6,001,165
Ranníocaíocht an fhostóra le leas sóisialta	1,807,369	1,670,553
	24,604,229	25,107,448

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

6d Sochair Ghearrthéarmacha na Foirne	2020	2019
	€	€
Bunphá	15,663,684	14,645,393
Ragobair	12,850	14,734
Liúntais	1,320,421	1,302,477
	16,996,955	15,962,604

*Tuarastail agus pá Sochar comhchineáil

Tar éis comhairle dlí cánach a fháil, d'aontaigh IIÉ dliteanas do 2018 de €192,151 móide ús de €14,110 iomlán €206,261. Bunaíodh dliteanas €71,397 lena n-áirítear ús (€3,998) do 2019, suas go dtí 31.10.19. Íocadh é seo i mí na Samhna 2019. Tá feithiclí páirceáilte anois ag bunáit nó faoi ghlas in áit ainmnithe agus tá bearta glactha ag IIÉ chun comhlíonadh na gCoimisinéirí loncaim a áirithiú amach anseo. Tá dhá réimse ag fanacht le faomhadh na gCoimisinéirí loncaim, ach tá an dliteanas iomlán féideartha san áireamh sa chomhaontú. Ba iad na príomhcheisteanna a bhí faoi dhíospóid ná glaonna amach na foirne ar an uainchláir agus glaonna amach na foirne a sceidealú.

6e Príomhphearsanra Bainistíochta

Tá príomhphearsanra bainistíochta in Iascach Intíre Éireann comhdhéanta de chomhaltaí an Bhoird, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, an Ceann Airgeadais & Lóistíochta, an Ceann Oibríochtaí, an Ceann Forbartha Gnó, an Ceann Taighde & TFC, an Ceann Acmhainní Daonna agus Stipinn Chomhaltaí an Bhoird (Sonraí i Nóta 7). Tá luach iomlán na sochar fostaithe don phríomhphearsanra bainistíochta leagtha amach thíos:

	2020	2019
	€	€
Tuarastal	785,533	736,179
Liúntais	-	-
Sochair Fhoircinn	-	-
Árachas Sláinte	-	-
	785,533	736,179

Ní áiríonn sé seo luach na sochar scoir a saothraíodh sa tréimhse. Tá na príomhphearsanra bainistíochta, seachas Chomhaltaí an Bhoird, ina mbaill de scéim pinsin Iascach Intíre Éireann agus ní théann a dteidlíochtaí chuige sin thar théarmaí scéim pinsean na seirbhíse poiblí samhla.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

6f Luach Saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin

Bhí luach saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin comhdhéanta de:

	2020	2019
	€	€
POF roimhe 01/01/2020 - 30/06/2020		
Buntuarastal Bliantúil	83,872	148,909
Riaráistí	3,425	21,833
Iomlán	87,297	170,742
POF eatramhach 01/07/2020 - 30/11/2020	53,007	-
POF reatha 02/11/2020 - 31/12/2020	24,211	-
POF iomlán 2020	164,515	170,742

Is ball é an POF de scéim pinsin Iascach Intíre Éireann agus ní théann a theidlíochtaí thar an teidlíocht chaighdeánach i scéim aoisliúntais sochair shainithe samhla na hearnála poiblí. Ní áirítear anseo luach na sochar scoir a saothraíodh sa tréimhse. Léiríonn an luach saothair a thaispeántar thuas tuarastal do phost POF amháin. Bhí na 3 fhostaí fostaithe ag IIÉ i ról éagsúla roimh an bpost POF agus ina dhiaidh. Fuair an POF cúiteamh taistil agus cothabhála de €5,800 in 2020 (2019: €9,640). Ní dhearnadh aon íocaíochtaí le haon duine de na sealbhóirí poist POF faoi scéimeanna pá a bhaineann le feidhmíocht sa tréimhse. Ba é €142,421 an Tuarastal Bliantúil don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin ar an 31 Nollaig 2020. Bhain sé úsáid as feithicil IIÉ freisin.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

7 Íocadh na méideanna seo a leanas le comhaltaí an Bhoird do na 12 mhí dar críoch an 31 Nollaig 2020

	Bord	Coiste Riosca & Iniúchta	Fo-choiste straitéiseach AD	Fo-choiste Maoine	Míleáiste & Cothú	Táillí & Luach Saothair
	2020	2020	2020	2020	2020	2020
Líon na gCruinnithe						
Fintan Gorman (Cathaoirleach) ^G	17	2		1	2,244	11,970
An tOll. Frances Lucy ^{A, B, I}	4	2			435	-
Sean Coady ^{F, G, H, I}	15			1	699	7,098
Patrick Gibbons ^A	17	6			38	7,695
Bernadette Orbinski Burke ^A	15	5			-	7,695
Seamus Boland ^E	15		3		1,104	7,695
Michael McGreal ^{E, G}	17		3	1	-	7,695
Marie Louise Heffernan ^A	16				900	7,695
Fiona Walsh ^A	13	4			-	7,695
					5,420	65,238

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

Íocadh na méideanna seo a leanas le comhaltaí an Bhoird do na 12 mhí dar críoch an 31 Nollaig 2019

Bord	Míleáiste & Cothú	Táillí & Luach Sathair	Cruinnithe ar Freastalaíodh orthu
	2019	2019	2019
Fintan Gorman (Cathaoirleach) ^A	10,535	11,970	11
An tOll. Frances Lucy ^A	1,879	-	10
Martin McEnroe ^{C,D}	812	1,160	1
Niall Greene ^D	-	3,848	5
Sean Coady ^{C,D,F}	5,349	8,455	11
Patrick Gibbons ^{A,C}	690	7,695	11
Bernadette Orbinski Burke ^A	324	7,695	9
Seamus Boland		5,982	7
Michael McGreal	3,025	5,982	8
Marie Louise Heffernan	5,011	5,130	8
Fiona Walsh	-	3,617	5
	27,625	61,534	

Ba é líon iomlán na gcruinnithe a reáchtáladh in 2020 ná 27 (2019: 18 gcruinniú)

Ní bhfuair an tOll. Frances Lucy táille Boird faoin bprionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin (OPOS) Ní bhfuair Sean Coady táille ón 7 Nollaig 2020 nuair a athcheapadh ar an mbord é faoin bprionsabal OPOS.

Tá roinnt comhaltaí ag freastal ar Fho-choistí an Bhoird freisin:

- A** Léiríonn sé Comhaltas ARC
- B** Tháinig an téarma oifige 5 bliana chun deiridh ar an 23 Márta 2020
- C** Léiríonn sé an Fo-choiste Cosanta
- D** Léiríonn sé an Fo-choiste Bradán
- E** Léiríonn sé an Fo-choiste straitéiseach AD
- F** Is é Sean Coady ionadaí na foirne ar an mBord agus áirítear PRSI an Fhostóra ar a tháille a thaispeántar thuas. Bhí OPOS i bhfeidhm ón 7 Nollaig 2020 i leith
- G** Léiríonn sé an Fo-choiste Maoine
- H** Tháinig an téarma oifige 5 bliana chun deiridh ar an 16 Samhain 2020
- I** Athcheaptha ar an 7 Nollaig

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	Nótaí	2020	2019
		€	€
8a Rith & cothabháil feithiclí & bád			
Árachas Feithiclí		89,539	102,580
Deisiúcháin & cothabháil feithiclí		235,629	280,088
Breosla feithiclí		348,973	457,577
Árachas Bád		55,154	43,596
Deisiúcháin & cothabháil bád		86,608	111,438
Breosla bád		23,227	36,242
Carranna ar Cíos faoi cheilt		1,604	2,509
Stóráil Bád & Feithiclí		6,098	8,556
Carranna ar cíos go ginearálta		268,804	264,064
Costais reatha eile		16,370	40,025
		1,132,006	1,346,675
8b Ilghnéitheach			
Irisí / tréimhseacháin		1,116	3,904
Costais Chruinnithe		13,507	48,304
Cúiréir		12,274	9,225
Caiteachas Saoráidí		76,555	67,166
Vacsáiní Éisc		744	2,761
Costais Ghorlainne		30,103	35,935
Soláthairtí Tí		10,327	20,878
Glantachán		86,817	53,175
Slándáil		58,358	46,223
Deisiúcháin & cothabháil trealamh		92,028	59,580
Foráil Dhrochfhiacha		105,679	54,983
Díscríobh Drochfhiacha		717	-
Trealamh faoi bhun €500		22,798	39,906
Ilghnéitheach		6,447	10,455
		517,470	452,495

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	2020	2019
	€	€
8c Caiteachas Forbartha		
Fochonradh / gléasra ar cíós	265,103	360,858
Soláthairtí forbartha	500,248	790,400
Oibreacha Athshlánaithe	5,575	3,537
	770,926	1,154,795
8d Caiteachas Ríomhaireachta		
Tomhaltáin ríomhaire	30,508	10,010
Bogearraí ríomhaire	79,410	114,621
Cothabháil & Ceadúnú Ríomhairí	172,084	191,040
	282,002	315,671
8e Costais oifige		
Priontáil & Páipéarachas	65,493	83,162
Postas & teilefón	88,855	88,814
Fóin phóca & Leathanbhanda & Crainn Aeróga & Cumarsáid Lasmuigh den Láthair	426,051	313,538
Cíos & rátaí	102,381	103,179
Teas & solas	250,044	247,872
Deisiúcháin & cothabháil	208,809	227,498
	1,141,633	1,064,063

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

9 Maoin, Gléasra & Trealamh

	Talamh, foirgnimh, iascaigh & gorlanna	Mótarfheithicilí	Bád & innill	Trealamh allamuigh & saotharlainne, lena n-áirítear	Leantóirí, Trosán, trealamh oifige & ríomhairí	Iomlán
	€	€	€	€	€	€
Costas nó luacháil						
Amhail 1 Eanáir 2020	21,355,750	5,553,562	6,554,964	6,029,017	2,852,470	42,345,763
Athaicmiú 1 Eanáir 2020	(12,193)	-	-	1,451	10,742	-
Breisiúcháin don bhliain	746,304	191,867	69,501	246,832	173,543	1,428,047
Diúscairtí don bhliain	-	(370,511)	(206,528)	(39,141)	(7,745)	(623,925)
Amhail 31 Nollaig 2020	22,089,861	5,374,918	6,417,937	6,238,159	3,029,010	43,149,885
Dímheas						
Amhail 1 Eanáir 2020	5,093,307	4,002,481	3,415,698	5,448,210	2,669,755	20,629,451
Athaicmiú 1 Eanáir 2020	(203)	-	-	282	(79)	-
Muirear don bhliain	449,015	446,596	480,330	305,730	148,235	1,829,906
Diúscairtí don bhliain	-	(370,511)	(206,528)	(33,943)	(7,745)	(618,727)
Amhail 31 Nollaig 2020	5,542,119	4,078,566	3,689,500	5,720,279	2,810,166	21,840,630
Glanluach de réir na Leabhar						
Amhail 1 Eanáir 2020	16,262,443	1,551,081	3,139,266	580,807	182,715	21,716,312
Glanghluaiseacht	285,299	(254,729)	(410,829)	(62,927)	36,129	(407,057)
Amhail 31 Nollaig 2020	16,547,742	1,296,352	2,728,437	517,880	218,844	21,309,255

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

9 Maoin, Gléasra & Trealamh (ar lean.)

Maidir le Bliain Roimhe

	Talamh, foirgnimh, iascaigh & gorlanna	Mótarfheithiclí	Bád & innill	Trealamh allamuigh & saotharlainne, lena n-áirítear Leantóirí	Troscán, trealamh oifige & ríomhairí	Iomlán
	€	€	€	€	€	€
Costas nó luacháil						
Amhail 1 Eanáir 2019	20,945,219	5,208,221	5,563,823	5,882,122	2,781,959	40,381,344
Athaicmiú 1 Eanáir 2019	-	-	(24,960)	24,960	-	-
Breisiúcháin don bhliain	410,531	1,904,762	1,325,517	196,448	129,226	3,966,484
Diúscairtí don bhliain	-	(1,559,421)	(309,416)	(74,513)	(58,715)	(2,002,065)
Amhail 31 Nollaig 19	21,355,750	5,553,562	6,554,964	6,029,017	2,852,470	42,345,763
Dímheas						
Amhail 1 Eanáir 2019	4,671,503	4,902,934	3,137,054	5,204,888	2,571,969	20,488,348
Athaicmiú 1 Eanáir 2019	-	-	(3,702)	3,702	-	0
Muirear don bhliain	421,804	658,968	590,029	302,786	156,501	2,130,088
Diúscairtí don bhliain	0	(1,559,421)	(307,683)	(63,166)	(58,715)	(1,988,985)
Amhail 31 Nollaig 2019	5,093,307	4,002,481	3,415,698	5,448,210	2,669,755	20,629,451
Glanluach de réir na Leabhar						
31 Nollaig 2018	16,273,716	305,287	2,426,769	677,234	209,990	19,892,996
Glanluach de réir na Leabhar						
31 Nollaig 2019	16,262,443	1,551,081	3,139,266	580,807	182,715	21,716,312

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

10 Anailís ar infháltais

	2020	2019
	€	€
Féichiúnaithe trádála etc.	1,012,532	1,188,637
Ioncam Fabhraithe	300,071	18,008
Foráil dhrochfhiacha	(600,658)	(494,979)
Réamhíocaíochtaí Eile	108,692	242,284
	820,637	953,950

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

11 Anailís ar mhéideanna iníoctha

	2020	2019
	€	€
11a Ioncam larchurtha		
Ioncam Conartha larchurtha	104,300	119,870
An Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta - Ciste Áineasa Tuaithe	171,885	171,885
An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta	944,942	1,521,480
Scéim Cruatain Eascann	1,011,067	1,200,000
Ioncam Iomlán larchurtha	2,232,194	3,013,235
Cistí coinnithe ar iontaobhas		
Ciste um Chaomhnú Bradán	3,412,230	3,374,955
Creidiúnaithe trádála agus fabhruithe	3,156,014	2,623,757
	8,800,438	9,011,947

Gintear Cistí um Chaomhnú Bradán ó dhíolachán ceadúnas slatiascaireachta bradán agus ceadúnas iascaireachta tráchtála. Athinfheistítear an t-ioncam a ghintear ón gCiste um Chaomhnú Bradán chun téarnamh ár stoc bradán agus ár ngnáthóg a chur chun cinn, ag cur san áireamh breithnithe a bhaineann le féidearthacht an tionscadail, le hinfhaighteacht maoinithe agus le luach ar airgead.

Tá an Ciste á bhainistiú ag Iascach Intíre Éireann agus tuairiscítear é mar Chreidiúnaí ar an ráiteas ar an staid airgeadais. Nuair a thabhaíonn Iascach Intíre Éireann caiteachas díreach ar thionscadail a bhaineann le gníomhaíochtaí an Chiste, déantar é a aisíoc ón gCiste. Cuirtear caiteachas díreach IIÉ de mhuipear ar an ioncam agus Caiteachas agus ar na cúlchistí ioncaim coinnithe. Tuairiscíonn Iascach Intíre Éireann aisíocaíocht as an gCiste mar Ioncam Eile (Nóta 3) ar bhonn fáltas airgid. Tuairiscítear gach idirbheart eile a bhaineann leis an gCiste, lena n-áirítear íocaíochtaí le tríú páirtithe, mar ghluaiseachtaí i bhfigiúr na gCreidiúnaithe.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

11 Anailís ar mhéideanna iníoctha (ar lean.)

Nochtar thíos idirbhearta maidir leis an gCiste um Chaomhnú Bradán in 2019..

	2020	2019
	€	€
Iarmhéid Tosaigh	3,412,230	3,374,955
Fáltais	418,811	477,010
Ús a saothraíodh	19	571
Caiteachas		
Árachas SCF agus Dliteanas Fostóra agus Poiblí	(7,086)	(7,086)
Le tríú páirtithe	(53,477)	(44,896)
Le IIÉ*	(260,691)	(388,324)
Iarmhéid Deiridh	3,509,806	3,412,230

* Tuairiscíonn IIÉ é mar Ioncam Eile.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	Ioncam Conartha Iarchurtha	Áineas Tuaithe	NSAD	Iascairí Eascann Scéim Tacaíochta	Slatiascaireacht le haghaidh	Gach Eolaíochta Eascan	Iomlán
	A	B	C	D	E	F	
armhéid Tosaigh	104,300	171,885	944,942	1,011,067	-		2,232,194
Fáltais sa bhliain	14,347	-	-		140,000		154,347
Scaoilte chuig Ioncam agus Caiteachas				(251,000)		251,000	-
Iarmhéid Deiridh	(27,355)	-	(226,916)	(760,067)	(129,534)		(1,143,872)
	91,292	171,885	718,026	-	10,466	251,000	1,242,669

- A Ioncam Ceadúnais, Staidéar Breac Géiniteach i gcás ioncam conartha
- B Cuireann an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail maoiniú ar fáil ón gCiste Áineasa Tuaithe chun príomhthionscadail slatiascaireachta a fhorbairt i limistéir thuaithe
- C Cuireann an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide maoiniú ar fáil d'aon duine, club slatiascaireachta etc. a bhfuil spéis acu i bhforbairt agus i bhfeabhsú slatiascaireachta agus/nó iascaigh na hÉireann faoin Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD).
- D Tairgeann an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide íocaíocht chúitimh tríd an Scéim Tacaíochta d'Iascairí Eascann d'iar-iascairí eascann a raibh ceadúnas/cead acu dul i ngleic leis an iascach eascann tráchtála in 2007.
- E Tá maoiniú deonaithe ag Iascach Intíre Éireann le tacaíocht ó Chiste na gCuntas Díomhaoín a rachaidh chun tairbhe do thionscnaimh ó ghrúpaí in Éirinn atá i mbun slatiascaireachta do thosaitheoirí.
- F Is tionscnamh taighde comhoibríoch é Eascanna Eolaíochta ina bhfuil eolaithe de chuid IIÉ agus roinnt iar-iascairí eascann chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar eolas náisiúnta ar an speiceas agus ar a acmhainn téarnaimh sa mheántéarma agus san fhadtéarma.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

12 Cuntas caipitil

	2020	2019
	€	€
Iarmhéid amhail 1 Eanáir	21,716,312	19,892,996
Aistriú (go) / ó Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim coinnithe		
Chun ceannacháin sócmhainní seasta a mhaoiniú	1,428,047	3,966,484
Méid Scaoilte ar Dhiúscairt Sócmhainní Seasta	(5,198)	(13,080)
Amúchadh i gcomhréir le dímhéas sócmhainní	(1,829,906)	(2,130,088)
	(407,057)	1,823,316
Deiridh	21,309,255	21,716,312

13 Nochtaí Páirtithe Gaolmhara

Glacann Iascach Intíre Éireann nósanna imeachta de réir na dtreoirínte eisithe ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe a chlúdaíonn leasanna pearsanta chomhaltaí an Bhoird. I ngnáthchúrsa an ghnó, féadfaidh Iascach Intíre Éireann deontais a cheadú nó socruithe conartha eile a dhéanamh le haonáin ina bhfuil comhaltaí Boird Iascaigh Intíre Éireann fostaithe nó a bhfuil leas eile acu iontu.

I gcásanna ina bhféadfadh coinbhleacht leasa a bheith ann, ní fhaigheann comhaltaí Boird doiciméadú an Bhoird ná ní ghlacann siad nó ní fhreastalaíonn siad ar phlé ar na hidirbhearta seo. Coinnítear clár agus tá sé ar fáil ach é a iarraidh i ngach cás den sórt sin..

Ní raibh aon nochtaí tríú páirtí ann in 2020.

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

14 Costais Sochar Scoir

	2020	2019
	€	€
a Anailís ar chostais iomlána an tsochair Scoir a cuireadh de mhuipear ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		
Costais seirbhíse reatha	4,593,000	4,148,000
Ús ar dhliteanais scéime sochair scoir	1,667,000	2,508,000
Ranníocaíochtaí fostaithe - Scéim Pinsin Neamh-Aonair	(526,816)	(530,625)
Ranníocaíochtaí fostaithe - Scéim Pinsin Aonair	(178,710)	(124,210)
	5,554,474	6,001,165
b Gluaiseacht i nGlan-oibleagáidí sochair scoir le linn na bliana airgeadais		
Glan-oibleagáid sochair scoir amhail 1 Eanáir	(138,159,675)	(121,734,963)
Costas Seirbhíse Reatha	(4,593,000)	(4,148,000)
Costais Úis	(1,667,000)	(2,508,000)
Gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir	(245,000)	2,489,000
Athrú ar thiomhdí is bonn do luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir	(14,350,000)	(15,225,000)
Gnóthachan/(cailteanas) iomlán achtúireach sa bhliain	(14,595,000)	(12,736,000)
Pinsin a íocadh sa tréimhse	3,035,694	2,967,288
Glan-oibleagáid sochair scoir amhail 31 Nollaig	(155,978,981)	(138,159,675)

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

14 Costais Sochar Scoir (ar lean.)

c Maoiniú Iarchurtha do Phinsin

Aithníonn Iascach Intíre Éireann na méideanna seo mar shócmhainn a fhreagraíonn don dliteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe do shochair scoir ar bhonn na mbonn tuisceana a gcuirtear síos orthu thuas agus roinnt imeachtaí san am a chuaigh thart. Áirítear ar na himeachtaí seo an bonn reachtúil do bhunú na scéime pinsin, agus an beartas agus an cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú, lena n-áirítear ranníocaíochtaí fostaithe agus an próiseas meastachán bliantúil. Níl aon fhianaise ag Iascach Intíre Éireann nach leanfaidh an beartas maoinithe seo ar aghaidh ag freastal ar na suimeanna sin de réir an chleachtais reatha.

Seo a leanas an Glanmhaoiniú Iarchurtha do shochair scoir a aithníodh sa ráiteas loncaim agus Caiteachais agus na cúlchistí ioncaim coinnithe:

	2020	2019
	€	€
Maoiniú In-aisghabhála maidir le costais sochair scoir na bliana reatha	(6,260,000)	(6,656,000)
Deontas Stáit curtha i bhfeidhm chun sochair scoir a íoc	3,035,694	2,967,288
	(3,224,306)	(3,688,712)

Ba é an tsócmhainn maoinithe iarchurtha le haghaidh sochar scoir amhail an 31 Nollaig 2020 ná €155,982,828 (31 Nollaig 2019: €138,159,675)

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

	2020	2019	2018	2017	2016
	€	€	€	€	€
d Stair na n-oibleagáidí sochair shainithe					
Oibleagáidí sochair shainithe	(155,978,981)	(138,159,675)	(121,734,963)	(119,614,303)	(113,391,679)
Gnóthachain ó thaithí / (caillteanais) ar dhliteanais scéime sochair shainithe	(245,000)	2,489,000	2,005,000	(917,000)	1,114,000
Céatadán na nDlíteanas Scéime	-0.2%	2%	2%	-1%	1%

Nóta a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais do na 12 mhí go dtí an 31 Nollaig 2020

14 Costais sochar scoir (ar lean.)

- e Is ionann an méid iomlán a aithnítear sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus €14,595,000 (Gnóthachan ó thaithí/caillteanas - €245,000 agus athruithe ar thoimhdí - €14,350,000)
- f Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is socrú pinsin tuarastail deiridh le sochar sainithe í an scéim pinsin agus déantar sochair agus ranníocaíochtaí a shainmhíniú trí thagairt a dhéanamh do rialacháin “samhla” scéime na hearnála poiblí reatha. Soláthraíonn an scéim pinsean (ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnaphuim (trí ochtódu in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin chéilí agus leanaí. Is í an Ghnáthaois Scoir ná 65ú breithlá an bhaill agus tá baill a bhí ann roimh 2004 i dteideal dul ar scor gan laghdú achtúireach ó 60 bliain d’aois. De ghnáth méadaíonn pinsin atá á n-íoc (agus iarchur) ag teacht le boilsciú ginearálta tuarastail na hearnála poiblí.

Deir Alt 50 den Acht um Iascach Intíre - “Tagann íocaíochtaí pinsin agus dlíteanais aoisliúntais eile Iascach Intíre Éireann i leith a n-iarfhostaithe chun bheith ina ndlíteanais de chuid IIÉ ar an lá bunaithe”

Tá an luacháil a úsáideadh do nochtaí FRS102 bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán an 31 Nollaig 2020 ag achtúire neamhspleách cáilithe ag cur san áireamh riachtanais an FRS chun dlíteanais scéime IIÉ ar an 31 Nollaig 2020 a mheas.

Ba iad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha:	31.12.20	31.12.19
Ráta den mhéadú ar thuarastail	2.90%	2.90%
Ráta den mhéadú ar phinsin atá á n-íoc	1.40%	1.40%
Ráta den mhéadú ar phinsin - Scéim Aoisliúntais	1.90%	1.90%
Ráta den mhéadú ar phinsin - SPSPS	1.40%	1.40%
Ráta Lascaine	0.70%	1.20%
Ráta Boilscithe	1.40%	1.40%

Ceadaíonn an bonn básmhairéachta a ghlactar le haghaidh feabhsuithe ar ionchas saoil le himeacht ama, ionas go mbeidh ionchas saoil ag am scoir ag brath ar an mbliain a sroicheann ball aois scoir (65 bliana d’aois). Léiríonn an tábla thíos an t-ionchas saoil do chomhaltaí a bhain 65 bliana d’aois amach in 2021, 2041.

An bhliain inar baineadh 65 bliana

d’aois amach	2021	2041
Ionchas saoil - fir	21.4	23
Ionchas saoil - mná	24	25.5

15 Ceangaltais Léasa

- a Baineann ceangaltas léasa iníoctha tar éis cúig bliana le trádstóras ar Bhóthar Bhéal Átha Síomoin, Luimneach.

Ar 31 Nollaig 2020 bhí na híosíocaíochtaí léasa seo a leanas ag Iascach Intíre Éireann faoi léasanna oibriúcháin neamh-incheallaithe do gach ceann de na tréimhsí seo a leanas:

	€000's
Iníoctha laistigh de bhliain amháin	37
Iníoctha laistigh de dhá bhliain agus cúig bliana	147
Iníoctha tar éis cúig bliana	37
	221

Ba iad na híosíocaíochtaí léasa oibriúcháin a aithníodh mar speansas ná €43,409 (2019: €44,509).

- b Ceangaltais Chaipitil

Ceangaltais Chaipitil de € 1,256,639.

16 Áiríonn an fardal Stoc Éadaí Oibre €1.5M a shásóidh riachtanais éadaí oibre do na 3-4 bliana amach romhainn.

17 Airgead tirim agus coibhéisí airgid

San áireamh in iarmhéideanna bainc deireadh bliana an IIÉ de €15.49 milliún tá suimeanna de €4.7 milliún arbh ionann iad agus airgead a fuarthas ach a cuireadh siar ag deireadh na bliana maidir leis an gCiste um Chaomhnú Bradán, an Ciste Áineasa Tuaithe, an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta agus an Scéim Tacaíochta d'Iascairí Eascann, Eascanna Eolaíochta agus Slatiascaireacht do Chách. Tá srian ar an airgead seo le húsáid ar na tionscadail seo.

Tá na cistí seo a leanas i seilbh IIÉ agus déanfar iad a dháileadh nuair a bheidh na tionscadail críochnaithe - an Ciste um Chaomhnú Bradán €3.51 milliún, Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta €718K, Ciste Áineasa Tuaithe €172K, Eascanna Eolaíochta €251K agus Slatiascaireacht do Chách €10K. Ina theannta sin tá ioncam iarchurtha de €91K.

Tá an t-iarmhéid airgid c.€10m faoi réir fhorálacha Chiorclán Deontais 13/2014 agus tá IIÉ ag obair lenár máthair-roinn, an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide maidir leis an iarmhéid a bhainistiú de réir an Chiorcláin. I gcás nach bhfuil airgead tirim ar láimh imfhálaithe (an Ciste um Chaomhnú Bradán, an Ciste Áineasa Tuaithe, an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta, an Scéim Tacaíochta d'Iascairí Eascann, Eascanna Eolaíochta agus Slatiascaireacht do Chách)

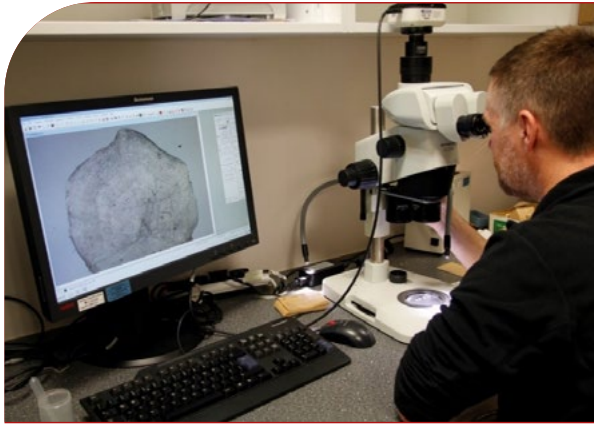
18 Imeachtaí tar éis an dáta tuairiscithe

Imeacht suntasach is ea an Phaindéim COVID-19 le linn na bliana tuairiscithe. Glacann an Bord go dáiríre leis an scéal agus tá sé ag déanamh monatóireachta ar an gcás, i gcomhar leis an mbainistíocht, ar bhonn leanúnach. Leanann an gnó ar aghaidh ag oibriú agus bearta i bhfeidhm chun an fhoireann agus geallsealbhóirí Iascach Intíre Éireann a chosaint. Tá an fhoireann ag obair go cianda agus leantar de sheirbhísí a sholáthar. Go dtí seo, tá na hoibríochtaí agus an chuid is mó de ghníomhaíochtaí an eintitis á gcoimeád ar bun agus iad ag oiriúnú do na bealaí éagsúla ina bhfuil an gnó á sheachadadh. Cé nach féidir le hIascach Intíre Éireann tionchar COVID-19 ar a shreafaí airgid a thuar go hiontaofa, tá monatóireacht ghéar á déanamh ar fheidhmíocht agus oibríochtaí Iascach Intíre Éireann agus cuirtear réamhaisnéisí rialta ar shreabhadh airgid ar fáil don Bhord agus dár máthair-roinn, an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide.

Gnóthas leantach - Measann an Bord, ós rud é go soláthraíonn an t-aonán seirbhís phoiblí atá maoinithe ag airgead a sholáthraíonn an Stáitchiste, trína mháthair-Roinn, an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide, gur cuí na ráitis airgeadais seo a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh.

19 Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh Bord IIÉ na Ráitis Airgeadais ar an 16 Nollaig 2021.

➤ Scála éisc á anailísiú ag Cartlann Náisiúnta Scála Bradán de chuid Iascach Intíre Éireann

➤ Seoladh Bhliain Idirnáisiúnta an Bhradáin le Seán Canney, TD agus Aire Stáit a bhfuil freagracht air as earnáil an iascaigh intíre

➤ Clár críochnaithe scoile Loch Garman ar na Feá

➤ Loch Bó Dearg, Liatroim / Ros Comáin

➤ Tóchar Dhroim Fraoigh

➤ Loch Ghleann an Bhua, Co. na Gaillimhe